Vol.5 | No .1249 | Mon. November 19. 2018 | دوشنبه ۲۸ آبان ۱۳۹۷ | ۱۱ ربیع‌الاول ۱۴۴۰ | سال پنجم | شماره ۱۲۴۹ | ۱۶ صفحه | قیمت: ۲۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام‌سکه	شاخص بورس
--	--	۴۳۰۰۰۰۰ تومان	۱۷۳۵۵۷

شورای شهر تهران پیروز حناچی را با ۱۷ رای سرپرست شهرداری تهران انتخاب کرد

شهردار منتخب سرپرست شهرداری تهران شد

صفحه ۱۳

با پیشنهاد اعضای هیات مدیره و حکم وزیر نفت

مسعود کرباسیان مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران شد

صفحه ۱۵

«تعادل» چرایی سقوط شاخص‌های بازار سرمایه را بررسی می‌کند

چالش‌های جذب سرمایه سهامداران

صفحه ۵

واکنش‌ها به اظهارات ظریف درباره پولشویی ادامه دارد

درخواست دستگاه قضا برای ارایه مستندات

عکس: مهر

۲

سرمقاله

شبح رکود و بیکاری بر سر اقتصاد ایران

فراز جبلی

هجوم شدید مشکلات به اقتصاد ایران باعث شده است که دولتمردان کمتر متوجه مشکلات جدی‌تر آتی آن باشند. تمام توجه‌ها به وضعیت ارز و تورمی است که خود را در آمارها به خوبی نشان می‌دهد اما مساله اساسی این است که دور باطل بیکاری از هم‌اکنون کلید خورده و به زودی تبعات رکودی آن را شاهد خواهیم بود. صورت مساله به زبان ساده این است که قدرت خرید مردم به دلیل تورم کاهش یافته است. این کاهش قدرت خرید عملا باعث شده که تقاضا کاهش یابد و بنگاه‌های کوچک و متوسط که قدرت مالی کمتری دارند به دلیل کمبود تقاضا با مشکل روبه‌رو شوند.

همین صفحه

بانک و بیمه

اتصال بانک‌های خارجی به سامانه جایگزین سوییفت ایران

یک مقام آگاه در بانک مرکزی با اشاره به آغاز فرآیند اتصال بانک‌های خارجی به سامانه پیام‌رسان مالی ایرانی، گفت: بانک مرکزی در حال ایجاد و استقرار بسترهای دیگر ارتباطات مالی در جهان است. یک مقام آگاه در گفت‌وگو با فارس، درخصوص راه‌اندازی سامانه پیام‌رسان مالی جایگزین سوئیفت، اظهار داشت: موضوع در حال پیگیری است و در این زمینه با برخی کشورها در حال همکاری هستیم.وی افزود: بانک‌های خارجی در حال اتصال هستندو...

صفحه ۴

تشکل‌ها

شکست تصمیمات ارزی دولت بدون نظر بخش خصوصی

روسای کمیسیون‌های تخصصی اتاق ایران در نشست ماهانه با اعضای هیات رییسه اتاق ایران ضمن بررسی تأثیرات تحریم‌های جدید بر بخش‌های مختلف اقتصادی، به ارایه پیشنهادهای خود در جهت کاهش آثار این دوره از تحریم‌های یکجانبه‌گرایانه امریکا علیه ایران پرداختند. غلامحسین شافعی رییس اتاق ایران با اشاره به تصمیمات اخیر دولت درباره مسائل ارزی کشور و مشکلاتی که در این حوزه به دلیل عدم مشورت با بخش خصوصی حاصل شد، گفت: پارلمان بخش خصوصی به راه‌های مختلف تلاش کرده است تا نظر و پیشنهاد خود را در بخش‌های مختلف به گوش مسوولان برساند. اما متأسفانه شاهدیم که در برخی موارد اعتنایی از سوی مسوولان صورت نمی‌گیرد. بااین‌حال، ضرورت مشورت با بخش خصوصی درنهایت هفته گذشته با دعوت بانک مرکزی و وزارت صنعت...

۶

بنگاه‌ها

بهره‌برداری از راه‌آهن مراغه-ارومیه با حضور رییس جمهور

۱۱

اخبار

رییس دانشگاه آزاد اسلامی انتخاب شد

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی گفت: در جلسه کمیته تعیین روسای دانشگاه‌ها، روسای ۱۳ دانشگاه کشور از جمله رییس دانشگاه آزاد انتخاب شدند. به گزارش مرکز شورای عالی انقلاب فرهنگی، محمدرضا مخبر دزفولی، دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی اظهار داشت: در جلسه ۲۸ کمیته تعیین روسای دانشگاه‌ها که روز یک‌شنبه ۲۷ آبان‌ماه و با حضور غلامی، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، قاضی‌زاده هاشمی، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، حجت‌الاسلام والمسلمین رستمی، رییس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری «مد ظله العالی» در دانشگاه‌ها و دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی در محل دبیرخانه این شورا برگزار شد؛ ۱۳ نامزد برای ریاست دانشگاه‌های کشور موفق به کسب رأی اعتماد اعضای این کمیته شدند. عضو هیات علمی دانشگاه تهران ادامه داد: در ابتدای این جلسه که با دعوت از دکتر طهرانچی برگزار شد و ایشان از طرح‌ها و برنامه‌های خود برای جهش دانشگاه آزاد اسلامی در حوزه علم و فناوری گزارشی ارایه کرد. وی افزود: سپس سوالاتی توسط اعضای کمیته از ایشان مطرح شد و پس از پاسخگویی دکتر طهرانچی، با رأی اعضای کمیته ایشان برای ریاست دانشگاه آزاد اسلامی انتخاب شد.

شرکت‌های چینی حضور خود را در ایران افزایش می‌دهند

پایگاه اینترنتی روزنامه فرانسوی لِکو در گزارشی اعلام کرد که در غیاب اروپا، شرکت‌های چینی تلاش می‌کنند تا حضور خود را در ایران افزایش دهند. این روزنامه لِکو روز یک‌شنبه افزود: چین از جای خالی اتحادیه اروپا در بازار صادرات نفت ایران به خوبی بهره‌مند می‌شود. اتحادیه اروپا تمام تلاش خود را برای یافتن راه‌حلی برای راه‌اندازی صندوق مالی با ایران به کار گرفته است اگرچه تاکنون نتوانسته است به این مهم دست یابد. تلاش اروپا با حمایت چین و روسیه در خصوص ایران چالشی جدی برای امریکا ایجاد کرده است. این روزنامه تصریح کرد، اکنون اتحادیه اروپا یک هدف را دنبال می‌کند و آن حفظ توافق بین‌المللی است که میان ایران و غرب در سال ۲۰۱۵ امضا شد. ترامپ نه تنها از برنامه جامع اقدام مشترک که در دوره باراک اوباما رییس جمهوری پیشین امریکا امضا شده بود خارج شد بلکه شرکت‌هایی را که برای تجارت با ایران تلاش می‌کنند نیز تهدید می‌کند. البته ترامپ علاوه بر توافق هسته‌ای، از بسیاری از توافق‌های بین‌المللی از جمله توافق آب و هوایی پاریس نیز به علت اینکه میراث اوباما است خارج شد. همه این اقدامات به نام استثناگرایی امریکا و فراسرزمینی بودن قوانین این کشور انجام می‌شود.

سرمقاله

شبح رکود و بیکاری بر سر اقتصاد ایران

فراز جبلی | مشاور سردبیر |

هجوم شدید مشکلات به اقتصاد ایران باعث شده است که دولتمردان کمتر متوجه مشکلات جدی‌تر آتی آن باشند. تمام توجه‌ها به وضعیت ارز و تورمی است که خود را در آمارها به خوبی نشان می‌دهد اما مساله اساسی این است که دور باطل بیکاری از هم‌اکنون کلید خورده و به زودی تبعات رکودی آن را شاهد خواهیم بود. صورت مساله به زبان ساده این است که قدرت خرید مردم به دلیل تورم کاهش یافته است. این کاهش قدرت خرید عملا باعث شده که تقاضا کاهش یابد و بنگاه‌های کوچک و متوسط که قدرت مالی کمتری دارند به دلیل کمبود تقاضا با مشکل روبرو شوند. بنگاه‌های مشکل‌دار تعدیل نیرو می‌کنند و جمعیت بیکارها افزایش می‌یابد و به همین دلیل قدرت خرید باز هم کمتر می‌شود. این دور باطل عملا بنگاه‌های کوچک و متوسط را به قدری به سمت تعدیل نیرو سوق می‌دهد که عملا بنگاه در آستانه تعطیلی قرار می‌گیرد. شاید این نگاه به مساله بسیار خرد باشد اما واقعیت این است که در سطوح بالاتر بنگاهی هم همین مساله در حال رخ دادن است. دولت تلاش داشت مشکل ارز را با سیاست‌های تجاری حل کند و همین موضوع باعث اخلال در امر صادرات شد و بار تقاضایی که صادرات آن را جبران می‌کرد برداشته نشد. در نتیجه بنگاه‌ها به سمت رکود میل می‌کنند. اگر مساله به صورت کلی نگاه شود، بحران جدی اقتصاد ایران در آینده‌ای نه چندان دور نه تورم خواهد بود نه نرخ ارز بلکه مشکل بیکاری خواهد بود. اینکه تورم چقدر افزایش می‌یابد مساله مهمی است، اینکه ارزش پول ملی چقدر کاهش پیدا می‌کند هم مساله مهمی است و هر دو موضوع قدرت خرید مردم را کاهش می‌دهد اما به شرط آنکه درآمدی باشد که بر سر قدرت خرید حقوق صحبت کنیم. با تعطیلی بنگاه‌ها به زودی با کسانی روبرو هستیم که دیگر بر سر میزان افزایش دستمزد چانه نمی‌زنند بلکه به دلیل بیکاری با بحران‌های بسیار جدی روبرو خواهند بود. مهم نیست با چه ابزار و روشی، کارگران باید سر کار باقی بمانند و این موضوع نیازمند ادامه حیات کسب و کار است. تورم یک سال گذشته و کاهش ارزش پول ملی پس‌انداز بسیاری از این کارگران را بی‌ارزش کرده است و اگر منابع درآمدی کارگران قطع شود مدت زیادی نمی‌توانند به عنوان جویای کار منتظر بمانند. راز موفقیت اقتصاد در دوره جنگ تحمیلی همین بود که با وجود تمام مشکلات بیکاری افزایش پیدا نکرد. اگر در آن دوران فشار جنگ با فشار اقتصادی بر خانوارها همراه می‌شد آثار بسیار مخربی بر اقتصاد می‌گذاشت اما دولت تلاش کرد حتی به قیمت کاهش کارایی نیروی کار نگذارد افراد بیکار بمانند.

اما امروز به نظر می‌رسد مسوولان ارشد دولتی نمی‌توانند مساله را فراتر از مشکل امروز ببینند. بحث دیگر نرخ ارز و تورم یا بازگشت ارز صادراتی نیست بلکه مشکل اصلی جلوگیری از تعطیلی بنگاه‌ها است. دولت تحریم‌های امریکا را صرفا در چارچوب کوچک انتقالات مالی می‌بیند در حالی که این تحریم‌ها مستقیما بحث رکود در اقتصاد ایران را هدف گرفته‌اند. شرایط جنگی اقتضائات خاص خود را دارد و بسیاری از قوانین زمان صلح در زمان جنگ صدق نمی‌کند. اگر قبول داریم که امروز در یک جنگ اقتصادی هستیم باید سیاست‌گذاری‌ها نیز متفاوت و بر اساس همین دیدگاه باشد.

دیپلماسی

امریکا از لحاظ سیاسی منزوی شده است

معاون سیاسی وزیر امور خارجه ایران گفت: امریکا همانند یک قلدر سایر کشورها را تحت فشار قرار می‌دهد، اما از لحاظ سیاسی منزوی شده است. «سید عباس عراقچی» که به منظور دومین دور گفت‌وگوهای سیاسی مشورتی معاونان وزرای خارجه ایران و اسپانیا، به مادرید رفته است در مصاحبه با روزنامه اسپانیایی ‘آ.ب.ث’ در پاسخ به این پرسش که خروج امریکا از برجام و اعمال مجدد تحریم‌ها چگونه بر ایران تاثیر گذاشته اند؟ گفت: قبل از اجرای تحریم‌ها و از زمان انتخاب ترامپ، یک تاثیر روانی به خاطر سردرگمی وجود داشت و برخی شرکت‌ها شروع به متوقف کردن فعالیت‌های خود در ایران کردند. وی افزود: پس از آن، شرکت‌هایی که رابطه با امریکا ندارند، همچنان در حال همکاری با تهران هستند. حدود سه هزار شرکت کوچک، متوسط و بزرگ با ایران کار می‌کنند. چیزی که آنها می‌خواهند یک کانال مالی برای معاملات است. معاون سیاسی وزیر امور خارجه ایران ادامه داد: احتمال کاهش فروش نفت خام ایران وجود دارد، اما نه در سطحی که امریکا فکر آن را می‌کند. وی تاکید کرد: تحریم‌ها شاید هزینه‌های سنگینی داشته باشد اما سیاست‌های ایران را تغییر نخواهند داد. دولت قبلی امریکا تحریم‌های شدیدتری علیه ایران اعمال کرده بود، اما در پایان مجبور شد بر سر میز بنشیند. ترامپ همچنان یک تجربه شکست خورده را دنبال می‌کند. امریکا یک قدرت اقتصادی است و همانند یک قلدر به سایر کشورها فشار می‌آورد، اما کشوری است که از لحاظ سیاسی منزوی شده است. عراقچی در پاسخ به این پرسش که آیا ایران همانند دوره قبلی تحریم‌ها که تعداد سانتریفیوژها را از ۲۰۰ به ۲۰ هزار عدد افزایش داده این‌بار نیز افزایش خواهد داد؟ گفت: ایران برای نشان دادن اعتبار فعالیت‌های هسته‌ای را محدود کرد. اگر توافقی وجود نداشته باشد، این محدودیت‌ها وجود ندارند. هدف برنامه هسته‌ای ایران همیشه صلح‌آمیز خواهد بود. قبلا سانتریفیوژهای نسل اول را در اختیار داشتیم و اکنون در نسل‌های سوم و چهارم کار می‌کنیم، اما نمی‌خواهیم به یک نقطه تنش برسیم.

روی موج خبر

■ وزیر خارجه انگلیس در راس یک هیات سیاسی به تهران می‌آید؛ ایسنا |
وزیر امور خارجه انگلیس در راس یک هیات سیاسی به تهران سفر می‌کند. جرمی هانت، در جریان سفر خود به تهران در روز دوشنبه با محمد جواد ظریف دیدار و گفت‌وگو خواهد کرد. سفر جرمی هانت طبق آنچه اعلام شده، یک روزه است و او در راس یک هیات سیاسی به ایران می‌آید. این اولین سفر جرمی هانت به ایران است و پیش‌بینی می‌شود علاوه بر دیدار با همتای ایرانی خود با تعدادی دیگر از مقامات کشورمان دیدار و گفت‌وگو خواهد کرد.

■ «تاج» باید از فدراسیون فوتبال کناره‌گیری کند؛ ایسنا |
سید کاظم دلخوش عضو هیات رییسه فراکسیون ورزش مجلس با اشاره به انتشار اخباری مبنی بر ابقای تاج در فدراسیون فوتبال با استناد به ماده ۶۰ قانون مدیریت خدمات کشوری گفت: قانون مصوب مجلس درباره منع به کارگیری بازنشستگان قانون موخر است و باید به این قانون استناد شود مگر اینکه نیاز به اصلاحات وجود داشته باشد. وی با اشاره به دیدار رییس فدراسیون فوتبال با رییس مجلس و اعلام نظر علی لاریجانی مبنی بر اینکه قانون منع به کارگیری بازنشستگان شامل فدراسیون‌ها می‌شود، یادآور شد: با وجود قانون مصوب مجلس تاج باید کنار برود و در این باره نظر رییس مجلس صائب است.

■ قائم مقام وزیر کشور ترکیه امروز به تهران می‌آید؛ ایلنا |
«محرم اینچه» قائم مقام وزیر کشور ترکیه امروز به تهران سفر می‌کند. قائم مقام وزیر کشور ترکیه در جریان سفر خود به تهران با ذوالفقاری معاون امنیتی و انتظامی وزارت کشور جمهوری اسلامی ایران دیدار خواهد کرد. سفر «اینچه» به دنبال رحمانی فضلی وزیر کشور ایران به ترکیه و همچنین برگزاری دو کارگروه مشترک امنیتی در اجرای موافقتنامه همکاری امنیتی دو کشور انجام می‌شود.

■ تجمع داوطلبان دانشگاه آزاد جلوی مجلس؛ ایرنا |
بیش از یکصد و پنجاه نفر از داوطلبان علوم پزشکی دانشگاه آزاد دیروز (یکشنبه) به منظور رسیدگی به وضعیت تحصیلی خود، مقابل مجلس تجمعی اعتراضی برگزار کردند. در یک ماه گذشته هر روز گروهی از داوطلبان علوم پزشکی دانشگاه آزاد مقابل مجلس شورای اسلامی تجمع‌های اعتراضی برپا کردند که روز به روز به جمعیت آنها افزوده شده است. مشکل از آنجایی آغاز شد که دانشگاه آزاد اسلامی در تاریخ ۲۳ مهرماه سال جاری ثبت‌نام ۴ هزار و ۲۶۹ نفر از داوطلبان ذخیره رشته‌های علوم پزشکی را لغو کرد که باعث اعتراض داوطلبان و خانواده‌های آنها شد.

■ شبکه اخلالگر محصولات پتروشیمی متلاشی شد؛ پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت اطلاعات |
وزارت اطلاعات در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: سربازان گمنام امام زمان (عج) یکی از بزرگ‌ترین شبکه‌های دلالی و اخلالگر محصولات پتروشیمی را متلاشی کردند. در این اطلاعیه آمده است: این شبکه غیرقانونی به صورت سراسری به ویژه در استان‌های تهران، خراسان رضوی، گیلان، قم، مازندران، گلستان، کهگیلویه و بویراحمد و قزوین فعالیت داشتند و درصدد ایجاد تقاضای کاذب در بازار بودند. بر اساس این اطلاعیه، حجم تخلفات مالی این شبکه حدود ۵۰۰ میلیارد تومان برآورد شده است و با تلاش بی‌وقفه سربازان گمنام امام زمان (عج) علاوه بر کشف ۱۰ هزار تن محصولات پتروشیمی، ۱۴ نفر از عوامل اصلی این شبکه دستگیر و به دستگاه قضایی معرفی شدند. وزارت اطلاعات در این اطلاعیه یادآور شد: با اقدامات اخلالگران و دلالان، بازار مواد پتروشیمی در ماه‌های اخیر ملتهب شد و نرخ محصولات صنایع غذایی و نساجی رشد پنج برابری داشت که با اقدامات این وزارتخانه اکنون شاهد روند کاهشی قیمت‌ها در این بازار هستیم و همچنان ادامه دارد.

■ بخشنامه دادستان کل کشور در حمایت از مصوبات ستادهای رفع موانع تولید؛ میزان |
دادستان کل کشور در حمایت از مصوبات ستادهای تسهیل و رفع موانع تولید بخشنامه صادر کرد. در متن نامه منتظری دادستان کل کشور به وزیر صنعت آمده است: «نظر به تحمیل شرایط جنگ اقتصادی توسط دشمن و لزوم مقابله با نقشه‌های تحریمی معاندان با استقلال اقتصادی کشور و حل و فصل مشکلات واحدهای تولیدی و با توجه به تصویب قانون الحاق ماده واحده به قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مقرر می‌دارد دادستان‌های عمومی و انقلاب در راستای صیانت از حقوق عمومی، نهایت همکاری و مساعدت را با ستاد مذکور معمول و در مواردی که آن ستاد اقدام به طرح شکایت می‌نماید با رعایت قوانین و مقررات مصوب، ترتیبی اتخاذ شود که اقدامات تعقیبی و تحقیقی با سرعت لازم انجام پذیرد.»

■ روزنامه «آرمان امروز» در دادگاه مطبوعات مجرم شناخته شد؛ میزان |
مدیر مسوول نشریه آرمان امروز به اتهام درج مطالب خلاف مصوبات شورای عالی امنیت ملی با اکثریت آرا در دادگاه مطبوعات تهران مجرم شناخته شد. جلسه دادگاه مطبوعات استان تهران صبح دیروز در شعبه ۶ دادگاه کیفری یک به ریاست قاضی شقاقی و برای بررسی اتهامات مدیر مسوول نشریه ورزشی طرفداری، مدیر مسوول پایگاه خبری ورزش ۳ و مدیر مسوول روزنامه آرمان امروز برگزار شد. پرونده سوم این جلسه هم مربوط به مدیر مسوول نشریه آرمان امروز به اتهام درج مطالب خلاف مصوبات شورای عالی امنیت ملی بود که این مورد با اکثریت آرا مجرم شناخته و مستحق تخفیف دانسته شد.

واکنش‌ها به اظهارات ظریف درباره پول‌شویی ادامه دارد

درخواست دستگاه قضا برای ارایه مستندات

گروه ایران |
دستگاه قضا مستندات وزیر خارجه درباره اظهارات او مبنی بر پولشویی گسترده در ایران را طلب کرده است. این را سخنگوی فراکسیون نمایندگان ولایی به نقل از معاون اول قوه قضاییه خبر داده است. بر اساس آنچه نقوی حسینی از محتوای جلسه دیروز حجت‌الاسلام اژه‌ای با نمایندگان اصولگرای مجلس عنوان کرده، آقای اژه‌ای اظهارات وزیر خارجه درباره پولشویی را غلط خوانده است. او در عین حال گفته چون این صحبت‌ها از سوی یک مقام رسمی مطرح شده باید وزیر خارجه در این رابطه توضیح دهد و اسناد خود را ارایه کند.

◄ جدال در صحن بر سر ظریف

این اظهارات سخنگوی قوه قضاییه در حالی است که صبح دیروز صحن مجلس شاهد جدال لفظی محمد دهقان، نماینده اصولگرا با چند تن از نمایندگان بر سر گفته‌های ظریف بود. آنجا که دهقان آنچه ظریف از آن به عنوان پولشویی نام برده بود را دور زدن تحریم‌ها دانست که به تلقی او اقدامی جهادی است. دهقان همچنین اظهارات وزیر امور خارجه را اتهاماتی دانست که با طرح آن اندک امیدی که برای خروج ایران از لیست سیاه «افای تی اف» وجود داشت، از بین رفت. او با بیان اینکه فکر نمی‌کند وزیر خارجه امریکا هم اینگونه کشور را متهم به پولشویی کرده باشد، گفت که «ظریف با این اتهام به رفتار افای تی اف مشروعیت بخشید.»

این حملات نماینده اصولگرا به ظریف با واکنش چندتن از دیگر نمایندگان مجلس مواجه شد. اردشیر نوریان نیز در نطق میان دستور خود به اظهارات دهقان واکنش نشان داد و آنچه از سوی این نماینده اصولگرا مطرح شد را دستمایه قرار دادن پولشویی برای مباحث کوچک جناحی دانست. نوریان در ادامه برای تایید وجود پولشویی در کشور به نقل داستانی پرداخت که یکی دیگر از نمایندگان برای او تعریف کرده بود: «همین امروز صبح با یکی از همکاران که در زمینه تصویب قانون پولشویی کار جدی کرده بود، صحبت می‌کردم او می‌گفت سه تا ۳۰۰ میلیارد تومان به حساب همسایه ما که یک کارگر ساختمانی است واریز شده و بانک آن را توقیف کرده است.» این نماینده مجلس خطاب به دهقان گفت: «آیا ۱۵ میلیارد دلار قاچاق را انکار می‌کنید؟ آیا میلیاردها تومان پول کثیف ناشی از فروش مواد مخدر را انکار می‌کنید؟ ما باید از بودن این مسائل ناراحت شویم نه اینکه این موضوع را انکار کنیم.»

به اعتقاد نوریان، وزیر امور خارجه هیچ نهاد و شخصی را متهم نکرده و صرفا در یک گپ و گفتی در مورد موضوع پولشویی صحبت کرده است. شهاب الدین بیمقدار نماینده تبریز که دیگر ناطق میان دستور جلسه دیروز مجلس بود، بخشی از نطق خود را به حمایت از ظریف و انتقاد از حمله برخی نمایندگان به او اختصاص داد. خروج ایران از منشور هفتم سازمان ملل، لغو قطعنامه‌های مختلف علیه کشور و صدور قطعنامه‌هایی جدید به نفع ایران و عملیاتی کردن برجام را از جمله کارهای محمد جواد ظریف خواند که به گفته او برخی به جای حمایت و پشتیبانی از ظریف بابت این اقدامات، به بهانه‌های مختلف به او حمله می‌کنند. بیمقدار افزود: «آقای ظریف که واقعیتی را درباره پولشویی بیان کردند را مرتب بمباران رسانه‌ای می‌کنند. مگر کسی در این کشور هست که نخواهد قانون پولشویی اجرا شود، انواع قاچاق از بین برود و همه چیز، شفاف شود؟ بطور نمونه اجرایی شدن قانون پولشویی باند بزرگ قاچاق را به دام انداخت و از ۱۳ هزار و ۲۰۰ هزار میلیارد تومان از فرار مالیاتی جلوگیری کرد.» این نماینده مجلس در ادامه از مخالفان «افای تی اف» انتقاد کرد و گفت: «کسانی در مجلس معقول خواهان تصویب افای تی اف هستند. برخی چه هدفی دارند و چه منافعی را از دست می‌دهند که این همه علیه نمایندگان موافق، جوسازی می‌کنند؟ اگر این مساله را حل نکنیم کشور قفل خواهد شد و ایرانیان خارج از کشور هم دچار مشکلات جدی می‌شوند.»

◄ ظریف در کمیسیون

این اظهارات نمایندگان در حالی بود که عصر دیروز محمد جواد ظریف برای بررسی لایحه «سی اف تی» به مجلس رفته بود. لایحه‌ای که شورای نگهبان ۲۲ ایراد به آن گرفته است. آن‌طور که عباسعلی کدخدایی گفته، از این تعداد ۱۱ ایراد اصلی وجود دارد که با رفع آنها ایرادات دیگر نیز خود به خود رفع می‌شوند.

با این حال، حضور ظریف تنها برای بررسی ایراد شورای نگهبان نبود. همانطور که پیش‌تر رییس کمیسیون امنیت ملی مجلس گفته بود، ظریف در جلسه یکشنبه درباره اظهاراتش راجع به پولشویی گسترده هم به سوالات پاسخ خواهد داد. هر چند این حضور ظریف در کمیسیون را برخی رسانه‌ها مخالف دولت به احضار وزیر امور خارجه به مجلس تعبیر کردند. اما فلاحت پیشه رییس کمیسیون امنیت ملی این تعبیر رسانه‌ها را رد کرد و گفت که «به هیچ رسانه‌ای نگفته ظریف به کمیسیون امنیت ملی احضار شده است. چرا که از قبل هم قرار بوده جلسه روز یکشنبه این کمیسیون با حضور وزیر خارجه و با دستور کار بررسی ایرادات شورای نگهبان به CFT برگزار شود.»

ماجرای حمله مخالفان لوایح مرتبط با پولشویی به محمد جواد ظریف از آنجا آغاز شد که وزیر خارجه از پولشویی گسترده در ایران خبر داد. ظریف دلیل «فضاسازی‌ها» علیه لوایح مرتبط با پولشویی را هم «منافع اقتصادی ده‌ها هزار میلیارد تومانی» برخی جریان‌ها دانست و گفت که هزینه یک مورد از این «فضاسازی‌ها» برابر با «بودجه وزارت خارجه» است. ظریف تاکید کرد که میزان بالای پولشویی در ایران «یک واقعیت است» و از این وضعیت «خیلی‌ها نفع می‌برند». به گفته او کسانی که گردش مالی یک معامله‌شان ۳۰ هزار میلیارد تومان است، آن قدر توان دارند که مبلغی برابر با کل بودجه وزارت خارجه را صرف یک مورد فضاسازی بکنند. همین گفته‌های ظریف کافی بود تا مخالفان دولت به او بتازند.

رییس سازمان بسیج خبر داد

بررسی زمینه‌های همکاری بسیج و دولت در شورای عالی امنیت ملی

گروه ایران |
در شرایطی که امریکا با استفاده از ابزارهای اقتصادی و ارتباطی‌اش تلاش می‌کند حلقه محاصره اقتصادی بر کشورمان را تنگ‌تر از قبل کند، مسوولان ارشد کشور از ضرورت به کارگیری مجموعه ظرفیت‌های عمومی برای مقابله با تحریم‌های دامنه‌دار ترامپ و هیات حاکمه امریکا صحبت می‌کنند. ظرفیت‌هایی که در بخش‌های گوناگون کشورمان وجود دارد و در صورتی که اراده کافی برای به کارگیری آنها در راستای منافع ملی ایرانیان به کار گرفته شود، می‌تواند تلاش دشمنان برای به انزوا کشاندن ایران را با بن بست مواجه کند. بر اساس این اهمیت بنیادین است که رییس سازمان بسیج مستضعفین از بررسی زمینه‌های همکاری بسیج و دولت در شورای عالی امنیت ملی خبر می‌دهد که اعلام می‌کند که سازمان بسیج به عنوان یکی از نهادهای فراگیر و مردمی کشور آماده همکاری و همراهی با دولت برای عبور از چالش‌های پیش رو است..

سردار غلامحسین غیب پرور رییس سازمان بسیج مستضعفین در نشستی خبری که به مناسبت هفته بسیج برگزار شد، به ارایه گزارشی از اقدامات مجموعه بسیج طی ماه‌های گذشته پرداخت و خاطرنشان کرد: از ابتدای ۹۷ بنای ما در مجموعه بسیج تاکید بر بعد خدمت رسانی است که یک جلوه آن را در مرداد و شهریور امسال دیدیم که با برگزاری تجمع بزرگ در استادیوم آزادی یک مرحله آن پایان یافت و مراحل دیگر این خدمت رسانی تا پایان سال ادامه خواهد داشت. او همچنین با اشاره به برنامه‌های سازمان بسیج برای هفته بسیج امسال، گفت: افتتاح ۱۱۵۰ پروژه محرومیت زدایی و ۳۰۰۰ واحد کوچک و خرد اقتصاد مقاومتی خانگی و اعزام ۶۰۰۰ گروه جهادی از اهم برنامه‌های سازمان بسیج است. رییس سازمان بسیج همچنین به ورود بسیج به عرصه ساخت نیروگاه برقی اشاره و اظهار کرد: بسیج در حوزه انرژی خورشیدی ورود پیدا کرده و ساخت نیروگاه ۵ کیلوواتی از نخستین برنامه‌های ما در این زمینه است. ساخت نیروگاه ۱۰۰ کیلوواتی نیز از دیگر برنامه‌های بسیج در حوزه انرژی خورشیدی است.

◄ اجرای طرح ایران یار

غیب پرور اجرای طرح «ایران یار» را از دیگر برنامه‌های امسال بسیج در هفته بسیج عنوان کرد و گفت: در این طرح ۳۰ هزار دانش آموز از کارخانجات و صنایع تولیدی کشور با هدف خودباوری بازدید خواهند کرد. همچنین از ۱۵۰۰ مدیر کارخانه و کارگاه‌های تولیدی و صاحبان صنایع بخش خصوصی و دولتی دعوت شده تا به مدارس بروند و توضیحاتی درباره اقدامات خود ارایه کنند. امسال همچنین طرح میز خدمت توسط بسیج کارمندان اجرا می‌شود و در این راستا ۸۰۰ میز خدمت با محوریت مساجد در کشور برپا می‌شود. ۴۰۰۰ هسته علمی مهندسین کشاورزی نیز به سراسر کشور اعزام می‌شوند.

او برگزاری جشنواره فیلم مقاومت، جشنواره فعالان فضای مجازی بسیج و همایش بزرگ و اثرگذار همدردی با مردم یمن را به عنوان ویژه برنامه‌های هفته بسیج عنوان کرد و گفت: در برنامه‌های هفته بسیج امسال ۲۸ برنامه محوری در سراسر کشور و ۶ برنامه مرکزی در تهران برگزار می‌شود. رییس سازمان بسیج در خصوص اقدامات انجام توسط این سازمان در زلزله کرمانشاه خاطرنشان کرد: بسیج در زلزله کرمانشاه ۵ اقدام در خوری انجام داد؛ در روزهای اول ۱۵ هزار جهادگر بسیجی استفاده کردیم و برای اسکان اضطراری ۱۹ میلیارد تومان هزینه کردیم؛ در گام بعدی ۷ هزار کانکس تهیه کردیم و در نصب ۸۳۰۰ کانکس مربوط به قرارگاه خاتم اقدام کردیم. همچنین ساخت ۱۰۰۰ واحد مسکونی را تقبل کردیم که تاکنون ۷۰۰ واحد را تحویل دادیم.

◄ همکاری بسیج با دولت

غیب پرور همچنین درباره همکاری‌های بسیج با دولت گفت: با برخی وزارتخانه‌ها مثل صنعت، جهاد کشاورزی و آموزش و پرورش توافقنامه‌های خوبی منعقد شده و نسبت به چند ماه قبل وضعیت ما برای همکاری با دولت نسبت به قبل بهبود یافته و امیدواریم بهتر هم شود و به نظر می‌رسد دولت به این نتیجه رسیده که می‌تواند از ظرفیت‌های بسیج استفاده کند. او ادامه داد: در خصوص همکاری با دستگاه‌های دیگر دولتی با مسوولان دبیرخانه شورای امنیت صحبتی داشتیم و بناشد زمینه‌های همکاری دولت و بسیج مشخص شود. غیب پرور در ادامه نشست خبری خود در پاسخ به پرسشی درباره اقدامات عملی ایران درباره یمن، با تاکید بر اینکه شرایط مردم یمن به لحاظ کمک رسانی سخت و دشوار است، خاطرنشان کرد: باید فکر کنیم و ببینیم چه کاری برای اقدامات عملی از دستمان برمی‌آید؛ تبیین آنچه در یمن اتفاق می‌افتد اولویتی است که در دستور کار بسیج در هفته بسیج امسال قرار دارد.

وی همچنین در پاسخ به پرسشی درباره اقدامات فرهنگی بسیج با بیان اینکه هیمنه کار و همچنین دستگاه‌های مسوول در عرصه فرهنگی زیاد است، اظهار کرد: بخشی از اقدامات بسیج کارهای اثرگذار و ماندگار مانند ساخت فیلم و برگزاری یادواره‌های شهدا است. برخی اقدامات دیگر نیز کارهای تبلیغاتی است که در این زمینه ۴ هزار بیلبورد در سراسر کشور داریم، اما با این وجود باید اقدامات بیشتری در زمینه فرهنگ انجام دهیم. رییس سازمان بسیج در پایان از برگزاری تجمع بسیجیان در هفته بسیج خبر داد و گفت: این تجمع پنجم آذر ماه در ۵۰۰ شهر برگزار خواهد شد.

چهره‌ها

کمیته بررسی «سی اف تی» تشکیل می‌شود

سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس از تشکیل کمیته‌ای برای بررسی «سی اف تی» در کمیسیون امنیت ملی مجلس خبر داد. علی نجفی خوشرودی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی، در گفت‌وگو با تسنیم با اشاره به نشست عصر یکشنبه ۲۷ آبان این کمیسیون، گفت: نشست یکشنبه این کمیسیون با حضور وزرای امور خارجه، اطلاعات، نماینده شورای نگهبان، معاون حقوقی رییس جمهور، نماینده مجمع تشخیص مصلحت نظام، نمایندگان ستاد کل نیروهای مسلح و سپاه پاسداران برای بررسی ایرادات شورای نگهبان به مصوبه مجلس، درباره لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین‌المللی مقابله با تأمین مالی تروریسم «سی اف تی» برگزار شد. وی ادامه داد: پس از بحث و تبادل نظر پیرامون مفاد کنوانسیون و ایرادات وارده شورای نگهبان با نظر اعضای کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی، مقرر شد کارگروهی در این زمینه تشکیل شود. وی تصریح کرد: کارگروه مذکور متشکل از نهادهای ذی‌ربط است. قرار شد این کارگروه بررسی‌های لازم را انجام دهد و نهایتا نظر خود را به کمیسیون ارایه کند تا نظر کمیسیون نیز برای تصمیم‌گیری نهایی به صحن مجلس اعلام شود.

تشکیل کمیته مقابله با تحریم‌ها

سخنگوی هیات رییسه مجلس با اشاره به جلسه غیرعلنی مجلس، گفت: در این جلسه قرار بر این شد که کمیته مقابله با تحریم‌ها و رسیدگی به معیشت مردم در دولت تشکیل شود. به گزارش مهر، بهروز نعمتی در جمع خبرنگاران درباره جلسه غیرعلنی مجلس شورای اسلامی اظهار داشت: نوبخت رییس سازمان برنامه و بودجه، دژپسند وزیر امور اقتصادی و دارایی و همتی رییس بانک مرکزی در این جلسه حضور یافتند. در این جلسه گزارش مفصلی از سوی مرکز پژوهش‌های مجلس درباره موضوعات مختلف معیشتی، صنعت، معدن و تجارت و موضوعات گمرکی به نمایندگان ارایه شد و مسوولان دولت هم در این باره گزارش خود را ارایه کردند. سخنگوی هیات رییسه مجلس با اشاره به اینکه یک نسخه از این گزارش به مسوولان دولت حاضر در این جلسه تقدیم شد، افزود: همچنین نوبخت و دژپسند در این جلسه گزارشی درباره اقدامات دولت برای رسیدگی به وضعیت معیشتی مردم و به ویژه رفاه کارگران ارایه کردند. نعمتی با بیان اینکه در این جلسه مقرر شد کمیسیون‌های تخصصی مجلس، بررسی این گزارش و رسیدگی به آن را در دستور کار خود قرار دهند، گفت: همچنین قرار بر این شد کمیته‌ای در دولت برای مقابله با تحریم‌ها و رسیدگی به معیشت مردم تشکیل شود.

تصویب طرح استانی شدن انتخابات مجلس

سخنگوی کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور از بررسی طرح یک فوریتی اصلاح موادی از قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی و تصویب کلیات استانی، شهرستانی شدن انتخابات حوزه‌های انتخابیه در جلسه کمیسیون شورا خبر داد. اصغر سلیمی در گفت‌وگو با ایسنا ضمن تشریح جلسه کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور بیان کرد: در این جلسه طرح یک فوریتی اصلاح موادی از قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مورد بررسی قرار گرفت. این طرح از صحن علنی مجلس به کمیسیون شوراها آماده بود و در کمیته‌ای بررسی شد. وی در ادامه بیان کرد: در این طرح بحث استانی شهرستانی شدن انتخابات مجلس مطرح بود که کلیات آن در جلسه اخیر به تصویب رسید. بر اساس آن ما یک حوزه اصلی داریم که خود استان‌ها هستند و یک حوزه فرعی داریم که شهرستان‌های هر استان محسوب می‌شود. نماینده مردم سمیرم در مجلس بیان کرد: بر اساس این طرح یک فرد می‌تواند از یک حوزه کاندید شود و هم رای حوزه انتخابیه شهرستان خود را کسب و هم از رای استان استفاده کند. وی در ادامه تصریح کرد: برگه‌های اخذ رای به گونه‌ای تنظیم می‌شود که فرد کاندید هم از شهرستان مربوطه و هم از استان بتواند کسب رای کند اما باید از حوزه شهرستان خود در یک حد معینی اخذ رای کند.

در خدمت رسانی به مردم جناح‌بندی نباید حاکم شود

قائم مقام وزیر کشور گفت: در خدمت، جناح‌بندی نباید حاکم شود چرا که مهم شمردن این مقوله ظلم به خود فرد و کشور است. به گزارش ایرنا، سید حسین هاشمی دیروز در آیین تکریم و معارفه استانداران زنجان افزود: در عرصه خدمت رسانی به ملت ولایتمدار ایران مساله جناح مهم نیست چرا که انسان برای توسعه، تحول ایجاد می‌کند و باید در صحنه خدمت به نظام و ملت از هم سبقت گرفت. او با بیان اینکه باید ذهن خود را با واقعیت‌ها تطبیق دهیم، اظهار داشت: با تغییر و تحولات موجود در منطقه، ایران اسلامی با اتحاد تک تک مردم همچنان در امنیت کامل به سر می‌برد. قائم مقام وزیر کشور، افزود: کسی که متصل به مکتب حسینی باشد، شکستی برای او وجود ندارد. هاشمی تاکید کرد: باید با وحدت کلمه و کمک به هم از امکانات موجود استان جهت رضایتمندی مردم استفاده شود. او با بیان اینکه جذب سرمایه‌گذار خدمت شاخصی است که در استان زنجان محقق شده است، گفت: باید شرایطی فراهم شود تا سرمایه‌گذاران حس کنند که امنیت صددرصد و تضمین شده برای سرمایه‌گذاری وجود دارد. قائم مقام وزیر کشور گفت: فضا برای سرمایه‌گذاری و توسعه به معنی و مفهوم واقعی در استان زنجان محقق شده است که باید ادامه داشته باشد.

پرونده دانشجویان ستاره‌دار بسته می‌شود

دستیار ویژه رییس جمهور در حقوق شهروندی از بسته شدن همیشگی پرونده دانشجویان ستاره‌دار در صورت تصویب الحاق یک تبصره به قانون سنجش و پذیرش در مجلس خبر داد. شهیندخت ملاوردی در گفت‌وگو با ایسنا ضمن بیان این مطلب اظهار کرد: برگزاری نشست‌ها و تلاش‌هایی که با عناوین مختلف از جمله نشست حقوق شهروندی برگزار می‌شود، به این دلیل است که مواردی که تحت عنوان نقض حقوق شهروندی نامیده می‌شود، به حداقل برسد. او در ادامه تصریح کرد: در جریان نقض حقوق دانشجویان در برخی موارد هستیم و وضعیت آنها را رصد کردیم و تمامی هدف و تلاش ما این است که موارد نقض حقوق افراد و همچنین دانشجویان را اگر نمی‌توانیم کاملا از بین ببریم، به حداقل برسانیم و پیگیری‌هایی را داشته باشیم که به نفع دانشجویان باشد، اگر چه در این زمینه همکاری‌ها و همراهی‌های موثری از سوی مسوولان مربوط اتفاق افتاده است. وی افزود: پیگیری‌های خوبی برای بررسی وضعیت دانشجویان ستاره‌دار و همچنین افرادی که حقوق آنها نقض شده است، از سوی وزارت علوم صورت گرفته است، ما نیز در این مورد اقداماتی را انجام دادیم، اما برای اینکه بتوانیم به صورت کلی تاثیرگذار باشیم، ضوابط و آیین‌نامه‌های مقرر را تدوین خواهیم کرد که این مهم در دستور کار مسوولان قرار دارد.

بانک مرکزی در گزارشی پژوهشی مطرح کرد

الزام دولت‌ها به رعایت سقف بدهی

گروه اقتصاد کلان |

گزارش اخیر بانک مرکزی از وضعیت بودجه نیم‌سال اول ۹۷ حکایت از رشد ۶۵،۵ درصدی واگذاری دارایی‌های مالی (استقراض) می‌کند. موضوع بسیار با اهمیت این است که جداول این گزارش نشان می‌دهد دولت در این ۶ ماه حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان بیش از سقف تعیین شده بودجه، اوراق منتشر کرده است و مهم‌تر اینکه چیزی حدود بیش از ۳۰ درصد این درآمدها صرف تامین بودجه جاری کشور شده است. این در حالی است که در بسیاری از کشورها برای حفظ پایداری مالی، در بودجه سقف بدهی تعیین می‌شود. هرچند در ایران هم این سقف در مورد بدهی‌های دولت و بودجه‌های سالیانه تعیین می‌شود، اما ضمانت اجرایی محکمی برای رعایت آن وجود ندارد. بانک مرکزی در گزارشی پژوهشی با اشاره به تجربیات بسیاری از کشورها در این زمینه، نوشته است: در حال حاضر قواعد پایداری مالی در قواعد بودجه‌ریزی کشور وارد نشده و لازم است دولت تعهدات خود را در قالب تعیین چارچوب مالی بلندمدت پذیرش کند.

به گزارش «تعادل» بررسی آمارهای مربوط به وضعیت بودجه تا نیم‌سال ابتدایی امسال نشان می‌دهد که ۳۰ درصد از بودجه جاری کشور از طریق فروش اوراق قرضه تامین شده است. انتشار اوراق در این مدت بیش از قانون مصوب بودجه بوده است؛ موضوعی که برخی کارشناسان از آن به عنوان «آینده فروشی» یاد می‌کنند و از انباشت میزان زیادی از این بدهی‌ها که به جای صرف سرمایه‌گذاری، در پرداخت‌های جاری هزینه شده ابراز نگرانی کرده می‌کنند. بانک مرکزی در یک گزارش پژوهشی که به بررسی ابعاد بازار بدهی پرداخته، بخشی را به بایسته‌ها و شروط تامین مالی بودجه دولت از طریق استقراض اختصاص داده است. از نظر این گزارش تأمین مالی بودجه دولت از طریق انتشار اوراق بدهی همانطور که می‌تواند فرصتی برای انتقال بدهی‌های دولت به زمان تثبیت اقتصادی در آینده ایجاد کند، در صورت عدم توانایی در تسویه آنها، دولت با حجم بیشتری بدهی مالی آتی روبه رو خواهد بود. پیش نیاز اصلی موفقیت دولت در تسویه بدهی‌ها از طریق بازار بدهی، انضباط مالی و پایبندی دولت به قاعده مالی و قواعد پایداری مالی است.

بطور کلی از نظر این گزارش برای اصلاح مدیریت مالی و بدهی‌های دولت، سه گام اصلی شامل بودجه‌ریزی تعهدی، پایبندی به قواعد پایداری مالی و تجدید ساختار و نقدپذیر کردن بدهی‌ها را باید مد نظر قرار داد.

بودجه‌ریزی تعهدی و انتشار عمومی حجم بدهی‌های دولت

به نوشته گزارش یادشده در حال حاضر، نظام بودجه‌ریزی به شکل نقدی است که در آن میزان تعهدات ایجاد شده در هر سال معین برای سال‌های آینده مشخص نمی‌شود. به همین منظور برای شفافیت در پذیرش تعهدات لازم است مواردی مانند «میزان جذب منابع مالی و شیوه‌های جذب آن در داخل و خارج از کشور»، «هزینه استهلاک دارایی ها»، «هزینه‌های مربوط به دوران بازنشستگی»، «انواع تعهدات پذیرفته شده از سوی دستگاه‌های دولتی برای سال‌های آتی» در بودجه‌ریزی ثبت شود.

بودجه‌ریزی عملیاتی با الزام دستگاه‌های اجرایی به تمرکز بر نتایج برنامه‌ها، تلاش در بهبود اثربخشی، کارایی و پاسخگویی برنامه‌های دولت دارد. این روش بودجه‌ریزی در جهت تخصیص هدفمند اعتبارات به برنامه‌ها و فعالیت‌ها، شفاف سازی فرآیند بودجه‌ریزی، ایجاد ارتباط بین بودجه‌ریزی و نتایج عملکرد، سنجش اثربخشی و کارایی برنامه‌ها و فعالیت‌ها گام بر می‌دارد.

تعیین قواعد پایداری مالی

این گزارش معتقد است به منظور اجتناب از بی انضباطی مالی و تعامل بهتر سیاست‌های پولی و مالی، می‌توان با استفاده از تجارب بین المللی، از طریق قاعده مند سازی سیاست مالی با تمرکز اصلی بر قانون تقید مالی و پایداری مالی به رفع چالش‌های فراروی دولت اقدام کرد. به بیان دیگر، اجرای یک قاعده مالی و یا ترکیبی از قواعد مالی که الزامات اولیه، تمهیدات حمایتی و ظرفیت‌های نهادی مناسب را داشته باشد، می‌تواند با اعمال محدودیت‌های بلندمدت، راهنمای عملیاتی برای اتخاذ سیاست مالی باشد تا از اتخاذ تصمیمات مقطعی سیاسی و مصلحتی مالی جلوگیری کرده تا نخست، زمینه اعمال سیاست‌های مالی ضد سیکلی فراهم شود و دوم، زمینه مناسب برای پایداری مالی دولت امکان پذیر شود.

بر اساس آنچه صندوق بین المللی پول در سال ۲۰۰۹ تعریف کرده است: قواعد مالی به ۴ گروه قاعده تراز بودجه، قاعده بدهی، قاعده درآمد و قاعده مخارج تقسیم می‌شوند. تا پایان سال ۲۰۱۴ تعداد کشورهایی که از قاعده مالی استفاده می‌کردند به ۸۹ کشور رسید که در این میان، تعداد ۶۸ کشور از قاعده بدهی استفاده می‌کنند. به علاوه در برخی کشورها، سقف بدهی به عنوان ابزار مناسبی برای محدودیت سیاست مالی و ارتقای بدهی پایدار که می‌تواند مهم‌ترین رکن در ایجاد پایداری مالی دولت باشد، مورد استفاده قرار می‌گیرد. ملزم کردن دولت‌ها به رعایت سقف بدهی مستلزم وجود ضمانت اجرای سقف بدهی تعیین شده و تعیین احکام و مقررات در صورت نقض سقف یادشده است. سقف بدهی در کشورهای مختلف براساس معیارهایی همچون درجه ثبات و آرامش سیاسی، میزان ثبات بازار مالی از جمله شبکه بانکی، میزان اعتبار دولت در بازارهای بین المللی و امکان تأمین مالی در بازارهای بین المللی و ظرفیت پرداخت‌های آتی تعیین می‌شود.

بر اساس این مقاله در حال حاضر قواعد پایداری مالی در قواعد بودجه‌ریزی کشور وارد نشده و لازم است دولت انواع تعهدات مانند طرح‌های عمرانی جدید، تعهدات تامین اجتماعی، انواع تضامین، قراردادهای بلندمدت، بازنشستگی پیش از موعد، پرداخت حق بیمه و موارد دیگر را در قالب تعیین چارچوب مالی بلندمدت پذیرش کند. افزون بر این، تعیین سقف بدهی دولت نسبت به GDP و ایجاد چارچوب قانونی به منظور رعایت سقف‌های تعیین شده برای جذب شوک‌های وارده به اقتصاد، از اقدامات تکمیلی است که باید برای پایبندی به قواعد پایداری مالی در دستور کار قرار گیرد. در این خصوص، لازم به ذکر است، در قالب قانون برنامه ششم توسعه کشور، سقف بدهی‌های دولت نسبت به تولید ناخالص داخلی برابر ۴۰ درصد تعیین شده است.

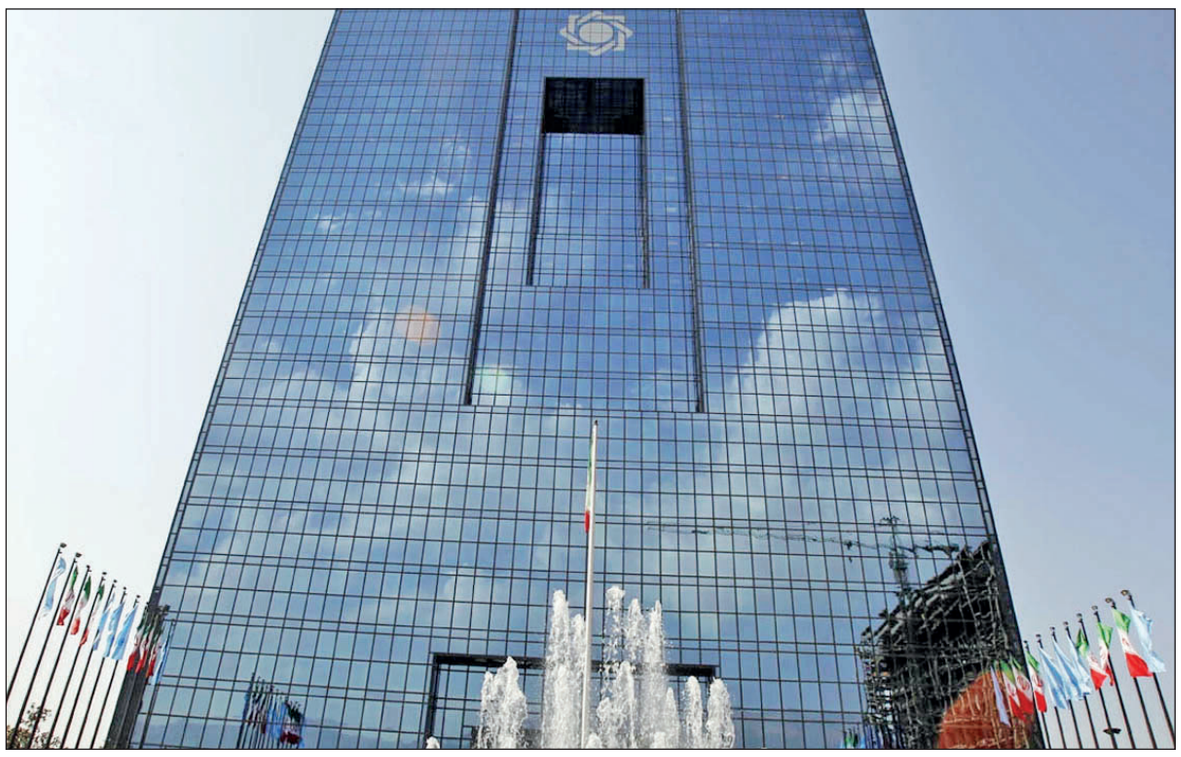

نقدپذیر کردن بدهی‌ها

گام نهایی از نظر این مقاله نقدپذیر کردن بدهی‌های دولت است که از طریق اوراق بهادار سازی، ایجاد بازار ثانویه پر عمق و پیشگیری از نکول اوراق و تعهدات جاری عملی می‌شود. اوراق بهادار سازی بدهی‌های دولت در صورتی که با رعایت الزامات منطقی اجرایی شود، می‌تواند اعتبار دولت از دید آحاد اقتصادی را افزایش دهد، ابزار مناسبی برای اعمال سیاست پولی و استمرار کاهش تورم در اختیار بانک مرکزی بگذارد و منبع مالی جدیدی برای استقراض‌های آتی دولت فراهم آورد.

این مقاله در راستای اجرای موفق این فرایند، سه راهکار پیشنهاد کرده است.

الف) بازار پول فعال و هماهنگی بین دولت و بانک مرکزی در انتشار اوراق: بازار پول فعال می‌تواند به عمق بیشتر اوراق دولتی کمک کند. بازار پول می‌تواند با افزایش نقدشوندگی اوراق، از بازار اوراق بدهی دولتی حمایت کند. هنگامی که ساز و کار عملیات بازار باز در بازار پول به خوبی شکل گرفته باشد و بازار اوراق دولتی نیز آماده بهره‌برداری باشد، هماهنگی بانک مرکزی با دولت برای عملیات سیاست پولی برای ایجاد بازار سالم اوراق ضروری گاهی دولت ممکن است به دلیل نیاز به منابع مالی قصد انتشار اوراق بدهی را داشته باشد، در حالی که به دلایلی، بازار این اوراق از نقدشوندگی بالایی برخوردار نباشد. در چنین شرایطی بانک مرکزی می‌تواند در صورت صلاحدید با مداخله در بازار اوراق بدهی دولتی نقدشوندگی بازار را بالا ببرد تا دولت در انتشار اوراق بدهی جدید موفق شود. در صورت تصمیم به مداخله در بازار باید میزان این مداخله مشخص باشد. به این ترتیب باید هماهنگی‌های لازم بین دولت و بانک مرکزی در خصوص انتشار اوراق بدهی از سوی دولت وجود داشته باشد تا بانک مرکزی بتواند با بررسی شرایط بازار و در نظر گرفتن اهداف خود واکنش مناسب نشان دهد. افزون بر این، دولت ممکن است قادر باشد زمان بندی و میزان انتشار اوراق را به گونه‌ای تنظیم کند که انطباق بیشتری با شرایط بازار پول داشته باشد. برای این منظور لازم است دولت پیش‌بینی‌های دقیقی با تواتر بالا از درآمدها و مخارج خود داشته باشد تا بتواند میزان انتشار اوراق بدهی را در آینده برآورد کرده و بانک مرکزی را نیز از آمار و ارقام آن مطلع کند.

ب) ساختار دولتی کارآمد و معتبر در مدیریت بدهی: مدیریت بدهی توسط دولت کارآمد نیازمند وجود اهداف شفاف در مدیریت بدهی، هماهنگی بین سیاست‌های پولی و مالی، چارچوب مدیریت ریسک محتاطانه، چارچوب نهادی کارا و ظرفیت عملکردی قوی است. همچنین، دسترسی به ابزارهای تحلیل اطلاعاتی مناسب برای کارایی عملیات مدیریت بدهی و فرایند توسعه استراتژی‌های مدیریت بدهی ضروری خواهد بود. به علاوه، باید توجه داشت افزایش اعتبار مدیریت بدهی از طریق معرفی چارچوب قانونی شفاف در عملکرد مدیریت بدهی، تمهیدات سازمانی قوی و افشای اطلاعات برای عموم عناصر کلیدی در ساختار دولتی کارآمد برای مدیریت بدهی محسوب می‌شوند.

ج) ایجاد تنوع در سرمایه‌گذاران اوراق بدهی دولتی: تنوع در خریداران اوراق بدهی دولتی اوراق با بازدهی ثابت تضمینی برای تقدشوندگی و ثبات تقاضای اوراق بدهی است. بخش مهمی از خریداران اوراق در کشورهای مختلف شرکت‌های بیمه و صندوق‌های بازنشستگی هستند. اصلی‌ترین ویژگی اوراق بدهی برای این سرمایه‌گذاران عاری بودن این اوراق از ریسک نکول است که باعث می‌شود این نوع سرمایه‌گذاری جریان وجوه نقد و مطمئنی را در زمان‌های مشخص برای شرکت‌های بیمه و صندوق‌های بازنشستگی فراهم نمایند تا بتوانند به تعهدات خود در زمان‌های از پیش تعیین شده عمل کنند.

آمار تورم به روز شد:

۴،۶ درصد تورم در یک ماه

بانک مرکزی تازه‌ترین آمار خود را از شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی تا پایان مهرماه سال جاری منتشر کرده که این آمارها حاکی از آن است که شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در مناطق شهری ایران یا همان شاخص تورم، در مهرماه ۱۳۹۷ به عدد ۱۴۸.۴ رسیده که نسبت به ماه قبل معادل ۴.۶ درصد افزایش داشت.

به گزارش «تعادل» این شاخص نسبت به مدت مشابه سال قبل (تورم نقطه‌ای) معادل ۳۶.۹ درصد افزایش یافت و همچنین میزان تورم در دوازده ماه منتهی به مهرماه ۱۳۹۷ نسبت به دوازده ماه منتهی به مهرماه ۱۳۹۶ معادل (تورم سالیانه) ۱۵.۹ درصد است. شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی در مهرماه ۱۳۹۷ پس از حذف نوسان فصلی نسبت به ماه قبل ۴.۷ درصد افزایش و شاخص کل بهای کالاها و خدمات مصرفی در مهرماه ۱۳۹۷ نسبت به ماه قبل در تمام استان‌های کشور هم افزایش داشت. بیشترین میزان افزایش متعلق به استان سیستان و بلوچستان معادل هشت درصد و کمترین آن مربوط به استان تهران معادل ۳.۳ درصد بود.

تورم ۵،۹ خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها

همچنین در مهرماه سال جاری، شاخص بهای گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها نسبت به ماه قبل معادل ۵.۹ درصد افزایش داشت که این افزایش، بیشتر ناشی از بالا رفتن شاخص بهای تعدادی از اقلام و گروه‌ها مانند سبزی‌های تازه (جز بادنجان) معادل ۱۸.۷ درصد، گوشت دام ۶ درصد، خشکبار ۱۹.۷ درصد، رب گوجه فرنگی ۸۱.۵ درصد، انواع برنج ۵.۲ درصد، فرآورده‌های شیر ۶.۹ درصد، آشامیدنی‌ها ۹ درصد، روغن‌ها و چربی‌ها ۱۰.۹ درصد، قند، شکر، مربا، عسل، شکلات و محصولات قنادی ۵.۸ درصد، انواع شیر ۹.۶ درصد، ماهی و حیوانات دریایی ۷.۹ درصد، بیسکویت، کیک و شیرینی خشک ۸.۸ درصد، نمک و ادویه، سس‌ها و چاشنی‌ها و ترکیبات خوراکی ۸.۳ درصد، انواع خرما ۱۳.۵ درصد، حبوب ۴ درصد، کیوی ۹.۳ درصد، موز ۱.۴ درصد، فرآورده‌های گوشت ۷.۵ درصد، ماکارونی ۳.۹ درصد و سایر فرآورده‌های غلات ۲.۲ درصد بوده است. در این ماه شاخص بهای برخی از اقلام مانند سیب درختی معادل ۶.۱ درصد، گوشت مرغ ۳.۷ درصد، تخم‌مرغ ۱.۸ درصد و بادنجان ۲.۳ درصد کاهش یافت. در مقایسه با ماه مشابه سال قبل شاخص بهای گروه خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها معادل ۵۵.۹ درصد افزایش نشان می‌دهد و در همین گروه، شاخص بهای گروه خوراکی‌ها معادل ۵۶.۱ درصد و گروه آشامیدنی‌ها ۵۱.۴ درصد نسبت به ماه مشابه سال قبل افزایش داشته است. شاخص بهای گروه مذکور پس از حذف نوسان فصلی نسبت به ماه قبل ۷.۱ درصد افزایش داشت.

سیگار در یک ماه ۱۷،۵ درصد گران‌تر شد

در ماه مورد بررسی، شاخص بهای گروه دخانیات نسبت به ماه قبل معادل ۱۷.۵ درصد افزایش یافت که این افزایش ناشی از بالا رفتن شاخص بهای انواع سیگار خارجی معادل ۱۵.۲ درصد و انواع سیگار ایرانی ۲۱.۶ درصد بوده است. در مقایسه با ماه مشابه سال قبل شاخص بهای گروه دخانیات معادل ۱۶۵.۳ درصد افزایش داشته است.

افزایش ۴۰ درصدی قیمت کفش و پوشاک

در مهرماه سال جاری شاخص بهای گروه پوشاک و کفش نیز نسبت به ماه قبل معادل ۹.۵ درصد افزایش داشت و این افزایش ناشی از بالا رفتن شاخص بهای گروه‌های پوشاک آماده معادل ۱۱.۱ درصد، انواع کفش ۶.۲ درصد، پارچه برای تهیه پوشاک ۸.۳ درصد، اجرت دوخت و شستشوی لباس ۲.۶ درصد و سایر کالاهای پوشاکی ۶.۳ درصد بوده است.

در ماه مورد گزارش نسبت به ماه مشابه سال قبل شاخص بهای گروه پوشاک و کفش معادل ۳۹.۳ درصد افزایش داشته است و شاخص بهای گروه مذکور پس از حذف نوسان فصلی نسبت به ماه قبل ۸.۹ درصد افزایش داشت. در مهرماه ۱۳۹۷، شاخص بهای گروه مسکن، آب، برق و گاز و سایر سوخت‌ها نسبت به ماه قبل با افزایشی معادل ۰.۹ درصد همراه بود که افزایش فوق در اثر بالا رفتن شاخص بهای گروه‌های ارزش اجاری مسکن شخصی و اجاره‌بهای مسکن غیرشخصی هر یک معادل ۰.۷ درصد و تعمیرات و خدمات ساختمانی ۴.۶ درصد بوده است. در مقایسه با ماه مشابه سال قبل نیز شاخص بهای گروه مسکن، آب، برق و گاز و سایر سوخت‌ها معادل ۱۲.۸ درصد افزایش داشته است.

اثاث، لوازم و خدمات مورد استفاده در خانه هم ۱۳ درصد گران‌تر شدند

در ماه مورد بررسی، شاخص بهای گروه اثاث، لوازم و خدمات مورد استفاده در خانه نسبت به ماه قبل معادل ۱۲.۹ درصد افزایش داشت و این افزایش ناشی از بالا رفتن شاخص بهای گروه‌های وسایل خانگی معادل ۱۷.۱ درصد، مبلمان، اثاث، فرش و انواع کفپوش ۱۰.۹ درصد، ظروف و لوازم آشپزخانه ۱۳.۲ درصد، کالاها و خدمات مورد استفاده در خانه و خدمات خانگی ۸.۶ درصد، منسوجات مورد استفاده در خانه ۱۲.۴ درصد و ابزار و وسایل برای خانه ۱۵.۸ درصد بوده است.

در ماه مورد گزارش نسبت به ماه مشابه سال قبل شاخص بهای گروه اثاث، لوازم و خدمات مورد استفاده در خانه معادل ۷۱.۸ درصد افزایش داشته است.

کمترین افزایش برای گروه بهداشت و درمان

در مهرماه ۱۳۹۷، شاخص بهای گروه بهداشت و درمان نسبت به ماه قبل با افزایشی معادل ۲.۲ درصد مواجه شد و افزایش شاخص در این گروه، در اثر بالا رفتن شاخص بهای گروه‌های خدمات پزشکی، دندانپزشکی و پیراپزشکی معادل ۲.۳ درصد، دارو، لوازم و مواد طبی و درمانی ۳.۳ درصد و هزینه‌های بیمارستانی ۰.۲ درصد بوده است. در مقایسه با ماه مشابه سال قبل شاخص بهای گروه بهداشت و درمان معادل ۱۹.۱ درصد افزایش داشته است.

در ماه مورد گزارش، شاخص بهای گروه حمل و نقل نسبت به ماه قبل معادل ۳.۱ درصد افزایش یافت و این افزایش ناشی از بالا رفتن شاخص بهای برخی از اقلام و گروه‌ها مانند تعمیرات و سوخت وسایل نقلیه شخصی معادل ۸.۶ درصد، هزینه‌های رفت و آمد ۱.۲ درصد، انواع موتورسیکلت ۹.۹ درصد و دوچرخه نمره ۱۶ و بالاتر ۸.۱ درصد بوده است.

همچنین در این ماه شاخص بهای گروه اتومبیل شخصی معادل ۰.۳ درصد کاهش داشت. در مهرماه ۱۳۹۷ نسبت به ماه مشابه سال قبل شاخص بهای گروه حمل و نقل معادل ۵۸.۶ درصد افزایش داشته است.

تورم ۴،۶ درصدی ارتباطات در ایران

در مهرماه ۱۳۹۷، شاخص بهای گروه ارتباطات نسبت به ماه قبل معادل ۴.۶ درصد افزایش داشت. افزایش فوق بیشتر در اثر بالا رفتن شاخص بهای گروه دستگاه تلفن معادل ۱۰.۸ درصد بوده است. در مقایسه با ماه مشابه سال قبل شاخص بهای گروه ارتباطات معادل ۴۹.۱ درصد افزایش داشته است. در ماه مورد بررسی، شاخص بهای گروه تفریح و امور فرهنگی نسبت به ماه قبل معادل ۷ درصد افزایش یافت که این افزایش بیشتر ناشی از بالا رفتن شاخص بهای گروه‌های لوازم صوتی، تصویری، عکاسی و فیلمبرداری و کامپیوتر معادل ۱۴.۴ درصد، کتاب، مطبوعات و نوشت‌افزار ۶.۱ درصد، خدمات تفریحی و فرهنگی ۵.۴ درصد، هزینه مسافرت با تور ۲.۵ درصد، لوازم تفریح، بازی و ورزشی ۵.۹ درصد و آلات موسیقی ۱۲.۴ درصد بوده است. در مقایسه با ماه مشابه سال قبل شاخص بهای گروه تفریح و امور فرهنگی معادل ۸۰ درصد افزایش داشته است.

تحصیلات ۱۰ درصد گران‌تر شد

بر اساس اعلام بانک مرکزی در مهرماه ۱۳۹۷، همچنین شاخص بهای گروه تحصیل نسبت به ماه قبل معادل ۹.۸ درصد افزایش داشت و افزایش فوق بیشتر ناشی از بالا رفتن گروه شهریه مدارس و کلاس‌های تقویتی معادل ۱۸.۶ درصد بوده است که در مقایسه با ماه مشابه سال قبل شاخص بهای گروه تحصیل معادل ۱۹.۱ درصد افزایش داشته است.

در ماه مورد گزارش، شاخص بهای گروه رستوران و هتل نسبت به ماه قبل معادل ۴.۶ درصد افزایش یافت و این افزایش ناشی از بالا رفتن شاخص بهای گروه‌های هزینه غذای آماده در خارج از خانه معادل ۴.۷ درصد، غذای آماده جهت مجالس و مراسم ۴.۸ درصد و هزینه هتل و مهمانپذیر ۱.۸ درصد بوده است که در مقایسه با ماه مشابه سال قبل شاخص بهای گروه رستوران و هتل معادل ۲۸.۲ درصد افزایش داشته است.

در مهرماه ۱۳۹۷، شاخص بهای گروه کالاها و خدمات متفرقه نسبت به ماه قبل با افزایشی معادل ۱۱.۵ درصد مواجه شد و افزایش فوق بیشتر تحت تأثیر بالا رفتن شاخص بهای برخی از اقلام و گروه‌ها مانند لوازم بهداشتی و آرایشی و خدمات شخصی معادل ۱۲.۳ درصد، اجرت ساخت طلای ۱۸ عیار ۲۰.۵ درصد، لوازم شخصی ۴.۴ درصد و هزینه کفن و دفن (افزایش قیمت در شش ماه اول سال) ۶.۶ درصد بوده که شاخص بهای گروه فوق در مقایسه با ماه مشابه سال قبل معادل ۵۹ درصد افزایش داشته است.

اخبار کلان

توقف مالیات‌ستانی از سکه و ارز در ایستگاه معاون اقتصادی

سید کامل تقوی‌نژاد در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس در پاسخ به این سوال که آیا جداول پیشنهادی برای دریافت مالیات از سکه، ارز و خودرو به نتیجه رسید، گفت: اوایل شهریور ماه زمانی که آقای اکرمی تازه سرپرست وزارت اقتصاد شده بود پیشنهاد خود را در قالب جداولی به دولت فرستادیم. رییس کل سازمان امور مالیاتی در پاسخ به این سوال که آیا این جداول تصویب شده چرا در دستور کار نیست، با ابراز بی‌اطلاعی از این موضوع گفت: پیگیری هم کردیم اما این سوال را باید از معاونت اقتصادی رییس جمهور بپرسید و معمولا مسائل اقتصادی در آنجا بررسی می‌شود و توسط آنها در دستور کار قرار می‌گیرد. ما برای خرید و فروش ارز، سکه و خودرو جداولی تهیه کرده و هر زمان تصویب شود می‌توانیم اقدام کنیم. معاون وزیر اقتصاد در پاسخ به این سوال فارس که آیا برای سوداگری در بخش مسکن نیز اقدام مشابهی صورت گرفته است، گفت: برای سوداگری بازار مسکن جدولی تهیه نشده و طرح مالیات بر عائدی مسکن در مجلس پیگیری می‌شود. تقوی‌نژاد افزود: برای بازنگری در بخش مشوق‌ها، معافیت‌ها و توسعه پایه‌های مالیاتی بررسی‌هایی صورت گرفته و گزارش‌هایی تهیه شده است که در دستور کار قرار دارد.

معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت اقتصاد منصوب شد

با حکم فرهاد دژپسند وزیر امور اقتصادی و دارایی، علی عسگری معاون توسعه مدیریت و منابع این وزارتخانه شد. در حکم وزیر اقتصاد آمده است: نظر به تعهد، تخصص و تجارب ارزنده جنابعالی به موجب این حکم به سمت معاون توسعه مدیریت و منابع منصوب می‌شوید، انتظار می‌رود، موارد ذیل در اولویت برنامه‌های آن معاونت قرار گیرد: توانمندسازی نیروی انسانی و تداوم اصلاح نظام اداری، بهسازی ساختار تشکیلاتی وزارت در جهت تقویت نقش حاکمیتی و نظارتی آن، بهینه‌سازی فرایندهای مالی و ذی‌حسابی به منظور استفاده مطلوب از منابع و صرفه‌جویی در هزینه‌ها، ارتقای نقش و جایگاه فعالیت ادارات کل استان‌ها و ایجاد هماهنگی با سایر ادارات در جهت کارآمدی امور مربوط، ارتقای سطح رفاه کارکنان و پشتیبانی از آنان به منظور بهبود بهره‌وری، استفاده مطلوب از فضاهای اداری و امکانات وزارت در مرکز استان‌ها در پایان این حکم آمده است: امید است با اتکال به خداوند متعال و با رعایت اصول قانون مداری، اعتدال گرایی و منشور اخلاقی دولت تدبیر امید، در انجام ماموریت‌ها و وظایف محوله موفق باشید.

واریز ۲۰۰ هزار تومان به حساب کارکنان و بازنشستگان دولت

اجرای بسته حمایتی دولت در دو مرحله (مشمولان کمیته امداد و بهزیستی و مددجویان) و سیاست جبرانی کارکنان دولت (واریز ۲۰۰ هزار تومان به حساب حقوق) از روز دوشنبه ۲۱ آبان ماه به‌صورت مرحله‌ای آغاز شده است. دوم آبان ماه سال جاری هیات دولت بسته حمایتی از خانوارهای کم‌درآمد را تصویب کرد. این تصمیم از سوی دولت زمانی آغاز شد که نرخ ارز در ماه‌های پایانی سال ۹۶ شروع به افزایش کرد و به‌تبع آن قیمت کالاها و خدمات مصرفی خانوار با رشد قیمتی محسوسی روبرو شد، بدین منظور مسوولان دولتی از چندین ماه پیش به‌فکر تهیه بسته حمایتی از خانوارهای کم‌درآمد و افراد تحت پوشش افتادند. اولین مرحله این طرح از تاریخ دوشنبه ۲۱ آبان ماه ۹۷ عملیاتی شد.

۱ــ مرحله اول این طرح شامل مددجویان و مشمولین کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور است؛ در این طرح به‌ازای هر خانوار و بر حسب بعد خانوار از ۱۰۰ تا ۳۰۰ هزار تومان، کارت یارانه سرپرست خانوار شارژ خواهد شد. این خانوارها می‌توانند با مراجعه به فروشگاه‌های طرف قرارداد طرح، اقدام به خرید اقلام متنوع مواد غذایی مورد نیاز خود نمایند.

۲ــ کالاهای هدف این طرح شامل مواد غذایی نظیر گوشت، مرغ، برنج، حبوبات، روغن و سایر مواد خوراکی مورد نیاز خانوارهاست که سرپرستان خانوار با مراجعه به فروشگاه‌های طرف قرارداد طرح، می‌توانند اقدام به خرید این کالاها نمایند.

۳ــ بر این اساس فهرست فروشگاه‌های طرف قرارداد طرح عبارتند از: فروشگاه رفاه، فروشگاه اتکا، فروشگاه سپه، فروشگاه افق کوروش، فروشگاه سپه، فروشگاه هفت، فروشگاه امکان، فروشگاه اسکاد، فروشگاه فرهنگیان، فروشگاه جانبو، تعاونی مصرف محلی، تعاونی روستایی کشور. در مرحله اول اجرای این طرح از طریق فروشگاه‌های زنجیره‌ای در سراسر کشور اقدام شده است تا ضمن دسترسی مناسب شهروندان به این شبکه فروشگاهی، کیفیت کالای ارایه‌شده به مشمولین نیز تضمین شده باشد. البته به‌جز مددجویان و مشمولان کمیته امداد امام خمینی و سازمان بهزیستی همانطور که محمد شریعتمداری در هفته گذشته گفته بود، این بسته حمایتی شامل شاغلین و بازنشستگان نیز شد و مبلغ ۲۰۰ هزار تومان به کسانی که حقوق کمتر از ۳ میلیون تومان داشتند واریز شد. محمد شریعتمداری در هفته گذشته درباره جزییات این بسته حمایتی گفت: برای کمک به وضعیت بهبود معیشت و دستمزد خانوارها در سه مرحله و متناسب با وضعیت خانوار بسته‌های حمایتی بین ۱۰۰ تا ۳۰۰ هزار تومان در دولت تعیین شده که به گروه‌های هدف پرداخت خواهد شد.

محمد شریعتمداری افزود: بسته‌های حمایتی ویژه ابتدا به عزیزان تحت پوشش کمیته امداد، سازمان بهزیستی یا افرادی که در نوبت پیوستن به این سازمان‌ها هستند تعلق خواهد گرفت.

اخبار

داریوش سهرابی به لیزینگ صنعت و معدن رفت

حسین مهری رییس هیات‌مدیره و مدیرعامل بانک صنعت و معدن در حکمی داریوش سهرابی را به سمت عضو موظف هیات‌مدیره شرکت لیزینگ صنعت و معدن منصوب کرد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی بانک صنعت و معدن، در بخشی از این حکم آمده: امید است ضمن رعایت قوانین و مقررات جاری کشور و سیاست‌های اجرایی و ضوابط ابلاغی و با استفاده از اختیارات حاصله از اساسنامه شرکت، همراه با سایر اعضای هیات‌مدیره، در انجام صحیح مسوولیت‌های محوله نهایت کوشش و جدیت را به عمل آورید. سهرابی دارای مدرک کارشناسی ارشد مدیریت اجرایی با گرایش بازاریابی استراتژیک است. در سوابق کاری وی مشاور پارلمانی مدیرعامل و مدیرکل ارتباطات و امور بین‌الملل شرکت دخانیات ایران، مدیرکل بازاریابی فروش و امور قراردادهای شرکت پارس خودرو و دبیر ستاد عالی فروش این شرکت و مشاور پارلمانی مدیرعامل و مدیر امور مشتریان و روابط عمومی بانک صنعت و معدن به چشم می‌خورد.

اتصال بانک‌های خارجی به سامانه جایگزین سوییفت ایران

یک مقام آگاه در بانک مرکزی با اشاره به آغاز فرآیند اتصال بانک‌های خارجی به سامانه پیام‌رسان مالی ایرانی، گفت: بانک مرکزی در حال ایجاد و استقرار بسترهای دیگر ارتباطات مالی در جهان است.

یک مقام آگاه در گفت‌وگو با فارس، در خصوص راه‌اندازی سامانه پیام‌رسان مالی جایگزین سوییفت، اظهار داشت: موضوع در حال پیگیری است و در این زمینه با برخی کشورها در حال همکاری هستیم.

وی افزود: بانک‌های خارجی در حال اتصال هستند و دانه دانه به این سامانه جایگزین متصل می‌شوند.

این مقام مسوول با تایید اینکه همه بانک‌های ایرانی به این سامانه متصل شده‌اند، در پاسخ به این سوال که این سامانه در چارچوب سپام است، گفت: بله تقریبا در همان چارچوب است. وی تاکید کرد: البته بستر فقط سپام نیست و بانک مرکزی در حال ایجاد بسترهای جدید است و حتی با برخی بانک‌ها کانال‌های متفاوت دیگری راه‌اندازی می‌شود. سوییفت به درخواست امریکا عضویت و فعالیت بانک‌های ایرانی به غیر از ۱۲ بانک را به حالت تعلیق درآورد. به تازگی اتحادیه صنعت رمزنگاری و بلاکچین روسیه یک توافق همکاری با آزمایشگاه بلاکچین ایران که یکی از سازمان‌های متخصص در زمینه بلاکچین و مسوول معرفی فناوری دیجیتال است، به امضا رسانده است.

یوری پریپاچکین، رییس اتحادیه صنعت رمزنگاری و بلاکچین روسیه گفت: «تجربه و تخصص شرکتش می‌تواند در ایران که وضعیت به علت قطع سوییفت پیچیده‌تر از روسیه است، مورد استفاده قرار بگیرد.» پریپاچکین خاطرنشان کرد: «بر اساس اطلاعات ما، توسعه فعال یک شبکه ایرانی مشابه سوییفت در حال حاضر در حال انجام است. ابزارهای رمزنگاری اقتصادی می‌تواند کاملا بطور موثر برای دور زدن محدودیت‌ها استفاده شود و به همین دلیل است که از این پتانسیل باید در این موقعیت ژئوپلیتیکی کنونی استفاده کرد.» به تازگی عبدالناصر همتی، رییس بانک مرکزی ایران اعلام کرد تهران از گزینه‌های بانکی جایگزین به دنبال قطع سوییفت استفاده خواهد کرد.

تسویه ۱۸ هزار میلیاردی از بدهی تامین اجتماعی به بانک رفاه

مدیرعامل بانک رفاه با اشاره به برنامه تهاتر ۵۰ هزار میلیارد تومان از بدهی‌های سازمان تامین اجتماعی به بانک‌ها گفت: حدود ۱۸ هزار میلیارد تومان از این تهاتر مربوط به بانک رفاه کارگران می‌شود و متعاقبا همان میزان از بدهی بانک به بانک مرکزی تسویه خواهد شد.

به گزارش روابط عمومی بانک رفاه، محمد علی سهمانی در گفت‌وگو با فارس در خصوص روند اجرای تهاتر ۱۰۰ هزار میلیارد تومانی در چارچوب تبصره ۵ قانون بودجه سال ۹۷ اظهار داشت: حدود ۵۰ هزار میلیارد تومان برای تهاتر بدهی سازمان تامین اجتماعی در نظر گرفته شده بود براساس آن مطالبات سازمان تامین اجتماعی از دولت با بدهی این سازمان به بانک‌ها و بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی تسویه شود.

وی افزود: حدود ۱۸ هزار میلیارد تومان از این تهاتر مربوط به بانک رفاه کارگران می‌شود و ما در حال پیگیری آن هستیم. مرحوم نوربخش در آخرین روزهای حیات خود خیلی پیگیر بود تا این کار به نتیجه برسد. مدیرعامل بانک رفاه کارگران در پاسخ به این سوال که این کار چه زمانی نهایی و به سرانجام می‌رسد گفت: این یک کاری است که نیازمند توافق طرفین و وجود بدهی و طلب متقابل دارد و به همین دلیل در حال رایزنی توافق است. اوراق تسویه یا اسناد خزانه منتشر شده و فقط در انتظار توافق نهایی طرفین است و امیدواریم تا چند هفته آینده این کار انجام شود. وی در پاسخ به این پرسش که با اجرای این قانون بدهی بانک رفاه کارگران به بانک مرکزی صفر می‌شود گفت: بدهی ما به بانک مرکزی تا پایان سال ۹۵ بالغ بر ۱۸ هزار میلیارد تومان بوده است و این بدهی با تهاتری که انجام می‌شود، صفر خواهد شد زیرا طرح تهاتری که در بودجه به تصویب رسید مشمول بدهی‌ها تا پایان سال ۹۵ می‌شود.

«تعادل» از بازار ارز و طلا گزارش می دهد

روند منطقی اصلاح قیمت دلار

گروه بانک وبیمه | محسن شمشیری |

روز یکشنبه ۲۷ آبان ۹۷، پس از چند روز کاهش نرخ ارز و سکه و طلا، بازار با وضعیت افزایشی مواجه شد و نرخ‌های ارز و سکه و طلا در ساعات عصر با افزایش نسبی همراه و نرخ دلار آزاد بین ۱۳۱۰۰ تا ۱۳۶۰۰ تومان معامله شد.

به گزارش تعادل، همچنین در بازار طلا نیز با رشد قیمت اونس جهانی به ۱۲۲۱ دلار و افزایش نرخ دلار، قیمت طلا و سکه در بازار ایران افزایش یافت و سکه طرح قدیم ۴ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان، طرح جدید ۴ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان، نیم سکه ۲ میلیون و ۱۳۰ هزار تومان، ربع سکه ۱ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان در بازار در حال معامله است. از سوی دیگر، سکه یک گرمی ۶۶۵ هزار تومان، هر مثقال طلا یک میلیون و ۶۹۳ هزار تومان و هر گرم طلای ۱۸ عیار نیز ۳۹۱ هزار تومان قیمت خورده است.

سامانه سنا نیز نرخ میانگین ارزها برای روز شنبه ۲۶ آبان را برای دلار ۱۲۰۸۷، یورو ۱۴۱۲۷، درهم ۲۱۳۵، یوآن ۱۸۱۸، پوند ۱۶۰۳۵، لیر ترکیه ۲۴۲۰ تومان اعلام کرده است که نشان می‌دهد روند کاهش نرخ ارز در سامانه سنا نیز حکایت از نزولی بودن نرخ‌ها در بازار ارز در یک هفته اخیر دارد. اما انتظار می‌رود که نرخ سنا برای روز یکشنبه افزایشی گزارش شود.

هر گرم طلا ۳۹۴ هزار تومان

رییس اتحادیه فروشندگان و سازندگان طلا و جواهر تهران اعلام کرد که هر عدد سکه تمام بهار آزادی طرح جدید ۴ میلیون و ۳۵۱ هزار تومان فروخته شده و قیمت هر گرم طلای ۱۸ عیار نیز ۳۹۴ هزار تومان است.

ابراهیم محمدولی در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: قیمت سکه و طلا با افزایش نسبی نسبت به روز گذشته مواجه شده و هر عدد سکه طرح جدید تمام بهار آزادی ۴ میلیون و ۳۵۱ هزار تومان معامله شده است و سکه طرح قدیم نیز ۴ میلیون و ۵۰ هزار تومان فروخته می‌شود. نیم سکه ۲ میلیون و ۱۶۱ هزار تومان، ربع سکه ۱ میلیون و ۲۰۱ هزار تومان و سکه گرمی ۶۶۶ هزار تومان قیمت دارد.

رییس اتحادیه فروشندگان و سازندگان طلا و جواهر تهران همچنین درباره قیمت طلا خاطرنشان کرد: قیمت هر مثقال طلای ۱۷ عیار، ۱ میلیون و ۷۰۷ هزار تومان است و هر گرم طلای ۱۸ عیار نیز ۳۹۴ هزار تومان فروخته می‌شود که نسبت به روز گذشته با قدری افزایش مواجه شده، اما اگر بازار ارز به درستی کنترل شود، روند اخیر کاهش قیمت‌ها در بازار طلا و سکه ادامه پیدا می‌کند

افزایش ۱۰۰۰ تومانی قیمت ارز مسافرتی

نرخ یورو مسافرتی نیز در بانک‌ها حدود ۱۴ هزار تومان اعلام شد که نسبت به روز قبل ۱۰۰۰ تومان افزایش را نشان می‌دهد.

شعب ارزی بانک‌ها در صورت تکمیل بودن مدارک مسافران، تا ۵۰۰ یورو برای سفر به کشورهای همسایه و مشترک‌المنافع و تا سقف ۱۰۰۰ یورو به سایر کشورها ارایه می‌کنند که نرخ آن در شعب ارزی بانک‌ها ۱۳ هزار و ۶۱۷ تومان بدون احتساب کارمزد است که با احتساب کارمزد بانک مرکزی و بانک عامل، قیمت فروش هر یورو مسافرتی به حدود ۱۴ هزار و ۵۲ تومان می‌رسد.

این نرخ نسبت به روز گذشته حدود ۱۰۰۰ تومان افزایش را نشان می‌دهد. البته نرخ خرید یورو مسافرتی در بانک‌ها ۱۰۰۰ تومان کمتر از نرخ خرید آن در بازار آزاد است.

افزایش ۸۰۰ تومانی نرخ خرید دلار در بانک‌ها

همچنین تا ساعت ۱۳ روز ۲۷ آبان، نرخ خرید دلار با افزایش ۸۰۰ تومانی در شعب ارزی بانک‌ها ۱۱ هزار و ۸۱۸ تومان بود. از سوی دیگر، نرخ خرید یورو در شعب ارزی بانک‌ها نیز نسبت به روز گذشته با افزایش همراه شد و بانک‌ها امروز هر یورو را ۱۳ هزار و ۴۹۴ تومان خریداری می‌کنند. نرخ خرید هر پوند انگلیس نیز در بانک‌ها ۱۵ هزار و ۱۹۱ تومان اعلام شده است. این در حالی است روز شنبه نرخ خرید دلار در بانک‌ها حدود ۱۱ هزار تومان و یورو حدود ۱۲ هزار و ۶۰۰ تومان بوده است.

به این ترتیب می‌توان مشاهده کرد که قیمت خرید دلار در بانک‌ها حدود ۸۰۰ تومان افزایش داشته که این افزایش قیمت، متاثر از افزایش قیمت ارز در بازار آزاد است. این در حالی است که روز پنج‌شنبه بانک مرکزی، نرخ خرید و فروش دلار و یورو در صرافی‌های ملی را اعلام کرد که بر این اساس قیمت خرید هر دلار ۱۱ هزار و ۸۰۰ تومان و فروش آن ۱۱ هزار و ۹۰۰ تومان عنوان شده بود. نرخ خرید ارز در بانک‌ها، از زمان اعلام تا هفته گذشته عموما رو به افزایش بوده است؛ بطوریکه نرخ خرید دلار در شعب ارزی بانک‌ها در ابتدا از ۹۵۰۰ تومان آغاز شد و در هفته گذشته به بیش از ۱۲ هزار و ۵۰۰ تومان رسید، اما با توجه به کاهش نرخ ارز در بازار آزاد، بانک‌ها نیز نرخ خرید دلار را به میزان قابل توجهی کاهش دادند. بر اساس اعلام صرافی‌ها، نرخ فروش لیر در بازار غیر رسمی ۲۶۰۰ تومان، نرخ فروش درهم ۳۵۵۰ تومان و نرخ فروش پوند نیز ۱۷ هزار و ۳۰۰ تومان است.

بازگشت ارزهای صادراتی به کشور

از سوی دیگر، معاون اقتصادی بانک مرکزی از اقدامات گسترده این بانک برای ثبات بازار ارز خبر داد و یکی از این اقدامات را ایجاد ساز و کاری برای بازگشت ارزهای صادراتی به کشور دانست. پیمان قربانی، معاون اقتصادی بانک مرکزی در گفت‌وگو با ایرنا پلاس با بیان اینکه بانک مرکزی اقدامات متنوعی را برای بحث ثبات بخشی به بازار دلار دارد، گفت: با توجه به شرایط کشور و لزوم ثبات اقتصادی، بانک مرکزی در بازار ارز وارد شده که خوشبختانه توانست ثبات را در بازار دلار ایجاد کند و این اقدامات با قوت ادامه خواهد داشت.

روند منطقی اصلاح قیمت دلار

معاون اقتصادی بانک مرکزی با اشاره به برخی از این اقدامات افزود: این اقدامات متنوع شامل ساماندهی بازار ارز و ساختار بازار، افزایش شفافیت و اطمینان به مشتریان و فعالان حوزه ارز، اقدامات لازم برای بازگشت ارزهای صادراتی به کشور و بحث استفاده از ابزار نظام‌های پرداخت و ساماندهی آن بوده است. البته در این رابطه اقدامات گسترده دیگری نیز در جریان است. وی روند اصلاح قیمت دلار را منطقی دانست و ادامه داد: بانک مرکزی به عنوان مسوول سیاست‌های ارزی کشور تمام سعی و تلاش خود را می‌کند تا بتواند از ثبات بازار دفاع کرده و از همین رو، سیاست‌های کنترلی ادامه‌دار خواهد بود و با گذشت زمان شاهد ثبات روزافزون در بازار هستیم.

۴۷ میلیارد دلار برآورد بازگشت ارز صادراتی

رییس کل بانک مرکزی نیز دیشب در یادداشتی خبر داد: در مشورت با فعالین بخش خصوصی، تمهیداتی در مورد نحوه عمل گروه‌های مختلف صادرکنندگان اتخاذ شده است که با اجرای آن، برگشت ارز ناشی از صادرات به چرخه اقتصاد، که برای امسال حداقل ۴۷ میلیارد دلار برآورد می‌شود سرعت خواهد گرفت.

عامل تاثیرگذار بر قیمت طلا در چند روز آینده

همچنین خوش‌بینی خریداران در بازار طلا با بسته شدن قیمت‌ها در محدوده مثبت، اوج گرفته است با این حال برخی از تحلیلگران هشدار دادند سرمایه‌گذاران نباید چندان هیجان زده شوند. برخی از تحلیلگران معتقدند سرمایه‌گذاران نباید در کوتاه‌مدت انتظار هیجان زیادی داشته باشند زیرا معاملات هفته جاری به دلیل تعطیلات روز شکرگزاری امریکا کوتاه‌تر است.

در معاملات روز جمعه بازار امریکا، هر اونس طلا برای تحویل در دسامبر ۸ دلار یا ۰.۷ درصد افزایش پیدا کرد و در ۱۲۲۳ دلار بسته شد و برای کل هفته ۱.۲ درصد رشد رقم زد. طلا اواخر هفته گذشته از نگرانی‌های ژئوپلیتیکی پیرامون برنامه خروج انگلیس از اتحادیه اروپا (برگزیت) حمایت یافت و با افزایش تقاضای خرید روبرو شد. تحلیلگران انتظار دارند قیمت طلا هفته جاری با اوج‌گیری نگرانی‌ها نسبت به سلامت اقتصاد جهانی، روند افزایشی پیدا کند. تهدید فزاینده ضعیف شدن رشد اقتصاد جهانی سبب شده برخی از فعالان بازار سرمایه‌گذاری خود در بازارهای سهام را کاهش داده و متقاضی خرید دارایی‌های مطمئنی مانند طلا باشند. تغییر انتظارات پس از این روی داد که جروم پاول، رییس بانک مرکزی امریکا در رویدادی در فدرال رزرو دالاس گفت: اگرچه اقتصاد امریکا در وضعیت مطلوب مانده اما وی ریسک‌های بالقوه‌ای را پیش رو می‌بیند. مایک مک گلان، استراتژیست کالا در بلومبرگ ایتلیجنس می‌گوید پایان سیکل تحکیم سیاست پولی بانک مرکزی امریکا اتفاقی است که طلا برای افزایش قیمت نیاز دارد زیرا این فلز ارزشمند در بازه قیمت محدودی حبس شده است. تحلیلگران می‌گویند تشدید نگرانی‌های برگزیت (خروج انگلیس از اتحادیه اروپا) که سقوط بازارهای سهام اروپایی را در پی داشته است نیز در کوتاه‌مدت از قیمت طلا پشتیبانی خواهد کرد. هفته گذشته ترزا می، نخست وزیر انگلیس پیش‌نویس توافق برگزیت را ارایه کرد که با انتقاد شدید برخی و استعفای دو عضو ارشد دولت روبرو شد. می با تهدید از دست دادن جایگاه خود روبروست زیرا اعضای پارلمان خواستار برگزاری رای اعتماد شده‌اند. اقتصاددانان شرکت نومورا می‌گویند این ابهام همچنان مانعی برای رشد اقتصاد انگلیس خواهد ماند.

سقوط بیت کوین

همچنین مدیرعامل یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های سرمایه‌گذاری در جهان برآورد کرده که سقوط و کاهش ارزش بیت‌کوین موقتی است و سرمایه‌گذاران می‌توانند به افزایش دوباره آن در آینده امیدوار باشند.

در هفته‌های اخیر بهای ارز دیجیتال بیت‌کوین به‌شدت کاهش یافته بود به گونه‌ای که دو روز پیش در پایین‌ترین قیمت خود طی یک سال گذشته رسید و ۱۱ درصد از ارزش خود را از دست داد.

همکاری با نظام بانکی بین‌المللی برای برون‌رفت از مشکلات

محمدولی‌پور پاشاه |

توسعه همکاری‌های بین‌المللی با کشورهای عضو اتحادیه اروپا کمک شایانی در حفظ و بهبود ارتباط بانک‌های ایرانی با نظام بانکی بین‌المللی فراهم خواهد کرد.

پیش از این موضوع اعمال تحریم‌ها علیه اقتصادی ایران با محوریت ابعاد و دلایل اقتصادی و آثار و تبعات احتمالی و عوامل تعیین کننده تقابل میان کشورها جهت اعمال فشارهای اقتصادی بیشتر و دلایل ممانعت از ایجاد توسعه به واسطه عدم انطباق با این سیاست‌ها بررسی شده است و در بررسی آثار و تبعات احتمالی، زوایای مهم تاثیر تحریم‌ها بر اقتصاد ایران از طریق کانال عدم تناسب قیمت‌های نسبی و نرخ‌ها، درآمدهای دولت و اثرگذاری بر کسری بودجه و ایجاد نوسانات در بازارهای مالی مورد ارزیابی قرار گرفته‌اند.

اکنون راهکارهایی که به منظور برون‌رفت از شرایط تحریمی ارایه می‌شوند ناظر بر دو رویکرد است که رویکرد اول مربوط به اتکاء به ظرفیت‌های داخلی و رویکرد دوم در رابطه با حداکثر استفاده از ظرفیت‌های خارجی و مراقبت از کنش‌های بیرونی است و به نظر می‌رسد که اهتمام به این دو رویکرد در نهایت به هموار شدن مسیر بهبود شرایط اقتصادی ایران در ابعاد مختلف با وجود اعمال تحریم‌ها کمک خواهد کرد.

رویکرد اتکاء به ظرفیت‌های داخلی ناظر بر آن است که پتانسیل مقابله با عوارض تحریم و برون‌رفت از مشکلات احتمالی به دلیل کسب تجربه در تحریم‌های پیشین و فعلی بالاتر رفته است و به نظر می‌رسد که اقدامات پیشگیرانه از مدت‌ها قبل در دستور کار قرار داده شده‌اند. هرچند در ظاهر به نظر می‌رسد که ایجاد زیرساخت‌های لازم برای یک سیستم پیام رسان داخلی و تبدیل آن به یک سیستم پیام‌رسان بین‌المللی امری پیچیده باشد و تاکنون برنامه‌ریزی مدون در جهت اقدامات جدی برای جایگزینی سیستم‌های تراکنش مالی جایگزین صورت نگرفته است، اما در حال حاضر فرصت خوبی است تا با یک تمرین همه‌جانبه برای حرکت به سمت فناوری‌های نوین در حوزه پرداخت‌های بین‌المللی گام برداشت تا ضمن بهره‌مندی مبادلات مالی از منافع سرشار و بلندمدت آن، نگرانی‌ها در خصوص کانال‌های مطمئن پرداخت درآمدهای نفتی تقلیل یابند.

در این راستا، با فرض توفیق در بهبود روابط خارجی در عرصه‌های مختلف بین‌المللی و با ایجاد سیستم پیام‌رسان بومی و اتصال بانک‌های همکار به این سیستم در فضای بانکداری بین‌الملل، به نظر می‌رسد محدودیت‌هایی که ممکن است در سال‌های آتی و با تداوم تحریم‌ها بواسطه قطع همکاری پیام‌رسان مالی سوییفت با بانک‌های ایرانی تشدید گردند، کاهش یابد. همچنین مساله تحریک نقدینگی از محل افزایش بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی بواسطه اضافه برداشت‌ها و فعل و انفعالات ناشی از انتظارات تورمی در عرصه اقتصاد داخلی نیاز به مدیریت تقاضای سوداگرانه پول از طریق ایجاد ابزارهای تأمین مالی رسمی برای رفع تقاضای احتیاطی و معاملاتی آحاد اقتصادی، تصمیم‌گیری برای تعیین نرخ سود بر مبنای عناصر تشکیل‌دهنده عرضه و تقاضای بازار پول و مقایسه با بازدهی بازار دارایی‌ها و کاهش التهابات بازار ارز دارد.

اما در رویکرد توجه به حداکثر استفاده از ظرفیت‌های خارجی و مراقبت از کنش‌های بیرونی باید در نظر داشت که از مدت‌ها پیش زمزمه‌هایی برای قطع دسترسی ایران به پیام‌رسان مالی جهانی سوییفت مطرح شد و وزارت خزانه‌داری ایالات متحده تهدیداتی در این باره مطرح کرده بود. به کارگیری پیام‌رسان‌های مالی در کشورهایی با تجربه شرایط تحریمی مشابه و تکیه بر توانمندی‌های بومی، تحریم سوییفت که برای اعمال فشارهای بیشتر در دستور کار قرار گرفت را کم‌اثر خواهد کرد کما اینکه ایران نیز پیش‌بینی‌های لازم جهت تدارک ساز و کارهای جایگزین در این زمینه را پیش از این انجام داده بود. همچنین توسعه همکاری‌های بین‌المللی با کشورهای عضو اتحادیه اروپا کمک شایانی در حفظ و بهبود ارتباط بانک‌های ایرانی با نظام بانکی بین‌المللی فراهم خواهد کرد و مقامات اروپایی هم از پنجم نوامبر به بعد حمایت از ایران در برابر تحریم‌ها را به طرق مختلف ابراز داشتند. انگیزه اروپایی‌ها برای پشتیبانی از ایران در برابر تحریم‌های ایالات متحده بطور واضح حفظ برجام

قطع همکاری پیام‌رسان مالی سوییفت با بانک‌های ایرانی تشدید گردند، کاهش یابد. همچنین مساله تحریک نقدینگی از محل افزایش بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی بواسطه اضافه برداشت‌ها و فعل و انفعالات ناشی از انتظارات تورمی در عرصه اقتصاد داخلی نیاز به مدیریت تقاضای سوداگرانه پول از طریق ایجاد ابزارهای تأمین مالی رسمی برای رفع تقاضای احتیاطی و معاملاتی آحاد اقتصادی، تصمیم‌گیری برای تعیین نرخ سود بر مبنای عناصر تشکیل‌دهنده عرضه و تقاضای بازار پول و مقایسه با بازدهی بازار دارایی‌ها و کاهش التهابات بازار ارز دارد.

اما در رویکرد توجه به حداکثر استفاده از ظرفیت‌های خارجی و مراقبت از کنش‌های بیرونی باید در نظر داشت که از مدت‌ها پیش زمزمه‌هایی برای قطع دسترسی ایران به پیام‌رسان مالی جهانی سوییفت مطرح شد و وزارت خزانه‌داری ایالات متحده تهدیداتی در این باره مطرح کرده بود. به کارگیری پیام‌رسان‌های مالی در کشورهایی با تجربه شرایط تحریمی مشابه و تکیه بر توانمندی‌های بومی، تحریم سوییفت که برای اعمال فشارهای بیشتر در دستور کار قرار گرفت را کم‌اثر خواهد کرد کما اینکه ایران نیز پیش‌بینی‌های لازم جهت تدارک ساز و کارهای جایگزین در این زمینه را پیش از این انجام داده بود. همچنین توسعه همکاری‌های بین‌المللی با کشورهای عضو اتحادیه اروپا کمک شایانی در حفظ و بهبود ارتباط بانک‌های ایرانی با نظام بانکی بین‌المللی فراهم خواهد کرد و مقامات اروپایی هم از پنجم نوامبر به بعد حمایت از ایران در برابر تحریم‌ها را به طرق مختلف ابراز داشتند. انگیزه اروپایی‌ها برای پشتیبانی از ایران در برابر تحریم‌های ایالات متحده بطور واضح حفظ برجام عنوان شده و علامتی به کشورهای ذینفع جهت احترام به حقوق کشورها در توافق‌نامه‌ها و معاهدات بین‌المللی است. همچنین بازکردن کانال‌هایی برای تسهیل مبادلات ارزی از طریق هشت کشوری که اخیراً مشمول معافیت از سوی ایالات متحده شدند، راهکار دیگری برای مقابله با تحریم‌های ایالات متحده به شمار می‌رود. از یک طرف، به دلیل مخالفت این کشورها برای قطع یکجای واردات و به دنبال آن به خطر افتادن منافع ملی این کشورها مطرح بوده است و از طرف دیگر، بیم پیدا نشدن جایگزین مطمئن و پایدار برای کاهش تولید، عرضه و صادرات نفت ایران در بازار و بالارفتن قیمت نفت، ایالات متحده را ناچار به عقب‌نشینی کرد و امکان معافیت‌های جدید به هشت کشور را فراهم ساخت و به همین دلایل بود که فرصتی به این کشورها داده شد تا اقدام به کاهش تدریجی واردات نفت از ایران کنند.

در این نوشتار، بطور اجمالی راهکارهایی برای برون‌رفت از شرایط تحریمی با دو رویکرد اتکاء به ظرفیت‌های داخلی و حداکثر استفاده از ظرفیت‌های خارجی و مراقبت از کنش‌های بیرونی ارایه شد و انتظار می‌رود شرایط اقتصادی ایران در ابعاد مختلف اقتصادی حتی با وجود اعمال تحریم‌ها و با توجه به این رویکردها بهبود خواهند یافت. همچنین، تلاش برای بهبود روابط خارجی در عرصه‌های مختلف بین‌المللی در کنار استفاده از تجربه سایر کشورها در فضای بانکداری بین‌الملل، محدودیت‌هایی که ممکن است در سال‌های آتی و با تداوم تحریم‌ها بواسطه قطع همکاری پیام‌رسان مالی سوییفت بر بانک‌های ایرانی تحمیل می‌شوند را تعدیل خواهد نمود.

۷۷ هزار میلیارد از بدهی بانک‌ها برای تسویه

رییس امور پایش تعهدات دولت در سازمان برنامه و بودجه با بیان اینکه کمتر از ۱۰ هزار میلیارد تومان از بدهی‌های مربوط به تبصره ۵ قانون بودجه تسویه شد، گفت: بانک مرکزی ۷۷ هزار میلیارد تومان از بدهی بانک‌ها را برای تسویه ارایه کرد. مژگان خانلو در گفت‌وگو با فارس، با اشاره به ظرفیت بند «و» تبصره ۵ قانون بودجه سال ۱۳۹۷ برای تهاتر و تسویه بدهی دولت، بانک، بخش غیردولتی و بانک مرکزی اظهار داشت: از شهریور سال جاری تاکنون مشکل اجرایی تبصره ۵ بودجه رفع شده و فرآیند اجرایی در حال انجام است. تا پیش از این به دلیل برخی موانع اداری، امکان تهاتر بدهی‌ها فراهم نشده بود. رییس امور پایش تعهدات دولت و تجهیز منابع سازمان برنامه و بودجه کشور با بیان اینکه در خصوص اعلام سقف میزان بدهی‌های بانک‌ها به بانک مرکزی مشکلاتی وجود داشت، عنوان کرد: طبق ایین‌نامه بانک مرکزی موظف است بدهی این بخش را احصاء و به سازمان اعلام کند تا جزییات بدهی هر بانک به صورت دقیق بررسی شود. وی ادامه داد: در کنار آن، بدهی اشخاص به بانک‌ها نیز مشخص و در قبال آن بدهی دولت تسویه شود. سقف بدهی‌های ارایه‌شده از سوی بانک مرکزی اشکالاتی داشت که اصلاح شد اما باز هم تا سقف یکصد هزار میلیارد تومان نیست. خانلو با اشاره به اینکه در مجموع ۷۷ هزار میلیارد تومان بدهی از سوی بانک مرکزی اعلام شده است، گفت: تاکنون کمتر از ۱۰ هزار میلیارد تومان از این بدهی‌ها تهاتر شده و به دلیل انجام تدریجی کار، نمی‌توان آمار دقیقی ارایه کرد.

این مقام مسوول در سازمان برنامه و بودجه کشور گفت: حتی ارقام زیر ۱۰۰ میلیون تومان و کمتر از آن نیز وجود دارد. بالغ بر ۴ تا ۵ هزار فقره بدهی تسویه شده است. اینکه بتوانیم تا پایان سال بطور کامل از ظرفیت تسویه ۱۰۰ هزار میلیارد تومان استفاده کنیم بستگی به روند کار دارد. با این حال این میزان بدهی (۱۰۰ هزار میلیارد تومان) وجود دارد.

رییس امور پایش تعهدات دولت و تجهیز منابع سازمان برنامه و بودجه کشور در مورد فرآیند و نحوه تسویه بدهی‌ها بیان داشت: فردی که بدهکار است باید تأییدیه ذیحساب دستگاه مربوطه را بگیرد و از طرفی تأییدیه بانک را بیاورد، بنابراین فرآیند اداری در استان‌ها و پس از آن، ارسال این اسناد به مرکز و بررسی مجدد که در نهایت برگه تسویه برای فرد بدهکار صادر می‌شود زمانبر است. گاهی اوقات نیز مدارک افراد ناقص است یا تأییدیه ذی‌حساب ندارد که منجر به طولانی شدن فرآیند اجرایی می‌شود.

وی با اشاره به اینکه حدود ۴۰ هزار میلیارد تومان از بدهی‌های اعلام شده توسط بانک مرکزی مربوط به بانک مسکن است، تصریح کرد: بعید است تسویه بدهی بانک مسکن اجرایی شود. بدهی بانک مسکن به بانک مرکزی عمدتا به خاطر خط اعتباری مسکن مهر بوده که نرخ سود آن ۳.۵ درصد است و انگیزه‌ای برای تسویه آن ندارد، ضمن آنکه تا سال ۱۴۰۱ نیز تمدید شده است. خانلو یادآور شد: در مجموع منهای بدهی بانک مسکن بالغ بر ۳۷ هزار میلیارد تومان باقی می‌ماند که از این میزان ۸ هزار میلیارد تومان بانک صادرات، ۴ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان بانک آینده، ۳ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان بانک ملت، ۴ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان بانک تجارت و یک هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان بانک ملی و ۹۰۰ میلیارد تومان سهم بانک توسعه صادرات است. دیگر بانک‌ها هم بدهی کمتری دارند. این مقام مسوول با اشاره به نقش وزارت اقتصاد در تسویه بدهی‌ها گفت: صادرکننده برگه تسویه اسناد وزارت اقتصاد است و اشخاص حقیقی و حقوقی متقاضی اسناد و مدارک خود را پس از تکمیل به این وزارتخانه داده و سپس برگه تسویه اسناد خزانه صادر می‌شود. وی با بیان اینکه حجم کار بالا است و ارتباط ما با خزانه‌داری به صورت سیستماتیک نیست، عنوان کرد: تسویه اسناد نیز در خزانه‌داری به صورت دستی انجام می‌شود که این موضوع زمان‌بر است.

ترابی مدیر روابط عمومی بانک صنعت و معدن شد

حسین مهری رییس هیات‌مدیره و مدیرعامل بانک صنعت و معدن در حکمی محمد حسن ترابی را به سمت مدیر امور مشتریان و روابط عمومی بانک صنعت و معدن منصوب کرد. در بخشی از این حکم آمده است: امید است با استعانت از خداوند متعال و با سرلوحه قرار دادن اصول تفکر راهبردی و مدیریت تغییر، تقویت روحیه همدلی و کار گروهی و ساماندهی هوشمندانه امکانات و ظرفیت‌های موجود، در انجام اولویت‌های کاری ذیل و سایر امور محوله در جهت ذیل به اهداف والای بانک موفق و موید باشید. گفتنی است ترابی که مقطع دکترای رشته کارآفرینی را طی می‌کند از سال ۱۳۹۱ تاکنون سمت مدیرکل دفتر روابط عمومی شرکت ملی پست را بر عهده داشته است. وی مدرس دانشگاه، نویسنده و محقق بوده و در کنار فعالیت‌های اجرایی به تدوین بیش از دوازده عنوان کتاب و بیش از پنجاه عنوان مقاله در نشریات علمی پژوهشی، علمی ترویجی و سایر نشریات داخلی و کنفرانس‌هایی مختلف داخلی پرداخته است.

«تعادل» چرایی سقوط شاخص‌های بازار سرمایه را بررسی می‌کند

چالش‌های جذب سرمایه سهامداران

گروه بورس | مسعود کریمی |

سرمایه‌گذاران بازار سرمایه طی معاملات چند روز اخیر شاهد آب شدن سرمایه‌های خود به واسطه کاهش قیمت جهانی کالاهای اساسی، انفعال اتحادیه اروپا در راستای ارایه بسته حمایتی، غیر شفاف بودن چشم‌انداز معاملاتی صنایع و شرکت‌های بورسی توام با ابهامات آینده صادراتی‌ها و چگونگی بازگرداندن ارز ناشی از صادرات به داخل کشور هستند. از همین رو، شاخص بورس اوراق بهادار تهران در واکنش به رفتار معامله‌گران طی داد و ستدهای ۲ روز اخیر کاهش حدود ۸ هزار و ۵۰۰ واحدی (معادل ۴.۶ درصد افت) را در کارنامه کاری خود به ثبت رساند. در همین حال، کارشناسان بازار سرمایه با توجه به اتفاقات فوق ۲ سناریوی متفاوت سرمایه‌گذاری را برای این روزهای تالار شیشه‌ای مطرح می‌کنند که در سناریوی نخست همزمان با تشکیل صف فروش در بازار، خرید سهام شرکت‌های بورسی و تشکیل پرتفوی متنوع که به نوعی از تحریم‌های جدید تاثیر چندانی نمی‌پذیرند پیشنهاد می‌شود. در نقطه مقابل دیگر صاحب نظران اقتصادی بر این باورند، سهامداران در شرایط فعلی که به گونه‌ای شاهد تعلل اتحادیه اروپا در جهت همکاری اقتصادی با ایران هستند می‌بایست اقدام به فروش سهام و شناسایی سود کنند. این در حالی است که در سناریوی دوم خرید و فروش سهام تا نرسیدن به ثبات اقتصادی از سوی کارشناسان پیشنهاد نمی‌شود. به هر روی، برخی از فعالان بازار سرمایه گمانه‌زنی‌هایی را در خصوص بسته بودن دست اتحادیه اروپا پس از عدم تصویب جزییات "اف‌ای تی اف" توسط ایران یا عدم اراده قوی کشورهای عضو معاهده برجام برای به‌اجرا درآوردن سیاست‌های حمایتی مطرح می‌کنند و آن را از دلایل اساسی افت بورس کشور طی این روزها می‌دانند. بر اساس این گزارش، احتمال بازگشت بورس تهران به مدار صعودی در معاملات امروز با توجه به تغییر جهت مسیر قیمتی دلار وجود خواهد داشت که در این صورت استراتژی ترس و گریز روزهای اخیر سرمایه‌گذاران بطور قطع تغییر محسوسی پیدا می‌کند، در غیر این صورت شاهد تداوم ریزش قیمتی در بازار سهام خواهیم بود.

◄ ۳ عامل سقوط بورس

در همین رابطه، مهدی طحانی مدیرعامل مشاور سرمایه‌گذاری آوای آگاه در خصوص چرایی ریزش شاخص بورس اوراق بهادار تهران در گفت‌وگو با «تعادل» عنوان کرد: بطور کلی برای تحلیل وضعیت بازار سهام ۳ دلیل عمده وجود خواهد داشت. از همین رو، کاهش قیمت جهانی نفت به عنوان نخستین دلیل مطرح می‌شود. در همین حال، نفت که اوج قیمتی خود را حدود ۲ ماه گذشته به ثبت رسانده بود تاکنون حدود ۱۸ درصد با کاهش قیمت همراه شده است. به هر حال، نگاه اقتصاد کشور و به تبع آن بازار سرمایه و واکنش به این موضوع امری طبیعی محسوب خواهد شد. این کارشناس بازار سرمایه معتقد است که کاهش قیمت برابری دلار به ریال به عنوان دومین دلیل کاهش شاخص‌ها در نظر گرفته می‌شود. این در حالی است که طی معاملات چند روز اخیر بخشی از ریزش‌ها جبران شد بطوری که دلار حدود ۱۴ هزار و ۵۰۰ تومانی تا رقم ۱۱ هزار و ۸۰۰ تومان با کاهش همراه شد و طی داد و ستدهای روز گذشته در بازار آزاد به رقم ۱۳ هزار و ۵۰۰ تومان بازگشته است.

این تحلیلگر بازار سرمایه درباره چرایی مهم بودن نرخ برابری برای معامله‌گران بازار سرمایه نیز گفت: به دلیل اینکه بزرگان شرکت‌های بورسی در بورس کالای ایران اقدام به فروش محصولات خود می‌کنند، در نتیجه این نرخ برای معامله‌گران مهم ارزیابی می‌شود. در همین حال، گمانه‌زنی‌هایی در خصوص اینکه کاهش نرخ دلار باعث کم‌شدن جذابیت خرید محصولات توسط دلالان و بازرگانان شود نیز در بازار وجود دارد. مهدی طحانی اثرگذاری تحریم در روند اقتصاد کشور را سومین عامل کاهش قیمت شرکت‌ها در بورس تهران دانست و ابراز داشت: متاسفانه هنوز مشخص نیست که تحریم‌هایی که به تازگی اجرایی شده است روی اقتصاد چه تغییر و تاثیری می‌تواند ایجاد کند.

◄ امروز؛ فرصت مناسب خرید

مدیرعامل مشاور سرمایه‌گذاری آوای آگاه در خصوص چشم‌انداز بازار سهام نیز تصریح کرد: خرید در قیمت‌های منفی و قیمت‌هایی که امروز در معاملات سهام وجود خواهد داشت به نوعی مثبت ارزیابی می‌شود. این کارشناس بازار سرمایه اذعان داشت: متاسفانه در بازار سرمایه رفتارهای توده‌وار به وفور دیده می‌شود و به نوعی عادت شده است که سرمایه‌گذاران یا در صف خرید اقدام به خرید سهام، یا در صف فروش دست به فروش سهام شرکت‌ها بزنند. به گفته وی، با توجه به تورمی که در پیش است و تاکنون نیز حدود ۳۳ درصد آن محقق شده، ماندن در بازار سرمایه می‌تواند منفعت بیشتری را برای قشر سرمایه‌گذار ایجاد کند. مهدی طحانی تاکید کرد: هر عاملی که باعث شود روابط بانکی ایران زودتر با سایر کشورها صورت بگیرد بطور قطع در روند اقتصادی کشور تاثیر مطلوبی خواهد داشت.

◄ رفتار غیرمنطقی بازار

از سویی دیگر، کامل ابراهیمیان مدیر معاملات کارگزاری بانک توسعه صادرات با اشاره به دلایل سقوط قیمت سهام شرکت‌های بورسی در گفت‌وگو با «تعادل» بیان کرد: ریزش این روزهای بازار سرمایه بیش از اندازه حالت رفتاری و روانی به خود گرفته است و متاسفانه روند منطقی در معاملات سهام دیده نمی‌شود. وی خاطرنشان کرد: با نگاهی به وضعیت عملکرد شرکت‌ها در گزارشات ۶ ماهه و آمار فروش آنها در مهرماه مشاهده می‌شود که برای رشد قیمتی سهام، روندی منطقی و با پشتوانه بنیادی رخ‌داده است و خیلی از شرکت‌ها در گزارشات ۶ ماهه خود با تعدیل سود مثبت همراه بودند. این کارشناس بازار سرمایه معتقد است که طی چند وقت اخیر در برخی از گروه‌ها و صنایع، رشد قیمت بسیار بیشتر از وضعیت بنیادی آنها رخ داد که شروع ریزش بازار هم در شرایط فعلی از همان گروه‌ها به نوعی آغاز شده است.

کامل ابراهیمیان با اشاره به روند معاملاتی بازار سهام نیز تصریح کرد: از ابتدای آبان ماه برخی از سهامداران محافظه‌کار در راستای پوشش ریسک معاملاتی خود در برابر شروع تحریم‌ها اقدام به شناسایی سود کردند. این در حالی است که، طی دو هفته اخیر و پس از ۱۳ آبان ماه، هر چند اصلاح قیمتی سهام به اصطلاح پیش‌خور شده بود اما افت قیمت جهانی نفت به دلیل عرضه بیش از حد در بازارهای جهانی و عدم توانایی امریکا در به صفر رساندن فروش نفت، منجر به کاهش قیمتی سایر مشتقات نفتی و محصولات پتروشیمی شد. به گفته مدیر معاملات کارگزاری بانک توسعه صادرات، مجموع عوامل فوق در کنار روند کاهشی قیمت دلار در بازار آزاد منجر به اصلاح بیشتر سهام و شاخص بورس طی معاملات چند روز اخیر شد.

◄ تحمیل زیان‌های سنگین

این تحلیلگر بازار سرمایه عنوان کرد: بطور کلی عدم تصویب "اف‌ای تی اف" تاثیر مستقیمی بر عملکرد اقتصاد کشور و برخی از گروه‌های پیشرو بازار نظیر گروه بانکی دارد. این در حالی است که، انتظار فعالان بازار مبنی بر شناسایی سود تسعیر ارز بانکی‌ها و به‌روز شدن دارایی آنها، همچنین افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی دارایی‌ها در کوتاه‌مدت محقق نشد. مدیر معاملات کارگزاری بانک توسعه صادرات در ادامه تصریح کرد: تاخیر چند باره افزایش نرخ خودروسازان و قطعه‌سازان و تحمیل زیان‌های سنگین به این گروه از دیگر عوامل منجر به ریزش بازار و بیش رفتاری سهامداران در فروش سهام شده است. وی در خصوص رفتار معامله‌گران پیرامون موضوعات بین‌المللی نیز گفت: تاخیر اتحادیه اروپا در عمل به وعده‌های خود و بازگشایی کانال تبادلات مالی که ریسک کاهش فروش شرکت‌ها را بدنبال دارد و همچنین امکان ورود ارز ناشی از صادرات، منجر به احتیاط بیشتر سهامداران شده است. کامل ابراهیمیان به سهامداران توصیه کرد: با توجه به اصلاح قیمتی که در اکثر سهام بنیادی شرکت‌ها رخ داده است و اینکه هنوز بخش عمده‌ای از پتانسیل ناشی از افزایشی که در نرخ ارز اتفاق افتاده است در کنار رشد مبالغ فروش شرکت‌ها و تعمیم آن به سال مالی ۹۸، انتظار بازدهی مناسبی از بازار سرمایه وجود خواهد داشت، بنابراین به سهامداران توصیه می‌شود که در فروش سهام خود عجولانه رفتار نکنند.

نگاهی به آمار معاملات بورس و فرابورس

قرمزپوشی شاخص ادامه دارد

گروه بورس |

معاملات بورس تهران روز گذشته با سقوط بیش از ۵۲۰۰ واحدی شاخص کل بورس و عقب گرد این متغیر به کانال ۱۷۳ هزار واحدی به پایان رسید. وضعیت داد و ستدهای بازار سهام بر اساس آمارهای ثبت شده نشان می‌دهد که همه شاخص‌های تالار شیشه‌ای در این روز با حداقل ۲.۵ درصد ریزش مواجه شدند. بر اساس آمارهای معاملاتی، شاخص کل با ۵۲۶۱ واحد ریزش معادل ۲.۹۴ درصد به ۱۷۳ هزار و ۵۵۷ واحد، شاخص قیمت «وزنی - ارزشی» با ۱۵۳۲ واحد کاهش معادل ۲.۹۴ درصد به ۵۰ هزار و ۵۴۶ واحد، شاخص کل «هم وزن» با ۵۵۳ واحد افت معادل ۱.۹۶ درصد به ۲۷ هزار و ۷۵۱ واحد و شاخص قیمت هم وزن با ۳۹۰ واحد کاهش رسید.

جزئیات داد و ستدهای روز یک‌شنبه مشخص می‌کند که ۷ نماد «فولاد با (۴۲۸) واحد، وامید با (۲۲۹) واحد، فارس با (۲۲۳) واحد، کگل با (۲۱۸) واحد، شبندر با (۲۱۴) واحد و تاپیکو با (۲۱۴) واحد و ومعادن با (۲۰۹) واحد» افت، بیشترین تاثیر منفی را در ریزش شاخص کل بورس بر جای گذاشتند. همچنین اکثر شاخص‌های صنایع تالار شیشه‌ای با نوسان مواجه شدند در عین حال نگاهی به آمارهای معاملاتی بازار سهام مشخص می‌کند، قیمت سهام نمادهای «کهمدا، خریخت، فنوال، کاذر، بکام، آپ و سصفها» بیشترین افزایش قیمت و نمادهای «کدما، پترول، سبهان، غبشهر، وامید، کطبس و شلعاب» بیشترین کاهش قیمت را در بازار سهام رقم زدند. به این ترتیب، در پایان روز معاملاتی گذشته، ۱۵۸ هزار و ۴۶۷ نوبت معاملاتی، ۲ میلیارد و ۱۹۹ میلیون برگه اوراق بهادار به ارزش ۷ هزار و ۴۷۶ میلیارد تومان در بورس معامله شد و ارزش بازار به ۶۵۹ هزار و ۹۵۱ میلیارد تومان رسیده است.

◄ ۱۱ میلیون ورق معامله در ETFهای فرابورسی

معاملات فرابورس ایران در بیست‌وهفتمین روز از آبان ۱۳۹۷ با نقل و انتقال ۸۲۴ میلیون ورقه به ارزش بیش از ۴ هزار و ۵۱۱ میلیارد ریال پیگیری شد که همزمان با این دادوستدها شاخص کل نیز با افت ۳۱.۵ واحدی در سطح ۱۸۸۰ واحدی ایستاد. بازارهای اول و دوم فرابورس در روز گذشته به ترتیب میزبان تغییر مالکیت ۱۳۶ و ۳۱۲ میلیون سهم به ارزش معاملاتی ۵۱۵ و ۱۱۴۰ میلیارد ریال قرار گرفتند. در مجموع سه تابلو بازار پایه نیز سهامداران ۳۵۹ میلیون سهم را به ارزش ۸۱۱ میلیارد ریال دست به دست کردند. همچنین در این سه بازار شاهد توقف نماد معاملاتی شرکت‌های بیمه حافظ، صنعت و تجارت آداک، آتیه داده پرداز، قند ارومیه و شرکت سرمایه‌گذاری توسعه و عمران کرمان بودیم. در سمت مقابل نماد معاملاتی شرکت‌های بیمه حکمت صبا، توسعه سرمایه‌گذاری کشاورزی آرین توسکا، سرمایه‌گذاری تدبیرگران فارس و خوزستان و شیر پاستوریزه پگاه گلستان بازگشایی شدند.

روز گذشته بازار ابزارهای نوین مالی نیز با دادوستد ۱۷ میلیون ورقه به ارزش ۲۰۴۶ میلیارد ریال معاملات را به سرانجام رساند. در این بازار اوراق تسهیلات مسکن در اغلب نمادها با ریزش مواجه شد و در دامنه قیمتی ۳۵۹ هزار تا ۵۹۸ هزار ریال دادوستد شد. در بازار اوراق با درآمد ثابت نیز در این روز اسناد خزانه اسلامی در نماد «اخزا۷۰۷» برای نخستین‌بار عرضه و هر ورقه آن ۸۲۸ هزار ریال کشف قیمت شد. تاریخ سررسید این اوراق ۲۷ شهریورماه سال آینده است. همچنین صندوق‌های سرمایه‌گذاری قابل معامله نقل و انتقال ۱۱ میلیون ورقه به ارزش ۲۳۹ میلیارد ریال را در پایان بازار دیروز تجربه کردند.

در بازار

رییس سازمان بورس تشریح کرد

دست کوتاه بانک‌ها از صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه

در سال گذشته و همچنین ماه‌های گذشته شاهد بودیم چند صندوق سرمایه‌گذاری خطرپذیر در فرابورس ایران موافقت اصولی گرفتند اما فقط تعدادی از این صندوق‌ها توانستند پذیره‌نویسی کنند. در عین حال همین تعداد اندک صندوق‌هایی که توانستند پذیره‌نویسی کنند تاکنون فقط پنج تا ۱۰ درصد توانستند تادیه کنند. از زمان گرفتن موافقت اصولی و پذیره‌نویسی تعدادی از این صندوق‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر حدود یک سالی می‌گذرد اما همچنان اینها نتوانستند منابع جذب کنند.

به گزارش ایسنا، طبق برنامه ششم توسعه منابع بانکی نباید جذب صندوق‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر شوند و مدیران بانکی و شرکت‌هایی که سهام‌دار عمده‌شان بانکی است نباید مدیر صندوق شود، اما در عین حال دیده شده که به علت اینکه این صندوق‌ها در نهایت نتوانستند منابع لازم را جذب کنند خیلی‌ها چشم به منابع بانکی دارند و برخی می‌خواهند این قانون ششم توسعه را دور بزنند و منابع بانکی را وارد صندوق‌های خطرپذیر کنند. تعدادی از مدیران در بازار پول و حتی برخی از مدیران بازار سرمایه می‌گویند "فقط می‌خواهند مدیر صندوق شوند و قول می‌دهند که به منابع بانکی دست نزنند و هیچ مبلغی از منابع بانکی را وارد صندوق نکنند".

شاپور محمدی، رییس سازمان بورس در پاسخ به ابهامات پیش آمده در خصوص ورود سرمایه‌گذار به صندوق‌های جسورانه گفت: اگر نگاهی به سیر تاریخی این فرآیند بیندازیم، می‌بینیم که در آن زمان که صندوق‌ها تشکیل شد تعدادی از آنها، در مقاطعی نرخ‌های بالاتری به مردم قول می‌دادند. بعد از همان طریق شعبه‌ها این تخلف صورت می‌گرفت. این صندوق‌ها باعث شد که بانک مرکزی این موضوع را پیگیری کند و قانونی در مجلس مصوب شود که در حد کرسی مدیریتی بانک‌ها نباید در صندوق‌ها باشند و برای کمتر از ۱۵ درصد و کمتر از ۱۰ درصد که یک کرسی مدیریت نگیرند از نظر قانونی منعی وجود ندارد و دور زدن قانون هم نیست، اما با این حال هر بانکی به ما به عنوان نهاد ناظر بازار سرمایه مراجعه کرده و از ما خواسته که صندوق تاسیس کند، به آنها گفته‌ایم که بروند از بانک مرکزی مجوز بگیرند؛ بنابر این بازار سرمایه حتی یک مجوز هم به بانک نداده است.

وی افزود: خیلی‌ها آمدند و گفتند که ما در حد کرسی مدیریتی نمی‌خواهیم بلکه کمتر می‌خواهیم اما ما باز هم گفتیم نه. علت این بود که می‌خواستیم سیاست پولی محفوظ بماند و نرخ‌ها رعایت شود. ما وظیفه ملی می‌دانیم این هماهنگی را با بانک مرکزی داشته باشیم و به بانک‌ها بگوییم که خود بانک مرکزی را قانع کنند.

سخنگوی سازمان بورس در ادامه اظهار کرد: متن قانون در حد یک کرسی مدیریتی در هیچ صندوقی منع نکرده است، اما راجع به صندوق‌های سرمایه‌گذاری خطرپذیر مبلغ اینها در مقابل مبلغ کل صندوق‌ها بسیار بسیار کم است و اساسا اینکه عددی نیست که منابع بانکی بخواهد در آنها بیاید. مقدار آنها بسیار ناچیز است و تعدادشان خیلی کم است و من فکر نکنم که نگرانی باشد در ضمن ما بدون موافقت بانک مرکزی به هیچ بانکی اجازه نمی‌دهیم که در این صندوق‌ها مشارکت کنند مگر اینکه با بانک مرکزی تفاهم و چارچوبی تعریف کنیم. در آنجا دیگر این گفته تامین شده است، یعنی حتما سازوکاری گذاشته می‌شود که مثلا از مقدار ۵۰ میلیارد تومان از سرمایه صندوق یک عدد کمی بیاید که این عدد برای بازار پول عددی نیست. مثلا پنج میلیارد تومان بیاید. در حال حاضر سرمایه صندوق‌های بازار سرمایه ۱۴۴ هزار میلیارد تومان است. بحث ما الان بحث ۱۴۴ هزار میلیارد تومان نمی‌کنیم بحث ۱۰۰۰ میلیارد تومان هم نکردیم که یک صدوچهل‌وچهارم آن باشد. بحث ۱۰۰ میلیارد تومان را هم نمی‌کنیم. ممکن است این صندوق‌های خطرپذیر با ۲۰ میلیارد تومان، ۱۰ میلیارد یا ۵۰ میلیارد تومان تشکیل شود و از آن مقدار کمی را بانک می‌آورد.

وی در خصوص وعده مبنی بر رسیدن دارایی مجموع صندوق‌های سرمایه‌گذاری جسورانه تا ۱۰۰۰ میلیارد تومان گفت: این موضوع صحیح است اما مورد به مورد عددها خیلی ریز هستند. ما چندین بانک در کشور داریم و ممکن است مبلغی که بانک‌ها می‌آورند نسبت به پولی که دیگران می‌آورند اصلا عددی نباشد. مساله به نظر ما حل شده است و الان هماهنگی کامل وجود دارد.

محمدی خاطرنشان کرد: خوشبختانه در این مورد بعد از بحث‌هایی که مطرح شد که صندوق‌ها و شعب بانک با هم به مردم قول بازده بالا می‌دادند. ما نیز یک بخشنامه ارایه کردیم و بانک مرکزی بخشنامه ما را به شعب بانک‌ها ابلاغ کرد که صندوق‌ها روی پلتفرم‌های خودشان یونیت را صادر و ابطال کنند و بخش زیاد این موضوع را حل کردیم. قانون برنامه ششم توسعه هم در این موضوع کمک کرد. اگر ما همیشه افراط و تفریط کنیم ایراد وارد است. اکنون بانک‌ها اصلا نمی‌توانند به صندوق‌ها بیایند. بنابراین این موضوع را باید در نظام شخص حل کنیم.

در جلسه حسابرسان و سازمان بورس چه گذشت؟

تغییر حسابرس و بازرس قانونی با تایید سازمان بورس

همواره استقلال حسابرسان مستقل به عنوان مهم‌ترین و اصلی‌ترین بازوی نظارتی سازمان مدنظر بوده است، لذا در راستای حمایت از استقلال حسابرسان معتمد سازمان به موجب دستورالعمل حاکمیت شرکتی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران، مقرر شد از این پس، تغییر حسابرس مستقل و بازرس قانونی شرکت‌های بورسی و فرابورسی با تایید سازمان بورس صورت گیرد.

به گزارش سنا، در جلسه‌ای که با حضور معاون نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس و اعضای کمیته پذیرش و نظارت بر موسسات حسابرسی معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار برگزار شد، موسسات حسابرسی به بیان نظرات خود در حوزه‌های پذیرش، نظارت، طبقه‌بندی موسسات، حق‌الزحمه‌های حسابرسی پرداختند.

در این جلسه حسن امیری، عضو هیات‌مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار عنوان کرد: همواره استقلال حسابرسان مستقل به عنوان مهم‌ترین و اصلی‌ترین بازوی نظارتی سازمان مدنظر بوده است، لذا در راستای حمایت از استقلال حسابرسان معتمد سازمان به موجب دستورالعمل حاکمیت شرکتی شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران، مقرر شد از این پس، تغییر حسابرس مستقل و بازرس قانونی شرکت‌های بورسی و فرابورسی با تایید سازمان بورس صورت گیرد.

وی ادامه داد: در صورتی که شرکت یا سهامداران، قصد ارایه پیشنهاد تغییر حسابرس مستقل و بازرس قانونی را، قبل از پایان حداکثر دوره تصدی سمت حسابرس مستقل و بازرس قانونی طبق «دستورالعمل موسسات حسابرسی معتمد سازمان بورس و اوراق بهادار»، دارند، باید مراتب را با ذکر دلیل به همراه نظر کمیته حسابرسی، حداقل ۱۰ روز قبل از مجمع به اطلاع سازمان برسانند.

به گفته معاون نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار، این سازمان پس از بررسی دلایل تغییر، تا ۵ روز قبل از مجمع، نظر خود را در خصوص تایید یا عدم تایید اعلام می‌کند و در صورت عدم تایید، باید از تغییر حسابرس مستقل و بازرس قانونی خودداری شود.

مسوولیت حسابرسان در خصوص خسارات وارده به سرمایه‌گذاران، به ویژه عرضه‌های اولیه از نکاتی بود که در جلسه مطرح شد. مطابق با قانون بازار، اشخاصی که اطلاعات خلاف واقع یا مستندات جعلی را به سازمان یا شرکت بورس ارایه یا تصدیق کنند به عنوان متخلف شناخته می‌شوند. این موضوع در عرضه‌های اولیه بطور خاص مد نظر قرار گرفته است بطوری که حسابرسان به همراه ناشر، شرکت تامین سرمایه و ارزشیابان مسوول جبران خسارت وارده به سرمایه‌گذارانی هستند که در اثر قصور، تقصیر، تخلف یا به دلیل ارایه اطلاعات ناقص و خلاف واقع در عرضه‌های اولیه که ناشی از فعل یا ترک فعل آنها باشد، متضرر شده‌اند.

در این خصوص باید توجه داشت که بر اساس مطالعات تطبیقی صورت گرفته، در برخی کشورهای جهان، اصول یازده‌گانه مجمع بین‌المللی ناظر بر حسابرسی مستقل و همچنین اصول IOSCO، ساختار نظارت بر موسسات حسابرسی توسط نهادهایی که از استقلال لازم برخوردارند، اداره می‌شود و مسوولیت نظارت بر حسابرسان سایر شرکت‌ها به تشکل‌های حرف‌های واگذار شده است. همچنین در کشورهای مورد بررسی، نهادی که وظیفه حفظ بازار منصفانه و شفاف و کارا را داراست و بر بازار سهام و شرکت‌های سهامی عام نظارت دارد، عهده‌دار وظیفه نظارت بر موسسات حسابرسی مرتبط با آن شرکت‌ها نیز است. لذا نظارت‌های خودکنترلی و صنفی با پژوهش‌های انجام شده و ساختارهای متناسب جهانی اصلا هماهنگی ندارد.

رویداد

◄ تغییرات حاکمیت شرکتی از شهریور ۹۸ مشاهده می‌شود

بحث اجرای حاکمیت شرکتی در بازار سرمایه از سال‌های گذشته مطرح است. بطوری که پس از تهیه و تصویب دستورالعمل کنترل‌های داخلی ناشران پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران و فرابورس ایران در سال ۱۳۹۱، منشور کمیته حسابرسی، منشور فعالیت حسابرسی داخلی و چک لیست رعایت الزامات کنترل‌های داخلی حاکم بر گزارشگری مالی در همین سال منتشر شد تا به این ترتیب بستر لازم برای پیاده‌سازی حاکمیت شرکتی مطلوب در شرکت‌ها فراهم شود. در این راستا حسن امیری هنزکی، نایب‌رییس هیات‌مدیره و معاون نظارت بر بورس‌ها و ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار به تشریح دستورالعمل مزبور پرداخت. وی ضمن بررسی و ارایه نکات مهم دستورالعمل مزبور، مهم‌ترین مزایای اجرای حاکمیت شرکتی را در جلوگیری از خودمالکی، رشد جایگاه حسابرسان در دستورالعمل حاکمیت شرکتی و ارتقای شفافیت دانست. به گزارش سنا عضو هیات‌مدیره سازمان بورس در ابتدا به ارایه دستورالعمل حاکمیت شرکتی پرداخت و گفت: ماده ۷ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب آذرماه ۱۳۸۴ مجلس شورای اسلامی اختیاراتی را به هیات‌مدیره سازمان اعطا کرده است. در این راستا می‌توان به بندهای ۸، ۱۱ و ۱۸ اشاره کرد که مطابق آن لازم است تدابیری جهت پیشگیری از وقوع تخلفات در بازار اوراق بهادار و اقدامات لازم به منظور حمایت از حقوق و منافع سرمایه‌گذاران و نظارت بر افشای اطلاعات با اهمیت توسط شرکت‌های ثبت‌شده نزد سازمان اندیشیده شود.

امیری در ادامه افزود: به منظور توسعه بازار سرمایه و مطابق تاکیدات بند ح ماده ۴ قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران مبنی بر اصلاح نهادی حاکمیت شرکتی در شرکت‌های سهامی عام، سازمان بورس و اوراق بهادار اقدام به تشکیل کارگروهی از متخصصان و خبرگان این موضوع کرد و پس از برگزاری جلسات متعدد، در نهایت متن نهایی دستورالعمل حاکمیت شرکتی در تاریخ ۲۷ تیرماه سال جاری در ۶ فصل، ۴۴ ماده و ۲۴ تبصره به تصویب هیات‌مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار رسید و سرانجام در هفته گذشته یعنی ۱۲ آبان ماه منتشر شد. عضو هیات‌مدیره سازمان بورس در ادامه به تشریح عملیاتی کردن حاکمیت شرکتی اشاره کرد و گفت: با توجه به برخی مفاد دستورالعمل که نیازمند اصلاح اساسنامه شرکت‌هاست، «اساسنامه نمونه شرکت‌های ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار» نیز متناسب با دستورالعمل مذکور اصلاح و متعاقبا ابلاغ خواهد شد. ناشران مکلف هستند اساسنامه خود را مطابق اساسنامه نمونه و مفاد دستورالعمل مذکور اصلاح کرده و به تصویب مجمع عمومی فوق‌العاده برسانند. امیری ادامه داد: این دستورالعمل حاوی نکات مهمی درباره اصول حاکمیت شرکتی، ترکیب، نحوه انتخاب و وظایف هیات‌مدیره، تشکیل مجامع عمومی، نحوه انتخاب عضو مستقل هیات‌مدیره و پاسخگویی و افشای اطلاعات است. امیری در ادامه به بررسی نکات مهم دستورالعمل مزبور پرداخت و گفت: از پایان شهریور ماه سال ۹۸ اکثریت اعضای هیات‌مدیره شرکت‌های بورسی و فرابورسی باید غیرموظف باشند و تعداد اعضای مستقل هیات‌مدیره نباید کمتر از ۲۰ درصد تعداد کل اعضای هیات‌مدیره باشد. شرایط استقلال، در دستورالعمل بطور کامل مشخص شده و سهامدارانی که در نظر دارند به عنوان عضو مستقل هیات‌مدیره انتخاب شوند، باید در صورت برخورداری از این شرایط و در راستای رعایت ضوابط و الزامات قانونی، حداقل ۱۵ روز قبل از برگزاری مجمع، نامزدی خود جهت عضویت در هیات‌مدیره را به همراه خلاصه‌ای از مشخصات و سوابق مدیریتی خود، اعلام و مدارک مورد نیاز را به کمیته انتصابات ارایه کنند.

وی ادامه داد: شرکت باید نتایج بررسی خود در خصوص احراز یا عدم احراز شرایط نامزدهای عضویت مستقل در هیات‌مدیره را حداقل ۵ روز قبل از برگزاری مجمع به سازمان ارایه و افشا کند. اشخاصی که در نظر دارند به عنوان عضو مستقل هیات‌مدیره انتخاب شوند، باید اقرارنامه استقلال را نیز به کمیته انتصابات ارایه کنند. همچنین نحوه انتخاب عضو مستقل هیات‌مدیره باید در اساسنامه شرکت تعیین شود. به گفته امیری، از نیمه دوم سال آینده، هر یک از اعضای اصلی هیات‌مدیره باید معادل یک‌دهم درصد سهام شرکت یا حداقل معادل پنج میلیارد ریال از سهام شرکت (که هر ۲ سال یک بار متناسب با نرخ تورم و شاخص بهای کالا و خدمات مصرفی تعدیل می‌شود) را به عنوان سهام وثیقه مدیران نزد شرکت تودیع کنند. همچنین از تاریخ مزبور اعضای موظف هیات‌مدیره نمی‌توانند در شرکتی دیگر، مدیرعامل یا عضو موظف هیات‌مدیره باشند. هیچ یک از اعضای هیات‌مدیره نباید اصالتا یا به نمایندگی از شخص حقوقی همزمان در بیش از ۳ شرکت به عنوان عضو غیرموظف هیات‌مدیره انتخاب شوند. اعضای هیات‌مدیره باید در این خصوص، اقرارنامه‌ای را نیز به کمیته انتصابات ارایه کنند. عضو هیات‌مدیره سازمان بورس، در ادامه با اشاره به برگزاری مجامع شرکت‌ها گفت: از ابتدای فروردین ماه سال ۹۸ در صورتی که انتخاب اعضای هیات‌مدیره در دستور جلسه مجمع عمومی باشد، شرکت باید آگهی دعوت به مجمع را حداقل ۲۵ روز قبل از برگزاری مجمع در روزنامه کثیرالانتشار شرکت درج کند. وی ادامه داد: تعداد اعضای هیات‌مدیره برای شرکت‌های بزرگ، (به تشخیص و اعلام سازمان) حداقل هفت نفر است و تعداد اعضای مستقل در شرکت‌ها حسب صلاحدید سازمان قابل افزایش است. در ترکیب هیات‌مدیره، باید حداقل یک عضو غیرموظف حضور داشته باشد که دارای تحصیلات مالی (حسابداری، مدیریت مالی، اقتصاد، و مدیریت با گرایش مالی) و تجربه مرتبط باشد. همچنین اعضای هیات‌مدیره، باید دانش لازم در زمینه مالی و حقوقی کسب کنند.

خبر

قیمت‌گذاری‌ها به صنوف واگذار شود

رییس کمیسیون کشاورزی و صنایع غذایی اتاق بازرگانی ایران اظهار کرد: هدف کمیسیون کشاورزی حذف قیمت‌گذاری‌های دستوری برای محصولات است. لذا مناسب‌تر است که قیمت‌گذاری‌ها به خود صنف‌های مربوطه واگذار شود و ستاد تنظیم بازار تنها نظاره‌گر بر اجرای قیمت‌ها باشد. غلامعلی فارغی در ابتدای نشست کمیسیون کشاورزی و صنایع غذایی که صبح یکشنبه در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران برگزار شد اظهار کرد: در حال حاضر در شرایط خاص سیاسی و اقتصادی کشور هستیم که در این شرایط خاص، انتظار این است که همکاری متقابل بین بخش خصوصی و دولت وجود داشته باشد و این کنار هم بودن و همسو شدن به حل مشکلات و کاهش هزینه‌هایی که به هر نحو خواسته، ناخواسته یا در نتیجه بی‌مبالاتی‌ها بر حوزه کشاورزی تحمیل می‌شود کمک خواهد کرد. هدف از تشکیل این جلسات، همسویی و کاهش هزینه‌هاست.

وی افزود: چند سالی است که فرماندهی جنگ اقتصادی بر عهده بخش خصوصی گذاشته شده است، اما تنها در حد شعار بوده و زمانی که مشکلات در جلسات مطرح می‌شده یا توانایی رفع مشکلات وجود نداشته یا آنها برای انجام امور در محدودیت بوده‌اند. همچنین مشکلات سیاسی را غالب بر مشکلات اقتصادی دانسته و در آخر هم مسائل امنیتی را پیش کشیده و مشکلات را به نحوی توجیه می‌کنند و این گفتار درمانی‌ها چاشنی جلسات ما شده است؛ اما ابزاری جز همکاری برای رفع مشکلات وجود ندارد؛ به ویژه در حوزه کشاورزی که به لحاظ کمی، کیفی، تامین به موقع و نرخ محصولات باید مورد توجه و تدبیر قرار گیرد. رییس کمیسیون کشاورزی و صنایع غذایی تصریح کرد: در بحث قیمت‌گذاری و مشکلاتی که در این زمینه وجود دارد، انعطاف‌پذیری کم است و با نگاه دستوری قیمت‌ها تعیین می‌شود که واقعیت اقتصاد غیر از این است. در ادامه اعضای کمیسیون کشاورزی و صنایع غذایی به بیان مشکلات خود پرداختند آن هم در شرایطی که «علی اکبر مهرفرد- معاون توسعه بازرگانی و صنایع کشاورزی وزارت جهاد کشاورزی» و «سید داود موسوی- عضو هیات مدیره و معاون نظارت بر کارهای مصرفی و شبکه‌های توزیعی و اقتصادی» در این جلسه حضور نیافتند. در این نشست مهم‌ترین خواسته صنوف و کمیسیون‌های کشاورزی، حذف قیمت‌گذاری‌ها از سوی ستاد تنظیم بازار و سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان بود همچنین در این جلسه به این نکته اشاره شد که قیمت‌گذاری‌ها به خود صنف‌های مربوطه واگذار شود و ستاد تنظیم بازار تنها نظاره‌گر بر اجرای قیمت‌ها باشد.

در جلسه روسای کمیسیون‌های اتاق ایران مطرح شد

تصمیمات ارزی دولت بدون نظر بخش خصوصی شکست می‌خورد

روسای کمیسیون‌های تخصصی اتاق ایران در نشست ماهانه با اعضای هیات رییسه اتاق ایران ضمن بررسی تأثیرات تحریم‌های جدید بر بخش‌های مختلف اقتصادی، به ارایه پیشنهادهای خود در جهت کاهش آثار این دوره از تحریم‌های یکجانبه‌گرایانه امریکا علیه ایران پرداختند.

غلامحسین شافعی رییس اتاق ایران با اشاره به تصمیمات اخیر دولت درباره مسائل ارزی کشور و مشکلاتی که در این حوزه به دلیل عدم مشورت با بخش خصوصی حاصل شد، گفت: پارلمان بخش خصوصی به راه‌های مختلف تلاش کرده است تا نظر و پیشنهاد خود را در بخش‌های مختلف به گوش مسوولان برساند. اما متأسفانه شاهدیم که در برخی موارد اعتنایی از سوی مسوولان صورت نمی‌گیرد. با این حال، ضرورت مشورت با بخش خصوصی در نهایت هفته گذشته با دعوت بانک مرکزی و وزارت صنعت از پارلمان بخش خصوصی محرز شد. شافعی افزود: به مسوولان دولتی تأکید کرده‌ام که اگر قرار باشد دولت درباره موضوعی مانند انرژی تصمیم بگیرد، حضور رییس یا نایب رییس کمیسیون انرژی اتاق ایران در جلسه حضوری با دولت کفایت می‌کند اما اگر قرار باشد در حوزه‌ای مانند صادرات تصمیم‌گیری شود، نباید به انتخاب خود، نمایندگان تشکل‌های مختلف را به جلسات دعوت کنند، بلکه پارلمان بخش خصوصی با دعوت از نمایندگان تشکل‌های صادراتی و جمع‌بندی نظرها، نتیجه نهایی را به دولت اعلام خواهد کرد. رییس پارلمان بخش خصوصی با تأکید بر وحدت رویه در بدنه بخش خصوصی تأکید داشت که روسای کمیسیون‌های تخصصی اتاق ایران باید تلاش کنند تا این وحدت رویه در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران شکل بگیرد و پارلمان بخش خصوصی از هرگونه تشتت آرا پرهیز کند. شافعی همچنین با اشاره به پیگیری اتاق ایران در خصوص واردات بدون انتقال ارز برای قطعات واحدهای صنعتی، گفت: قرار بود ۵۰۰ میلیون دلار برای این موضوع از طرف دولت تخصیص یابد که هنوز اتفاقی نیفتاده است و اتاق ایران پیگیر حل این مساله است. محمدرضا انصاری نایب رییس اتاق ایران نیز با تأکید بر تصمیمات اخیر بانک مرکزی درباره مسائل ارزی کشور، گفت: نمونه بی‌توجهی به نظر بخش خصوصی را در تصمیم اخیر این بانک در خصوص پیمان سپاری ارزی دیدیم که با دعوت بانک مرکزی و مشورت با پارلمان بخش خصوصی تلاش شد تا آثار این بخشنامه اصلاح و تعدیل شود. نایب رییس اتاق ایران با اشاره به تأثیرات ناشی از دور جدید تحریم‌ها بر بخش‌های مختلف اقتصادی، همکاری با بنگاه‌های کوچک و متوسط ایرانی و اروپایی را یکی از مهم‌ترین راه‌های خنثی و کمرنگ‌تر کردن آثار ناشی از تحریم‌ها دانست. در ادامه این نشست، روسای کمیسیون‌های تخصصی اتاق ایران به بیان نظر خود پرداختند.

تحریم‌های امریکا غیرقانونی است

علی شمس اردکانی رییس کمیسیون انرژی اتاق ایران با تأکید بر این نکته که این دوره از تحریم‌ها از نظر مقررات سازمان ملل نه تنها غیرقانونی، بلکه با مصوبه شورای امنیت سازمان ملل در خصوص برجام متناقض است، گفت: بخش انرژی به‌ویژه در دو حوزه تولید و فروش از مهم‌ترین بخش‌هایی است که به دلیل تحریم‌های یکجانبه‌گرایانه امریکا به شدت آسیب دیده است. او با اشاره به دیدار اخیر کمیسونر انرژی اروپا با اعضای هیات رییسه اتاق ایران و همچنین وزرای نفت و نیرو تأکید کرد در این دوران همکاری SMEهای ایرانی و اروپایی باید بیش از قبل مورد توجه قرار بگیرد. شمس اردکانی همچنین پیشنهاد داد تا کمیسیون‌های تخصصی اتاق ایران اقدام به تشکیل کارگروه تخصصی ضد تحریم در کمیسیون خود کنند تا این کارگروه مسوولیت شناسایی و نحوه همکاری بنگاه‌های کوچک و متوسط در حوزه‌های مختلف را بر عهده بگیرد.

تعریف SMEها در کشور مشخص شود

محسن حاجی با اعضو هیات نمایندگان اتاق ایران با تأکید بر این نکته که روند فعلی نقل و انتقال مالی در کشور، فضای کسب و کار کشور را فلج خواهد کرد، تأکید کرد: باید از ایجاد فضای ترس در داخل کشور اجتناب ورزید. به اعتقاد حاجی با هر گونه برخورد امنیتی در فضای اقتصادی کشور از جمله صرافی‌ها، روی کار تمامی شرکت‌ها تأثیر منفی به‌جای خواهد گذاشت. عضو هیات نمایندگان اتاق ایران با اشاره به این نکته که با وجود تأکید بر فعالیت SMEها در داخل کشور، هنوز تعریف روشنی از این بنگاه‌های کوچک و متوسط در داخل کشور وجود ندارد، گفت: باید قوانین و همچنین آمار و ارقام مرتبط با بنگاه‌های کوچک و متوسط در داخل کشور به روشنی مشخص شود.

دولت قبل از نهایی کردن بخشنامه‌ها با بخش خصوصی مشورت کند

کیوان کاشفی عضو هیات رییسه اتاق ایران با اشاره به جلسه اخیر وزیر صنعت و رییس کل بانک مرکزی با نمایندگان اتاق ایران و همچنین تشکل‌های صادراتی پیشنهاد داد تا با ارسال نامه‌ای از طرف رییس اتاق ایران به رییس کل بانک مرکزی، بر این نکته تأکید شود که قبل از نهایی شدن هر بخشنامه‌ای، نظر بخش خصوصی حتماً گرفته و بر اساس آن تصمیم‌گیری شود. آرش نجفی نایب رییس کمیسیون انرژی و صنایع پالایشی اتاق ایران نیز با انتقاد از این موضوع که تصمیمات غیر کارشناسی دولت بدون توجه به نظر بخش خصوصی باعث ایجاد مشکلات متعددی برای فعالان اقتصادی می‌شود، تأکید کرد که دولت باید به نظر کمیسیون‌های تخصصی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران که متشکل از کسانی است که تجربه اقتصادی دارند توجه کند. او افزود: برای نمونه در خصوص افزایش قیمت بنزین بارها کمیسیون انرژی اتاق ایران به دولت پیشنهاد داده است تا به نظر این کمیسیون و نحوه محاسبه قیمت بنزین توجه شود اما متأسفانه توجهی به این موضوع صورت نمی‌گیرد.

دوره ثبت سفارش کوتاه شود

غلامعلی فارغی رییس کمیسیون کشاورزی و صنایع غذایی اتاق ایران با اشاره به مشکلات ناشی از نقل و انتقال مالی تأکید کرد: کمبود نهاده‌های کشاورزی یکی از مهم‌ترین معضلات فعالان صنعت کشاورزی است که با توجه به اینکه در سه‌ماهه دوم سال هیچ نقل و انتقالی صورت نگرفته است، انتظار می‌رود تا با تأخیر در جابه‌جایی پول، کمبود در مواد غذایی اتفاق بیفتد. فارغی با تأکید بر این نکته که نباید با سخت‌گیری بی‌جا برای فعالان اقتصادی مشکل ایجاد کرد، پیشنهاد داد تا دوره ثبت سفارش به روال قبلی خود که یک هفته بود، بازگردد. نحوه قیمت‌گذاری از سوی سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان و عدم اصلاح پایه قیمت صادراتی از دیگر موضوعاتی بود که رییس کمیسیون کشاورزی و صنایع غذایی اتاق ایران با انتقاد از آن، خواستار اصلاح شد.

صنعت دارو زمین‌گیر می‌شود

حسن شکوهی عضو هیات نمایندگان اتاق ایران نیز با اشاره به مشکلات صنعت داروسازی و بدهی دولت به شرکت‌های تولیدکننده و پخش که زنجیره تأمین دارو را با چالش مواجه کرده، تأکید کرد که با تداوم روند فعلی صنعت داروسازی زمین‌گیر خواهد شد. او تأکید کرد با وجود اینکه دارو تحریم نیست اما نقل و انتقال مالی و پرداخت‌های بین‌المللی به دلیل اعمال تحریم‌ها با مشکلات فراوانی مواجه شده است.

رشد و توسعه گردشگری در دوران تحریم‌ها

احمد اصغری قاجاری رییس کمیسیون گردشگری اقتصاد هنر و اقتصاد ورزش اتاق ایران با ارایه گزارشی از برگزاری چهلمین نشست سراسر اعضای وابسته سازمان جهانی گردشگری در شهر همدان گفت: رشد توریسم و نگاه مثبتی که به‌واسطه نوسان نرخ ارز در صنعت گردشگری به وجود آمده است باید به عنوان یک فرصت برای ارزآوری در دوران تحریم‌ها مورد توجه قرار بگیرد. ارایه گزارش حسن فروزان فرد رییس کمیسیون رقابت، خصوصی‌سازی و سلامت اداری اتاق ایران در خصوص تدوین لایحه شفافیت، دومین دستور جلسه نشست شورای هیات رییسه کمیسیون‌های تخصصی اتاق ایران بود که با توافق حاضران مقرر شد تا در نشست بعدی بحث و بررسی شود.

در بیست و هفتمین نشست کمیسیون صنعت و معدن اتاق تهران مطرح شد

کاهش توان خلق ارزش افزوده در صنعت فولاد

اعضای کمیسیون صنعت و معدن اتاق تهران در بیست و هفتمین نشست خود، عوامل اثرگذار بر رقابت‌پذیری صنعت فولاد را مورد بحث و بررسی قرار دادند. فعالان اقتصادی عضو این کمیسیون البته پیش از بررسی وضعیت صنعت فولاد، گریزی هم به سایر مسائل اقتصادی از جمله آثار تحریم‌ها زدند. در این نشست، بررسی عوامل اثرگذار بر رقابت‌پذیری صنعت فولاد کشور با ارایه گزارشی از سوی افسانه شفیعی، عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی در دستور کار قرار گرفت. وی در ابتدا با اشاره به برخی شاخص‌های صنعت فولاد در ایران توضیح داد: ظرفیت تولید صنعت فولاد در کشور معادل ۳۱،۶۲ میلیون تن در سال ۱۳۹۶ بوده که متوسط سهم آن از تولید ناخالص داخلی طی دوره ۹۶-۱۳۷۶، حدود ۱،۳ درصد برآورد شده است. این صنعت، رتبه ۱۳ جهانی به لحاظ ظرفیت تولید در سال ۲۰۱۷ را کسب کرده و متوسط سهم ۹،۲ درصدی از مجموع فروش صنعتی در کشور طی سال‌های اخیر را به خود اختصاص داده است. سهم ۷،۵ درصدی از مجموع شاغلان صنعتی در سال ۱۳۹۴، متوسط سهم ۱۱ درصدی از درآمد صادرات صنعتی طی سال‌های اخیر و سهم ۷،۷ درصدی از مجموع بنگاه‌های بزرگ‌تر از ۵۰۰ نفر کارکن در بخش صنعت از جمله دیگر ویژگی‌های صنعت فولاد بود که شفیعی به آن اشاره کرد. او سپس با اشاره به برخی از مزیت‌های مقابل صنعت فولاد در ایران از قبیل دسترسی به انرژی و معادن، چالش‌های پیش روی صنعت فولاد را ساختار دوگانه تولید و بازار و چشم‌انداز پرنوسان تقاضا، عدم توازن حاکم بر زنجیره تولید، کاهش روزافزون مزیت نسبی دسترسی‌ها به مواد اولیه معدنی و انرژی و کاهش روزافزون مزیت نسبی دسترسی به مواد اولیه معدنی و انرژی برشمرد. شفیعی سپس گفت: در جهان کمتر از ۴ درصد از فولاد خام تولیدی صادر می‌شود. ضمن اینکه همین میزان سهمی کمتر از ۱۵ درصد از کل سبد صادرات فولادی را به خود اختصاص می‌دهد. اما در ایران بیش از ۳۰ درصد از فولاد خام تولیدی صادر شده است که سهمی حدود ۸۰ درصد از مجموع فولاد صادراتی را به خود اختصاص داده است.

این کارشناس اقتصادی، در ادامه به فشارهای تنظیم بازاری که دولت بر تولیدکنندگان و صادرکنندگان در شرایط بحران اقتصادی وارد می‌کند، اشاره کرد و گفت: تاثیرپذیری بازارهای فروش صادراتی از تحریم‌های اقتصادی و سرانه پایین مصرف فولاد در کشور و تاثیرپذیری بالای تقاضا از نوسان بازار مسکن و ساختمان از دیگر مشکلات این بخش است. افسانه شفیعی به این نکته اشاره کرد که عاملی نظیر پراکندگی واحدهای فولادسازی دوری و نزدیکی به محل تامین مواد اولیه نیز یکی از چالش‌های صنعت تلقی می‌شود؛ از این جهت که به کاهش مزیت‌های نسبی تولید منجر شده است؛ بطوری که طبق برآوردها، سهم هزینه‌های حمل و نقل از قیمت تمام شده کالاهای صادراتی در این بخش به ۱۸ تا ۲۵ درصد افزایش یافته است. عضو هیات علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی گفت: عواملی نظیر کاهش سهم واحدهای تولیدی بزرگ‌مقیاس، ضعف عملکرد نیروی انسانی، نقایص ساختار مدیریتی و مالکیتی به‌ویژه در هلدینگ‌های شبه‌عمومی و غیرتخصصی و به تبع آن غلبه رویکرد مقطعی‌نگر و کاهش تمایل به نوسازی و سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت و نقایص زنجیره ارزش تولیدات فولادی منجر به کاهش توان خلق ارزش افزوده در این صنعت شده است. شفیعی با بیان اینکه تنها ۱۴ میلیون تن از ظرفیت فعال کشور دارای مقیاس ۲ میلیون تن و بالاتر هستند، افزود: مقیاس سایر واحدهای فعال تا ظرفیت فعلی (۳۱،۶۲ میلیون تن) کمتر از ۲ میلیون تن است. حال آنکه، ساختار آتی فولاد خام به لحاظ ترکیب ظرفیت، حاکی بدتر شدن وضعیت به لحاظ بهره‌مندی از صرفه‌های مقیاس است. به لحاظ مقیاس تولید نیز ظرفیت‌های فعلی و آتی فولاد خام در مقایسه با استانداردهای جهانی در بسیاری از نمونه‌های موفق جهانی اختلاف قابل توجهی دارند. او در ادامه، پیشنهاداتی برای بهبود وضعیت صنعت فولاد ارایه کرد و گفت: تحریک تقاضای داخلی و خارجی از طریق شکل‌دهی بازارهای جدید با بهره‌گیری از سرمایه‌گذاری خارجی صادرات‌گرا و حمایت از آن در چارچوب مشوق‌های موضوع بندهای «خ» ماده ۳۱ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و تسهیل حضور شرکت‌های تولیدکننده فلزات اساسی در بازارهای صادراتی، توازن‌بخشی به زنجیره تامین فیزیکی فلزات اساسی و ارایه مشوق جهت تنوع بخشی به ترکیب سبد تولیدات فلزات اساسی به محصولات با ارزش افزوده بالا، بهبود زمینه‌های بهره‌مندی از مزیت‌های نسبی با تجهیز واحدهای تولیدی به زیرساخت‌های پشتیبان و ارتقای توان خلق ارزش افزوده از جمله این پیشنهاد است. پس از ارایه این گزارش، سایر اعضای کمیسیون نیز به بیان نظر خود پرداختند. سیدحسین سلیمی بر این عقیده بود که عدم توسعه کافی خطوط ریلی، منجر به افزایش هزینه‌های حمل کالاها از جمله فولاد شده است. او پیشنهاد کرد که فولادسازان روی توسعه خطوط ریلی سرمایه‌گذاری کنند تا قیمت تمام شده محصولاتشان کاهش پیدا کند. در ادامه بهادر احرامیان از فعالان صنعت فولاد، با اشاره به اینکه ایران در دهه ۱۳۸۰ دومین یا سومین وارد کننده فولاد به شمار می‌آمد، گفت: پس از آن تولید فولاد در کشور افزایش یافت و تولید ۵۵ میلیون تنی فولاد هدف گذاری شد و ایران پیشرفت بزرگی را در افزایش کمیت تولید فولاد تجربه کرد. او گفت: تصور اینکه صنعت فولاد ایران به هر ترتیب موفق خواهد شد، تصور صحیحی نیست و این صنعت باید به نحوی ساختار خود را اصلاح کند که رقابت‌پذیر شود. اکنون اگر مزیت تولید فولاد در ایران کاهش یافته به دلیل سهم هزینه‌های مالی در هزینه تمام شده است. سهم هزینه‌های مالی چنان افزایش یافته است که مزیت انرژی ارزان را بی‌اثر کرده است. فرهاد فزونی نیز با اشاره به بخشی از گزارش در مورد بالا بودن هزینه‌های حمل گفت: هزینه حمل برای صنعت فولاد بالا نیست بلکه ارزش افزوده محصولات این بخش کاهش یافته است.

سیدعلی محمد ابویی از دیگر فعالان صنعت فولاد، از وجود فساد در بورس کالا انتقاد کرد و آن را منشأ مهندسی قیمتی و دستکاری در بازار خواند. او با بیان اینکه در سال جاری ۶۰ درصد کمتر از سال گذشته، توانسته مواد اولیه تامین کند، افزود: شرکت‌هایی که سال گذشته تولید نداشته‌اند امسال به مواد اولیه دسترسی پیدا کردند. نبود انسجام در بخش خصوصی نیز جای گلایه دارد. در کشور ما متاسفانه نعمت فولاد تبدیل به نقمت شده است. محمدرضا رضوی، مشاور وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز با اشاره به سیاست‌های صنعتی ژاپن در دهه‌های ۱۹۶۰ و ۱۹۷۰ میلادی که بعدها به سیاست صنعتی جهان تبدیل شده است گفت: ژاپنی‌ها در مقطعی اعلام کردند که فولادی که تولید می‌کنند، رقابتی نیست و واردات جای تولید را می‌گیرد. آنها دلایل افول رقابت‌پذیری صنعت فولاد خود را مورد بررسی قرار دادند و دریافتند که ضعف لجستیکی منجر به عدم رقابت‌پذیری شده است. آنها لجستیک خود را از طریق تجدید ساختار، رقابتی کردند تا تولید فولاد رقابتی شود.

او افزود: در ایران به محض آنکه با مشکلی مواجه می‌شویم، نظریه تقسیم کار جهانی را می‌پذیریم و به تعبیری تسلیم تقسیم کار جهانی می‌شویم. در حالی که باید موانع عدم رقابت‌پذیری را شناسایی کرده و آن را رفع کنیم. رضوی با بیان اینکه صنعت ایران طی ۱۵ سال اخیر، به سمت واسطه‌ای شدن پیش رفته است، ادامه داد: اکنون کمتر از ۱۰ درصد صادرات کشور به صادرات تولیدات صنعتی اختصاص می‌یابد. این یک چالش بلندمدت کلیدی است و ضرورت دارد کمیسیون صنعت و معدن اتاق تهران برای بررسی این مساله یک کارگروه تشکیل دهد و راه‌حل بلندمدتی ارایه کند.

در ادامه این نشست مهدی پورقاضی با اشاره به اینکه گزارش ارایه شده به چهار چالش صنعت فولاد اشاره کرده است، گفت: در این گزارش به فساد عمیق در این صنعت اشاره‌ای نشده است. صنایع بالادستی، محصولات خود را به داخلی‌ها گران می‌فروشند و در خارج ارزان عرضه می‌کنند. در چنین ساختاری، مصرف‌کنندگان داخلی فولاد، این محصول را گران‌تر خریداری می‌کنند. محسن اتابکی، مدیرکل دفتر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی وزارت صنعت، معدن و تجارت نیز از طراحی ۵۰ پروژه برای تکمیل زنجیره ارزش صنایع مختلف از جمله فولاد، مس و آلومینیم خبر داد و گفت که این طرح این پروژه‌ها برای نظرخواهی قابل ارایه به کمیسیون است. او همچنین گفت که گزارش آمایش سرزمین نیز تهیه شده و به تایید کمیته زیرمجموعه دولت رسیده است و به زودی نهایی می‌شود. مریم خزاعی، معاون اقتصادی اتاق تهران به این نکته اشاره کرد که گزارش ارایه شده مشخص نکرد، صنعت فولاد در ایران رقابتی است یا نیست. او افزود: شایسته بود که نمونه‌های مشابه خارجی با صنعت فولاد ایران از نظر رقابت‌پذیری مورد مقایسه قرار می‌گرفت و وضعیت سودآوری، هزینه تامین مالی و هزینه‌های تامین انرژی نیز در این مقایسه مورد توجه واقع می‌شد.

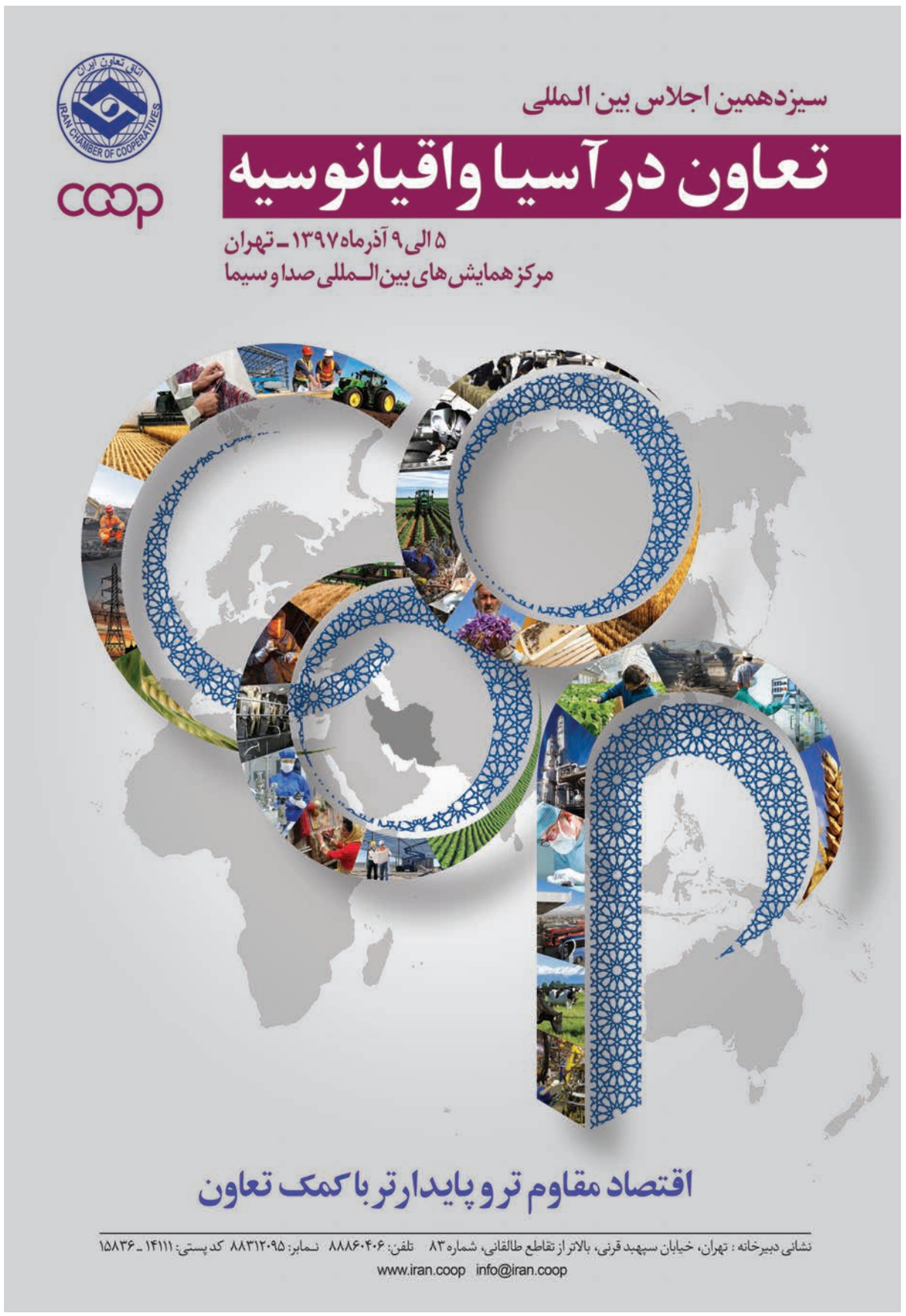

آغاز مذاکرات سه روزه واشنگتن، طالبان و کابل در قطر

صلح امریکا و طالبان امکان‌پذیر است؟

گروه جهان | نماینده ویژه امریکا در افغانستان اظهار امیدواری کرده بتواند یک معاهده صلح را با طالبان تا بهار سال آینده به امضاء برساند. به گزارش یورونیوز، برای این منظور زلمی خلیل‌زاد نماینده پیشین ایالات متحده، در سازمان ملل متحد مامور شده تا مذاکرات میان امریکا، طالبان و دولت افغانستان را از سر بگیرد. این مذاکرات به مدت سه روز در قطر برگزار خواهد شد.

یک روز پیش از ابراز امیدواری زلمی خلیل‌زاد برای توافق صلح طالبان، جوزف دانفورد رییس ستاد مشترک ارتش امریکا، هم گفته راه‌حل نظامی برای پایان دادن جنگ افغانستان وجود ندارد، زیرا طالبان در حال حاضر در جنگ شکست نمی‌خورد. دانفورد در سخنرانی‌اش در یک نشست امنیتی در هالفکس کانادا گفته بود: «به نظرم این عادلانه است که گفته شود طالبان در جنگ شکست نمی‌خورد.»

جوزف دانفورد همچنین گفته گرچه راه‌حل نظامی برای پایان جنگ افغانستان وجود ندارد اما امریکا و شرکای ناتو تلاش کرده‌اند تا از راه نظامی، سیاسی و اقتصادی بر طالبان فشار بیاورند و آنان را مجبور کنند تا پای میز مذاکره آمده و جنگ را تمام کنند. به گزارش سی‌ان‌ان، دانفورد گفته: «بر این باوریم که طالبان متوجه خواهند شد که در نهایت مجبورند تا به روند صلح بپیوندند. موفقیت ما در این است که همه تلاش‌ها و فشارهایمان را برای انگیزه دادن به طالبان برای گفت‌وگو هماهنگ کنیم.»

رییس ستاد مشترک ارتش امریکا همچنین گفته انتخابات پارلمانی گذشته در افغانستان با موفقیت برگزار شده و این انتخابات امیدواری‌ها برای برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری سال آینده را نیز افزایش داده است. دانفورد این اظهارات را در حالی مطرح کرده که برخی گزارش‌ها حاکی از آن است که دولت امریکا به‌امید جلب اعتماد طالبان برای پیوستن به روند صلح تلاش دارد تا انتخابات ریاست‌جمهوری افغانستان را به تاخیر بیندازد؛ طرحی که دولت اشرف غنی رییس‌جمهوری افغانستان، به‌شدت با آن مخالف است.

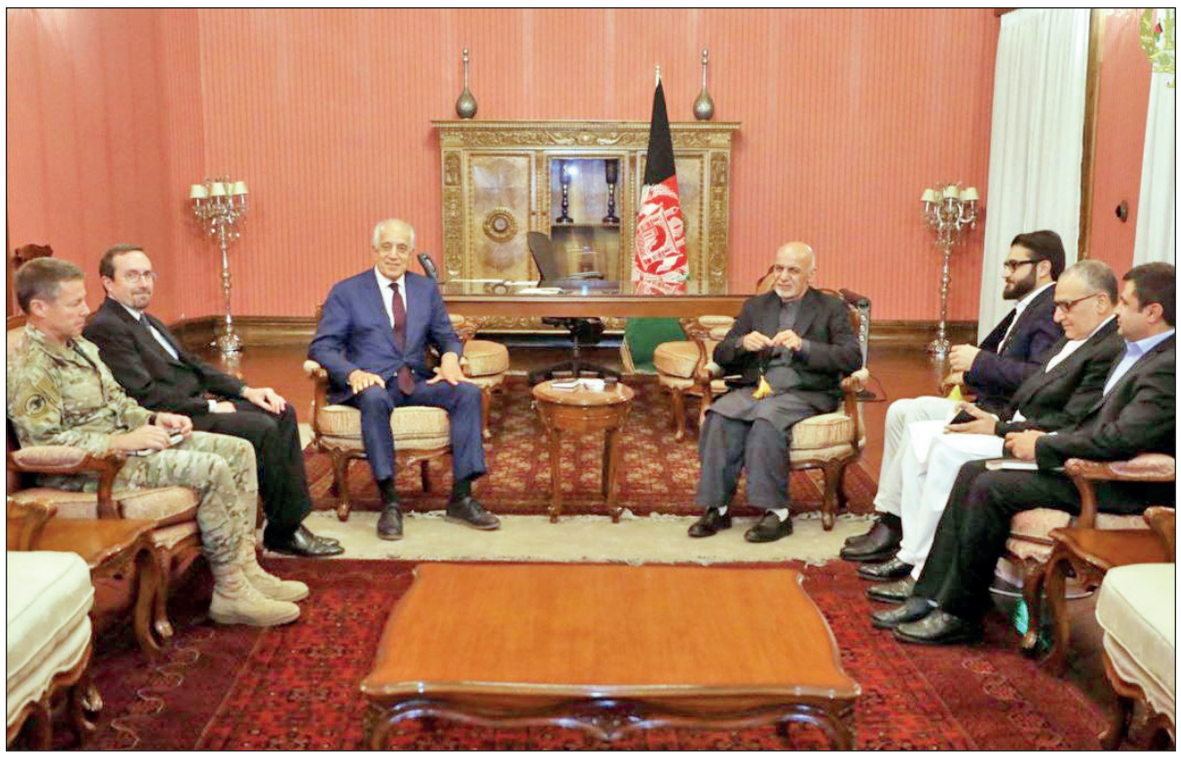

ایالات متحده از چندی پیش تلاش‌ها برای آغاز گفت‌وگوهای مستقیم صلح میان حکومت افغانستان و طالبان را آغاز کرده است. زلمی خلیل‌زاد که از سوی وزارت خارجه امریکا به عنوان نماینده ویژه این کشور برای صلح افغانستان تعیین شده، تاکنون دوبار به افغانستان و کشورهای منطقه سفر کرده است. خلیل‌زاد در جریان این دو سفر با نمایندگان طالبان در قطر نیز دیدار کرده است.

روزنامه هشت صبح افغانستان نوشته: رسانه‌های امریکایی فاش کرده‌اند که تعلیق انتخابات ریاست‌جمهوری، بخشی از طرح خلیل‌زاد برای پایان جنگ است. وقتی انتخابات برگزار نشود و عمر حکومت وحدت ملی سپری شود، روشن است که خلأ قدرت ایجاد شده و آنانی که از تعلیق انتخابات دفاع می‌کنند، حتما از روی کار آمدن دولت موقت حمایت خواهند کرد، دولتی که یک نشست بین‌المللی شبیه کنفرانس بن یا چیزی شبیه به جرگه‌ای متشکل از نیروهای سیاسی و سران قومی به آن مشروعیت می‌دهد. این همان طرح طالبان برای پایان جنگ است. پذیرش طرح طالبان برای پایان جنگ خطر زیادی دارد. هنوز تمام جزییات این طرح افشا نشده اما یک چیز روشن است، پذیرش طرح طالبانی برای صلح، افغانستان را ۱۷ سال به عقب برمی‌گرداند. تجربه نشان داده حرف و عمل طالبان فرق دارد. این گروه در آغاز ظهورشان گفته بودند برای بازشدن راه‌ها، پایان سلطه گروه‌های مسلح غیر مسوول و برگردندان نظم تلاش می‌کنند و قصد حکومت کردن ندارند. وعده‌هایی که هیچگاه عملی نشد. آنان در بدو ورودشان به کابل، حکومت سرپرست تشکیل دادند. بسیاری تصور می‌کردند که طالبان به مدارس برمی‌گردند و حکومت را به دیگران می‌سپارند. اما دیده شد که تمام این حرف‌ها تبلیغات بوده است. حالا هم هیچ تضمینی وجود ندارد که طالبان به پایان جنگ و تشکیل یک حکومت مشارکتی و انتخابی متعهد باشد و خود را بخشی از حکومت بداند نه همه آن... در این هیچ تردیدی نیست که ماموریت افغانستان هزینه دارد و هزینه مالی حضور نظامی امریکا در افغانستان هم بسیار سنگین است. کم کردن این هزینه بخشی از نیاز انتخاباتی دولت دونالد ترامپ در ایالات متحده است. به همین دلیل است که خلیل‌زاد عجله دارد. همین ضرورت انتخاباتی شاید سبب شده که خلیل‌زاد طرحی را آماده کند که در کلیات با طرح طالبان تفاوتی ندارد تا رهبران شورای کویته طرح را قبول کنند و مذاکره برای پایان جنگ آغاز شود. اما روشن است که عجله در هر کاری پیامدهای ناخواسته‌ای دارد که کسی حتی نمی‌تواند حدس بزند. واقعیت این است که با این طرح دولت افغانستان که حاصل هزینه‌های مالی و انسانی سنگینی است صدمه خواهد دید و به حاشیه خواهد رفت.

گفته شده، گلبدین حکمتیار رهبر حزب اسلامی، طرح تعویق احتمالی انتخابات ریاست‌جمهوری و ایجاد حکومت موقت را دسیسه خوانده و هشدار داده که پیامد این طرح فاجعه‌بار خواهد بود. حکمتیار گفته: «اگر دولت به خواست معقول و مشروع احزاب تمکین نکند و در این تلاش باشد که انتخابات ریاست‌جمهوری هم مانند انتخابات پارلمانی قبلی با تقلب همراه باشد در این صورت ما چاره‌ای جز این نداریم که برای انتقال قدرت به یک حکومت موقت پافشاری کنیم.»

روزنامه‌ماندگار نیز با اشاره به نشست صلح مسکو و اکنون تلاش‌های امریکا برای به توافق رسیدن با طالبان نوشته: «هر کشوری که به بحث صلح در افغانستان می‌اندیشند، نباید اعتراض‌های پنهان را نادیده بگیرند. اگر تجربه فراموش کردن و نادیده گرفتن طالبان در نشست اول بن، باعث شد تا جنگ افغانستان ۱۷ سال طول بکشد، نباید مخالفان امروز طالبان را نادیده گرفت.»

نخست‌وزیر هند استقلال بانک مرکزی را تهدید می‌کند

تلاش مودی برای اجرای طرح‌های پوپولیستی انتخاباتی

گروه جهان | به گفته مقامات دولتی و اعضای هیات‌مدیره بانک مرکزی هند، دولت نارندرا مودی نخست‌وزیر این کشور فشارها بر رییس بانک مرکزی را افزایش داده تا پیش از انتخابات سراسری سال آینده خواسته‌های دولت را به اجرا بگذارد. مودی همچنین از میان متحدان خود افرادی را به عضویت هیات‌مدیره بانک مرکزی درآورده است تا بتواند برای پیشبرد خواسته‌های خود روی حمایت آنها حساب کند. به گزارش رویترز، با عضویت نامزدهای دولت در هیات‌مدیره بانک مرکزی، ماهیت مشاوره‌ای این هیات تغییر کرده و به نهادی تبدیل شده است که می‌تواند در جهت تغییر سیاست‌گذاری‌ها ایفای نقش کند. برخی از تحلیل‌گران نگران این مساله هستند که این تغییر و تحولات به تهدیدی برای استقلال بانک مرکزی تبدیل شوند.

دو نفر از اعضای هیات‌مدیره بانک مرکزی هند گفته‌اند که اعمال فشارهای دولت برای تسهیل سیاست‌های وام‌دهی احتمالا در جلسه دوشنبه (امروز) مشهود خواهد بود؛ جلسه امروز اولین جلسه از آشکار شدن شکاف عمیق بین بانک مرکزی و دولت به شمار می‌رود. مقامات دولت هند و متحدان آنها در حزب حاکم بهاراتیا جاناتا می‌گویند با چشم‌انداز برگزاری انتخابات در ماه مه و نگرانی رای‌دهندگان درباره درآمد پایین مشاغل کشاورزی و این مساله که فرصت‌های شغلی به اندازه کافی ایجاد خواهند شد یا خیر، مقامات حزب مودی به دنبال اقتصاد هستند و حامیان تشدید سیاست‌های پولی در بانک مرکزی هند را مانعی در مسیر خود می‌بینند. دولت از چندی پیش بانک مرکزی که مقر آن در بمبئی است و همچنین اورجیت پاتل رییس این بانک را تحت فشار گذاشته تا در مقابل یک سری درخواست‌ها با هدف افزایش سطح تقاضا در بازار، سر خم کنند. از جمله خواسته‌های دولت هند تسهیل و کاهش هزینه وام‌گیری برای شرکت‌های کوچک، کاهش محدودیت‌های وام‌گیری در ۱۱ بانک دولتی درگیر در مسائل مرتبط با بدهی و کفایت سرمایه و همچنین فراهم آوردن نقدینگی بیشتر برای وام‌دهندگان در سایه است. مودی و دیگر مقامات ارشد او همچنین از بانک مرکزی هند می‌خواهند که امکان دسترسی آنها را به ذخایر مازاد بانک فراهم آورد تا دولت بتواند از این پول برای برنامه‌های پوپولیستی خود از جمله افزایش دستمزد روستانشین‌ها، پرداخت یارانه سوخت و خرید دانه‌ها با تضمین ارایه به کمترین قیمت، استفاده کند.

بانک مرکزی هند در واکنش به این درخواست‌ها این مساله را مطرح کرد که دولت می‌خواهد استقلال این بانک را زیر سوال ببرد و یادآور شد که اقدامات مشابه دولت آرژانتین در این زمینه در سال ۲۰۱۰ به ایجاد ترس و وحشت در بازارها انجامید.

در هفته گذشته نشانه‌هایی از یک آتش‌بس نسبی عیان شد و برخی از مقامات دولت مودی اعلام کردند که نمی‌خواهند پاتل از ریاست بانک مرکزی استعفا کند. آنها همچنین گفتند که از برخی مسائل به‌کلی صرف‌نظر خواهند کرد. اما در عین حال حامیان مودی در یک مقطع زمانی به‌وضوح گفتند که به‌دنبال تغییراتی در سیاست‌گذاری هستند و یک مقام ارشد وزارت دارایی هم گفت که برخی از حامیان دولت در هیات‌مدیره بانک مرکزی برای اعمال فشار در این زمینه در جلسه دوشنبه ابراز آمادگی کرده‌اند. از سردمداران این اعمال فشار جدید اس. گورومورتی از اعضای جدید هیات‌مدیره بانک مرکزی است که از افراد نزدیک به مودی به شمار می‌رود. او هفته گذشته در یک سخنرانی به‌شدت از محدودیت‌های اعمال شده از سوی بانک مرکزی در زمینه وام‌دهی انتقاد کرده و گفته چنین سیاست‌هایی به اقتصاد آسیب می‌زنند. او گفت: «ما اقتصادی مبتنی بر بانک داریم. در یک اقتصاد مبتنی بر بانک اگر بانک‌ها را محدود کنید، اقتصاد را محدود کرده‌اید؛ جریان سرمایه به اقتصاد را محدود کرده‌اید.»

دیدگاه ملی‌گرایانه

حامیان مودی اطمینان دارند که اعضای جدید هیات‌مدیره بانک مرکزی هند با «دیدگاه ملی‌گرایانه» می‌توانند به مرور زمان این بانک را برای کاهش نرخ بهره، انتقال بودجه مازاد به دولت و تسهیل وام‌دهی توسط بانک‌ها ترغیب کنند. مودی در چند ماه گذشته هیات‌مدیره بانک مرکزی را با افرادی مرتبط و نزدیک به حزب حاکم و اقتصاددانانی پر کرده که حامی نفوذ بیشتر دولت بر بانک مرکزی هستند.

در ماه اوت گورومورتی و ساتیش ماراته که یک بانکدار سابق و از اعضای شاخه دانشجویی حزب بهاراتیا جاناتا بوده، به عضویت هیات‌مدیره در آمدند. ماه گذشته هم دولت رواتی ایبر بازنشسته و ساچین چاتورودی رییس اندیشکده‌ای در دهلی نو را به عضویت هیات‌مدیره بانک مرکزی هند درآورد و ناچیکت مور که به مقامات بانک مرکزی بود را از این هیات برکنار کرد. این بدان معنی است که از ۱۸ عضو فعلی این هیات، پنج نفر از بروکراسی دولتی، دو نفر مقامات وزارت دارایی و دو نفر دارای ارتباطی نزدیک با مودی و حزب بهاراتیا جاناتا هستند. چهار نفر از دیگر اعضا پیشینه‌ای در تجارت دارند و پنج نفر باقی مانده پاتل و چهار معاون او هستند.

پیش‌تر روند فعالیت اینگونه بود که بانک مرکزی هند اعضای جدید هیات‌مدیره را پیشنهاد می‌داد یا دست‌کم دولت پیش از نامزد کردن اعضای جدید برای عضویت در این هیات، با رییس بانک مرکزی مشورت می‌کرد. اما به گفته یکی از مقامات آگاه از روند انتصاب‌ها، در دوران نخست‌وزیری مودی تقریبا هیچ مشورتی صورت نگرفته است.

یکی از اعضای هیات‌مدیره بانک مرکزی هند گفت که آخرین جلسه این هیات در ۲۳ ماه اکتبر حدود ۸ ساعت طول کشیده و اعضا در نهایت توانسته‌اند تنها بر سر ۲ مورد از ۱۲ مساله مورد مناقشه، به توافق برسند و قرار است باقی موارد در جلسه دوشنبه به بحث گذاشته شوند.

پایان بی‌نتیجه نشست اپک به‌دلیل جنگ تجاری

گروه جهان | رهبران کشورهای عضو سازمان همکاری‌های اقتصادی آسیا–اقیانوسیه (اپک) نتوانستند برای تهیه بیانیه پایانی نشست سالانه خود که در پاپوآ گینه نو برگزار شد، به توافق برسند. این اولین مرتبه از سال ۱۹۹۳ میلادی تاکنون است که نشست سالانه اپک بدون انتشار بیانیه رهبران پایان می‌یابد.

به نوشته یورو نیوز، این نشست که ۲۱ کشور از جمله چین و ایالات متحده امریکا عضو آن هستند، یک‌شنبه در حالی پایان یافت که در پی شکاف عمیق میان اعضا به‌دلیل اختلافات تجاری چین و امریکا، رسیدن به هر توافقی ناممکن بود. رهبران در نهایت توافق کردند که پیتر اونیل، نخست‌وزیر پاپوآ گینه نو به عنوان میزبان و رییس این نشست، بیانیه‌ای مستقل منتشر کند. اونیل در یک کنفرانس خبری، در پاسخ به این پرسش که کدام اعضا حاضر به توافق نبودند، گفت: «پاسخ را می‌دانید؛ دو غول بزرگی که در اتاق بودند.» به گفته اونیل، این دو کشور بطور عمده در موضوعات مرتبط با سازمان تجارت جهانی و اصلاحات آن توافق نداشتند.

عمده اختلاف کشورهای غربی در اپک با چین، بر سر پروژه «راه ابریشم جدید» بود. چین قصد دارد در چارچوب این پروژه به سرمایه‌گذاری در ۶۰ کشور جهان و توسعه «کمربند اقتصادی راه ابریشم» و «راه ابریشم دریایی» بپردازد. مایک پنس، معاون رییس جمهوری امریکا که در این نشست حضور داشت به انتقاد گسترده از این پروژه پرداخت.

تلاش نتانیاهو برای حفظ کابینه ائتلافی بحران‌زده

گروه جهان | استعفای آویگدور لیبرمن، وزیر جنگ رژیم صهیونیستی، بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر این رژیم را با بحرانی جدی برای ادامه کار کابینه ائتلافی روبرو کرده است. مذاکرات او با نفتالی بنت رهبر حزب راست‌گرای «خانه یهود» که هم‌پیمان دولت اوست نیز تاکنون نتیجه نداشته است. به گزارش دویچه‌وله، حزب بنت که اکنون وزیر آموزش و پرورش است، از نتانیاهو خواسته که او را به عنوان وزیر دفاع برگزیند. موضوعی که با واکنش و نگرانی احزاب اپوزیسیون روبرو شده است. نفتالی بنت در حال حاضر هفت کرسی را در پارلمان اسراییل در اختیار دارد. او تهدید کرده بود که در غیر این صورت از مقامش استعفا خواهد کرد. اقدامی که می‌تواند انتخابات زودهنگام را به دنبال داشته باشد. اما نتانیاهو می‌خواهد خود پست وزارت دفاع را برعهده گیرد. او در حال حاضر وزارتخانه‌های بهداشت و امور خارجه را نیز اداره می‌کند. با استعفای لیبرمن حزب راستگرای «اسراییل خانه ما» نیز از دولت خارج شد. به این ترتیب کابینه ائتلافی اکثریتی بسیار شکننده، یعنی تنها یک رای برتر در پارلمان دارد. حزب لیبرمن از ماه مه سال ۲۰۱۵ وارد کابینه ائتلافی شد. کابینه‌ای که راست‌ترین دولت در طول حیات این رژیم به شمار می‌رود. حزب لیکود (حزب نتانیاهو) این شایعه را رد کرده است که دولت قصد فراخوان انتخابات زودهنگام را دارد. نتانیاهو ابراز امیدواری کرده که احساس مسوولیت وزرا آنها را از ساقط کردن یک دولت راست‌گرا بازدارد. اقدامی که به گفته او یک اشتباه تاریخی خواهد بود.

رای حزب کارگر بریتانیا علیه پیش‌نویس توافق برگزیت

گروه جهان | جرمی کوربین رهبر حزب کارگر بریتانیا گفت که که حزب متبوعش علیه برنامه برگزیت ارایه شده توسط دولت محافظه‌کار ترزا می رای خواهد داد.

به گزارش اسپوتنیک، کوربین ضمن اعلام اینکه اکثریت پارلمان از توافق‌های گمرکی با اتحادیه اروپا استقبال می‌کنند، گفت که شرایط فعلی توافق برگزیت را قابل قبول نمی‌داند و قانون‌گذاران حزبش علیه برنامه برگزیتی دولت ترزا می رای خواهند داد. کوربین افزود که برگزاری همه‌پرسی دوم در رابطه با برگزیت برنامه‌ای برای آینده است و باور دارد که در صورت رد پیش‌نویس توافق برگزیت از سوی پارلمان، دولت باید بر سر مفاد آن مجددا مذاکره کند.

ترزا می که در پی مخالفت وزرای کابینه خود با پیش‌نویس توافق برگزیت با چالش جدی مواجه شده، در مصاحبه با اسکای نیوز روند برگزیت در ۷ روز آینده را برای کشورش حیاتی خوانده و گفته که هیچ جایگزینی برای توافق برگزیتی ارایه شده، وجود ندارد. او همچنین خطاب به پارلمان این کشور در خصوص مخالفت با توافق برگزیت هشدار داده و گفته طرح پیشنهادی او تنها راه دستیابی به توافق با اتحادیه اروپاست. ناظران سیاسی هم درباره مخالفت احتمالی پارلمان با این توافقنامه هشدار داده‌اند. اما حامیان خروج از اتحادیه اروپا بر این باورند که توافق پیشنهادی برای مدتی نامعلوم مانع از قطع وابستگی لندن به بروکسل شده و بریتانیا را به مستعمره اتحادیه اروپا تبدیل می‌کند.

کاهش بی‌سابقه محبوبیت رییس جمهوری فرانسه

گروه جهان | همزمان با تظاهرات گسترده «جلیقه زردها» در فرانسه در اعتراض به افزایش قیمت سوخت در فرانسه، آخرین نظرسنجی موسسه «آی فوپ» نشان می‌دهد که محبوبیت امانوئل ماکرون رییس جمهوری این کشور به پایین‌ترین حد از زمان ورود او به کاخ الیزه رسیده است. به گزارش یورو نیوز، نتیجه مطالعات این موسسه که روز یک‌شنبه منتشر شد نشان می‌دهد که محبوبیت ماکرون در میان فرانسوی‌ها تنها ۲۵ درصد است. از میان افرادی که در نظرسنجی شرکت کرده‌اند ۴ درصد گفته‌اند که از رییس جمهوری «رضایت کامل» دارند و ۲۱ درصد نیز عملکرد وی را «تقریبا رضایت‌بخش» توصیف کردند. اما ۳۴ درصد از شرکت‌کنندگان از کارنامه ماکرون «نسبتا ناراضی» و ۳۹ درصد «کاملا ناراضی» بودند. این در حالی بود که حدود ۲۴۴ هزار نفر از معترضان به تصمیم دولت ماکرون در ارتباط با افزایش قیمت سوخت، حدود ۲ هزار مسیر در فرانسه را مسدود کردند. به گزارش وزارت کشور، ۱۲۰۰ نفر از معترضان شامگاه شنبه در حالی که شعار می‌دادند «ماکرون استعفا»، خیابان شانزلیزه را در پاریس بستند و ماموران با شلیک گاز اشک‌آور راه‌های مجاور را باز کرده‌اند. اعتراضات به افزایش قیمت سوخت توسط احزاب سیاسی یا اتحادیه‌های کارگری آغاز نشده و شهروندان آغازگر آن بوده‌اند. علامت معترضان مشهور به جلیقه زردها، پوشیدن جلیقه‌های ایمنی شب‌رنگ است که وجود آنها در خودروی رانندگان فرانسوی الزامی است. این تظاهرات یک کشته و نزدیک به ۳۰۰ زخمی برجا گذاشته است.

نیمی از مردم جهان با کمبود آب روبه‌رو هستند

گروه جهان | ۳۷ کشور جهان با کمبود شدید منابع آب مواجه هستند. این کشورها عمدتا در خاورمیانه، شمال آفریقا، آسیای میانه، آسیای جنوب شرقی و اقیانوسیه واقع شده و بیش از نیمی از جمعیت جهان را در خود جای داده‌اند.

به گزارش یورونیوز، افزایش جمعیت و صنعتی شدن جهان از یک سو و از سوی دیگر تغییرات در میزان گرمایش دمای کره زمین که سبب افزایش خشکسالی، توفان و سیل در اقصی نقاط جهان شده به مشکلات مربوط به کمبود آب دامن می‌زنند. در بررسی این موسسه نسبت مصرف آب به ذخایر موجود در سطح کشور از قبیل رودخانه‌ها، نهرها و سفره‌های کم عمق آب زیرزمینی که برای استفاده خانگی، کشاورزی و صنعتی است، بررسی شده است. کمبود میزان دسترسی به آب به این معنی است که شهروندان، کارخانه‌ها و مزارع به مقدار محدودی از آب وابسته‌اند و حتی کوچک‌ترین تغییر در عرضه آب می‌تواند به زندگی و فعالیت آنها آسیب وارد کند. این مساله حتی می‌تواند امنیت ملی و رشد اقتصادی را نیز تهدید کند، به ویژه اگر کشوری برنامه‌های مناسبی برای مدیریت آب نداشته باشد. به اعتقاد کارشناسان، اگر دولت‌ها اقدامات مدیریتی و حفاظت شده‌ای را برای حفظ منابع موجود آب و همین‌طور حفاظت از محیط زیست انجام ندهند این مساله می‌تواند به بزرگ‌ترین بحران بشری تبدیل شود. این معضل تا جایی جدی است که برخی بر این باورند در آینده نه چندان دور یک جنگ جهانی بر سر منابع آب به وقوع خواهد پیوست.

دریچه

تقابل «لیندسی گراهام» با «محمد بن سلمان»

گروه جهان | لیندسی گراهام سناتور جمهوری‌خواه امریکا، که قرار است به زودی پست ریاست کمیته قضایی در سنای امریکا را برعهده بگیرد، تصمیم دارد شاهزاده سرکش سعودی را برکنار کند. دونالد ترامپ رییس جمهوری امریکا نیز در واکنش به انتشار تحقیقات سازمان سیا که در آن محمد بن سلمان مسوول قتل جمال خاشقجی روزنامه‌نگار منتقد سعودی در کنسولگری عربستان سعودی در استانبول معرفی شده، گفته هنوز هیچ چیز ثابت نشده و گزارش نهایی در این باره به زودی منتشر خواهد شد. به گزارش الجزیره، از جمله مهم‌ترین دشمنان ولیعهد عربستان لیندسی گراهام است که قتل خاشقجی را خیانت به خودش و تحقیرش به خاطر چندین سال دفاع از عربستان در کنگره می‌داند. زمانی که عربستان ادعا کرد که قاتلان سرکش پشت ترور خاشقجی هستند گراهام به‌شدت با این داستان مخالفت کرد و گفت: «سرکش واقعی محمد بن سلمان است و باید فورا برکنار شده و این مساله را بپذیرد که گستاخی‌اش به رویای وی برای تکیه زدن به تخت پادشاهی خاتمه داده است.» این سناتور نزدیک به ترامپ متعهد شده در صورتی که محمد بن سلمان همچنان در پستش باقی بماند تحریم‌های شدیدی را علیه ریاض اعمال کند. وی ولیعهد عربستان را ابزار نابودی خوانده است. کمیته قضایی کنگره از اختیارات گسترده‌ای در زمینه بازنگری قوانین و نظارت بر دستگاه قضایی و دستگاه‌های تحقیقاتی و مبارزه با جرم و تروریسم برخوردار است. گراهام درباره اینکه ترامپ چه واکنشی به قتل خاشقجی خواهد داشت، گفت: «درباره کاری که خودم انجام خواهم داد صحبت می‌کنم نه کاری که رییس جمهوری انجام خواهد داد.» فشارها بر عربستان سعودی تشدید شده و در تازه‌ترین مورد اتحادیه اروپا از ریاض خواسته تا درباره چگونگی قتل خاشقجی شفاف‌سازی کند. در همین حال نیویورک تایمز نوشته، «کریستن فانتن‌رز» مقام ارشد کاخ سفید که مسوول سیاست امریکا در قبال عربستان بود، استعفا کرده است. ظاهرا فانتن‌رز با روسای شورای امنیت ملی درباره اعلام اسامی مرتبط با مرگ خاشقجی از جمله مشاور محمد بن سلمان اختلاف داشته است.

کوتاه از منطقه

کاهش سود شرکت‌های املاک و هواپیمایی امارات

سود خالص شرکت‌های املاک اماراتی و همچنین شرکت هواپیمایی امارات در سال جاری میلادی به‌شدت کاهش یافته است. به گزارش الشرق، سود خالص شرکت هلدینگ املاک و مستغلات اعمار در سه ماهه سوم سال جاری در مقایسه با دوره مشابه ۲۰۱۷ میلادی ۳۳ درصد کاهش یافته و به مبلغ ۶۸۲ میلیون درهم امارات رسیده است. این در حالی است که سود این شرکت در نه ماهه نخست سال جاری میلادی ۱۹ درصد رشد داشت و نزدیک به ۲،۵ میلیارد درهم بود.

افزایش نیروهای بلژیک در افغانستان

دولت بروکسل طرحی را تصویب کرد که بر اساس آن با اعزام نیروهای تازه نفس به افغانستان، آمار این نیروها در سال ۲۰۱۹ تا ۲،۵ برابر افزایش می‌یابد. به گزارش شبکه آر تی بی‌اف، آمار این نیروها از ۸۰ تن به ۲۲۰ تن خواهد رسید و از جمله علاوه بر مربیان آموزش نظامی، نیروهای ویژه‌ای نیز به مزار شریف اعزام می‌شوند. بر اساس این گزارش وزارت دفاع بلژیک در عین حال تصمیم دارد به طرح آموزش‌های نظامی سازمان آتلانتیک شمالی (ناتو) در افغانستان بپیوندد.

سرمایه‌گذاری قطر در کرواسی و ایتالیا

دولت قطر در ادامه برنامه چشم‌انداز خود برای کاهش اتکا به درآمدهای نفت و گاز تصمیم به انجام سرمایه‌گذاری در دو کشور اروپایی کرواسی و ایتالیا دارد. به گزارش ایرنا، تمیم بن حمد آل ثانی امیر قطر راهی کرواسی و ایتالیا می‌شود تا با مقامات این کشور در خصوص روابط دو جانبه به‌ویژه تمایل دو حه برای سرمایه‌گذاری در این دو کشور گفت‌وگو کند. میزبانی قطر از جام جهانی فوتبال در سال ۲۰۲۲ میلادی یکی از زمینه‌های همکاری با کرواسی و ایتالیا خواهد بود.

آزادی ۸ نفر از فعالان حقوق‌بشر در ترکیه

مقامات ترکیه هشت نفر از ۱۳ نفری را که در تحقیقاتی درباره اعتراضات پارک گزی بازداشت کرده بودند، آزاد کردند. به گزارش رویترز، پلیس ترکیه پیشتر اعلام کرده بود که که ۱۳ نفر از جمله دو استاد دانشگاه را به اتهام همکاری با عثمان کاوالا، یک فعال حقوق بشری بازداشت کرده است. کاوالا یکی از طراحان ناآرامی‌های ماه می ۲۰۱۳ بود که این ناآرامی‌ها در اعتراض به برنامه‌های توسعه شهری در پارک گزی استانبول آغاز شد و در نهایت به اعتراضات علیه دولت تبدیل شد. در میان آزادشدگان می‌توان به تورغوت تارهانلی، استاد دانشگاه دانشکده حقوق دانشگاه بیلگی استانبول و بتول تانبای، استاد دانشگاه بغازچی اشاره کرد.

اخبار کشاورزی

تحویل شکر به جای پول چغندر به کشاورزان

رییس سازمان جهاد کشاورزی استان سمنان گفت: در برخی مواقع کارخانه داران به علت نداشتن نقدینگی پرداخت مبلغ چغندرقند به کشاورزان را به تأخیر می‌اندازند یا به بهره‌بردار پیشنهاد تحویل شکر به جای پول را می‌دهند.
به گزارش ایسنا، سید حسن میرعماد با اشاره به برخی از گلایه‌های کشاورزان مبنی بر اینکه کارخانه‌داران گاه به جای پول به آنان شکر تحویل می‌دهند و در واقع می‌خواهند مبادله کالا به کالا باشد، افزود: در برخی مواقع کارخانه داران به علت نداشتن نقدینگی پرداخت مبلغ چغندرقند به کشاورزان را به تأخیر می‌اندازند یا به بهره‌بردار پیشنهاد تحویل شکر به جای پول را می‌دهند.
وی با اشاره به برخی از گلایه‌های کشاورزان مبنی بر اینکه کارخانه‌داران گاه به جای پول به آنان شکر تحویل می‌دهند و در واقع می‌خواهند مبادله کالا به کالا باشد، افزود: سال گذشته تمهیداتی برای رفع مشکل پرداخت پول چغندرکاران اندیشیده شد که امیدواریم امسال نیز این روند ادامه یابد؛ تلاش شد سرمایه در گردش برای کارخانه چغندر قند شاهرود تأمین شود تا کشاورزان برای دریافت پول خود کمتر دچار چالش شوند.
میرعماد با بیان اینکه بخش عمده‌ای از پول چغندرکاران در سال گذشته تسویه شده است گفت: امسال نیز جلسات متعددی برای رفع این مشکل برگزار شده و امیدواریم کارخانه به تعهدات خود عمل کند و بتواند پول چغندر قند کشاورزان را پرداخت کند.
وی درباره خرید محصول چغندرقند از کشاورزان گفت: چغندرقند از طریق کارخانه‌های بخش خصوصی خریداری می‌شود و در استان سمنان نیز یک کارخانه در شهرستان شاهرود چغندر کشاورزان استان را خریداری می‌کند که این کارخانه ظرفیت خرید ۱۰۰ هزار تن محصول چغندرقند را داشته و مابقی توسط دو کارخانه شیروان و جوین خریداری می‌شود.
او با اشاره به برخی مشکلات پیش آمده در مسیر خرید چغندرقند از کشاورزان در سال گذشته گفت: چون تنها یک کارخانه مسوول خرید محصول چغندرقند استان سمنان است طبیعی است در روند تحویل این محصول به علت تراکم، مشکلاتی به وجود بیاید که این مهم نیازمند برنامه‌ریزی صحیح است. دولت ابتدای امسال نرخ هر کیلو چغندرقند را ۳۱۲ تومان و ۲ ریال مشخص کرده است که از سوی کارخانه داران در قبال تحویل چغندرقند پرداخت می‌شود.
او حیات و ادامه کار چغندرکاران و همچنین کارخانجات فعال در آن حوزه را منوط به تعامل و همکاری این ۲ بخش با یکدیگر عنوان کرد و گفت: هر کدام از این ۲ بخش نباشد بخش دیگر قطعاً دچار مشکل می‌شود.

انتقاد از تعلل در اعلام قیمت خرید تضمینی گندم

رییس بنیاد توانمندسازی گندمکاران گفت: متاسفانه کشاورزان در حال حاضر به دلیل تعلل در اعلام قیمت خرید تضمینی محصول گندم سردرگم و بلاتکلیف هستند. به گزارش خبرگزاری صدا و سیما، علیقلی ایمانی، افزود: طبق قانون قیمت محصولات مشمول خرید تضمینی باید تا پایان شهریورماه هر سال اعلام شود. وی اظهار داشت: قانون گذار تکلیف همه در خصوص خرید تضمینی محصولات کشاورزی به ویژه گندم را مشخص کرده است. رییس بنیاد توانمندسازی گندمکاران گفت: طبق قانون هر سال باید گندم هم افزایش قیمت داشته باشد و هم به موقع نرخ تعیین و اعلام شود. وی افزود: شوربختانه نه نرخ خرید تضمینی این محصول راهبردی افزایش پیدا می‌کند و نه نرخ به موقع اعلام می‌شود. ایمانی در ادامه اظهار داشت: قانون گذار مبنای تعیین قیمت خرید تضمینی گندم را شرایط اقتصادی حاکم بر کشور گذاشته نه نرخ جهانی و نه موقعیت کشاورزان خارج از مرزها!. وی گفت: هر ساله طبق قانون مصوب مجلس دولت موظف به تعیین و اعلام نرخ خرید تضمینی محصولات استراتژی مانند گندم تا پایان شهریور و مطابق با نرخ تورم است. رییس بنیاد توانمندسازی گندمکاران افزود: متاسفانه دولت طی دو سال گذشته نه نرخ خرید تضمینی محصول گندم را افزایش داده و نه به موقع این نرخ را اعلام کرده است. وی در ادامه یادآور شد: قیمت خرید تضمینی گندم هر ساله از نرخ تورم عقب می‌افتد و این عقب افتادگی منجر به انباشته زیان کشاورزان و در نهایت تعدادی بیشتری از کشاورزان از چرخه تولید خارج می‌شوند.

مطالبات چایکاران تسویه شد

رییس سازمان چای کشور با اشاره به تسویه مطالبات چایکاران، گفت: تولید برگ سبز چای نسبت به سال گذشته ۳ تا ۴ درصد رشد داشته است.
حبیب جهان ساز در گفت‌وگو با خبرنگار مهر با بیان اینکه برداشت برگ سبز چای ۳۰ مهرماه در کشور به اتمام رسیده است، اظهار داشت: امسال ۱۱۲ هزار و ۷۳۶ تن برگ سبز چای در کشور تولید شده که نسبت به سال گذشته ۳ تا ۴ درصد رشد داشته است. وی با اشاره به اینکه کل مطالبات چایکاران ۲۲۰ میلیارد تومان بوده است، گفت: دولت سهم خود را بطور کامل پرداخت کرده و کارخانجات نیز ۹۰ درصد سهم شان را پرداخت کرده‌اند و تنها حدود ۱۰ درصد آن باقی مانده، بدین ترتیب ۲۱۰ میلیارد تومان از مطالبات چایکاران به حساب آنان واریز شده است.
رییس سازمان چای کشور افزود: کارخانجات موظف هستند تا ۴۵ روز بعد از پایان برداشت برگ سبز چای، مطالبات چایکاران را به حساب آنان واریز کنند.

بازخوانی پرونده‌های مفاسد اقتصادی

پرونده‌هایی که با اعدام هم بسته نمی‌شوند

پرونده‌های فساد اقتصادی که زندگی میلیون‌ها تن از مردم را به صورت مستقیم و غیرمستقیم تحت تاثیر قرار داده است، کم نیستند و مجازات‌های اعدام تا حبس‌های طولانی هم نتوانسته مهر پایانی بر اینگونه پرونده‌ها بزند.
به گزارش ایرنا؛ در سال‌های نخست پس از پیروزی انقلاب اسلامی، سوءاستفاده‌های اقتصادی عده‌ای از سرمایه داران را با حکم اعدام، مصادره اموال، خانه و کارخانه روبرو کرد. تب و تاب انقلاب و مبارزه با سرمایه داری به شعار نخست جامعه تبدیل شده بود؛ هنگامه‌ای که به نظر می‌آمد بسیاری از مستضعفان و فرودستان در این اندیشه بودند که سایه سنگین سرمایه داری از زندگی آنها رخت خواهد بست و دیگر شاهد این حجم از تضاد طبقاتی نخواهند بود و در فکر بدبین‌ترین آنها هم خطور نمی‌کرد.

بنیاد نبوت

انقلاب اسلامی به پیروزی رسیده بود، سایه جنگ بر سر کشور سنگینی می‌کرد، زندگی مردم را تحت تاثیر قرار داده بود و افکار عمومی هیچ توجهی به پرونده‌های ریز اقتصادی نداشت که البته به نظر نمی‌آید چندان زیاد هم بوده باشند، اما هنوز آتش تفنگ‌های جنگ خاموش نشده بود که سرمایه داری چهره خود را عیان کرد و مردم ایران شاهد پرونده فساد اقتصادی شدند؛ فسادهایی که روز به روز با ارقام بیشتر بزرگ‌تر می‌شدند که یکی از نمونه‌های نخست آن «بنیاد نبوت» بود که طعم تلخ فساد اقتصادی را تجربه کرد.
نیمه دوم ۱۳۶۶ خورشیدی، «محمد جواد ایروانی» وزیر امور اقتصاد و دارایی در گفت‌وگو با اصحاب رسانه از تخلفات و کلاهبرداری بنیاد نبوت پرده‌برداری کرد. فردای آن روز پس از اینکه رسانه‌ها به صورت گسترده به پوشش این خبر پرداختند و علت آن را عدم پرداخت مالیات به دولت در پوشش فعالیت‌های عام المنفعه عنوان کردند، مسوولان این بنیاد بازداشت شدند، بنیادی که «میرحسین موسوی» نخست‌وزیر وقت در حاشیه جلسه هیات دولت و در جمع خبرنگاران به ابعاد تازه‌ای درباره آن اشاره کرد و گفت: «فعالیت بنیاد نبوت تنها جنبه اقتصادی نداشته است و شواهدی موجود است که این بنیاد با انگیزه‌های سیاسی برای دسترسی به قدرت نیز در تلاش بوده است که با برخورد قاطع وزارت اقتصاد و دارایی و قوه قضاییه جلوی آن گرفته شد.»
به هر صورت جلسه دادگاه «سیدعلی موسوی» معروف به قمی سرپرست بنیاد نبوت از ۱۳۶۷ خورشیدی شروع شد تا در ۲۵ آبان همان سال نوزدهمین و آخرین جلسه دادگاه، آرای صادره را اعلام کند، رایی که به موجب آن موسوی قمی مصداق بارز ماده ۸۸ قانون تعزیرات دانسته و مفسد شناخته و حکم آن اعدام اعلام شد. متهمان دیگر هم به تحمل حبس تعزیری از ۶ ماه تا ۲ سال محکوم شدند اما این پایان ماجرا نبود زیرا رای صادره جهت تنفیذ حکم به شورای عالی قضایی ارسال شد اما طی ۱۰ ماه رسیدگی، سرانجام موسوی قمی به تحمل ۲ سال حبس تعزیری محکوم شد. به هر حال هر چند حکم این پرونده اجرا نشد اما این پرونده را می‌توان آغازی به محاکمه‌های اقتصادی مطرح دانست که اگرچه در روزهای نخست غیرقابل باور بودند اما امروزه بخشی از زندگی روزمره شهروندان شده و اینگونه پرونده‌ها را امری عادی می‌پندارند.

اعدام مدیران شرکت سحر و الیکا

پس از پرونده بنیاد نبوت، شرکت‌های مضاربه‌ای مانند قارچ سر درآوردند که معروف‌ترین آنها «شرکت مضاربه‌ای سحر و الیکا» بود؛ شرکت وارد کننده بزرگ پارچه که با استفاده از ضعف بانک‌ها اقدام به جذب سرمایه‌های مردمی کرد و آنچنان قدرتمند شد که کشتی‌های بزرگ با بار پارچه مدام از بنادر کشور ترخیص می‌شدند اما به یک‌باره این شرکت به تقلب و فساد مالی در زمینه پرداخت سودهای کلان به پس اندازهای مردم محکوم شد و رای نهایی در مورد مدیران آن اعدام بود که حکم نیز اجرایی شد تا درس عبرتی برای دیگران شود.
هر چند صاحبان شرکت سحر و الیکا اعدام شدند اما صاحبان سرمایه‌های بر باد رفته پس از یک دهه انتظار و بی‌ارزش شدن کامل اندوخته‌های خود، بطور قسطی سپرده‌ها را از محل فروش دارایی‌های شرکت دریافت کردند.

شوک بزرگ با اختلاس ۱۲۳ میلیاردی

با شروع دهه ۷۰ خورشیدی، سازندگی با تمام قدرت در کشور در حال اجرا شدن بود اما اختلاس ۱۲۳ میلیاردی در بانک صادرات به یک بمب خبری تبدیل شد و افکار عمومی را به سمت خود جلب کرد زیرا در آن زمان اعلام چنین رقمی به عنوان اختلاس بی‌سابقه بود. پرونده‌ای که «مرتضی رفیقدوست» به همراه «فاضل خداداد» متهمان اصلی آن بودند؛ پرونده‌ای که خیلی زود در ۱۳۷۱ خورشیدی مفتوح اعلام شد اما رای نهایی در ۱۳۷۴ خورشیدی اعلام شد. دادگاهی که فاضل خداداد را مفسد فی‌الارض شناخت و به اعدام محکوم کرد و مرتضی رفیق‌دوست متهم دیگر پرونده به حبس ابد محکوم شد تا سرانجام در ۱۳۸۲ خورشیدی مشمول عفو قرار گرفت و آزاد شد.

جزایری جوان

«شهرام جزایری‌عرب» تاجر و فعال اقتصادی ایرانی ۲۹ ساله، در ۱۳۸۱ خورشیدی در جریان یکی از پرونده‌های جنجالی و بزرگ اقتصادی بازداشت شد، جوانی که رفت و آمدهای زیادی به مجلس شورای اسلامی داشت و رشوه‌های زیادی به این و آن داده بود به جرم تبانی در معاملات دولتی، اغوای مسوولان بانک‌ها، تسهیل و دریافت ارز، عدم به کارگیری تسهیلات در امر صادرات و واردات و ایجاد رکود در امر صادرات واردات، تهیه پیمان‌نامه‌های غیرقانونی و اخذ مقادیر قابل توجه، به ۱۱ سال حبس تعزیری، رد مبلغ ۴۸ میلیون و ۶۰۰ هزار و ۱۸۵ دلار به بانک ملی ایران و صندوق ضمانت صادرات، پرداخت جزای نقدی معادل ۲ برابر مبلغ فوق‌الذکر (۹۷ میلیون و ۲۰۰ هزار و ۳۷۰ دلار) به صندوق و محرومیت از فعالیت بازرگانی در بخش صادرات و واردات و نیز محرومیت از اخذ هر گونه تسهیلات بانکی اعم از ریالی و ارزی به مدت ۱۰ سال محکوم شد.
اما این پایان راه جزایری نبود و در اوایل اسفند ۱۳۸۵ خورشیدی در جریان انتقال از زندان برای معرفی برخی اموالش، فرار کرد اما سه روز پیش از آغاز ۱۳۸۶ خورشیدی در عمان دستگیر شد تا حکم زندانش را ۲ سال افزایش داده باشد.
در نهایت شهرام جزایری که توانسته بود از اتهام اخلال در نظام اقتصادی کشور تبرئه شود، صبح جمعه ۱۱ مهر ۱۳۹۴ خورشیدی پس از گذراندن ۱۳ سال حبس در ۴۳ سالگی از زندان آزاد شد و بار دیگر فعالیت اقتصادی خود را از سر گرفت.

حلقه فاطمی یا بیمه ایران

اواخر دهه ۸۰ خورشیدی پرونده «حلقه فاطمی یا بیمه ایران» بر سر زبان‌ها افتاد، پرونده‌ای که پای اشخاصی از «دولت مهرورزی» را به میان کشید، دولتی که به ادعای خودشان آمده بود تا صدای مظلومان و مستضعفان باشند اما عده‌ای را چنان به ثروت و مقام رساند که داد مستضعفان را درآورد.
به هر ترتیب پرونده بیمه ایران مستقیماً پای یکی از نزدیک‌ترین یاران و کلیدی‌ترین اعضای کابینه دولت را به میان آورد. «محمدرضا رحیمی» که آن روزها در جایگاه معاون اولی قرار گرفته بود از طرف برخی نمایندگان متهم به دخالت در پرونده فساد مالی خیابان فاطمی شد. پرونده‌ای که 'الیاس نادران' نماینده اصولگرای مجلس به جِد دنبال آن را گرفت و اعلام کرد: «اسامی آنها باید مانند سایر متهمان که سه‌سال در زندان هستند به صراحت ذکر شود» اما این پایان ماجرا نبود و نادران در فروردین ۱۳۸۹ خورشیدی صراحت بیشتری از خود نشان داد و با متهم کردن مستقیم «محمدرضا رحیمی» به فساد مالی بیان کرد او «رییس حلقه خیابان فاطمی است و در مورد منابع فاسد و توزیع آنها تصمیم‌گیری می‌کرده است.»
«حلقه فاطمی» همزمان با انتشار اخبار مربوط به فساد در «بیمه ایران» سر زبان‌ها افتاد. نادران همان زمان به مسوولان هشدار داد که «تقریباً تمام اعضای این حلقه به جز آقای رحیمی دستگیر شده‌اند و نباید کسی به دلیل مسوولیت اجرایی مستثنا شود.»
«غلامحسین محسنی‌اژه‌ای» سخنگوی قوه قضاییه در آذر ۱۳۸۹ خورشیدی اعلام کرد: «اتهام فساد مالی متوجه آقای رحیمی، معاون اول رییس دولت است و او پس از بررسی‌های قضایی و دریافت سخنان سایر متهمان، به دستگاه قضایی احضار خواهد شد» اما «احمد توکلی» هم به کمک نادران آمد و بر متهم‌بودن معاون رییس جمهوری در پرونده بیمه تاکید کرد و به انتقاد شدید از مسوولانی پرداخت که به گفته او «جلو رسیدگی به این پرونده» را می‌گیرند.

برش

> پرونده بیمه ایران مستقیماً پای یکی از نزدیک‌ترین یاران و کلیدی‌ترین اعضای کابینه دولت را به میان آورد. «محمدرضا رحیمی» که آن روزها در جایگاه معاون اولی قرار گرفته بود از طرف برخی نمایندگان متهم به دخالت در پرونده فساد مالی خیابان فاطمی شد. پرونده‌ای که 'الیاس نادران' نماینده اصولگرای مجلس به جِد دنبال آن را گرفت و اعلام کرد: «اسامی آنها باید مانند سایر متهمان که سه‌سال در زندان هستند به صراحت ذکر شود» اما این پایان ماجرا نبود و نادران در فروردین ۱۳۸۹ خورشیدی صراحت بیشتری از خود نشان داد و با متهم کردن مستقیم «محمدرضا رحیمی» به فساد مالی بیان کرد او «رییس حلقه خیابان فاطمی است و در مورد منابع فاسد و توزیع آنها تصمیم‌گیری می‌کرده است.

اگر چه رحیمی نیز به شکایت از نمایندگان مجلس پرداخت و رییس دولت نیز از او پشتیبانی کرد اما رسیدگی به پرونده اختلاس از شرکت «بیمه ایران» از خرداد ۱۳۹۱ خورشیدی در شعبه ۷۶ دادگاه کیفری استان تهران آغاز شد و سرانجام هیات قضایی این شعبه او را به ۱۵ سال حبس و جزای نقدی محکوم کرد که این حکم با اعتراض وی به دیوان عالی کشور رفت که دیوان ضمن تأیید محکومیت او، مجازات حبس وی را به پنج سال و ۹۱ روز کاهش داد و مجازات نقدی وی را عیناً تأیید کرد.

اعدام؛ پایان راه مه‌آفرید امیرخسروی

یکی از بزرگ‌ترین فسادهای مالی ایران در اوایل دهه ۹۰ خورشیدی اتفاق افتاد، رقمی که تاکنون کسی خواب آن را نیز ندیده بود، یعنی سه هزار میلیارد تومان. متهم اصلی این پرونده «مه‌آفرید امیرخسروی» با نام مستعار امیرمنصور آریا مدیرعامل «شرکت توسعه سرمایه‌گذاری امیرمنصور آریا» و رییس هیات‌مدیره باشگاه ورزشی داماش ایرانیان بود، فردی که گفته می‌شود دانشجوی اخراجی دانشگاه آزاد اسلامی واحد زنجان بوده و حتی نتوانسته تحصیل خود را به پایان برساند در یک فرصت کم چنان ثروتی اندوخته کرد که نامش را با بزرگ‌ترین اختلاس در تاریخ ایران پیوند زد.
اما مه‌آفرید امیرخسروی به تنهایی این اختلاس را یدک نکشید و پای «محمودرضا خاوری» مدیرعامل وقت بانک ملی و هفت بانک دیگر به آن باز شد. به این ترتیب که در شهریور ۱۳۹۰ خورشیدی رسانه‌ها به نقل از برخی مسوولان، از کشف فسادی بزرگ در ۲ بانک خبر دادند که بر اساس آن «مه‌آفرید امیرخسروی» توانسته بود مبلغ سه‌هزار میلیارد تومان از شبکه بانکی ایران اختلاس کند و هر چه پیگیری پرونده جلوتر رفت، اسامی و نام‌های بیشتری به پرونده اضافه شد.
انتشاردهنده این خبر «محمد جهرمی» مدیرعامل وقت بانک صادرات بود و اختلاسی که از آن صحبت می‌شد از بانک صادرات شعبه اهواز صورت گرفته بود. در پی تشکیل پرونده قضایی در این باره جمعاً ۱۵ جلسه دادگاه تشکیل شد که جلسه‌های نخستین با حضور تمام متهمان پرونده و وکلای آنها تشکیل شد اما به تدریج محاکمه‌ها به صورت فردی یا چنده نفره ادامه یافت تا اینکه رای نهایی صادر شد و دادگاه پس از ۱۵ جلسه در نهایت چهار تن از متهمان را به اعدام، ۲ تن را به حبس ابد و بقیه متهمان را نیز به حبس از یک تا ۲۰ سال محکوم کرد و در مورد ۲ تن دیگر نیز حکم برائت صادر شد.
پرونده در پی اعتراض متهمان و وکلای آنها به شعبه ۱۳ دیوان عالی کشور ارجاع شد و شعبه دیوان احکام اعدام هر چهار تن را تایید کرد. البته بعد از رای دیوان عالی کشور تعداد زیادی از محکومان تقاضای اعاده دادرسی کردند که مورد موافقت قرار گرفت و درباره اغلب آنها حکم برائت صادر شد اما احکام اعدام چهار فردی که پیشتر صادر شده بود، تغییر نکرد و مه‌آفرید امیرخسروی در سوم خرداد ۱۳۹۳ خورشیدی اعدام شد و خاوری به کانادا گریخت.

زندگی زنجانی در هاله‌ای از ابهام

اگر همه این پرونده‌ها را یک طرف قرار دهیم پرونده فساد بزرگ نفتی سنگینی بیشتری دارد؛ پرونده‌ای که نام «بابک زنجانی» را مطرح کرد؛ نامی که در اواخر دولت دهم به عنوان جوان میلیاردری که ساعت ۱۰۰ میلیون تومانی دست می‌کرد، شرکت هواپیمایی داشت و با مهمانداران آن عکس یادگاری می‌انداخت، در ساخت چند پروژه سینمایی مشارکت داشت، مصاحبه می‌کرد، دست و دلبازی‌هایش را به رخ می‌کشید، بر سر زبان‌ها افتاد و خیلی زود معروف شد. روی کار آمدن دولت یازدهم کافی بود تا پشت پرده‌هایی از این جوان دست و دل باز فاش شود؛ هنگامی که «بیژن نامدار زنگنه» به عنوان وزیر نفت خیلی صریح درباره فساد بزرگ نفتی در دولت قبل سخن گفت.
در نهایت زنجانی در تاریخ ۹ دی ۱۳۹۲ خورشیدی توسط دادستانی کل کشور بازداشت شد. براساس اظهارهای زنگنه، نمایندگان مجلس و کمیسیون اصل ۹۰، اتهامات وی بدهی بیش از ۲ و نیم میلیارد یورو به وزارت نفت و بانک مرکزی و همچنین جعل اسناد بانکی با پرداخت رشوه به بانک ملی تاجیکستان بود. نام وی همچنین در پرونده رضا ضراب، ایرانی دستگیرشده در ترکیه به اتهام قاچاق طلا مطرح شد. زنجانی مالک و رییس هیات‌مدیره «هلدینگ سورینت» به سرمایه‌ای بالغ بر ۲۵ هزار میلیارد تومان دست پیدا کرده بود و می‌گفت این رقم عجیب و غریب در این مدت را تنها با «یاری خدا» به دست آورده و هیچ‌گونه دست‌های پشت پرده یا سفارش‌های آقایان از بالا در کار نبوده است اما از این حجم از پول تنها بوی نفت به مشام می‌رسید.
به هر ترتیب بابک زنجانی در ۱۳۹۲ خورشیدی بازداشت و در دادگاه به اعدام محکوم شد اما مسوولان همچنان منتظر بازپرداخت بدهی‌های زنجانی هستند زیرا اعدام او برای مردم پول نمی‌شود.

پرونده‌های تودرتوی مرتضوی

«سعید مرتضوی بازداشت شد»، خبری که بسیار عجیب به نظر می‌آمد. قاضی که با ماجرای کهریزک طی سال‌های گذشته نام او بر سر زبان‌ها افتاده بود در دولت احمدی‌نژاد وجه‌های دیگر از خود به نمایش گذاشت و در زمره نزدیکان خاص و ویژه رییس جمهوری وقت قرار گرفت. مرتضوی در اواخر دوران احمدی‌نژاد به مدیرعاملی سازمان تامین اجتماعی منصوب شد که با وجود اعتراض‌ها و حتی استیضاح وزیر کار تا آخر در این سمت باقی ماند.
و اما مرتضوی در چندماه حضورش در صدر سازمان تامین اجتماعی با ابهامات و عملکرد اقتصادی پرسوالی روبرو شد. ماجرای تحقیق و تفحص از دوران ریاست او در تامین اجتماعی که به گزارش ۸۰ صفحه‌ای و ۸۰ هزار سند مالی و اداری منتج شد حکایت از فساد و اختلاس و عدم شفافیت مالی این سازمان در دوران مرتضوی داشت که مهم‌ترین بخش‌های این گزارش به ارتباط بحث‌انگیز و مشکوک سازمان تامین اجتماعی در دوران مرتضوی با بابک زنجانی مربوط می‌شود.
مرتضوی همان فردی است که در دوران دولت اصلاحات ده‌ها نشریه را توقیف کرد، در ۱۲۷۷ خورشیدی دادگاه مطبوعات را عملاً برای مدتی تعطیل کرد، با حکم یا دخالت او ده‌ها فعال سیاسی، دانشجویی و مطبوعاتی بازداشت شدند، نامش به عنوان یکی از افراد دخیل در پرونده فروش سوالات کنکور از طرف تیم تحقیق و تفحص مجلس هفتم در ۱۳۸۷ خورشیدی مطرح شد، در پرونده انتقال ده‌ها تن به بازداشتگاه کهریزک و قتل سه تن (محسن روح‌الامینی، محمد کامرانی و امیر جوادی‌فر) در این بازداشتگاه در جریان حوادث بعد از انتخابات ۱۳۸۸ خورشیدی، به عنوان متهم ردیف اول، دادگاهی شد و به زندان و انفصال دایم از احراز شغل قضا محکوم شد.

صندوق ذخیره فرهنگیان

فساد و تخلف اقتصادی در صندوق ذخیره فرهنگیان که در خصوص مبلغ آن ارقامی میان هشت تا ۱۶ هزار میلیارد عنوان می‌کنند یکی دیگر از فسادهایی بود که در سال‌های اخیر به وجود آمد.

برش

> ماجرایی که از آن با عنوان املاک نجومی یاد می‌کنند؛ یعنی واگذاری املاک به برخی افراد خاص با قیمت‌هایی به‌شدت پایین‌تر از قیمت واقعی آنها. موضوعی که نخستین‌بار توسط برخی اعضای شورای شهر تهران و از طریق یک سایت خبری افشا شد. مدتی بعد، مدیر این سایت با شکایت «محمدباقر قالیباف» و «مهدی چمران» شهردار و رییس وقت شورای شهر تهران، بازداشت شد تا اینکه سازمان بازرسی اصل موضوع را تأیید و اعلام کرد که ۲۰۰ آپارتمان، خانه ویلایی و زمین شهرداری تهران، در مجموع ۲ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان کمتر از قیمت اصلی فروخته شده است. سخنگوی قوه قضاییه اعلام کرد که در مجموع ۴۵ نفر چنین املاکی دریافت کرده‌اند و باید قراردادهای آنها ابطال شود.

پدیده‌ای که «عباس جعفری دولت‌آبادی» دادستان عمومی و انقلاب تهران در مهرماه ۱۳۹۵ خورشیدی آن را نمونه‌ای از فساد اقتصادی اعلام کرد که در پشت پرده آن تخلفات و نقش برخی افراد و مسوولان نهفته است.
در جریان این پرونده، چند نفر بازداشت شدند و یکی از متهمان اصلی این پرونده با حدود ۵۰۰ میلیارد تومان بدهی از کشور گریخت تا بار دیگر فرار خاوری را برای مردم تداعی کند.

واگذاری املاک در شهرداری تهران

فسادی که این‌بار در شهرداری تهران رخنه کرده بود؛ ماجرایی که از آن با عنوان املاک نجومی یاد می‌کنند؛ یعنی واگذاری املاک به برخی افراد خاص با قیمت‌هایی به‌شدت پایین‌تر از قیمت واقعی آنها. موضوعی که نخستین‌بار توسط برخی اعضای شورای شهر تهران و از طریق یک سایت خبری افشا شد. مدتی بعد، مدیر این سایت با شکایت «محمدباقر قالیباف» و «مهدی چمران» شهردار و رییس وقت شورای شهر تهران، بازداشت شد تا اینکه سازمان بازرسی اصل موضوع را تأیید و اعلام کرد که ۲۰۰ آپارتمان، خانه ویلایی و زمین شهرداری تهران، در مجموع ۲ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان کمتر از قیمت اصلی فروخته شده است. سخنگوی قوه قضاییه اعلام کرد که در مجموع ۴۵ نفر چنین املاکی دریافت کرده‌اند و باید قراردادهای آنها ابطال شود.

سلطانی که اعدام شد

ماجرای فسادهای اقتصادی نقطه پایانی ندارد و هر زمان به شکلی در می‌آید. این‌بار در قامت سکه‌هایی که قرار بود اوضاع اقتصادی کشور را متزلزل سازند ماجرا از این قرار بود که از زمستان سال گذشته با افزایش شدید قیمت سکه و ارز در بازار و پیش آمدن بحران ارزی قوه قضاییه و دولت تصمیم به برخورد جدی با دلالان بازار ارز و سکه گرفتند. در همین راستا اقدام‌های پلیسی و اطلاعاتی به شکل گسترده‌ای در بازار آغاز شد.
در جریان همین اقدامات پلیسی «محمدرضا مظلومین» بازداشت شد تا آغاز فروپاشی یکی از مهم‌ترین باندهای دلالی ارز و سکه شود اما او با قرار وثیقه آزاد و از کشور گریخت.
فعالیت‌های دلالان با آغاز ۱۳۹۷ خورشیدی متوقف نشد و قیمت ارز و سکه نیز روند صعودی به خود گرفت و بازار سکه نیز وضعیت آشفته‌ای داشت و قیمت سکه از سه میلیون تومان هم عبور کرد و به پنج میلیون تومان هم رسید تا اینکه در این آشفته بازار رییس پلیس تهران از دستگیری مردی با ۲ تن سکه طلا در پایتخت خبر داد و او را «سلطان سکه» نامیدند؛ فردی که بنا به گفته پلیس تهران «به نوچه‌های خود دستور داده بود در بازار تهران به راه افتاده و بدون توجه به قیمت روز سکه، تمام سکه‌های موجود را بخرند تا در روزهای آینده خودش تعیین کننده نرخ سکه باشد». هر چند بعد اعلام شد از او ۲ تن سکه گرفته نشده، بلکه «این فرد و پسرش بیش از ۲ تن خرید و فروش کرده‌اند.»
ماجرا به همین جا نیز ختم نشد تا اینکه در اواخر تیرماه محسنی اژه‌ای در نشست خبری هویت سلطان سکه را افشا کرد و گفت: «او وحید مظلومین است که به همراه پسرش محمدرضا مظلومین در بازار ارز و سکه فعالیت داشته است.»
البته سلطان سکه به تنهایی دستگیر نشده و در ادامه این پرونده تعداد دیگری نیز پای میز محاکمه رفتند. یکی از این افراد «اسماعیل قاسمی» معروف به محمد سالم بود، دلالی که هم در بازار ارز و هم در بازار سکه فعالیت می‌کرد و با وحید مظلومین همکاری تنگاتگی داشت. سرانجام این ۲ تن به جرم افساد فی‌الارض از طریق تشکیل شبکه فساد، اخلال در نظام اقتصادی و ارزی و پولی کشور با انجام معامله‌های غیرقانونی و غیرمجاز و قاچاق عمده و کلان ارز و سکه محکوم به اعدام شدند و بنا به اعلام دادسرای عمومی و انقلاب تهران این حکم سحرگاه چهارشنبه ۲۳ آبان ۱۳۹۷ خورشیدی اجرا شد.

فرجام سخن

در کنار تمام این پرونده‌های مشهور، فسادهای ریز و درشت دیگری در سال‌های اخیر مطرح شده که افکار عمومی را متوجه خود کرده است و این پایان راه چنین فسادهایی نیست، اما نباید فراموش کرد که مرز میان سیاست و اقتصاد بسیار باریک و مبهم است زیرا معادله‌های سیاسی در مفاسد اقتصادی که روی داشته‌های اقتصادی یک ملت اثرمی گذارد، سایه انداخته است؛ فسادهایی که با سوءاستفاده از خلأهای موجود در شاکله نهادهای نظارتی و اجرایی بزرگ‌ترین اختلاس‌های کشور را رقم می‌زنند و به صورت متوسط در هر دهه و همزمان با رشد لجام گسیخته نقدینگی به وجود می‌آیند.
از دیدگاه کارشناسان شفافیت اطلاعاتی و ایفای نقش واقعی رسانه‌ها می‌تواند به محدود کردن فساد در کشور کمک کند. البته تردیدی نیست که در تمام دنیا، فساد مالی وجود دارد اما نحوه برخورد با این پدیده بسیار مهم و حیاتی است به نحوی که عکس العمل دولت و حساسیت جامعه و رسانه‌ها به عنوان رکن چهارم دموکراسی می‌تواند باعث کاهش چنین فسادهایی شود.

چالش‌های حمایت از تولید پابرجاست...

آرزوی صنعتی شدن در هفت دهه

گروه اقتصاد کلان |
بررسی‌ها نشان می‌دهد در تمام هفت دهه گذشته، دولت‌ها در ایران با حمایت از بخش تولید به اشکال مختلف سعی کردند تا ایران را تبدیل به کشوری صنعتی کنند. با وجود این حمایت‌ها و اتلاف بخش بزرگی از منابع همچنان ایران تا رسیدن به یک کشور صنعتی فاصله زیادی دارد، با این همه، تجارب کشورهای مختلف نشان می‌دهد، حمایت‌گری از تولید گرچه با پرداخت پاداش‌های اضافی پدیدآورنده رانت بوده اما بدون این حمایت‌ها رشد سریع اقتصادی عملی نبوده است. تجربه چین، ژاپن و کره جنوبی به عنوان سه کشوری که در جریان جنگ دوم جهانی بیشترین آسیب‌ها را دیدند حاکی از آن است چنانچه سیستم بانکی کشور، حمایت خود از تولید را نکاهد و از سوی دیگر تمرکز دولت بر این بخش‌ها بالا باشد، امکان عملی شدن رشد اقتصادی با سرعتی بالا و با وجود پرداخت رانت عملی است. در این میان چینی‌ها با مجازات سنگین مدیرانی که تن به فساد می‌دهند، تلاش کردند تا مفسدان را مرعوب کنند و راه رشد خود را با نظام بانکی دولتی و حمایت‌های گسترده از صنایع بزرگ و سنگین به جلو باز کنند. به همین دلیل اکنون چین که روزی از فقیرترین کشورهای جهان بود، اکنون تبدیل به بزرگ‌ترین اقتصاد جهان شده و برخی از کارشناسان باور دارند به زودی این کشور شرقی با جاگذاشتن ایالات متحده تبدیل به قدرت بلامنازع اقتصاد جهان خواهد شد.

به گزارش تعادل، گرچه مشکلات مربوط به تولید مسبوق به سابقه است و از سال‌ها قبل اقتصاد کشور با آن درگیر هستند، اما اقدامات کاخ سفید در خروج ایالات متحده از برجام و آغاز دوباره دور جدید تحریم‌ها علیه ایران، می‌تواند بر ابعاد این مشکلات بیفزاید. تجربه تحریم در سال‌های ابتدایی دهه ۹۰ نشان می‌دهد چنانچه یک برنامه مدون و مشخص برای حوزه تولید در دستور نباشد، بسیاری از بنگاه‌های تولید که هم‌اکنون با بخشی از توان خود فعالیت می‌کنند ورشکسته خواهند شد و بر میزان بیکاری افزوده می‌شود. با محدود شدن ارز حاصل از فروش نفت و گاز در کشور، منابع اقتصادی در مضیقه قرار خواهند گرفت و در این رابطه لازم است بیش از هر زمان دیگری به برنامه‌ریزی بهینه برای تخصیص منابع روی آورد. با توجه به اینکه دولتمردان ایرانی قصد ندارند زیر فشار امریکا شانه خالی کنند، تداوم گردش چرخ تولید در اقتصاد در زیر فشارهای امریکا اهمیت دو چندانی پیدا می‌کند.

حمایت از تولید داخلی جزو برنامه‌هایی است که همواره در اقتصاد ایران طرفداران پر و پا قرصی داشته است. حتی در زمان رژیم سابق که ایران به درجه‌ای وابسته به امریکا بود و از این جهت مشکلی برای واردات فراوان نداشت، شاه و دربار تلاش می‌کردند تا به نحوی تولیدات در کشور را تقویت کنند. با پیروزی انقلاب اسلامی و اتخاذ سیاست‌های استقلال طلبانه، اهمیت حمایت از تولید به مراتب بیش از گذشته شد زیرا دیگر خبری از روابط حسنه میان امریکا و ایران وجود نداشت و طبیعتا ایرانی‌ها باید برای تامین بخش اصلی نیازهای خود بر توانایی‌های خودشان متمرکز شوند. این رویه در سال‌های هشت سال جنگ و پس از آن به اشکال مختلف ادامه یافت ولی هنوز با رسیدن به یک خودکفایی معقول فاصله وجود دارد. طبیعی است که هیچ کشوری نتواند عملا در همه حوزه‌ها خودکفا شود ولی در حوزه‌هایی چون تامین غذا و برخی بخش‌های صنعتی کشورهایی مانند ایران که همواره زیر فشار قدرت‌ها قرار دارند، باید راه‌های عملی را بیابند.

بطور کلی از منظر تحقق هماهنگی کوتاه و بلندمدت باید گفت عوامل اقتصادی و منابع آنها، حذف فعالیت‌های دارای مزیت در شرایط کنونی می‌شوند در حالی که تحول اقتصادی در گرو بسط و گسترش فعالیت‌هایی است که به تحول مزیت‌های نسبی و ارتقای جایگاه کشور در تقسیم کار بین‌المللی منجر شود. تجربه توسعه کشورها نشان می‌دهد که بسط چنین فعالیت‌هایی به خودی خود محقق نشده و سیاست‌های حمایتگر صنعتی به درجاتی همین هدف را دنبال کنند. تازه پس از طراحی چنین برنامه‌ها و بسته‌هایی مساله بازخورد و اصلاح دارای اهمیت فراوانی است. سیاست اقتصادی همواره با امکان هدف‌گذاری‌های اشتباه رو به‌رو است اما آنچه اهمیت اساسی در سیاست‌گذاری دارد، نه امکان اتخاذ سیاست اشتباه بلکه پرهیز از اصرار بر تداوم چنین سیاست‌هایی است؛ به بیان دیگر همواره طرح‌های مختلف جهت حمایت از تولید در ایران اجرایی شده ولی این سیاست‌ها در رساندن کشور به کشوری صنعتی و مولد ناکام مانده اما منابع بسیاری به ویژه از بانک‌های کشور را هدر داده است. سیاست‌هایی که تبدیل به یک سنت در ایران شدند و هر گاه صحبت از حمایت از تولید، سیاستمداران به شکل کلیشه‌ای چنین برنامه‌هایی را در دستور قرار می‌دهند. حال آنکه سیاست‌های حمایت از تولید به دو بخش سیاست‌های حمایت‌گر و تسهیل‌گر تقسیم می‌شوند. دولت ایران بیشتر در سال‌های گذشته با رو آمدن نگاه‌های طرفدار تعدیل ساختار، بیشتر به سیاست‌های تسهیل‌گر روی آورده است. تغییر قانون کار، کاهش دستمزدها، کاهش سهم کارفرما از بیمه، کاهش مالیات سرمایه‌گذاران و... جزو سیاست‌هایی هستند که اغلب در جهت تسهیل تولید به کار گرفته می‌شوند. سیاست‌های حمایت‌گری نیز در ایران طرفدار دارند که هدف خود را اغلب بر دادن تسهیلات بانکی خلاصه می‌کند و منابع بانک‌ها را بدون بررسی‌های لازم در اختیار شماری از افراد قرار می‌دهد. طبعا با به وجود آمدن مشکلات گوناگون در سیستم بانکی کشور این سیاست‌ها امکان بسط و گسترش ندارند.

از سوی دیگر تبدیل شدن به کشوری صنعتی و تولیدمحور نیازمند اصلاحاتی گسترده در ساختار اقتصادی کشور است که در شرایط فعلی امکان تحقق تمام بستر آن موجود نیست. با این همه در شرایط فعلی تداوم وضعیت کنونی نیز نه تنها مشکلات را برطرف نمی‌کند بلکه به آنها دامن می‌زند.

حمایتگری صنعتی به زعم برخی از کارشناسان موجب ایجاد رانت می‌شود و راه رقابت را بر اقتصاد می‌بندد. این دسته از کارشناسان باور دارند برای آنکه صنایع رشد کنند باید از ابتدا در بستری فارغ از هرگونه مداخله‌گری دولت شکل بگیرند و بازار تداوم یا توقع تولید آنها را تعیین کنند. این بحث هر چند حاوی نکاتی درست است از جمله اینکه به هر حال حمایت از بخشی در مقابل بخش‌های دیگر نوعی اعطای رانت محسوب می‌شود اما این نکته را نادیده می‌گیرد که بدون حمایت مالی و تعرفه‌ای از صنایع، هیچ صنعتی نمی‌تواند توان رقابت با رقبای خارجی را بیابد. در نتیجه حمایت دولت باید در بستری اصولی شکل بگیرد و حداقل برای رانتی که می‌پردازد تقاضای پاسخگویی را هم داشته باشد. بطور مثال عدم پاسخگویی صنعت خودروسازی در ایران سبب شده تا این صنعت پس از نیم قرن فعالیت نیازمند کمک‌های دولت باشد اما در کشور کره جنوبی نیز که این صنعت همزمان با ایران شروع به کار کرد، به تدریج از میزان حمایت‌های دولت کاسته شد و اکنون صنعت خودروسازی این کشور به کلی مستقل از دولت اداره می‌شود.

رابطه مستقیم میان حمایت و رانت

در این میان همواره یک پرسش در میان طیف‌های مختلف اقتصاددانان مطرح می‌شود، آیا تولید نیازمند حمایت است و اگر آری چه حمایتی می‌تواند تولید صنعتی را توسعه دهد؟ به هر حال حمایت‌گری دارای منطقی محکم و تاریخی موفق در اقتصاد جهانی است، هر چند همانطور که گفته حمایت‌گری همواره با مخاطراتی جدی از جمله رانت‌جویی رو به‌رو می‌شود. اهمیت مساله تولید تنها در اقتصاد معنا نمی‌یابد، زیرا دستیابی دولت‌ها به اهداف رفاهی و حتی تامین مشروعیت و تقویت جایگاه آنها در عرصه بین‌المللی با توان تولیدی آنها و به تعبیری تولید صنعتی گره خورده است. از سوی دیگر توسعه صنعتی به ارتقای سطح دانایی یک کشور گره خورده و ارتقای سطح دانایی، بدون نقش آفرینی دولت، تقریبا ناممکن است. همچنین علاوه بر اینکه سیاست‌گذاری صنعتی به درجه‌ای به توزیع رانت می‌انجامد، اما این توزیع رانت همواره مانع توسعه نیست، بررسی تاریخی نشان می‌دهد که همه تجربیات موفق توسعه صنعتی سطوحی از توزیع رانت را تجربه کرده‌اند. در چین و کره جنوبی بیش از کشورهای دیگر این قاعده ملموس است. هر چند رانت در کل پاداش اضافه‌ای است که نصیب برخی از فعالیت‌های می‌شود اما دولت‌هایی که توانسته‌اند پاداش‌های خود را نصیب فعالیت‌هایی کنند که به رشد بلندمدت کشور شتاب می‌دهد، تجربه‌های موفق سیاست‌گذاری صنعتی را شکل بخشیده‌اند. به عبارت ساده‌تر توزیع رانت مدلید، یا همان رانت ارزش افزا و شتاب‌دهنده رشد بلندمدت، کلید دستیابی به اهداف صنعتی است.

در این میان باید توجه داشت سیاست‌گذاری صنعتی همواره با مخاطرات مهمی رو به‌رو است؛ این سیاست‌ها از یکسو با اشتباهات سیاست‌گذاری، یعنی تشخیص نادرست و اجرای غلط، و از سوی دیگر با مخاطره رانت‌جویی عوامل اقتصادی می‌تواند منجر به اتلاف منابع شود ولی برای گرفتن نتایج مثبت از این سیاست باید الزامات آن به درستی فهم شود. پرداخت پاداش اضافی به برخی از فعالیت‌ها باید در این جهت باشد که به اصلاح ساختار انگیزشی در اقتصاد منجر شود، به تعبیر دیگر چنانچه هیچ حمایت ویژه‌ای از صنعت صورت نگیرد، سرمایه‌گذاران به فعالیت در بخش‌های نامولد که در دسرهای کمتری دارد، بیشتر تمایل خواهند داشت، به ویژه که در ایران فعالیت‌هایی از این دست سود به مراتب بیشتری از فعالیت‌های مولد دارند. بنابراین باید حمایت از تولید با قاعده‌گذاری مناسب صورت بگیرد و گرنه حمایت از تولید به اشکال تاکنونی آن بیشتر به اتلاف منابع بدون دستیابی به رشد صنعتی منجر خواهد شد. اتفاقی که تاکنون در اقتصاد ایران رخ داده است و همچنان ایران در مسیر رسیدن به یک کشور صنعتی با تولید مرغوب دچار مشکل است.

تجربه چین؛ موفقیت در حمایت‌گری صنعتی

در جهان سیاست‌های متفاوتی در رابطه با رشد صنعتی به اجرا درآمده اما بی‌شک یکی از موفق‌ترین این سیاست‌ها در کشور چین عملی شد. چین در چهار دهه گذشته رشد مستمر و بالای اقتصادی داشته و همین سبب شده تا تبدیل به بزرگ‌ترین اقتصاد، تولیدکننده، تجارت‌کننده و بزرگ‌ترین نگهدارنده ذخایر ارزی در جهان تبدیل شود. طی این فرایند بیش از ۶۰۰ میلیون نفر از جمعیت این کشور از فقر شدید رها شدند. هر چند عواملی چون دستمزد پایین در قیاس با کشورهای دیگر و پایین نگه داشتن مصنوعی واحد پول ملی هم از نکات قابل توجه این کشور هستند اما چندی پیش مرکز پژوهش‌های مجلس با تمرکز بر نقش دولت، به بررسی سه عامل بنگاه‌های بزرگ، بانک‌های بزرگ عمومی و کنترل بازار پول و همچنین کنترل و هدایت اعتبار و سرمایه‌گذاری‌های تولید در این کشور پرداخت. اقتصاد چین ترکیبی از انواع مکاتب اقتصادی است که پس از مرگ مائو به «اقتصاد سوسیالیسم بازار» یا «سوسیالیسم چینی» معروف شد. جدا از این مفاهیم ایدئولوژیک، اقتصاد چین ترکیبی از سرمایه‌داری، بنگاه‌های خصوصی، دولتی و هدایت آشکار دولت است که در آن دولت سعی دارد بازار را غالبا از طریق حمایت صنایع خاصی که انتظار موفقیت‌شان را دارد، هدایت کند. در اقتصادهایی از این دست، همانند کره جنوبی و ژاپن، تامین مالی بانکی نقش اصلی را ایفا می‌کند. این موضوع شباهت بسیاری با اقتصاد ایران دارد چرا که در ایران هم بیشتر سرمایه‌گذاری از طریق بانک‌ها و منابع آن صورت می‌گیرد. با شروع اصلاحات اقتصادی از سال ۱۹۷۸ دولت چین باور داشت که با به کارگیری سیاست‌های صنعتی توسط تعدادی از گروه‌های تجاری بزرگ در اتصال با زنجیره‌های متعدد از بنگاه‌های کوچک و متوسط اقتصاد را رهبری کند. از نظر مقامات چینی، این روش کم هزینه‌تر و کاراتر از روش‌های دیگر بود و از این راه می‌توان فاصله اقتصادی با کشورهای پیشرفته را با سرعت هرچه بیشتری کم کرد. از آن‌جایی که مهم‌ترین هدف دولت چین جذب نرخ بالای سرمایه‌گذاری بود، حجم بالایی از منابع و تسهیلات سیستم بانکی را به بنگاه‌ها و طرح‌های بزرگ اختصاص داد. در سال ۱۹۹۳ بانک جهانی اذعا کرد که مکانیسم دخالت در تخصیص اعتبار، عامل اصلی معجزه اقتصادی شرق آسیا بود؛ به عبارت ساده‌تر می‌توان گفت رشد بسیار بالایی که توسط تعدادی از اقتصادهای شرق آسیا پس از جنگ دوم جهانی به دست آمد، با اجرای رژیم هدایت اعتبار عملی شد. در واقع دولت چینی تا ۹۸ میلادی با تخصیص متمرکز اعتبارات و سپس با ترکیبی از طراحی نظام انگیزشی خاص به رفتار سودجویانه بانک‌ها و تخصیص متمرکز، خلق اعتبارات بانکی را در جهت طرح‌های توسعه‌ای و با اولویت‌های اجتماعی سوق داد که هیچگاه اولویت‌های مکانیسم قیمتی را مورد توجه قرار نمی‌دهد. بر این اساس بازار پول همواره تحت کنترل جدی دولت چین بوده و چهار بانک بزرگ دولتی که اکنون نیز بخش اعظم سهامشان در اختیار دولت است و بعدها سه بانک سیاستی کاملا دولتی به عنوان بانک‌های عمومی عمل کردند که سرمایه‌گذاران اصلی در اقتصاد چین شدند.

توزیع رانت و برخورد قاطع با مدیران فاسد

هدف بانک‌های دولتی نه سودآوری، بلکه سرمایه‌گذاری‌های اجتماعی مانند طرح‌های زیرساختی بوده و هست. به بیان دیگر چینی‌ها هیچگاه به سیستم بانکی مستقل تن ندادند و با بالا نگه داشتن سهم دولت در نظام و سیاست‌گذاری پولی، شریان اقتصاد را در دست خود نگه داشتند. بیان این مساله در ایران امروز با انتقادات فراوانی همراه می‌شود با این همه چینی‌ها اصلاحات در هر حوزه‌ای را پذیرفتند به جز رها کردن کنترل سیستم پولی کشور. با این همه در ابتدای مسیر توسعه، چنین سرمایه‌گذاری‌هایی نیز باعث افزایش حجم مطالبات غیر جاری شد، اما رشد گسترده بخش واقعی اقتصاد و بنابراین ایجاد طرح‌های سودآور در بخش واقعی و دولتی بودن کل سیستم بانکی در نهایت به کنترل مشکل مطالبات غیر جاری یاری رساند. دولت چین همچنین نمونه‌ای از یک دولت کارآفرین است به این معنا که ریسک سرمایه‌گذاری‌های پرخطر را برعهده می‌گیرد و این امر به خلق فرصت‌هایی برای تولیدکنندگان منجر شده است.

در این میان باید به این نکته اشاره کرد که سیاست صنعتی تحت هدایت دولت از طریق کنترل بر روش‌های غیربازاری تخصیص منابع که با اعطای رانت به بخش‌ها و صنایع خاصی همراه است، فرصت‌های بسیاری را برای فساد به وجود آورد که طبعا نیازمند برخورد شدید با مساله فساد است. بطوری که یکی از روش‌های قاطعانه دولت چین در مواجهه با فساد، صدور احکام متعدد اعدام برای مدیران فاسد عالیرتبه دولتی بوده است. به بیان دیگر چینی‌ها با فشار حداکثری بر مفسدان و دادن احکام سنگین محاکم قضایی به مدیران و رهبران حزبی که فاسد می‌شوند، سعی کرده تا با سیاستی که می‌تواند فساد آور باشد، برخوردی سریع و قاطع داشته باشد و در این میان از محکومیت سازمان‌های حقوق بشری هم ابایی نداشته است.

رییس امور پایش تعهدات دولت در سازمان برنامه توضیح داد

۱۰ هزار میلیارد از بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی تسویه شد

گروه اقتصاد کلان |
رییس امور پایش تعهدات دولت در سازمان برنامه و بودجه با بیان اینکه کمتر از ۱۰ هزار میلیارد تومان از بدهی‌های مربوط به تبصره ۵ قانون بودجه تسویه شد، گفت: بانک مرکزی ۷۷ هزار میلیارد تومان از بدهی بانک‌ها را برای تسویه ارایه کرد.

مژگان خانلو در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس، با اشاره به ظرفیت بند «و» تبصره ۵ قانون بودجه سال ۱۳۹۷ برای تهاتر و تسویه بدهی دولت، بانک، بخش غیردولتی و بانک مرکزی اظهار داشت: از شهریور سال جاری تاکنون مشکل اجرایی تبصره ۵ بودجه رفع شده و فرایند اجرایی در حال انجام است. تا پیش از این به دلیل برخی موانع اداری، امکان تهاتر بدهی‌ها فراهم نشده بود.

رییس امور پایش تعهدات دولت و تجهیز منابع سازمان برنامه و بودجه کشور با بیان اینکه در خصوص اعلام سقف میزان بدهی‌های بانک‌ها به بانک مرکزی مشکلاتی وجود داشت، عنوان کرد: طبق آیین‌نامه بانک مرکزی موظف است بدهی این بخش را احصاء و به سازمان اعلام کند تا جزییات بدهی هر بانک به صورت دقیق بررسی شود. وی ادامه داد: در کنار آن، بدهی اشخاص به بانک‌ها نیز مشخص و در قبال آن بدهی دولت تسویه شود. سقف بدهی‌های ارایه شده از سوی بانک مرکزی اشکالاتی داشت که اصلاح شد اما باز هم تا سقف یکصد هزار میلیارد تومان نیست.

خانلو با اشاره به اینکه در مجموع ۷۷ هزار میلیارد تومان بدهی از سوی بانک مرکزی اعلام شده است، گفت: تاکنون کمتر از ۱۰ هزار میلیارد تومان از این بدهی‌ها تهاتر شده و به دلیل انجام تدریجی کار، نمی‌توان آمار دقیقی ارایه کرد.

این مقام مسوول در سازمان برنامه و بودجه کشور گفت: حتی ارقام زیر ۱۰۰ میلیون تومان و کمتر از آن نیز وجود دارد. بالغ بر ۴ تا ۵ هزار فقره بدهی تسویه شده است. اینکه بتوانیم تا پایان سال بطور کامل از ظرفیت تسویه ۱۰۰ هزار میلیارد تومان استفاده کنیم بستگی به روند کار دارد. با این حال این میزان بدهی (۱۰۰ هزار میلیارد تومان) وجود دارد.

رییس امور پایش تعهدات دولت و تجهیز منابع سازمان برنامه و بودجه کشور در مورد فرایند و نحوه تسویه بدهی‌ها بیان داشت: فردی که بدهکار است باید تأییدیه ذیحساب دستگاه مربوطه را بگیرد و از طرفی تأییدیه بانک را بیاورد، بنابراین فرایند اداری در استان‌ها و پس از آن، ارسال این اسناد به مرکز و بررسی مجدد که درنهایت برگه تسویه برای فرد بدهکار صادر می‌شود زمانبر است. گاهی اوقات نیز مدارک افراد ناقص است یا تأییدیه ذیحساب ندارد که منجر به طولانی شدن فرایند اجرایی می‌شود.

وی با اشاره به اینکه حدود ۴۰ هزار میلیارد تومان از بدهی‌های اعلام شده توسط بانک مرکزی مربوط به بانک مسکن است، تصریح کرد: بعید است تسویه بدهی بانک مسکن اجرایی شود. بدهی بانک مسکن به بانک مرکزی عمدتا به خاطر خط اعتباری مسکن مهر بوده که نرخ سود آن ۳.۵ درصد است و انگیزه‌ای برای تسویه آن ندارد، ضمن آنکه تا سال ۱۴۰۱ نیز تمدید شده است.

خانلو یادآور شد: در مجموع منهای بدهی بانک مسکن بالغ بر ۳۷ هزار میلیارد تومان باقی می‌ماند که از این میزان ۸ هزار میلیارد تومان بانک صادرات، ۴ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان بانک آینده، ۳ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان بانک ملت، ۴ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان بانک تجارت و یک هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان بانک ملی و ۹۰۰ میلیارد تومان سهم بانک توسعه صادرات است. دیگر بانک‌ها هم بدهی کمتری دارند.

این مقام مسوول با اشاره به نقش وزارت اقتصاد در تسویه بدهی‌ها گفت: صادرکننده برگه تسویه اسناد وزارت اقتصاد است و اشخاص حقیقی و حقوقی متقاضی اسناد و مدارک خود را پس از تکمیل به این وزارتخانه داده و سپس برگه تسویه اسناد خزانه صادر می‌شود.

وی با بیان اینکه حجم کار بالا است و ارتباط ما با خزانه‌داری به صورت سیستماتیک نیست، عنوان کرد: تسویه اسناد نیز در خزانه‌داری به صورت دستی انجام می‌شود که این موضوع زمان‌بر است. وقتی برگه تسویه از سوی خزانه‌داری صادر شد، به سازمان برنامه ارسال شده تا تخصیص و ابلاغ آن را اعلام کنیم و این فرایندها به صورت غیرسیستمی یا غیرالکترونیکی انجام می‌شود.

رییس امور پایش تعهدات دولت و تجهیز منابع سازمان برنامه و بودجه کشور در خصوص اینکه چرا فرایند کار کند است، گفت: میزان بدهی‌ها شناسایی شده اما احراز و تکمیل اسناد زمان‌بر است. فرایند قانون می‌گوید اگر دولت به یک پیمانکار بخش غیردولتی بدهکار باشد و از طرفی آن شخص نیز به بانک بدهکار باشد و بانک نیز به بانک مرکزی بدهکار باشد، تسویه به گونه‌ای صورت می‌گیرد که بدهی بانک به شخص تسویه شده و در حساب بدهی دولت و بانک مرکزی قرار می‌گیرد.

خانلو در مورد اینکه آیا می‌توان تا پایان سال تا میزان ۱۰۰ هزار میلیارد تومان تسویه بدهی انجام داد، تصریح کرد: به نظر می‌رسد از ظرفیت این تبصره تا پایان سال حدود همان رقم ۳۷ هزار میلیارد تومان بتوان بدهی‌ها را تسویه کرد.

خبر

صادرات غیرنفتی ۳۰ میلیارد دلار شد

مدیرکل دفتر صادرات گمرک گفت: ارزش صادرات غیر نفتی کشور از اول سال تاکنون از ۳۰ میلیارد دلار بیشتر شده است.

علی اکبر شامانی که در برنامه تلویزیونی شرکت کرده بود، گفت: این مقدار در مقایسه با مدت مشابه پارسال ۵/۱۲ درصد افزایش یافته است. وزن صادرات در این مدت ۷۳ میلیون تن بود که در مقایسه مدت مشابه سال قبل ۸۳/۴ درصد کاهش یافته است.

مدیرکل دفتر صادرات گمرک افزود: از مجموع صادرات صورت گرفته از ابتدای امسال تاکنون ۶ میلیارد و ۶۰۷ میلیون دلار سهم کشور عراق است که ۲۱ درصد از مجموع ارزش صادرات کشورمان را شامل می‌شود. در این مدت ۱۳ میلیون تن کالا به عراق صادر شده است که ۱۸ درصد سهم وزنی کل صادرات کشور است. گاز طبیعی، میله‌های آهنی و فولادی، روغن‌های مصرفی و قیری، لوازم خانگی و پاکیزگی و محصولات کشاورزی عمده‌ترین صادرات ایران به عراق در سال ۹۷ است. ثابت نبودن برخی قوانین و تصمیم‌گیری‌های محلی در مرزهای عراق در برخی موارد باعث بروز مشکلاتی در گمرکات می‌شود.

عراق خود را ملزم به رعایت تحریم‌ها نمی‌داند

سفیر ایران در عراق هم در این برنامه گفت: به علت مرز گسترده میان دو کشور و زمینه‌های متعدد برای مبادلات تجاری روزانه هزاران کامیون میان دو کشور در حال تردد هستند. تعاملات تجاری گسترده میان دو کشور در حالی است که از طرف امریکا فشارهای زیادی به عراق وارد می‌شود. رییس جمهور عراق تاکید کرده که این کشور خود را ملتزم به تحریم‌های امریکا نمی‌داند.

سفیر ایران در عراق افزود: عراقی‌ها به گاز، برق، مواد غذایی و مواد صنعتی ایران نیاز دارند که اگر صادرات آنها به عراق قطع شود نه تنها برای ایران بلکه برای دولت و ملت عراق هم مشکلات زیادی ایجاد خواهد شد.

مسجدی گفت: با توجه به مشکلات پیش آمده در مبادلات بانکی به صورت دلار، پیشنهاد مشترک استفاده از دینار عراق یا صادرات و واردات به صورت تهاتری است. حجم مبادلات دو کشور هم‌اکنون ۱۲ میلیارد دلار است و هدف‌گذاری ۲۰ میلیارد دلاری آن قابل دسترسی است. طبیعی است که برخی طرف‌ها از گسترش روابط ایران با عراق ناراحتند. دولت عراق پس از شکست داعش در پی تحقق اهداف سیاسی داخلی و منطقه‌ای است. دولت عراق در زمینه اقتصادی در پی سرمایه‌گذاری خارجی است و هم‌اکنون هزار و ۲۰۰ پروژه را به ارزش یکصد میلیارد دلار عرضه کرده است.

سفیر ایران در عراق افزود: عراق از نظر خدمات فنی مهندسی و زیرساخت‌های اقتصادی بازار بسیار بزرگی برای ایران است. هم‌اکنون ۷۹ شرکت ایران در قالب هشت میلیارد دلار قراردادهایی را در زمینه ساخت نیروگاه، تصفیه خانه، هتل، ورزشگاه و خانه‌های سازمانی در دست اجرا دارند.

وی با اشاره به مزایای حضور شرکت‌های ایرانی در بازار عراق افزود: شرکت‌های ایرانی می‌توانند با ایجاد دفتر در عراق، مشارکت با عراقی‌ها، سرمایه‌گذاری یا انتقال بخشی از تولیدشان به عراق از مزایای حضور در بازار این کشور استفاده کنند. دولت عراق از سرمایه‌گذاری‌های کلان تولیدی و صنعتی در این کشور استقبال می‌کند و هدف آنها ارتقاء سطح تولیدات داخلی و کاستن از واردات است.

مسجدی افزود: داعش از نظر سرزمینی از بین رفته است و اگر چه مشکلات امنیتی در عراق وجود دارد، اما روز به روز امنیت در این کشور و مرزهای آن بیشتر می‌شود و فعالان اقتصادی ایرانی نباید از این بابت نگرانی داشته باشند.

وی با اشاره به اینکه سالانه چهار میلیون ایرانی به عراق سفر می‌کنند و همزمان دو میلیون عراقی به ایران می‌آیند گفت: این آمار در سال ۹۷ در حال نزدیک شدن به هم است و پیش بینی می‌کنیم، تا پایان امسال بیش از سه میلیون عراقی به ایران سفر کنند. ما در پی لغو روادید میان دو کشور هستیم و در سفر رییس‌جمهور عراق به تهران برای لغو روادید میان تجار و بازرگانان بحث و تبادل نظر شد. با عراق توافق کردیم نمایشگاه دایمی کالاهای ایرانی در بغداد ایجاد شود و از وزارت صنعت، معدن و تجارت می‌خواهیم مجوز لازم را برای اجرای این توافق صادر کند.

دبیرکل اتاق مشترک ایران و عراق هم در این برنامه گفت: سهم چین و ترکیه در بازار عراق کمی بیشتر از ایران است و با یک شتاب مناسب می‌توانیم از رقبامان پیشی بگیریم.

سید حمید حسینی افزود: وجود برخی ناهماهنگی‌ها در گمرکات کشور باعث بروز نابسامانی‌هایی در صادرات به عراق می‌شود که نمونه آن چند روز پیش در مرز چذابه وجود داشت. بر اساس نظر کارشناسان می‌توانیم قراردادهای تجاری مان را با عراق بر اساس دینار منعقد کنیم و ضمن به رسمیت شناختن دینار عراق در مبادلات تجاری شاهد گسترش روابط اقتصادی میان دو کشور باشیم. نقشه‌برداری لوازم خانگی و خودرو برای ایران مناسب است و می‌توانیم حتی بخشی از ظرفیت صنعتی مازاد را به عراق صادر کنیم.

اخبار

ادامه بررسی طرح ساماندهی پیام‌رسان‌های اجتماعی

مهر | بررسی طرح ساماندهی پیام‌رسان‌های اجتماعی در کمیته فضای مجازی مجلس ادامه می‌یابد. طرح ساماندهی پیام رسان‌های اجتماعی که در کمیسیون فرهنگی مجلس در حال پیگیری است طی یک ماه اخیر با جنجالهای بسیاری همراه بوده است، چرا که یکی از ماده‌های این طرح که واکنش‌های مختلفی را از سوی وزارت ارتباطات به همراه داشته است، به موضوع تغییر مدیریت گذرگاه اینترنت بین‌الملل و واگذاری آن به نیروهای مسلح برمی‌گردد. کمیته فضای مجازی کمیسیون فرهنگی مجلس این هفته دوشنبه ۲۸ آبان ماه نیز بار دیگر بررسی این طرح را در دستور کار قرار داده است. پیش نویس طرح ساماندهی پیام‌رسان‌های اجتماعی از مردادماه امسال در کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی به بررسی گذاشته شده است. در یکی از ماده‌های این طرح قرار است با موافقت مجلس، «مدیریت گذرگاه اینترنت بین‌الملل» از دولت یعنی شرکت ارتباطات زیرساخت گرفته شده و «مدیریت اینترنت بین‌الملل» در اختیار سازمان پدافند غیرعامل قرار بگیرد. وزارت ارتباطات در واکنش به این طرح، واگذاری مدیریت اینترنت به یک نهاد نظامی را راهی برای ایجاد انحصارگرایی و نیز موازی کاری با مصوبه شورای عالی فضای مجازی در همین زمینه اعلام کرده است. شورای عالی فضای مجازی در مردادماه سال ۹۶ طرح ساماندهی شبکه‌های اجتماعی و پیام رسانها را با تقسیم کار چند دستگاه مرتبط در کشور، مصوب کرده بود.

باگ اینستاگرام پسورد کاربرانش را فاش کرد

انگجت | شکاف امنیتی در یکی از قابلیت‌های اینستاگرام سبب شده پسورد برخی از کاربران این شبکه اجتماعی فاش شود. اینستاگرام متوجه یک شکاف امنیتی جدی شده که احتمالا به فاش شدن پسورد کاربران منجر شده است. در این اواخر فیس بوک با مشکلات جدی در خصوص قابلیت View As خود روبرو و اطلاعات ۵۰ میلیون کاربر فاش شد. اکنون شکاف امنیتی اینستاگرام نیز به قابلیتی مرتبط است که به کاربران اجازه می‌دهد کپی از اطلاعات خود را دانلود کنند. فیس بوک اعلام کرد کاربران اینستاگرامی که تحت تاثیر این شکاف امنیتی قرار گرفته‌اند، احتمالا هنگام استفاده از قابلیت مذکور، پسوردهایشان در لینک URL ارسال شده است. به دلایلی این پسوردها در مخزن فیس بوک نیز ذخیره شده است. اما طبق بیانیه این اطلاعات از مخزن پاک شده و ابزار مذکور نیز آپدیت شده تا از اتفاقات اینچنینی اجتناب شود. البته سخنگوی شرکت اعلام کرده عده کمی از کاربران دچار این مشکل شده‌اند اما اگر این کاربران از یک رایانه اشتراکی استفاده کرده باشند، احتمالا اطلاعات حساب کاربری شان فاش شده است.

فایرفاکس امنیتی‌تر می‌شود

کامپیوترورلد | موزیلا اعلام کرد که مرورگر اینترنتی فایرفاکس از این پس به منظور افزایش امنیت سایبری کاربران به قابلیت جدیدی مجهز می‌شود که دسترسی هکرها به اطلاعات شخصی آنها را قطع می‌کند. این روزها که مساله امنیت سایبری و حفاظت از حریم خصوصی افراد از اهمیت خاص و بسزایی برخوردار شده و بسیاری از نهادهای نظارتی و دولتی همواره غول‌های تکنولوژی و شرکت‌های توسعه‌دهنده برنامه‌های مختلف را تحت فشار قرار می‌دهند، حالا شرکت موزیلا به عنوان توسعه‌دهنده مرورگر اینترنتی فایرفاکس اعلام کرده است که به منظور محافظت از اطلاعات شخصی کاربران قابلیت جدیدی را به پلتفرم خود افزوده است تا کاربران به هنگام ورود به وب‌سایت‌های آلوده، هشدار سابقه آلودگی بدافزاری وب سایت و درگاه‌های مذکور را دریافت کرده و از ورود خودداری کنند. این قابلیت بدین صورت است که کاربران به هنگام ورود و استفاده از خدمات مختلف یک وب سایت می‌توانند به سابقه مثبت یا منفی آن در افشای اطلاعات کاربران دسترسی داشته و حریم خصوصی خود را حفظ کنند. موزیلا اعلام کرده است که این کار را تنها به منظور افزایش امنیت سایبری و محافظت از حریم خصوصی کاربران انجام داده و می‌خواهد از افشای داده‌های شخصی همچون حساب‌های کاربری افراد، گذرواژه و پست‌های الکترونیکی جلوگیری به عمل آورد.

اظهارنظر زیر نتایج جست‌وجوی گوگل ممکن می‌شود

انگجت | برخی منابع مطلع می‌گویند گوگل با توجه به اهمیت شبکه‌های اجتماعی و تعاملی‌سازی خدمات خود قصد دارد درج نظر در زیر نتایج موتور جست‌وجوی خود را ممکن کند. این شرکت در حال آزمایش ارایه این خدمات است و احتمالا در اولین مرحله ارایه خدمات یادشده محدود به نمایش زنده نتایج مسابقات ورزشی حساس خواهد بود، اما ممکن است در ادامه دامنه ارایه این خدمات گسترش یابد. گفته می‌شود گوگل از فیلترهای خاصی استفاده خواهد کرد تا اظهارنظرهای برتر و مورد توجه قرار گرفته‌تر را در صدر نمایش قرار دهد. البته هنوز سازوکار دقیق چینش نظرات کاربران مشخص نیست.
با توجه به سوابق موجود احتمال می‌رود از این قابلیت تازه برای ارسال هرزنامه، پیام‌های تبلیغاتی و دیگر سوءاستفاده‌ها نیز بهره گرفته شود و مشخص نیست گوگل برای مقابله با این مشکل چه برنامه‌ای دارد. این شرکت هنوز در مورد اخبار منتشر شده در این زمینه واکنشی از خود نشان نداده است.

پس از اعطای وام ۵ میلیاردی، مرکز ملی فضای مجازی ابلاغ کرد

۵ پیام‌رسان بومی از گردونه حمایت دولت خارج شدند

گروه دانش و فن | مرجان محمدی | کاربران باید از پیام رسان‌های بومی استفاده کنند، چرا که پیام رسان‌های خارجی باعث خروج اطلاعات کاربران از کشور می‌شود، این جملات تنها بخشی از صحبت‌های مسوولان است که طی یک سال اخیر آن را بیان کرده‌اند، از همین رو با ایجاد حساسیت شورای عالی فضای مجازی پس از ۴ جلسه بحث و گفت‌وگو، سیاست‌ها و اقدامات ساماندهی پیام رسان‌های اجتماعی در داخل کشور را با هدف حمایت از این شبکه‌ها و فراگیری پیام رسان‌های اجتماعی داخلی و نیز ساماندهی پیام رسان‌های اجتماعی خارجی در مردادماه سال ۹۶ مصوب کرد.

در این مصوبه، پیام رسان‌های اجتماعی به سامانه‌های کاربرمحوری اطلاق شد که فراهم کننده بستر تعاملات اجتماعی برای برقراری ارتباطات فردی و گروهی از طریق تبادل انواع محتواهای چند رسانه‌ای هستند؛ همچنین مطابق با تعریفی که در مصوبه شورای عالی فضای مجازی آمده در صورتی که بیش از ۵۰ درصد سهام پیام رسانی متعلق به شخص ایرانی بوده و میزبانی آن صرفا در داخل کشور انجام شده و امکان اعمال حاکمیت در آن وجود داشته باشد، «پیام رسان اجتماعی داخلی» در نظر گرفته می‌شود.

این مصوبه در ۱۱ مردادماه ۹۶ به معاون اول قوه قضاییه، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ابلاغ شد است و این دستگاه‌ها موظف به حمایت از شبکه‌های بومی شدند.

مصوبه شورای عالی فضای مجازی با ۶ هدف کلان شامل «حفظ و صیانت از هویت ملی و دینی»، «قابلیت پیشگیری از جرایم و مدیریت و اعمال قوانین و مقررات کشور»، «اعتمادسازی و صیانت از حقوق شهروندی، حریم خصوصی، امنیت ملی و عمومی»، «ذخیره‌سازی و پردازش داده‌های عظیم مرتبط با فعالیت پیام‌رسان‌های اجتماعی در داخل کشور و ممانعت از دسترسی غیرمجاز به آنها»، «توسعه و تسهیل تولید محتوای داخلی و ارتباطات سالم اجتماعی و اقتصادی براساس نیازمندی‌های داخلی و ارزش‌های اسلامی ـ ایرانی» و نیز «بسترسازی و حمایت از پیام‌رسان‌های اجتماعی داخلی»، بر لزوم ساماندهی این شبکه‌ها در کشور تاکید دارد.

براین اساس هر یک از دستگاه‌های نامبرده موظف به انجام اقداماتی برای ساماندهی این شبکه‌ها در کشور و شکل‌گیری شبکه‌های بومی شده‌اند.

طبق این مصوبه به وزارت ارتباطات برای تدوین آیین‌نامه حمایتی مهلت یک ماهه داده شد و بر این اساس مقرر شد تا با همفکری کارگروهی با عضویت وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت اطلاعات، معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری، دادستانی کل کشور، سازمان تبلیغات اسلامی، نیروی انتظامی (پلیس فتا)، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، سازمان صدا و سیما، این شرایط تدوین و به مرکز ملی فضای مجازی برای تطبیق با سیاست‌های مصوب شورای عالی فضای مجازی ارایه شود.

درهمین حال صدور، تعلیق و لغو مجوز فعالیت و نظارت بر فعالیت دارندگان مجوز و نیز ایجاد پنجره واحد برای صدور مجوز فعالیت و نظارت بر پیام‌رسان‌های اجتماعی و خدمات مبتنی بر آنها به عهده وزارت ارتباطات گذاشته شده است. براین اساس فرآیند اعطای مجوز توسط پنجره واحد باید به گونه‌ای تنظیم شود که کل زمان اعطای مجوز از زمان تکمیل درخواست کمتر از ۴۵ روز کاری بوده و دستگاه‌های ذی‌ربط موظف به همکاری در پاسخ به استعلام‌های مربوط هستند.

مطابق با مصوبه شورای عالی فضای مجازی، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات برای توسعه پیام‌رسان‌های اجتماعی داخلی دارای مجوز و ایجاد مزیت رقابتی نسبت به نمونه‌های خارجی در چارچوب ضوابط و شرایط و با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط، باید حمایت‌های لازم در زمینه‌های زیرساختی، فنی، تسهیلاتی و اطلاع‌رسانی را به عمل آورد. اعطای تسهیلات موثر کم بهره برای توسعه‌دهندگان خدمات ارتباطی و فناوری اطلاعات، امکان عرضه خدمات الکترونیکی عمومی همچون دولت الکترونیک، خدمات بانکی و شهری در پیام‌رسان‌های اجتماعی داخلی و نیز به حداقل رساندن هزینه‌های مرتبط با مصرف پهنای باند از جمله این حمایتها است که به وزارت ارتباطات واگذار شده است.

از سوی دیگر دستگاه‌ها و نهادهای دیگر از جمله وزارت ارشاد، سازمان صدا وسیما، حقوقی قوه قضاییه، بانک مرکزی و برخی دیگر از نهادها و سازمان‌ها هر کدام به نحو مشخصی مامور به حمایت از پیام‌رسان‌های بومی شدند.

حال پس از نزدیک به ۹ ماه از فعالیت پیام رسان‌های بومی، مرکز ملی فضای مجازی به این نتیجه رسیده که تعداد ۷ پیام رسان زیاد است. معاون وزیر ارتباطات از صدور ابلاغیه مرکز ملی فضای مجازی به این وزارتخانه مبنی بر توقف حمایت از ۵ پیام‌رسان بومی و حمایتهای جدید از دو پیام رسان «سروش» و «گپ» خبر داد.

حمید فتاحی با بیان اینکه طبق ابلاغیه مرکز ملی فضای مجازی، تنها ۲ پیام‌رسان بومی در لیست حمایت باقی می‌مانند، گفت: بر مبنای ارزیابی شاخص‌های فنی صورت گرفته از سوی مرکز ملی فضای مجازی و با همکاری معاونت علمی ریاست‌جمهوری، مقرر شد حمایت‌های ویژه وزارت ارتباطات از این پس، تنها از دو پیام‌رسان بومی «سروش» و «گپ» صورت بگیرد.

وی با بیان اینکه به مرور زمان حمایت‌ها از ۵ پیام‌رسان بومی دیگر محدود می‌شود، گفت: مطابق با جمع‌بندی ارزیابی شاخص‌های فنی، پیام رسانهای بومی «سروش» و «گپ» از لحاظ شاخص‌هایی مانند مدل اقتصادی، تعداد اعضا، نوع معماری، مقیاس‌پذیری، قابلیت توسعه، سخت‌افزار، نرم‌افزار، به روز بودن، نوع پروتکل‌هایی که استفاده می‌کنند، نوع توسعه‌پذیری، ارتباط با خدمات بانکی و خدماتی مانند دولت الکترونیک، در مجموع از رتبه بالاتری نسبت به سایر پیام‌رسان‌ها برخوردار شدند.

معاون وزیر ارتباطات گفت: این طور نیست که بخواهیم حمایتهایی که تا به حال داشته‌ایم را از ۵ پیام رسان بومی پس بگیریم اما مطابق با ابلاغیه مرکز ملی فضای مجازی، از این پس حمایتهای جدید با تمرکز بر دو پیام رسان «سروش» و «گپ» انجام خواهد گرفت که مدل این حمایتها باید از سوی مرکز ملی فضای مجازی اعلام شود.

وی افزود: تسهیلات مالی و زیرساختی که پیش از این به پیام رسانهای بومی داده شده بود، روال خود را طی می‌کند.

معاون وزیر ارتباطات معتقد است که نسخه‌های فارسی تلگرام باعث شده که مردم به سمت این پیام‌رسان خارجی برگردند که در فعالیت آنها وزارت ارتباطات هیچ نقشی نداشته است. وی با اشاره به رشد کاربران ده برابری پیام‌رسان‌های بومی اشاره می‌کند که نباید کار آنها را بی‌ارزش دانست اما باید این واقعیت را پذیرفت که همه آنها بطور یکسان رشد نکردند و طبق قراری که مرکز ملی فضای مجازی از قبل با مدیران پیام‌رسان‌های داخلی داشت، از این به بعد حمایت‌ها به همه پیام‌رسان‌های داخلی معطوف نخواهد شد و فقط این دو پیام‌رسان مورد حمایت قرار می‌گیرند که بر اساس ارزیابی‌های ریز فنی که مستنداتش هم موجود است، آن دو توانمندی فنی بیشتری نسبت به بقیه دارند.»

وی گفت: با هفت سلیقه مختلف نمی‌توان کار را پیش برد اما وقتی پیام رسان‌های بومی به یک یا دو مورد ختم شود، بالاخره می‌توان فهمید مخاطب چه چیز می‌خواهد و بخش خصوصی چه مطالبه‌ای از حاکمیت دارد. او همچنین به عبارت شل کردن فیلترینگ تلگرام که برخی مدیران پیام‌رسان‌های بومی بدان اشاره دارند، واکنش نشان داده و آن را نامانوس دانسته و تاکید کرده که وزارت ارتباطات در فیلترینگ هیچ نقشی ندارد و صرفا وظیفه هماهنگی‌ها را بر عهده دارد.

این در حالی است که در مردادماه سال جاری به منظور حمایت از پیام رسانهای داخلی به آنان وام پنج میلیارد تومانی پرداخت کردند و طبق گفته فتاحی در آن زمان دو درخواست نیز در مرحله اداری دریافت قرار داشت.

فراسو

تغییر ساختار مغز با فوتبال بازی کردن

مدیکال اکسپرس | مطالعه جدید پژوهشگران نشان می‌دهد ساختار مغز دانش‌آموزان دبیرستانی با فوتبال بازی کردن تغییر می‌کند.

مطالعات اخیر پژوهشگران دانشگاه «کالیفرنیا، برکلی»، «دانشگاه دوک» و «دانشگاه کارولینای شمالی در چپل هیل» نشان می‌دهد که اگر دانش‌آموزان دبیرستانی به مدت یک سال فوتبال بازی کنند، تغییرات میکروسکوپی در ساختار مغز آنها ایجاد می‌شود.

پژوهشگران در این مطالعه از روش ام.آر.آی برای اسکن مغز ۱۶ دانش‌آموز دبیرستانی ۱۵ تا ۱۷ ساله استفاده نمودند. آنها مغز دانش‌آموزان را پیش و پس از یک سال فوتبال بازی کردن، اسکن کردند. پس از اسکن، پژوهشگران متوجه تغییرات قابل ملاحظه‌ای در ساختار ماده خاکستری در جلو و عقب مغز شدند.

ماده خاکستری یکی از بخش‌های سیستم عصبی مرکزی است. سیستم عصبی مرکزی از دو ناحیه ماده سفید و ماده خاکستری تشکیل شده است. آنها دریافتند تاثیرات بسیاری در ساختار ماده خاکستری و همچنین ساختار عمیق داخل مغز رخ داده است.

کلیه شرکت‌کنندگان هنگام بازی روی سر خود کلاه گذاشته بودند و هیچ ضربه‌ای به سر آنها وارد نشده بود.

این نخستین پژوهشی است که تاثیر ورزش بر مغز کودکان در یک بازه زمانی خاص را مورد بررسی قرار می‌دهد.

پروفسور «چونلی لو» (Chunlei Liu) استاد علوم مهندسی برق و علوم کامپیوتر از دانشگاه «کالیفرنیا، برکلی» گفت: بسیار واضح است که ضربات مکرر به سر هنگام بازی فوتبال، حتی طی یک دوره کوتاه‌مدت، می‌تواند باعث تغییراتی در مغز شود. یک ضربه به سر

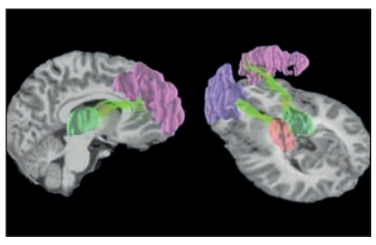

ممکن است مشکلی به وجود نیاورد اما شواهد نشان داده که ضربات مکرر به بخش کرانیوم مغز ممکن است منجر به کاهش شناختی در دراز مدت و افزایش خطر بیماری‌های عصبی در دراز مدت شود. جمجمه بدون در نظر گرفتن استخوان متحرک فک تحتانی، کرانیوم نامیده می‌شود. کرانیوم از دو بخش تشکیل شده است.

در یک دهه گذشته، پژوهشگران دریافتند که تعداد زیادی از سربازان بازنشسته و بازیکنان حرفه‌ای فوتبال به یک نوع بیماری عصبی مغزی به نام «انسفالوپاتی مزمن پس از سانحه» (CTE) مبتلا هستند که مشخصه این بیماری، افزایش پروتئین بیماری‌زا «تی‌ای‌یو» (TAU) در مغز است. اگرچه هنوز دلیل قطعی این موضوع به خوبی درک نشده است، اما اعتقاد پژوهشگران بر این است که «انسفالوپاتی مزمن پس از سانحه» موجب اختلالات خلقی، کاهش شناختی و در نهایت آسیب مغزی می‌شود. پروتئین‌های تی‌ای‌یو پروتئین‌هایی هستند که ریزلوله‌ها را تثبیت می‌کنند. پروتئین تی‌ای‌یو در نورون‌های دستگاه عصبی مرکزی به فراوانی و در آستروسیت‌ها و الیگودندرسیت‌ها به میزان کمتری یافت می‌شوند. پروتئین‌های تی‌ای‌یو که کارکرد خود را در تثبیت کردن ریزلوله‌ها از دست داده‌اند عامل اصلی بیماری‌های مرتبط به زوال عقل مانند آلزایمر و پارکینسون هستند.

تشخیص قطعی بیماری «انسفالوپاتی مزمن پس از سانحه» تنها با بررسی پروتئین تی‌ای‌یو مغز طی کالبد شکافی امکان‌پذیر است. این یافته‌ها موجب نگرانی شده است که آیا ضربات مکرر به سر می‌توانند آسیب مغزی در جوانان یا دانش‌آموزان دبیرستانی که فوتبال بازی می‌کنند، شود یا خیر. مغز از ماده سفید و رگ‌های عصبی طولانی ساخته شده است که این رگ‌ها پیام‌های متفاوتی را در مناطق مختلف مغز و ماده خاکستری، انتقال می‌دهند.

پژوهشگران این مطالعه بعد از انجام ام.آر.آی دریافتند که عملکرد ماده سفید مغز دانش‌آموزان دبیرستانی پس از یک الی دو سال فوتبال بازی کردن، کاهش می‌یابد. ماده سفید یکی از بخش‌های سیستم عصبی مرکزی است. سیستم عصبی مرکزی از دو ناحیه ماده سفید و ماده خاکستری تشکیل شده است. این ماده بخش اصلی مغز و بخش سطحی نخاع را تشکیل می‌دهد و بطور عمده از سلول‌های گلیال و آکسون‌های میلینه تشکیل شده است. این آکسون‌ها پیام‌ها را از مخ به سایر بخش‌های سیستم عصبی منتقل می‌کنند. در ماده سفید جز بافت چربی، مویرگ‌ها و عروق مشاهده می‌شوند. فسفولیپیدها در ماده سفید فراوانند.

محققان با استفاده از یک نوع جدید از ام.آر.آی به نام "dif-fusion kurtosis imaging" برای بررسی عصب پیچیده‌ای که ماده خاکستری را تشکیل می‌دهند، استفاده کردند. آنها دریافتند که سازماندهی ماده خاکستری در مغز بازیکنان پس از یک سال فوتبال بازی کردن، تغییر کرده است.

دریچه

ابداع اپلیکیشنی که به بهبود کشاورزی کمک می‌کند

ام.آی.تی نیوز | پژوهشگران دانشگاه «ام.آی.تی»، اپلیکیشن موبایلی ابداع کرده‌اند که می‌تواند اطلاعات مورد نیاز را برای بهبود کشاورزی ارایه دهد.

بیش از دو سوم از فقیرترین افراد جهان در مزارع کوچکی زندگی می‌کنند که در نواحی روستایی کشورهای در حال توسعه قرار دارند.

بسیاری از دشواری‌هایی که کشاورزان این مزارع از آنها رنج می‌برند، ناشی از مشکلات زنجیره تامین کشاورزی هستند. از آنجا که این کشاورزان قادر به گرفتن وام از بانک نیستند، مجبور می‌شوند از وام‌هایی با بهره بالا استفاده کنند. آنها سرمایه لازم را با وام به دست می‌آورند اما در مورد پیش‌بینی آب و هوا، حمله آفت‌ها، کاربرد مواد مغذی مطلوب و قیمت کنونی بازار، اطلاعات کمی دارند. کشاورزان باید پیش از فاسد شدن محصولات، آنها را در بازه زمانی کوتاهی بفروشند اما اغلب به فروشندگان، دسترسی مستقیم ندارند؛ در نتیجه باید به واسطه‌هایی مراجعه کنند که از آنها وام گرفته‌اند. یک استارت‌آپ امریکایی موسوم به «ریکالت» (Ricult)، پلتفرمی ابداع کرده که می‌تواند بینش‌های لازم برای بهبود کار و محصول را در اختیار کشاورزان قرار دهد. کشاورزان می‌توانند با استفاده از این ابزار، ورودی‌هایی مانند دانه و کود را بررسی کنند، بر پیش‌بینی آب و هوا نظارت داشته باشند و مستقیما بافروشندگان محصولات کشاورزی ارتباط برقرار کنند. به علاوه، این اپلیکیشن با ارایه توصیه‌های لازم براساس آزمایش خاک، به افزایش محصولات کشاورزی کمک می‌کند. «اوکریت آناهالهاکا» (Aukrit Unahalekhaka)، از بنیانگذاران ریکالت گفت:

کشاورزان کشورهای در حال توسعه، در قسمت پایین هرم اقتصادی قرار دارند؛ در نتیجه برای پیشرفت این کشورها و کاهش نابرابری، ابتدا باید بخش کشاورزی را تغییر داد.

استارت‌آپ ریکالت، با همکاری آناهالهاکا از تایلند و «عثمان جاوید» (Usman Javaid) از پاکستان بنیانگذاری شد. این دو نفر، به صورت جداگانه به ایده‌هایی در مورد استفاده از این فناوری رسیده بودند و قصد داشتند به کشاورزان کشور خود کمک کنند.

این دو پژوهشگر پس از ملاقات یکدیگر در دانشگاه "ام.آی.تی" (MIT)، با مطرح کردن موضوعاتی که در ذهن داشتند، دریافتند که وضعیت دشوار خرده کشاورزان، یک مشکل جهانی به شمار می‌رود؛ در نتیجه تصمیم گرفتند با یکدیگر همکاری کنند. آنها، آزمایش ویژگی‌های مورد نیاز را در مزارع نواحی شهری پاکستان و تایلند آغاز کردند.

ریکالت در حال حاضر، با تقریبا ۱۰ هزار کشاورز همکاری می‌کند و با ابداع این پلتفرم، تعداد کاربران دو برابر شده است. بنیانگذاران ریکالت پیش‌بینی می‌کنند این تعداد تا سال ۲۰۱۹، به بیش از ۱۰۰ هزار نفر برسد.

رویداد

محموله بستنی و میوه تازه به فضا پرتاب شد

آسوشیتدپرس | دومین محموله برای ایستگاه فضایی به فاصله دو روز به مدار زمین فرستاده شد. این محموله شامل بستنی، میوه تازه و پرینتر سه بعدی برای بازیافت پلاستیک‌ها است. یک محموله باری متعلق به ایستگاه فضایی بین‌المللی همراه موشکی به فضا پرتاب شد. این موشک که از ایالت ویرجینیا به آسمان رفت، دومین محموله باری طی دو روز را به فضا حمل کرد. شرکت نورتروپ گرانمن موشک آنتارس خود را از جزیره والوپ و پیش از طلوع آفتاب به آسمان فرستاد. این در حالی بود که سازمان فضایی روسیه محموله ذخایر خود برای ایستگاه فضایی بین‌المللی را ۱۵۱ ساعت زودتر (روز جمعه) به آسمان فرستاده بود. محموله باری ناسا روز دوشنبه به ایستگاه فضایی بین‌المللی می‌رسد. این محموله ۳۳۵۰ کیلوگرمی درون یک کپسول Cygnus قرار دارد و شامل بستنی و میوه‌های تازه و یک پرینتر سه‌بعدی است که پلاستیک‌های قدیمی را بازیافت و به قطعات تازه تبدیل می‌کند.

بلک‌بری با هزینه ۱،۴ میلیارد دلاری یک شرکت امنیتی خرید

اسین ایج | شرکت کانادایی فناوری مشهور بلک بری در اقدامی بی‌سابقه مبلغ قابل توجه ۱،۴ میلیارد دلار را به خرید یک شرکت نرم‌افزاری امنیت سایبری به نام کیلانس اختصاص داد. بلک بری که زمانی از مشهورترین تولیدکنندگان گوشی‌های هوشمند بود، در رقابت با اپل و سامسونگ و هواوی عقب افتاده و به دنبال سرمایه‌گذاری در حوزه‌های نوظهوری مانند خودروهای خودران است. بلک بری در زمینه هوش مصنوعی و امنیت سایبری نیز سرمایه‌گذاری کرده و برای ارتقای دانش خود در این زمینه ۱،۴ میلیارد دلار صرف خرید شرکت امریکایی Cylance کرده است. Cylance از فناوری هوش مصنوعی برای جلوگیری از نفوذ هکرها به رایانه‌ها استفاده می‌کند و از قابلیت‌های منحصر به فردی برای پیش‌بینی احتمال وقوع حملات سایبری برخوردار است. بلوکه کردن بدافزارها و تلاش‌های انجام شده برای نفوذ به رایانه‌های شخصی از جمله مزایای استفاده از این فناوری‌هاست.

مایکروسافت کاربران ایمیل خود را تبلیغ باران می‌کند

انگجت | در حالی که بسیاری از کاربران خدمات مختلف ایمیل مجبور به تحمل پیام‌های تبلیغاتی هستند، حالا مایکروسافت هم قصد دارد دست به چنین اقدامی بزند.
مایکروسافت در حال آزمایش نمایش تبلیغات در اپلیکیشن ایمیل ویندوز ۱۰ است که ممکن است با واکنش‌های منفی کاربران مواجه شود.
این آگهی‌ها در بالای صفحه این اپلیکیشن نمایش داده می‌شوند. البته مایکروسافت هنوز این خبر را رد یا تایید نکرده و می‌گوید در حال آزمایش ارایه این خدمات است و هنوز آن را نهایی نکرده است.
از جمله کشورهایی که اجرای آزمایشی این طرح در آنها پیش بینی شده می‌توان به برزیل، کانادا، استرالیا و هند اشاره کرد. آگهی‌های یادشده در نسخه‌های مختلف ویندوز مانند ویندوز هوم و ویندوز پرو نمایش داده می‌شوند ولی در ویندوزهای Windows Enterprise یا Windows EDU خبری از آنها نخواهد بود.

پیامک‌های ۲۶ میلیون کاربر امریکایی در اختیار هکرها قرار گرفت

تک کرانچ | هکرها توانستند به اطلاعات بسیاری از کاربران دسترسی پیدا کنند و تقریباً پیغام متنی ۲۶ میلیون کاربر را که شامل اطلاعات شخصی یا خصوصی آنها می‌شد، در اختیار بگیرند. این مساله نه تنها نگرانی‌های زیادی درباره امنیت پیغام‌های متنی ایجاد کرده بلکه کاربران بر اثر وقوع چنین اتفاقی متوجه شده‌اند، بهتر است برای احراز هویت دو مرحله‌ای سراغ اپلیکیشن‌های دیگر یا پلتفرم‌هایی با ارتباطات رمزنگاری شده بروند. این اتفاق توسط یک محقق امنیتی آلمانی به نام Sbastien Kaul کشف شده است. او پس از بررسی متوجه شد که دیتابیس شرکت Vovox (که شامل اطلاعات بسیاری از کاربران و شماره تلفن‌های آنها می‌شد) در دسترس هکرها قرار گرفته و آنها می‌توانند به سادگی، دیتای مورد نظرشان را جست‌وجو کنند. بدین ترتیب هر کاربری که به صورت همزمان شخص خاصی را زیر نظر داشته باشد می‌تواند بلافاصله با استفاده از کد احراز هویت دو مرحله‌ای، وارد

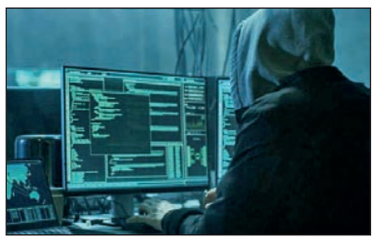

پروفایل شده و اطلاعات حساسش را برباید. دیتابیس کمپانی کالیفرنیایی Vovox شامل کدهای دور مرحله زیادی می‌شد که شرکت‌هایی نظیر گوگل، آمازون و مایکروسافت برای مشتریانشان می‌فرستادند. جالب اینجاست که هکرها برای ورود به دیتابیس یاد شده اصلاً نیازی به کلمه عبور نداشتند. حال این شرکت بعد از باخبر شدن از رخنه‌های اخیر، سعی کرده این دیتابیس را از دسترس هکرها خارج کند و دیگر سراغشان نرود.

معاون وزیر راه و شهرسازی:

راه‌آهن مراغه-ارومیه با حضور رییس جمهور به بهره‌برداری می‌رسد

گروه بنگاه‌ها | معاون وزیر راه و شهرسازی خبر داد: راه‌آهن مراغه-ارومیه دوشنبه همزمان با سفر رییس جمهور به استان آذربایجان غربی به بهره‌برداری می‌رسد و بدین ترتیب شهر ارومیه به عنوان سومین مرکز استان بعد از همدان و کرمانشاه در دولت یازدهم و دوازهم به شبکه ریلی متصل می‌شود.

به گزارش «تعادل» از روابط عمومی و امور بین‌الملل شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور، خیرالله خادمی خبر داد: راه‌آهن مراغه-ارومیه فردا، همزمان با سفر رییس جمهور به استان آذربایجان غربی به بهره‌برداری می‌رسد و با این اقدام، شهر ارومیه به عنوان سومین مرکز استان بعد از همدان و کرمانشاه در دولت یازدهم و دوازدهم به شبکه ریلی متصل می‌شود.

معاون وزیر راه و شهرسازی اتصال مرکز استان آذربایجان غربی به شبکه ریلی را یکی دیگر از دستاوردهای دولت دوازدهم دانست و گفت: اولویت اصلی ما در توسعه خطوط ریلی کشور، تکمیل و بهره‌برداری از ۹۷۰ کیلومتر مسیر ریلی جدید در سال ۹۶ و ۹۷ بود و با اتصال همدان و کرمانشاه به شبکه ریلی ۴۴۰ کیلومتر آن محقق شد.

خادمی افزود: برنامه‌ریزی شده است تا پایان سال جاری نیز دیگر مسیرهای ریلی منتخب در طرح‌های اقتصاد مقاومتی را آماده بهره‌برداری و بخشی را نیز به بهره‌برداری برسانیم.

مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه طول راه‌آهن مراغه-مهاباد-ارومیه را ۱۸۳ کیلومتر اعلام و خاطرنشان کرد: راه آهن مراغه-مهاباد به طول ۸۵ کیلومتر در سال ۹۲ مورد بهره‌برداری قرار گرفت و هم‌اکنون با بهره‌برداری از این خط ریلی حدفاصل مهاباد تا ارومیه یکی از تکمیل‌ترین مسیرهای ریلی کشور در دسترس هموطنان در استان آذربایجان غربی قرار خواهد گرفت.

وی با اشاره به اهمیت استان آذربایجان غربی در توسعه حمل و نقل بین‌المللی اعلام کرد: ارومیه به دلیل موقعیت خاص جغرافیایی و هم‌مرز بودن با کشورهای ترکیه و عراق و دسترسی به دو مرز مهم اشنویه و تمرچین، شهر ارومیه به عنوان شاهراه ارتباط ایران با اروپا مطرح است و به همین دلیل توسعه شبکه ریلی در این استان نقش مهمی در رشد اقتصادی کشور و رونق تجاری منطقه خواهد داشت.

معاون وزیر راه و شهرسازی از ایستگاه تشکیلاتی ارومیه به عنوان یکی از زیباترین ایستگاه‌های راه‌آهن کشور یاد کرد و گفت: این ایستگاه در زمینی به مساحت ۳۰ هکتار، در جنوب شرقی این شهرستان قرار داد که سطح زیربنای کل ساختمان‌های آن ۱۶ هزار و ۶۳۵ متر مربع است.

آمادگی در برابر حوادث غیر مترقبه

او تاکید کرد: مقاومت ساختمان‌ها در مقابل زلزله، انتقال حرارت و حوادث غیر مترقبه، استفاده از تکنولوژی‌های نوین برای صرفه‌جویی در انرژی و کاهش آلودگی‌های زیست محیطی از دیگر استانداردهایی است که در اجرای ساختمان‌های ایستگاه‌ها مورد توجه قرار گرفته‌اند.

مدیرعامل شرکت ساخت و توسعه طراحی ایستگاه نقده را بر اساس الگوی‌های معماری بومی با تکنولوژی نوین مهم ارزیابی کرد و افزود: این ایستگاه نیز در زمینی به مساحت ۱۵ هکتار در حدفاصل بین ایستگاه‌های راه‌آهن ارومیه و مهاباد قرار گرفته است و مجموع مساحت زیربنای ساختمان‌های ایستگاه ۷۳۳۱ متر مربع و ساختمان اصلی ایستگاه ۱۹۲۰ مترمربع است.

در پایان گفتنی است: خط ریلی مراغه-ارومیه از ایستگاه مراغه در محور راه‌آهن تهران-تبریز منشعب می‌شود و از جوار شهرهای ملکان، میاندوآب، مهاباد، محمدیار و نقده عبور می‌کند. این مسیر ریلی بعد از گذشتن از ایستگاه‌های مسافری مهاباد و نقده و ایستگاه‌های بین راهی رشکان و شیرین بلاغ به ایستگاه تشکیلاتی ارومیه منتهی خواهد شد.

یادداشت

ظرفیت‌های تعاونی‌های تولید در سال حمایت از کالای ایرانی در شرایط تحریم

غلامحسین حسینی‌نیا
دانشیار دانشکده کارآفرینی دانشگاه تهران

سال ۱۳۹۷ مزین به نام «حمایت از کالای ایرانی» است. بنا به تاکید رهبر انقلاب، با تحقق شعارهای مذکور بخش عظیم حمایت از تولید ملی و کار و سرمایه ایرانی به مردم بازمی‌گردد و نقش افراد جامعه در این حمایت نه‌تنها کمرنگ‌تر از دولت و حلقه‌های اصلی اقتصاد تولید یعنی کارگران و سرمایه‌گذاران نیست، بلکه این نقش بسیار اساسی و بااهمیت است، چراکه کم‌اقبالی افراد جامعه نسبت به تولیدات داخلی ریشه‌ای فرهنگی دارد و این موضوع چرخش چرخ‌های کار و صنعت را با چالش جدی مواجه ساخته و به وابستگی، عقب‌ماندگی و در نهایت رکود اقتصادی، اجتماعی منجر خواهد شد. از همین روست که حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، سهم مردم را در تحقق شعار «حمایت از کالای ایرانی» به خصوص در شرایط تحریم همه‌جانبه کنونی مهم‌ترین سهم یعنی مصرف تولیدات داخلی عنوان کردند. دستیابی به چشم‌انداز ترسیم شده نیازمند تلاش و همکاری و هماهنگی کلیه دستگاه‌های دولتی و غیر دولتی و آحاد جامعه برای حمایت از صنایع و تولیدکنندگان داخلی است که از جمله الزامات آن می‌توان به باور فرهنگ مصرف کالای ایرانی اشاره کرد.

معیار قرار دادن نگاه قرآنی و دینی در تمام مراحل تولید تا مصرف، دور کردن مردم از اسراف و تبیین مفهوم برکت، یکی از وظایف بارز در این زمینه است که نهادهای دست‌اندرکار جهت ایجاد یک الگوی کاملا بومی و دینی اقتصادی که وابستگی‌های ما را به اقتصاد بیرونی تا حد زیادی کاهش دهد و به جامعه کمک کند تا در عین ارتباط با بیرون در مورد نیازهای اساسی خویش کاملا متکی به خود باشد، همکاری کنند.

به نظر می‌رسد که باید بر تبلیغات کالاهای خارجی که بی‌هیچ مانعی این روزها در انواع رسانه‌ها به چشم می‌خورد نظارت جدی صورت گرفته و کار فرهنگی لازم در خصوص نگرش مصرف‌کنندگان در رابطه با بی‌کیفیت بودن کالاهای ساخت داخل انجام شود. افزایش کیفیت تولیدات داخلی و داشتن تنوع و ارایه خدمات پس از فروش از جمله مواردی است که از رغبت مردم به کالاهای خارجی خواهد کاست.

دست‌یابی به خودکفایی و استقلال در صورتی محقق خواهد شد که همه ابزارهای استقلال در کنار یکدیگر فراهم شود. «ما می‌توانیم» از شعارهای اصولی و واقعیتی است که طی سال‌های اخیر مطرح شد که می‌بایست بر اساس آن نیازهای خودمان توسط تولیدات داخلی تامین شود. نوع نیازهای داخل باید سنجیده شود و باید با شناخت کافی به سمت تولید گام برداشت.

بخش تعاون و تولید

رشد اقتصادی، فقرزدایی، اشتغال مولد، یکپارچگی اجتماعی، تقویت کارآفرینی و مدیریت، تمرکز سرمایه‌های کوچک در قالب سرمایه‌های متوسط و کلان بطور خلاصه، تعاونیها از لحاظ اقتصادی به عدالت و از بعد سیاسی به آزادی و از حیث فرهنگی به ارزش‌های اخلاقی و انضباط داوطلبانه اجتماعی توجه داشته و به عنوان یکی از جدی‌ترین راه‌های توسعه پایدار در برنامه‌های توسعه کشور قرار دارد. نقش تعاونیها در اقتصاد خرد و متوسط در صورتی که نگاه ویژه‌ای به تقویت و افزایش بهره‌وری در آنها صورت پذیرد افزایش خواهد یافت و آمادگی ورود و حضور در عرصه فعالیت‌های اقتصادی کلان برای آنها فراهم خواهد شد. کاهش تصدی‌گری دولتی و اجرای دقیق محورهای فصول مختلف قانون سیاست‌های اجرایی اصل ۴۴ می‌تواند از جمله تمهیداتی برای رسیدن به سهم شایسته بخش تعاون در تولید ناخالص ملی توسط این تشکلها باشد.

شرکتهای تعاونی از نظر فعالیت به سه دسته، تولیدی، توزیعی، خدماتی تقسیم شده و این تعاونیها از لحاظ هدف نیز به سه دسته عمده اشتغالزایی، تأمین نیاز اعضاء و بازرگانی با هدف ارتقاء ظرفیت رقابت‌پذیری با بنگاه‌های کوچک و متوسط اقتصادی تأمین نیازهای رقابتی اعضاء تقسیم می‌شوند.

یکصد و هشتاد و نه هزار و پانصد و نود (۱۸۹۵۹۰) شرکت تعاونی تحت پوشش وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با عضویت بیش از ۴۴،۸ میلیون نفر از اقشار مختلف جامعه باعث ایجاد اشتغال برای ۲/۵ میلیون نفر در کشور شده‌اند که بر اساس تخمین‌های انجام شده سطح اقتصادی آنها در GNP کشور به حدود ۵/۵ درصد بالغ می‌شود.

در راستای اهداف ترسیم شده برای تعاونی‌ها، این شرکتها می‌توانند در تولید محصولات اساسی پروتئینی، صنایع کوچک و متوسط، صنایع تکمیلی و تبدیلی بخش کشاورزی، نوسازی و توسعه باغات، اصلاح خاک و نباتات، معادن و صنایع معدنی تعامل فعال با بخش‌های دولتی و خصوصی از طریق تشکیل و توسعه تعاونی‌ها نقش‌آفرینی کنند.

به استناد ماده ۲۶ قانون بخش تعاون اقتصاد جمهوری اسلامی و تبصره ذیل آن تعاونی‌های تولید شامل تعاونی‌هایی است که در امور مربوط به کشاورزی، دامداری، دامپروری، پرورش و صید ماهی، شیلات، صنعت و معدن، عمران شهری و روستایی و عشایری و سایر اینها فعالیت می‌نمایند و در کلیه اولویت‌ها و حمایت‌های مربوط به تعاونی‌ها حق تقدم دارد.

حدود ۴۸ درصد از کل تعاونی‌های کشور در بخش تعاونی‌های تولیدی فعالیت می‌کنند. همچنین ۳۷،۴ درصد از فرصت شغلی ایجاد شده توسط تعاونی‌های تولیدی است.

تعاونی‌های تولیدی قریب به نیمی از ظرفیت موجود تعاونی‌های کشور را تحت پوشش قرار داده است که وجود چنین پتانسیل و جایگاهی قطعا می‌تواند از محورهای اصلی توسعه بخش اقتصادی مردم محور تعاون باشد. تعاونی‌های تولیدی با توجه به تنوع گرایش‌ها و زمینه‌های فعالیت دارای ویژگی‌های ارزنده‌ای نسبت به سایر تشکل‌های تعاونی بوده است که علاوه بر تأمین مایحتاج بخش‌های مختلف صنعتی، کشاورزی و خدماتی به جهت کمک به توسعه اهداف اقتصادی و مالی نقش ویژه‌ای در ایجاد فرصت‌های شغلی و کارآفرینی در سطح کشور دارا است، ماهیت تشکیل این تعاونی‌ها به دلیل اشتغالزا بودن آنها است. با توجه به هدف کلی تعاونی‌ها که تأمین کننده نیاز اصلی اعضا است در تعاونیهای تولیدی نیاز اصلی اعضاء ایجاد اشتغال و در عین حال استفاده از سود ناشی از سرمایه است. از اهداف دیگر آن می‌توان به ارتقاء کیفیت، دستیابی به تولید، مشارکت در تولید ناخالص داخلی، صادرات و مشارکت اعضا در مدیریت بنگاه‌های اقتصادی اشاره کرد.

تعاونی‌های تولیدی با تشکیل اتحادیه‌های تولیدی، نهادهای گسترده‌ای هستند که به عنوان چتر حمایتی برای تحقق اهداف و برنامه‌های بلندمدت و کلان و سیاستگذاری‌های مختلف در عرصه تولید شکل گرفته‌اند. تعاونی‌های تولیدی در بسترسازی برای تسریع در رشد اقتصادی کشور از طریق تجمیع سرمایه‌های کوچک در فعالیت‌های مختلف تولیدی پربازده از جمله تولید محصولات اساسی و مایحتاج مصرفی سبد خانوار و صنایع تبدیلی و تکمیلی، نوسازی و توسعه بخش کشاورزی و توسعه صنایع کوچک از طریق حضور فعال و مشترک در ایجاد شهرک‌های صنعتی می‌توانند نقش موثری داشته باشند. از مجموع ۱۸۹۵۹۰ واحد اتحادیه و تعاونی به ثبت رسیده در کشور تعداد ۹۱۱۰۲ تشکل با فعالیت در ۳۴ گرایش تولیدی؛ سهمی معادل ۴۸ درصد از کل تعاونیهای کشور را دارا می‌باشند و از ۱۰۹۲ اتحادیه تعاونی ثبت شده در کشور ۴۱۹ اتحادیه تعاونیهای تولیدی بوده که بیش از ۳۸ درصد از کل اتحادیه‌ها را شامل می‌گردد. تعاونیهای تولیدی از نظر تنوع فعالیت در ۶ گروه اصلی و ۳۴ گرایش (شامل کشاورزی در ۱۷ گرایش؛ صنعت در ۸ گرایش؛ معدن در ۳ گرایش؛ فرش دستباف در ۲ گرایش، عمران و ساختمان در ۲ گرایش و تامین نیاز تولیدکنندگان در ۲ گرایش) فعالیت می‌نمایند.

به لحاظ فراوانی فعالیت از مجموع ۹۱۱۰۲ تعاونی و اتحادیه تولیدی بیش از ۴۷،۳ درصد در بخش کشاورزی (۴۳۰۸۸ اتحادیه و تعاونی)؛ بیش از ۳۷،۳ درصد در بخش صنعت (۳۴۰۲۱ اتحادیه و تعاونی)، حدود ۴،۴ درصد در بخش تامین نیاز تولید کنندگان (۳۹۸۹ اتحادیه و تعاونی)، حدود ۴،۶ درصد در بخش عمران و ساختمان (۴۱۹۲ اتحادیه و تعاونی)؛ ۳،۵ در صد در بخش فرش دستباف (۳۲۲۴ اتحادیه و تعاونی) و حدود ۲،۸ درصد در بخش معدن (۲۵۸۸ اتحادیه و تعاونی) فعالیت دارند. شایان ذکر است تعاونیهای کشاورزی و صنعتی مجموعاً بیش از ۴۰،۷ درصد کل تعاونیهای موجود کشور را تشکیل می‌دهند.

همچنین از مجموع ۲،۵ میلیون فرصت شغلی ایجاد شده توسط شرکت‌های تعاونی، بیش از ۹۴۷ هزار نفر معادل ۳۷،۴ درصد از مجموع توسط اتحادیه و تعاونی‌های تولیدی بصورت مولد و پایدار ایجاد گردیده است تعاونی‌های تولیدی با تجمیع واحدها سرمایه‌های اندک برای تجهیز واحدهای کارگاه‌های تولیدی تشکیل می‌گردد که بر همین اساس از لحاظ سرمایه توانسته‌اند از مجموع ۱۳۲۷۹۲،۴ میلیارد ریال سرمایه ثبتی مبلغ ۱۸۲۱۷،۴ میلیارد ریال حدود ۱۳،۷ درصد را به خود اختصاص دهند.

سهم برخی از تولیدات تعاونی‌های تولیدی محصولات کشاورزی، صنعتی و معدنی کشور به قرار زیر است:

۲۵٪ تولید گوشت قرمز ۲۵٪ تولید گوشت سفید
۹٪ تولید تخم مرغ ۱۵/۲٪ تولید شیر پاستوریزه
۱۴/۱٪ ماست پاستوریزه ۳۵/۷٪ کشک پاستوریزه
۱۱/۳٪ بسته‌بندی سویا ۱۳/۴٪ عمل آوری و بسته‌بندی میگو
۳۳/۸٪ میوه جات خشک ۹/۱٪ درجه‌بندی و بسته‌بندی خرما
۲۰/۸٪ تولید پودر ماهی ۷۰٪ تولید میگوی پرورشی
۱۹٪ تولید محصولات باغی ۲۸٪ تولید سنگ مرمریت
۴۵٪ استخراج سنگ گچ ۲۶٪ استخراج سنگ تراورتن
۱۰/۱٪ تولید انواع پروفیل آهنی و فولادی ۲۱٪ استخراج سنگ نمک و نمک آبی
۱۶٪ استخراج سیلیس ۱۳٪ استخراج کائولن
۱۲/۸٪ تولید قند کلوخ و کله از نیشکر ۹/۶٪ انواع شکلات
۱۳/۴٪ خوراک آماده طیور و غیره ۲۲/۲٪ خوراک آماده آبزیان
۲۱/۷٪ مکمل‌های غذایی آبزیان ۱۵/۵٪ خوراک آماده دام
۱۵/۳٪ بسته‌بندی خوراک دام، طیور و آبزیان ۲۸/۸٪ آرد گندم سفید
۲۷/۸٪ کیک لقمه‌ای ۱۴/۵٪ انواع محصولات خبازی (نان ماشینی)
۲۲/۲٪ برنج کوبی ۳۳/۳٪ قطعه‌بندی مرغ
۲۵/۵٪ سوسیس و کالباس از گوشت گاو یا گوساله

باتوجه به اینکه تعاونیهای تولیدی در ۶ بخش کشاورزی، صنعت، معدن، تأمین نیاز تولیدکنندگان، فرش دستباف و عمرانی که شامل ۳۴ گروه فعالیت که هر کدام نیز دارای زیر مجموعه‌های متنوعی هستند نشانگر گستردگی و تنوع زیاد در زمینه تعاونی‌های تولیدی پتانسیل‌های بالقوه جهت سرمایه‌گذاری در زمینه‌های مختلف است. نکته قابل توجه اینکه با توجه به ماهیت فعالیت‌های تولیدی، ضرورت دارد اقتصادی کردن تشکل‌های تولیدی به منظور ورود به بازار رقابت داخلی و جهانی، مورد توجه و در سیاست‌گذاریها در نظر گرفته شود تا تحقق سهم شایسته تعاونی‌ها از اقتصاد در زمینه‌های مختلف تولید، اشتغال، صادرات غیرنفتی و سرمایه‌گذاری‌ها و بازارهای مالی و ... میسر گردد. البته تعاونی‌ها در مسیر سازندگی با چالش‌ها و تنگناهای زیادی هم روبرو هستند که از جمله آنها توان مالی نامتناسب تعاونی‌ها، بازاریابی سنتی و نامناسب و از دست دادن تدریجی بازارها به دلایلی از قبیل تغییر سلیقه مشتریان، عدم هوشمندی در برخورد با قوانین و مقررات بازارهای داخلی و خارجی و عدم توانایی رقابت‌پذیری، عدم امکان برخورداری از تسهیلات معمول بانکی و دولتی، تعدد قوانین حاکم بر تعاونی‌ها، پایین بودن بهره‌وری به دلیل فقدان نیروی انسانی ماهر، فرسوده بودن تاسیسات و ماشین آلات تعاونیهای تولیدی، عدم دارا بودن دانش فنی و تخصصی مدیران، عدم کیفیت محصولات تولیدی داخلی، عدم توجه به ذائقه مصرف کننده، عدم توجه به مطلوبیت بسته‌بندی و عدم توجه به پوشش بیمه مناسب اشاره کرد. بی تردید افزایش تولید ملی و اشتغال مولد در بخش تعاون با ۶ رویکرد اصلی «حمایت از اشتغال و سرمایه‌گذاری در تعاونی‌های تولیدی»، «کمک به ایجاد زیرساخت‌های لازم در تعاونیهای تولیدی جهت مواجهه با هدفمندی یارانه‌ها»، «حمایت از ارتقاء کیفیت و بهره‌وری در تعاونی‌ها»، «تقویت بازار و توسعه فضای کسب و کار»، «افزایش توان تولیدی تعاونی‌ها» و «فرهنگ‌سازی مصرف کالای ایرانی در بخش تعاون» و به منظور اجرای منویات مقام معظم رهبری جهت تحقق شعار اقتصادی «حمایت از کالای ایرانی» قابلیت تحقق دارد. تدوین و اجرای کامل فعالیت‌ها و برنامه‌های لازم برای تحقق این راهبردها می‌تواند باعث ارتقاء و توسعه فعالیت‌های تولیدی با تاکید بر صنعت و معدن و کشاورزی در بخش اقتصادی تعاونی گردد.

۱۷ طرح عمران شهری در کلان شهر اراک به بهره‌برداری رسید

۱۷ طرح عمران شهری با حضور نماینده ولی فقیه در استان مرکزی، استاندار و جمعی از مسوولان این استان در کلان شهر اراک به بهره‌برداری رسید.

نصب تندیس امیر کبیر در ورودی اراک و میدان امام خمینی (ره)، بهره‌برداری از بوستان بانوان در بلوار شهید آنجفی به مساحت ۱۰ هکتار، آغاز خدمات ۱۲ دستگاه اتوبوس با قابلیت سوخت پاک یورو چهار، ۱۲ دستگاه آمبولانس حمل متوفی برای آرامستان، ۲ دستگاه لودر برای سازمان مدیریت پسماند، بهره‌برداری از ساختمان سازمان فناوری و اطلاعات و ارتباطات شهرداری در کوی مسکن، ارایه برنامه تلفن همراه اراک من، المان باغ سعادت در خیابان دانشگاه (میدان نماز) به مساحت ۷۶۶ متر مربع و مرحله نخست تقاطع غیرهمسطح شهید کاوه‌نبیری با ۸۰ درصد پیشرفت فیزیکی، از مهم‌ترین طرح‌هایی بود که به بهره‌برداری رسید. سوله ورزشی شهید حججی با ۹۵ درصد پیشرفت فیزیکی در شهرک ولیعصر (عج) به مساحت یک هزار و هشت متر مربع، سوله ورزشی شهید مسلمی در شهرک علی بن ابیطالب به مساحت یک هزار و هشت متر مربع، ایجاد مسیرهای ورودی و خروجی از ۹ در آرامستان اراک، اجرای ۲ هزار و ۲۰۰ تن آسفالت، اجرای سه هزار و ۶۰۰ متر طول جدول گذاری، ۶ هزار و ۴۸۰ مکعب خاکبرداری و هتل اطلس در کوی صنعتی به مساحت ۶ هزار و ۵۰۰ متر مربع و ساختمان‌های اداری و رفاهی دره گردو و دفتر ستاد بازآفرینی شهری و توسعه محله از دیگر طرح‌های شهری بود که بهره‌برداری شد.

مسجد امام حسین (ع) شهرک خودرویی اراک از دیگر طرح‌های عمرانی شهرداری اراک بود که در کمربندی شمالی این شهر در زمینی به مساحت ۲۵۹ متر مربع و با زیربنای ۷۱۹ متر ایجاد و برای بهره‌برداری از آن ۶ میلیارد ریال اعتبار هزینه شده است.

به گفته شهردار اراک برای ایجاد و تکمیل این ۱۷ طرح عمران شهری، حدود ۶۰۰ میلیارد ریال اعتبار هزینه شده است. استاندار مرکزی در آیین بهره‌برداری این طرح‌ها در محل فرهنگسرای شهر اراک گفت: خدمات شایسته و مطلوبی در مدیریت شهری اراک در طول ۱۳ ماه گذشته صورت گرفته که جای تقدیر دارد.

سید «علی آقازاده» افزود: مدیر شهری اراک با بیش از ۳۰ سال سابقه مدیریت شهری خدمات گسترده‌ای در توسعه شهرهای کشور و اراک داشته است.

تولید محصولات با کیفیت بر پایه صادرات

مراسم تجلیل از صادرکنندگان نمونه با حضور استاندار هرمزگان، معاون وزیر صمت نمایندگان و مسوولان استانی برگزار و در پایان مراسم از شرکت فولاد هرمزگان به عنوان یکی از صادرکنندگان نمونه استان تجلیل شد

معاون بهره‌برداری شرکت فولاد هرمزگان پس از دریافت لوح و تندیس در مصاحبه با خبرنگاران گفت: در صادرات تختال، سال ۹۶ از لحاظ حجمی ۱۰ درصد و از لحاظ ارزشی ۳۰ درصد شاهد رشد بوده‌ایم. محمد جعفر پارسی همچنین به افراد شاغل در این شرکت اشاره کرد و افزود در شرکت فولاد هرمزگان ۱۵۹۰ نفر مشغول به کارند که با در نظر گرفتن شرکت‌های پیمانکاری این رقم به حدود ۳۸۰۰ نفر می‌رسد.

مدیر فروش و بازاریابی شرکت فولاد هرمزگان نیز با بیان اینکه شرکت فولاد هرمزگان یک شرکت صادرات محور است، گفت: توانستیم پس از تامین نیاز داخل، بیش از ۷۰ درصد محصول خود را صادر کنیم.

مهدی شکری‌زاده یادآور شد: در سال گذشته یک میلیون و صد هزار تُن محصولات اسلب را به بازارهای جهانی صادر کردیم.

شکری‌زاده ادامه داد: با توجه به اینکه شرکت فولاد هرمزگان یک شرکت صادارتی است سعی کرده‌ایم محصولات را بر پایه صادرات تولید کنیم.

او افزود: شرکت فولاد هرمزگان گریدهای ویژه داخلی را نیز تامین می‌کند.

مدیر فروش و بازاریابی شرکت فولاد هرمزگان با اشاره به اینکه امسال برای چهارمین سال متوالی است که به عنوان صادرکننده برتر تجلیل شده‌ایم، تصریح کرد: شرکت‌های بزرگی از آسیا، اروپا و امریکای جنوبی مشتریان ما هستند در کشور نیز اسلب‌های مورد نیاز استان‌هایی که کارخانه نوردی دارند را تامین کرده‌ایم.

اخبار شهرستان‌ها

ثبت کوتاه‌ترین دوره مدیریت کشور با اشتباه تایپی

بجنورد | آیین تکریم و معارفه مدیر کل پست خراسان شمالی در حالی در این استان برگزار شد که در دقیقه ۹۰ فرد دیگری به جای فرد انتخابی به عنوان مدیر کل معرفی شد. مقرر بود در این آیین «محمد خالقی» به عنوان مدیر کل پست استان معرفی شود اما با تماسی تلفنی این حکم به فرد دیگری رسید. بنا به این گزارش طی تماس تلفنی از سازمان پست کشور حکم مدیر کلی به «علی اکبر خانی» اعطا و عنوان شد اشتباهی تایپی رخ داده است. این در حالی است که در بنرهای نصب شده در سالن تکریم و معارفه نام خالقی به چشم می‌خورد.

رتبه اول تولید خاویار از آن چه شهری است

تالش | فرماندار تالش گفت: شهرستان تالش در تولید ماهیان خاویاری رتبه اول را در کشور به خود اختصاص داده است. سید عیسی مهدوی در جلسه سرمایه‌گذاری شهرستان تالش گفت: با سیاست دولت تدبیر و امید در بحث اشتغال و تولید با راه‌اندازی سیستم طرح کارا و ثبت نام متقاضیان در این سیستم شهرستان تالش توانست ۷۵ میلیارد تومان از اعتبارات استانی را جذب کند. مهدوی ادامه داد: بحث بوم گردی یکی از موضوعات مهم استان است و در حال حاضر قریب به ۲۰ میلیارد تومان از کل توسط بانک‌های عامل به متقاضیان پرداخت شده است.

شعبه‌های ویژه پرونده احتکار کالا در تعزیرات حکومتی

سمنان | معاون سازمان تعزیرات حکومتی می‌گوید: شعبات ویژه رسیدگی به پرونده احتکار کالا در این سازمان تشکیل و قضات آن معرفی شدند. مهدی صابری گفت: در پانزدهمین جلسه سران قوا در خصوص مسائل اقتصادی مصوبه‌ای با تایید رهبری در خصوص تعزیرات حکومتی ابلاغ شد که به موجب آن برای مبارزه با احتکار و اختفای کالا، سازمان تعزیرات حکومتی مکلف شده تا در استان‌ها شعبه‌های ویژه رسیدگی فوق‌العاده به این تخلفات راه‌اندازی کند. او افزود: در جلسه‌ای که با کمیته نقل و انتقالات قضات برگزار شد، مصوبه به قضات ابلاغ و در هر استان کشور یک شعبه ویژه و در تهران ۴ شعبه ویژه و در هر استان یک شعبه ویژه تجدیدنظر فعالیت شده است تا با جدیت این موضوع را پیگیری کنند.

انسداد بیش از سه هزار حلقه چاه غیرمجاز

همدان | بیش از سه هزار حلقه چاه غیرمجاز در استان همدان مسدود شد. مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای همدان با بیان اینکه بیشترین تعداد چاه غیرمجاز پرشده استان همدان مربوط به دو شهرستان رزن و کبودرآهنگ است افزود: با انسداد این چاه‌ها بیش از ۲۴۶ میلیون مترمکعب آب در منابع زیرزمینی صرفه‌جویی شده است. ستوده با بیان اینکه تعهد ما برای سال جاری پر کردن ۵۳۰ حلقه چاه غیرمجاز است گفت: ۹۰ درصد این چاه‌ها در شهرستان‌های رزن و کبودرآهنگ است. او ادامه داد: از ابتدای سال جاری نیز تاکنون با پر کردن ۴۱۰ حلقه چاه غیرمجاز در استان همدان به میزان بیش از ۲۱ میلیون متر مکعب در مصرف آب صرفه‌جویی شده است.

تولید زعفران بدون خاک و آبیاری در زاهدان

زاهدان | ۲ دانشجوی دانشگاه سیستان و بلوچستان به صورت آزمایشی گل زعفران را بدون خاک و آبیاری تولید کردند. این دانشجویان برای این نوع کشت از شیوه کشت ایروپونیک (هواکشت) استفاده کرده‌اند. حمیدیان پور استاد اقلیم‌شناسی گفت: در این روش با استفاده از کولرهای آبی و گازی، هم سرما و هم رطوبت مورد نیاز زعفران تامین می‌شود. وی افزود: سیستان و بلوچستان، اقلیمی گرم و خشک دارد و در فصل کشت زعفران، سرمای مورد نیاز این گیاه در هنگام شب تامین نمی‌شود و این روش می‌تواند به کشت زعفران در بسیاری از نواحی استان کمک کند.

برگزاری جشنواره «آب» در مدارس نیشابور

مشهد | جشنواره «فراگیری نخستین واژه آب» در مدارس نیشابور برگزار شد. مدیر آموزش و پرورش نیشابور گفت: جشنواره «فراگیری نخستین واژه آب و آب در خطر است» با هدف آگاهی دانش‌آموزان از این نعمت بی‌بدیل خداوند و نحوه صحیح مصرف آب در نیشابور برگزار شد. حسین مهرآبادی با تاکید بر فرهنگ‌سازی در زمینه مصرف درست آب، گفت: دانش‌آموزان می‌توانند در این زمینه به عنوان ناجی آب در خانواده‌ها فعالیت کنند.

کاهش تولید گردو در جغتای

مشهد | مدیر جهاد کشاورزی شهرستان جغتای گفت: ۷۵ تن گردو امسال از باغات اینکاهش تولید گردو در جغتای شهرستان برداشت شد که در مقایسه با پارسال، ۸۹ درصد کاهش یافته است. مهدی دستورانی گفت: گردوی جغتای از انواع مرغوب گردو در خراسان رضوی شناخته شده است. او افزود: بیشترین رقم کشت شده گردو در باغات شهرستان جغتای، محلّی است؛ گرچه در سه سال گذشته باغداران از ارقام جدید مانند چندلر نیز استفاده می‌کنند. مدیر جهاد کشاورزی شهرستان جغتای گفت: توسعه باغات گردو در زمینهای نزدیک به کوهپایه، افزایش تولید و اصلاح باغات سنتی با استفاده از روش پیوند سرشاخه کاری از موارد توجه کشاورزان این شهرستان است.

اخبار

بندپی، سرپرست سازمان تامین اجتماعی شد

با حکم وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی محسنی بندپی سرپرست سازمان تامین اجتماعی شد. متن این حکم به شرح زیر است: «جناب آقای دکتر انوشیروان محسنی بندپی ضمن تقاضای علو درجات برای ریاست فقید سازمان تامین اجتماعی جناب آقای دکتر سید تقی نوربخش، یار صدیقی که در حال انجام وظیفه خطیرش، از میان ما رفت و به لقاء حق پیوست، براساس اختیارات حاصله از اساسنامه مصوب سازمان، خصوصاً تبصره ذیل ماده ۱۴ آن اساسنامه بموجب این حکم جنابعالی را که بحمدالله از صلاحیتهای علمی، مدیریتی و تجربی والا برخوردارید به سمت "سرپرستی سازمان تامین اجتماعی" منصوب می کنم. اطمینان دارم با حضور شما و همکاری همه اعضاء هیات‌مدیره، روند خدمتگزاری سازمان تامین اجتماعی کشور همچنان و به لطف الهی با شتاب در خور وشایسته استمرار خواهد یافت. از خداوند متعال توفیق روزافزون حضرتعالی را در راه خدمت به ملت شریف کشور، نظام اسلامی و دولت تدبیر وامید در ظل توجهات حضرت ولیعصر (عج) مسئلت می نمایم».

قیمت بالا مانع تولید گسترده محصولات ارگانیک

نماینده مردم در مجلس با بیان اینکه ضریب تولید پایین و قیمت تمام شده بالا مانع اساسی رشد محصولات ارگانیک در صنعت کشاورزی است، گفت: افزایش سطح سرانه سلامت جامعه با مصرف محصولات ارگانیک امکان پذیر است. علی ابراهیمی درباره وضعیت تولید محصولات ارگانیک در کشور، گفت: شکی نیست که مصرف محصولات ارگانیک در کشور می تواند زمینه ساز توسعه سلامت مصرف در جامعه تلقی شود اما با توجه با ضریب پایین تولید و قیمت تمام شده بالا محصولات ارگانیک از نظر اقتصادی برای کشاورزان مقرون به صرفه نیست. نماینده مردم شازند در مجلس شورای اسلامی به خانه ملت گفت: محصولات ارگانیک نقش بسزایی در تولید محصولات کشاورزی بسیار سالم و مقوی دارند بنابراین جادارد فکری اساسی برای جاانداختن مصرف محصولات ارگانیک در سبد غذایی جامعه کرد اما زمانی که تولید محصولات ارگانیک برای فرد صرفه اقتصادی نداشته باشد، بطور حتم توسعه تولید محصولات ارگانیک به نحو مطوب هدف گذاری نمی شود. او ادامه داد: محصولات ارگانیک، تولیداتی است که بدون هیچ گونه دستکاری در چرخه اقتصاد تولید می شوند و این نوع از محصولات کاملا در شرایط طبیعی تولید می شوند.

طرح تحول سلامت به کام پزشکان، به نام مردم

رییس کمیسیون اجتماعی مجلس با بیان اینکه وضعیت بیمه‌ها در کشور نیازمند ساماندهی است، گفت: طرح تحول سلامت به کام پزشکان به‌نام مردم تمام شد. سلمان خدادادی درباره وضعیت ساماندهی بیمه‌ها در کشور، گفت: مشکلات بیمه‌ها و بیمارستان‌ها زمانی برطرف می‌شود که وزارتخانه‌های بهداشت و درمان و تعاون با همیاری یکدیگر در راستای خدمات‌رسانی به بیمه‌ها در راستای ساماندهی بهینه اقدام کنند. نماینده ملکان در مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: مقرر بود طبق طرح تحول سلامت بیماران، بیماران تنها دریافت کننده خدمات درمانی در بیمارستان‌ها باشند نه اینکه تجهیزات درمانی برای درمان خریداری کنند و به بیمارستان‌ها تحویل دهند اما هم‌اکنون بیماران در بیمارستانهای دولتی مجبور هستند که تجهیزات و سایل مورد نیاز پزشکی برای درمانشان را به بیمارستانها ارایه دهند. خدادادی افزود: رفع مشکلات اساسی بیمه‌ها نیازمند تغییر نگاه وزارت بهداشت و کار و رفاه اجتماعی است می بایست نگاه مسوولان در این خصوص علمی و کاربردی باشد. خدادادی به خانه ملت گفت: نبود تصمیمات کارشناسی شده عمیق مانع رفع مشکلات اساسی بیمه‌ها در کشور است، بطور مثال در ۴ سال گذشته که طرح تحول سلامت اجرایی شود، مردم تنها برای درمان بیمارستان‌ها مراجعه می کردند و هیچ گونه کالاهای مورد نیاز درمان را با خود حمل نمی کردند تا تنها بیمار دغدغه بیماری را به دوش بکشد.

آغاز طرح زمستانی پلیس از ۲۲ آذر

رییس پلیس راهنمایی و رانندگی ناجا از آغاز طرح زمستانه پلیس و دیگر دستگاه‌ها در جاده‌های سراسر کشور از ۲۲ آذر ماه خبر داد. تقی مهری در جلسه کمیته هماهنگی اجرای طرح‌های زمستانی که صبح دیروز در شهرک آزمایش برگزار شد گفت: طرح زمستانی پلیس و دیگر دستگاه‌ها از ۲۲ آذر ماه در جاده‌های سراسر کشور به ویژه جاده‌ها و گردنه‌های برفی آغاز شده و تا ۲۲ اسفند ماه ادامه خواهد داشت. او با بیان اینکه لازم است تمامی دستگاه‌ها با آمادگی کامل در این طرح حضور داشته باشند، ادامه داد: در زمستان سال ۹۶، ۳۴۰۰ نفر در تصادفات جان خود را از دست دادند که از این تعداد ۶۸ درصد در معابر برون شهری و ۳۲ درصد در معابر درون شهری دچار حادثه شدند. مهری افزود: همچنین ۳۸ درصد تصادفات به دلیل خستگی و عدم توجه به جلو؛ ۲۲ درصد تصادفات به دلیل سرعت غیرمجاز و ۱۳ درصد تصادفات به دلیل سبقت غیرمجاز رخ داد که این نشان می دهد تنها سه عامل باعث وقوع بیش از ۷۰ درصد از تصادفات شده است. او از دستگاه‌های مسوول خواست تا خودروها و تجهیزات خود را به شکل دقیق بررسی کنند و نیروهای امداد و نجات نیز آمادگی خود را ارتقاء دهند. وی گفت: امسال به کارگیری سامانه‌ها و تجهیزات نقش موثری در کاهش تصادفات و حوادث داشت و استفاده از سامانه سپهتن در حمل ونقل عمومی بسیار موثر بود.

تاخیر در پرداخت معوقات پرستاران از دولت، موج مهاجرت در این قشر را افزایش داده است

چالش کمبود پرستار

یکصد و پنجاه هزار پرستار در بیمارستان‌ها و مراکز درمانی مشغول فعالیت هستند اما آنطور که معاون پرستاری وزارت بهداشت می گوید، با توجه به استانداردها به حدود ۱۲۰ تا ۱۵۰ هزار پرستار دیگر در این مراکز نیاز است. این وضعیت در حالی است که بنابر اعلام، اصغر دالوندی رییس کل سازمان نظام پرستاری، حدود ۳۰ هزار نیروی پرستار بیکار در کشور وجود دارد و در مقابل از ابتدای امسال تاکنون ۱۳۰ پرستار تنها به کشور استرالیا مهاجرت کرده‌اند که سبب شده کمبود پرستار وضعیت بحرانی‌تر پیدا کند، حال آنکه براساس گزارش شورای بین‌المللی پرستاری (ICN) در سال ۲۰۱۸ کاهش ۱۰ درصدی نیروی پرستاری در مراکز بهداشتی و درمانی منجر به افزایش ۱۲ درصدی مرگ و میر در بیماران شده و با وجود آنکه از سال ۹۳ تا ۹۵، تعداد ۴۳ هزار و ۵۰۰ نفر پرستار جذب نظام درمانی شده‌اند، اما براساس استاندارد جهانی این آمار بسیار پایین بوده و ناکافی است. در این میان پرستاران شاغل هم به دلایل مختلفی که در راس آن مشکلات مالی قرار دارد، از کار خود رضایت چندانی نداشته که به موج مهاجرت آنها دامن می‌زند چرا که محمد شریفی‌مقدم، دبیر کل خانه پرستار ایران معتقد است معوقات پرستاران از دولت به یکسال رسیده است.

اضافه شدن تخت بیمارستانی بدون در نظر گرفتن پرستار

ناکافی بودن تعداد پرستاران در ایران که از دید شورای بین‌المللی پرستاری هم پنهان نمانده، در حالی است که مریم حضرتی، معاون پرستاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی درباره استاندارد تعداد پرستاران در کشور بیان کرد: «نسبت تعداد پرستار به تخت در حال حاضر حدود یک تا ۱،۱ است. در حالی که بر اساس استاندارد تعداد پرستار به تخت در افق ۱۴۰۴ باید به نسبت ۲،۵ پرستار به ازای هر تخت برسیم ضمن اینکه در شرایط فعلی نیز باید حداقل به نسبت ۱،۸ پرستار به ازای هر تخت برسیم بنابراین در شرایط فعلی تعداد پرستاران کشور باید حداقل دو برابر بشود.» او درباره استخدام پرستار افزود: «در تلاش هستیم که از طریق سازمان برنامه و بودجه، مجلس و وزارت بهداشت، نیروهای بیشتری برای پرستاری استخدام کنیم. با این حال در دولت یازدهم و دوازدهم، جذب پرستاری کم نبوده و نسبت به سایر شغل‌ها، جذب پرستاری مطلوب بوده است. با توجه به افزایش تعداد تخت‌ها و افزایش کاربری و تعداد افراد بازنشسته، باید پرستاران دیگری جایگزین شوند.» معاون وزیر بهداشت درباره افزایش ظرفیت پذیرش پرستار برای آموزش نیز اظهار داشت: این افزایش ظرفیت پذیرش در دانشگاه‌ها اتفاق افتاده و در سال ۹۶ حدود ۱۱ هزار پذیرش در رشته پرستاری داشتیم اما در مقابل آمار دقیق و رسمی در مورد مهاجرت پرستاران وجود ندارد و آمارهایی که در این زمینه اعلام می‌شود، دقیق نیست.

مهاجرت پرستاران نیز مانند سایر اقشار جامعه و رشته‌ها اتفاق می‌افتد و می‌توان گفت زیاد است.» حضرتی با اشاره به تاکید دولت در برنامه ششم مبنی بر توسعه مراقبت‌های بهداشتی و درمانی، بیان کرد: «کف استاندارد جهانی نسبت نیروی پرستاری به تخت ۱۸ است اما این عدد در ایران ۰۸ است و این آمار با استاندارد جهانی فاصله بسیاری دارد و باید توجه شود کمبود نیروی پرستاری باعث آسیب به سلامت جامعه، صدمه به بیمار، مرگ بیمار، آسیب به پرستار، ترک از کار، عدم آموزش به بیمار، نارضایتی پرستار و بیمار و بالا بودن احتمال خطا این کمبود علاوه بر این کمبود پرستار عوارضی را برای بیمارستان‌ها به دنبال خواهد داشت.» اظهارات حضرتی در حالی است که پیش از این هم کمبود پرستار در کشور طی سال‌های اخیر انتقادات فراوانی را به دنبال داشت تا جایی که به گفته حیدر علی عابدی، عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس، بیمارستان‌ها به علت کمبود پرستار مجبور هستند از همراه بیمار کمک بگیرند. از طرفی کمبود پرستار منجر به تحمیل اضافه کاری اجباری به پرستاران موجود می‌شود و در نتیجه کیفیت ارایه خدمات پرستاری را کاهش می‌دهد و گاهی یک پرستار باید در یک شیفت طولانی مراقبت از ۴۰ بیمار را در یک بخش بیمارستانی به تنهایی عهده‌دار باشد. در حالی که نگاهی به وضعیت نظام پرستاری در کشوری مانند استرالیا نشان می‌دهد در هر اتاق عمل باید ۳ پرستار حضور داشته باشد و در بخش‌های مراقبت‌های بعد از عمل ریکاوری در همه شیفت‌ها به ازای هر بیمار بیهوش، یک پرستار حاضر باشد. اجرای این استانداردها در استرالیا منجر به استخدام بیش از ۳ هزار پرستار در بیمارستان‌ها، کاهش غیبت و انتقال پرستاران، افزایش ۲۵ درصدی تمایل به وارد شدن به حرفه پرستاری و بهبود رضایتمندی مردم از خدمات مراکز دولتی شد حال آنکه در ایران با وجود اضافه شدن ۲۱ هزار تخت بیمارستانی در دولت یازدهم، بررسی‌ها نشان می‌دهد که در حال حاضر به ازای هر تخت بیمارستانی در کشور، کمتر از یک نیروی پرستاری وجود دارد.

۳۰ هزار پرستار بیکار و کمبود نیرو

اصغر دالوندی، رییس کل سازمان نظام پرستاری، با اشاره به اینکه پرستاری در شرایطی بحرانی قرار دارد، فرسودگی شغلی را باعث ایجاد انگیزه در پرستاران برای خروج از کشور می‌داند. او درباره این موضوع بیان کرد: "براساس آمار موجود ۱۲۱ هزار و ۵۰۰ تخت بیمارستانی داریم که با احتساب ضریب ۱.۳ به ازای هر تخت حدود ۱۶۰ هزار کادر پرستاری در کشور را شامل می‌شود که از این تعداد ۱۰ درصد مرخصی زایمان، ۶ هزار بازنشسته و سالانه ۲۰ تا ۳۰ درصد کاهش پرسنلی ناشی از اجرای بهره وری داریم که ۵۰ هزار نفر نیروی پرستاری کم می‌شود. بنابراین با وجود این کمبود شدید از یک طرف و به دلیل سیاست‌های اخیر عدم جذب نیروی طرحی و پرستاران بیکار حدود ۳۰ هزار نیروی بیکار داریم.» دالوندی با اشاره به راهکارهای حل مشکلات جامعه پرستاری، افزود: «تامین منابع برای حذف نیروهای طرحی با توجه به کمبود شدید پرستار، جایگزینی قانونی بازنشستگان، مجوز تامین نیروهای جایگزین اجرای قانون بهره وری، اجرای قانون تعرفه گذاری و تامین منابع و پرداخت معوقات پرستاران راهکارهای حل مشکلات جامعه پرستاری به شمار می‌رود.» رییس کل سازمان نظام پرستاری معتقد است کاهش کیفیت خدمات دریافتی، افزایش عوارض بیماری و درمان دارویی، افزایش تنش میان بیمار و خانواده با پرسنل، کاهش تبعیت درمانی و دارویی بیمار، افزایش نیاز به بستری مجدد، کاهش رضایتمندی بیمار و خانواده، افزایش بار روانی ناشی از بیماری بر بیمار و خانواده، عدم دریافت آموزش‌های لازم برای ادامه مراقبت از خود در منزل، افزایش هزینه‌های متحمل شده بر بیمار، کاهش دریافت خدمات درمانی ایمن، افزایش فشار کاری بر پرستاران شاغل، کاهش کمیت و کیفیت خدمات ارایه شده به بیمار، افزایش ترک خدمت پرستار، افزایش بیماری‌های جسمی و روانی پرستاران، افزایش فرسودگی شغلی پرستار، نارضایتی شغلی، بروز مشکلات متعدد خانوادگی ناشی از اجبار به کار در شیفت‌های اضافه، کم شدن تعداد پرستاران با تجربه مشغول به کار، افزایش تقاضا برای مهاجرت و...، مهم‌ترین پیامدهای کمبود پرستار به شمار می‌روند.

او درباره دلایل تشدید کمبود نیروی پرستاری در آینده گفت: «کمبود جذب نیروی پرستاری، فرسودگی شغلی و خروج زودهنگام پرستار از سیستم بهداشتی و درمانی، افزایش مهاجرت پرستاران، بازگشایی مراکز درمانی جدید و پیشرفت‌های نوین در درمان، افزایش تعداد سالمندان، کاهش تمایل برای ورود به رشته پرستاری به دلیل نامناسب بودن جایگاه و منزلت پرستاری، و عدم تناسب سختی کار با حقوق دریافتی است.»

چراغ سبز کشورهای خارجی به پرستاران ایرانی

شرایط مناسب کشورهایی مانند کانادا و استرالیا برای پرستاران سبب شده تا تمایل پرستاران به مهاجرت بیشتر از قبل شود حال آنکه امکاناتی که در داخل کشور دریافت می کنند جوابگوی نیازهای زندگی عادی آنها نیست. محمد شریفی‌مقدم دبیر کل خانه پرستار ایران درباره این موضوع بیان کرد: "متأسفانه وضعیت مالی پرستاران با توجه به کار زیاد و سختی حرفه مطلوب نیست و همین مساله باعث بروز مشکلاتی در زندگی آنها شده است. میزان حقوق دریافتی پرستاران بابت ارایه خدمات بهداشتی درمانی به بیماران، اوایل سال و در زمانی که دلار در حدود ۴۲۰۰ تومان بود، ماهیانه ۶۰۰ دلار بود ولی در حال حاضر ارزش حقوق آنها به ۲۰۰ دلار کاهش داشته و قدرت خرید پرستاران به دلیل ثبات میزان دریافتی و افزایش نرخ ارز کاهش و نسبت به سال گذشته ارزش پول آنها به یک چهارم کاهش پیدا کرده است.» او درباره معوقات پرستاران افزود: "معوقات پرستاران شامل اضافه کاری اجباری، کارانه، یکساله شده است و اکنون همکاران ما بیش از یکسال است که اضافه کاری و مطالبات خود را دریافت نکرده‌اند. دولت به دارو و تجهیزات پزشکی بودجه جداگانه اختصاص داده است ولی امکانات خاصی برای پرستاران تدارک ندیده است و این مساله باعث ایجاد فشار به آنها شده که نتیجه آن می‌شود که به دلیل مشکلات مالی بسیاری از پرستاران برای یافتن کار به کشورهای استرالیا، کانادا و حتی حوزه خلیج فارس مهاجرت می کنند و طبق آخرین آمار بیش از ۱۸۰ پرستار فقط به کشور استرالیا مهاجرت کرده‌اند. از طرف دیگر به دلیل کمبود بودجه، دولت توانایی جذب نیروی پرستار را ندارد به همین دلیل کمبود این افراد در بخش‌های مختلف محسوس است و همین مساله به دلیل کار زیاد کیفیت خدمات را تحت تأثیر خود قرار می‌دهد.»

اقدام خطرناک درج نام فرضی والدین برای کودکان بی‌سرپرست

دیروز سخنگوی سازمان ثبت احوال کشور گفت: برای نوزادی که پدر و مادرش نامشخص هستند هنگام صدور شناسنامه نام پدر و مادر فرضی انتخاب می‌شود؛ یعنی پدر و مادری که برای او در شناسنامه ثبت می‌شود، فاقد مشخصات است و صرفا نامشان در شناسنامه کودک وجود دارد. اما بازتاب سخنان سیف‌الله ابوترابی چندان مثبت نبود. عضو کمیسیون اجتماعی مجلس، با بیان اینکه درج اسامی پدر و مادر فرضی در شناسنامه نوزادان فاقد هویت اقدام خطرناکی است که در هیچ نقطه از دنیا قابل قبول نیست، اتخاذ این تصمیم را ناشی از ضعف نظارتی دستگاه‌های متولی دانست. رسول خضری در واکنش به انتشار خبری از سوی سخنگوی سازمان ثبت احوال کشور درباره ثبت نام فرضی پدر و مادر برای کودکانی که پدر و مادرشان مشخص نیست، گفت: در این مورد نظارت‌ها کجا رفته است؟ اگر نوزادی در بیمارستان متولد شود که احراز هویت می‌شود و در سایر موارد نیز برای صدور شناسنامه نوزادانی که فاقد هویت هستند (Paternity testing) یا آزمایش DNA انجام می‌شود که اقدامی علمی است.

راهکار بهزیستی برای احراز هویت نوزادان بی‌سرپرست اجرا شود

نماینده مردم سردشت و پیرانشهر در مجلس شورای اسلامی، ادامه داد: هم‌اکنون سازمان بهزیستی متولی شناسایی کودکان فاقد هویت است که برای این اقدام نیز راهکار مشخصی وجود دارد، بنابراین تنها موردی که باید بدان توجه شود، نظارت دقیق بر این روند است، ضمن اینکه در این مورد قانون شفاف است و هیچ خلأ قانونی نیز وجود ندارد، اما نظارت‌ها قوی نیست. او اظهار کرد: اگر نظارت دستگاه‌های متولی همچون وزارت کشور و سازمان بهزیستی قوی شود به راحتی می‌توان روند شناسایی و احراز هویت را مدیریت کرد، ضمن اینکه بهزیستی برای درج هویت این نوزادان روش خاصی دارد که می‌طلبد در هر شرایطی بطور دقیق رعایت شود. این نماینده مردم در مجلس دهم، به خانه ملت گفت: درج اسامی پدر و مادر فرضی در شناسنامه نوزادان بدون هویت قطعا به یک معضل جدی تبدیل خواهد شد، چرا که این امکان وجود دارد که بعد از این یک خواهر و برادر بدون اطلاع از هویت واقعی که دارند با هم ازدواج کنند که نه تنها از نظر شرعی بلکه از نظر علمی نیز خطرات جدی را به همراه خواهد داشت. عضو کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی، تاکید کرد: بی‌تردید این تصمیم می‌تواند خطر جدی و جبران‌ناپذیری به همراه داشته باشد، ضمن اینکه این اقدام که اسامی پدر و مادر فرضی برای نوزادان بدون هویت انتخاب شود، در هیچ نقطه از دنیا قابل قبول نیست و حتی در کشورهای اروپایی نیز بطور جدی به این مورد دقت می‌شود، بنابراین در شرایط کنونی باید هم سازمان ثبت احوال، هم بهزیستی و هم مراجع قانونی به این موضوع ورود پیدا کنند.

پرداخت هزار میلیارد تومان از بدهی بیمه سلامت تا پایان هفته

مدیرعامل سازمان بیمه سلامت از پرداخت ۱۰۰۰ میلیارد تومان از بدهی سازمان به ارایه کنندگان خدمات سلامت تا پایان هفته خبر داد. طاهر موهبتی با بیان اینکه از ابتدای امسال پرداخت‌ها به ارایه کنندگان خدمات سلامت از سوی سازمان بیمه سلامت منظم شده است، افزود: بر ادامه این روند اصرار داریم و امیدواریم روندی پیش نیاید که باعث برهم خوردن این نظم شود. مدیریت هزینه کار ماست و از طرفی هم قول داده‌ایم که پولهای تخصیص یافته، در حسابمان معطل نماند. او در این راستا از پرداخت ۱۰۰۰ میلیارد تومان از مطالبات ارایه کنندگان خدمات و توزیع آن در سراسر کشور تا پایان هفته جاری خبر داد و گفت: به این ترتیب در پرداخت مطالبات بخش دولتی به مهرماه و در بخش خصوصی در بخشی از استان‌ها به مرداد و در برخی دیگر به شهریور ماه می‌رسیم. امیدواریم همان‌طور که سازمان برنامه و بودجه و خزانه داری کل تاکنون حمایت کرده‌اند، بتوانیم نظم پرداخت‌ها را ادامه دهیم و در پنج ماه باقی مانده از امسال نیز به تعهد خود عمل کنیم. مدیرعامل سازمان بیمه سلامت همچنین درباره سرانجام بحث تخصیص ۵۰۰ میلیون یورو به بیمه سلامت جهت پرداخت بدهی‌های دارویی، تجهیزاتی و خدماتی و .... گفت: تخصیص این مبلغ ظرفیت خوبی برای حوزه سلامت ایجاد می کند. چهارشنبه گذشته دولت در این زمینه مصوبه‌ای داشت و امیدواریم با عنایت صندوق توسعه، بانک مرکزی و سازمان برنامه و بودجه، سریع‌تر این وجه به حوزه سلامت تزریق شود. موهبتی افزود: اولویت سازمان در توزیع این مبلغ نیز به ترتیب دارو، تجهیزات و سایر مطالبات در بخش دولتی و خصوصی است. او افزود: به محض تخصیص این پول، در مدت حداقلی، بدهی بحش‌های مختلف را پرداخت خواهیم کرد. وی همچنین در ادامه صحبت‌هایش بر الکترونیکی شدن نسخ تاکید کرد و گفت: در همین راستا، نسخه نویسی الکترونیک را در ۴۵ مرکز در استان کرمان به صورت آزمایشی شروع کردیم و کار براساس پیش‌بینی‌هایمان پیش می‌رود و تا بهمن ماه کل استان کرمان تحت پوشش نسخه نویسی الکترونیک قرار می‌گیرد. البته طبیعی است که ایجاد تغییر رفتار، مقاومت‌هایی را نیز به دنبال دارد. موهبتی افزود: در همین راستا نیز دعوتی از کشور ترکیه داشتیم و آنها توفیقات موثری در حذف کاغذ و الکترونیک شدن خدماتشان داشتند. در مجموع در همه بخش‌ها، سلامت اداری محصول الکترونیک کردن امور و خدمات است.

شناسایی زنان سرپرست خانوار برای بیمه

معاون رییس جمهور در امور زنان و خانواده از شناسایی زنان سرپرست خانوار برای بیمه‌شدن خبر داد. معصومه ابتکار، معاون رییس جمهور در امور زنان و خانواده، درباره بیمه زنان سرپرست خانوار گفت: طبق آخرین خبری که من دارم، زنان سرپرست خانوار و آنهایی که در واقع نیاز به این بیمه دارند، در حال شناسایی هستند تا اقدامات لازم برای این کار آغاز شود. او درباره سرانجام طرح مقابله با اسیدپاشی گفت: بخش عمده‌ای از این طرح در لایحه «تامین امنیت زنان در برابر خشونت» قید شده و یک بخشی هم در لایحه «حمایت از کودکان و نوجوانان» به این موضوع اشاره شده است. البته طرحی هم توسط مجلس در خصوص اسیدپاشی دنبال می‌شود که ما هم مخالفتی نداریم و امیدوارم چون در دو بخش لایحه تامین امنیت زنان در برابر خشونت و لایحه حمایت از کودکان و نوجوانان وجود دارد، با یکدیگر همپوشانی نداشته باشند. ابتکار در پاسخ به این سوال که تاکنون چه اقداماتی از سوی شما برای قربانیان اسیدپاشی صورت گرفته است، گفت: مهم‌ترین مساله تصویب این دو لایحه و اجرایی کردن آن است که البته لایحه کودکان و نوجوانان به تصویب رسیده و مجلس باید فقط آخرین اصلاحیه‌های شورای نگهبان را تحویل دهد. معاون رییس جمهور در امور زنان و خانواده درباره رفع شکاف بین دختران و پسران توسط دستگاه‌های دولتی که اخیرا مطرح کرده، به ایلنا گفت: این مساله به عدالت جنسیتی در سیاست‌ها و برنامه‌های دولت مربوط می‌شود. باید مطمئن شویم برنامه‌ریزی‌هایی که انجام می‌دهیم نتیجه‌اش برای دختر و پسر یکسان است؛ یعنی اطمینان حاصل کنیم که هر دو می‌توانند از این نتیجه بهره‌مند شوند. مثل مقوله آموزش و ورزش که دختران ما نباید از آن باز بمانند.

توزیع چند مرحله‌ای «سبدهای حمایت غذایی» تا پایان سال

مدیر کل مدیریت بحران کمیته امداد امام خمینی (ره) جزییات توزیع بسته‌های حمایتی غذایی برای مددجویان کمیته امداد و سایر نیازمندان را تشریح کرد و گفت: ۹ میلیارد تومان از طرف دولت برای توزیع سبدهای حمایتی غذایی در نظر گرفته شده است. آذر اسماعیلی افزود: بحث تامین نیازهای معیشتی محرومین جزو دغدغه‌های نهادهای حمایتی است. در جهت رفع کمبودهای غذایی مددجویان تحت پوشش و سایر نیازمندان طی چند سال گذشته، سبد حمایتی با کمک دولت طراحی و در اختیار این افراد قرار می‌گیرد. او ادامه داد: طی جلسات برگزار شده، سقف سبد حمایتی که امسال در اختیار مددجویان و نیازمندان قرار می‌گیرد؛ مشخص شد. مرحله اول نیز تاکنون در اختیار نیازمندان و مددجویان قرار گرفته و تا پایان سال جاری طی چند مرحله این سبد غذایی را در اختیار این افراد قرار خواهیم داد. مدیر کل مدیریت بحران کمیته امداد امام خمینی (ره) با بیان اینکه سقف اعتباری که توسط دولت مشخص شد ۹ میلیارد تومان است که به تناسب تعداد مددجویان و تعداد خانوار تحت پوشش و نیازمندان توزیع خواهد شد. اسماعیلی در پاسخ به این پرسش که چه مبلغی به حساب سرپرستان خانوار واریز می‌شود؟ گفت: طی برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته پرداخت مبلغ سبد حمایتی به صورت پلکانی در اختیار خانواده‌ها قرار می‌گیرد بدین ترتیب که برای خانواده‌های یک نفره ۱۰۰ هزار تومان، دو نفره ۱۵۰ هزار تومان، سه نفره ۲۰۰ هزار تومان، چهار نفره ۲۵۰ هزار تومان، پنج نفر به بالا ۳۰۰ هزار تومان به حساب یارانه پرداخت می‌شود. او تاکید کرد: مبلغ سبد حمایتی جدا از مبلغ مستمری و یارانه است که به صورت نقدی به کارت سرپرستان خانوار واریز می‌شود اما قابل برداشت نیست و باید در قالب کالاهای اساسی از جمله گوشت، مرغ، برنج و روغن از فروشگاه‌های مشخص تهیه شوند. مدیر کل مدیریت بحران کمیته امداد امام خمینی (ره) گفت: در سال جاری ۲ میلیون و ۷۰ هزار خانوار تحت پوشش بوده که مرحله اول سبد غذایی برای آنها واریز شده است. سقفی از طرف دولت برای کمیته امداد مشخص نشده و نیازمندانی که شناسایی شوند از سبد حمایتی بهره‌مند خواهند شد. اسماعیلی تاکید کرد: استفاده از مبالغ واریزی سبد حمایتی تاریخ مشخصی ندارد و دریافت کنندگان محدودیت زمانی برای استفاده از آن ندارند و هر زمان که بخواهند می‌توانند با مراجعه به فروشگاه‌های زنجیره‌ای و تعاونی‌های روستایی نسبت به خرید اقلام اساسی اقدام کنند. او اظهار کرد: تمام افراد تحت پوشش کمیته امداد و افرادی که در نوبت حمایت کمیته امداد قرار دارند؛ می‌توانند سبد حمایتی را دریافت کنند. او گفت: آرزوی ما این است که این برنامه تداوم داشته باشد. یکی از مشکلات اساسی نیازمندان فقر غذایی است و حتما باید مسوولان مرتبط برنامه‌ریزی‌های لازم را در این زمینه داشته باشند. تاکنون در قالب‌های مختلف از جمله رفع سوء تغذیه کودکان زیر هفت سال و رفع سوء تغذیه زنان باردار تحت پوشش کمیته امداد به مساله فقر غذایی توجه شده است و بحث سبد غذایی در چند سال گذشته جزو طرح‌های موفق بوده که موجبات رضایتمندی را در جامعه هدف فراهم کرده است. اسماعیلی گفت: همه تلاش ما این است که توزیع سبد حمایتی بدون وقفه تداوم داشته باشد و بتوانیم خانوارهای تحت پوشش را مورد حمایت قرار دهیم به ویژه در شرایط کنونی که مشکلات اقتصادی وجود دارد رسیدگی به بحث تغذیه نیازمندان و محرومان جزو دغدغه‌های اصلی کمیته امداد است و تاکنون موفق شده‌ایم با کمک دولت این نیازها را پوشش دهیم. او با اشاره به اینکه توزیع سبد غذایی برای اقشار کم درآمد است اظهار کرد: اولویت اول با مددجویان تحت پوشش سازمان‌های حمایتی مثل بهزیستی و کمیته امداد است که تاکنون اجرا شده است. سقفی برای نیازمندان مخصوصا در کمیته امداد قائل نشده‌ایم و افراد نیازمندی که شناسایی شوند مشمول سبد حمایتی خواهند بود. خانواده‌های فاقد سرپرست، خانواده‌های فاقد درآمد مشخص و عمدتا زنان سرپرست خانوار و سرپرست خانوار از کار افتاده مشمول خدمات مختلف کمیته امداد از جمله سبد حمایتی غذایی قرار می‌گیرند.

کارنامه مالی ۶ ماه نخست شهرداری تهران دیروز در پارلمان شهری پایتخت رونمایی شد

زنگ خطر کسری بودجه برای مدیریت شهری

گروه راه و شهرسازی |
در جلسه روز گذشته شورای شهر تهران گزارش درآمد و هزینه شهرداری تهران و ارزیابی میزان انطباق آن با بودجه مصوب سال ۱۳۹۷ در شهریور ماه و شش ماهه اول سال قرائت شد. بر اساس این گزارش، در شهریور ماه امسال، شهرداری تنها یک درصد از هزینه‌های بازپرداخت وام‌ها، تسهیلات و دیون را پرداخت کرده است، همچنین در ۶ ماه نخست توانسته مبلغ ۶هزار و ۲۷۹ میلیارد تومان از منابع بودجه مصوب خود یعنی ۷۲ درصد را تحصیل کند. به گزارش تعادل، در گذشته بارها اعضای شورا و برخی کارشناسان از عدم تحقق بودجه به دلیل وجود مشکلات و نیز نبود نقدینگی خبر می‌دادند و حسن رسولی، عضو کمیسیون برنامه و بودجه شورا عنوان کرده بود که بنابر اعلام معاون برنامه‌ریزی شهرداری، به دور از خوش‌بینی مفرط یا بدبینی، ۱۵ هزار میلیارد تومان از بودجه (۱۷ هزار میلیارد تومانی) شهرداری تهران قابلیت تحقق دارد. سید محمود میرلوحی، معاون اداری اجرایی شورای شهر تهران نیز از کسری ۳۰ درصدی بودجه سال ۹۷ خبر داده و گفته بود: «شهرداری با ۳۰ درصد کسری بودجه مواجه است و پیش بینی می‌شود تا پایان سال در حدود ۵ هزار میلیارد تومان از بودجه شهرداری محقق نشود از این روی باید جنبشی در کاهش هزینه‌ها در شهرداری تهران ایجاد شود.» حتی برخی بحث اصلاح بودجه را مطرح کرده و می‌کنند، اما هنوز این امر در شورای شهر مطرح نشده است. در همین حال، ارایه گزارش هزینه‌ها و درآمدهای شهرداری طی شش ماه ابتدایی سال جاری، بر نگرانی‌ها بابت کسری بودجه شهرداری دامن زد. مجید فراهانی، عضو کمیسیون برنامه و بودجه با مقایسه کسری بودجه ۶ ماهه نخست سال گذشته عنوان کرد که سال قبل ۱۷ درصد و امسال ۲۸ درصد کسر بودجه داشته‌ایم، در صورتی که این روند ادامه یابد به کسری بودجه ۳۰ درصدی می‌رسیم. ممکن است نهایتا ۷ درصد بودجه صرف عمران و پیشرفت شهر شود و این فاجعه است. باید بر املاک و مستغلات و بودجه غیر نقد تمرکز کرد و باید نسبت به هنگام کردن ثبت هزینه‌ها دقت شود. به گفته این عضو شورا، تهران گران هزینه می‌شود و باید جنبش کاهش هزینه را جدی گرفت. بهاره آروین، عضو هیات رییسه شورا هم اظهار کرد: این قابل پذیرش نیست که با وجود ۷۲ درصد تحقق منابع درآمدی تنها ۱۷ درصد از هزینه‌های صورت گرفته ثبت شده باشد. قطعا بیش از ۱۷ درصد هزینه شده است و این با انضباط مالی در تضاد است. مصارف، هزینه و درآمد باید با گزارش‌های قبلی مقایسه شود. اما زهرا نژاد بهرام دیگر عضو هیات رییسه شورای شهر تهران نیز بحث اصلاح بودجه را مطرح کرد و خطاب به رسولی که گزارش بودجه را قرائت کرده بود، گفت: تعجب می‌کنم روش‌های بهبود عدم تحقق بودجه در گزارش رسولی درج نشده است و چرا بودجه انقباضی ارایه نمی‌کنید؟ از جنبش کاهش هزینه در شهرداری و کل جامعه استقبال می‌کنم.

◄ ۴۴ درصد درآمد؛ ۲۸ درصد هزینه

بر اساس این گزارش، شهرداری تهران بر اساس بودجه مصوب شورا موظف بوده در برش عملکردی ماهانه خود نسبت به تامین منابع در سقف ۱۴۰۰ میلیارد تومان اقدام و به همین میزان مصارف خود را تنظیم و تعادل میان منابع و مصارف را برقرار کند. در شهریور ماه امسال شهرداری توانسته مبلغ ۶۴۳ میلیارد تومان یعنی ۴۴ درصد را تحصیل کند که با اعلام مبلغ ۳۷۲ میلیارد تومان هزینه در شهریور ماه معادل ۲۸ درصد مصارف خود را منظور کرده است.

رسولی درباره عملکرد درآمدی شهرداری توضیح داد: در بخش عملکرد منابع در شهریور ماه امسال شهرداری تهران با کسری عملکرد ۸۰۰ میلیارد تومان نسبت به یک دوازدهم بودجه مصوب مواجهه است که عمده این کسری عملکرد مربوط به بخش واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای است، در حالی که شهرداری مکلف به تامین ۴۳ درصد منابع از این محل بوده، ما شاهدیم توانسته است مبلغ ۱۷۰ میلیارد تومان یعنی ۲۷ درصد از منابع خود را از این محل تامین کند. در بخش درآمدها شاهد عملکرد ۲۴۰ میلیارد تومانی هستیم که نسبت به مصوب شورا با عملکرد ۶۱ درصدی در این بخش مواجه هستیم. رسولی با بیان اینکه در بخش منابع حاصل از دارایی‌های مالی شاهد کسری عملکرد ۸۸ میلیارد تومانی شهرداری در تامین منابع ناشی از استقراض مبتنی بر وام و سایر شیوه‌های تامین مالی هستیم، تصریح کرد: بر همین اساس منابع حاصل از دارایی‌های مالی به جای آنکه سهم ۱۰ درصدی از منابع شهریور ماه را طبق مصوبه شورا به خود اختصاص دهند، در مقایسه با بودجه مصوب سهم ۸ درصد از منابع شهریور ماه را به خود اختصاص داده‌اند.

نائب رییس کمیسیون برنامه و بودجه شورای شهر تهران درباره عملکرد هزینه اظهار کرد: در بخش عملکرد مصارف در شهریور ماه امسال شهرداری تهران با کسری عملکردی ۹۳۷ میلیارد تومان نسبت به بودجه مصوب مواجهیم که عمده این کسری عملکرد مربوط به بخش تملک دارایی‌های سرمایه‌ای است، در حالی که شهرداری مکلف به هزینه ۴۳ درصد منابع در این محل بوده ما شاهدیم مبلغ ۶۴ میلیارد تومان معادل ۱۷ درصد از مصارف ماه را در بخش تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، که عمدتا به هزینه‌های توسعه شهر و اجرای پروژه‌های عمرانی اختصاص می‌یابد، هزینه کرده است.

وی ادامه داد: در بخش مصارف تملک هزینه‌ای شاهد عملکرد ۳۴۸ میلیارد تومان هستیم که ۸۲ درصد کل مصارف شهرداری در شهریور ماه امسال را از آن خود کرده است. در بخش مصارف تملک دارایی‌های مالی یا همان هزینه‌های بازپرداخت وام‌ها، تسهیلات و دیون شاهد عملکرد ۳ میلیارد تومانی یعنی یک درصدی هستیم. البته مطمئنا هزینه‌های قطعی و پرداختی بیش از ارقامی است که در گزارش شهرداری به آن اشاره شده و این امر متاسفانه ناشی از عدم ثبت به روز اسناد پرداختنی است که لازم است شهرداری تهران تمهیدات لازم برای روز آمد کردن ثبت اسناد مالی و ارایه گزارش‌های دقیق را مورد توجه جدی قرار دهد.

◄ کارنامه ۶ ماهه شهرداری؟

رسولی درباره عملکرد شش ماه سال جاری نیز اظهار کرد: شهرداری تهران بر اساس بودجه مصوب شورا موظف بوده در برش عملکردی شش ماهه خود نسبت به تامین منابع در سقف ۸ هزار و ۷۱۴ میلیارد تومان اقدام و به همین میزان مصارف خود را تنظیم و تعادل میان منابع و مصارف را برقرار کند. شهرداری در برش عملکردی ۶ ماه نخست امسال توانسته مبلغ ۶ هزار و ۲۷۹ میلیارد تومان یعنی ۷۲ درصد را تحصیل کند و با اعلام مبلغ یک هزار و ۴۳۴ میلیارد تومان هزینه در ۶ ماه معادل ۱۷ درصد مصارف خود را منظور کرده است. رسولی بعد از ارایه این گزارش خطاب به شهروندان گفت: به عنوان وکیل شما، ماهانه گزارش حساب‌های درآمد و هزینه شهرداری تهران تقدیم می‌شود، نکته مهم این است که با عدم تعادل منابع و مصارف شهر را نمی‌توان اداره کرد. شهروندان تهران کمتر از یک سوم از سرانه هزینه راماهانه پرداخت می‌کنند، اگر شهر زیست پذیر مورد علاقه است، باید همه ما در تمام هزینه‌ها مشارکت کنیم. وی خطاب به شهردار آینده تهران گفت: باید کاهش جدی هزینه‌های جاری و جلب و جذب صاحبان سرمایه در تامین منابع بر اساس راهبرد برد-برد باشد، امروز نامه‌ای داشتم از انجمن شرکت‌های ساختمانی و جامعه پیمانکاری که برای همکاری با شهرداری اعلام آمادگی کردند. به آقای حناچی می‌گویم که از باب کاستن هزینه‌ها، شریک کردن صاحبان سرمایه در اداره شهر و اتخاذ تصمیمات بزرگ نباید بترسند و در این صورت با بحران جدی مواجه خواهیم بود.

وی با بیان اینکه بودجه سال ۹۷ شهرداری تهران خرداد ماه به شهرداری ابلاغ شد، تصریح کرد: ماده ۷۹ قانون شهرداری به خزانه‌دار اجازه داده است تنها درآمد و هزینه ماهانه شهرداری در برش یک دوازدهم ارایه دهد، در گزارش تفریغ بودجه و حسابرسی تمام نقایص این گزارش برطرف خواهد شد. غرض قانونگذار این بوده است که شورای شهر بداند که شهر چگونه اداره می‌شود. خزانه‌دار شورای شهر تهران همچنین تصریح کرد: ماخذ گزارش ارایه شده، شهرداری تهران است. میان پیشرفت فیزیکی و جذب ریالی پروژه‌ها تفاوت آشکاری وجود دارد، کمتر از ۷ درصد از کل درآمدهای شهرداری در شهریور ماه صرف توسعه شهر شده این به معنای این نیست که تنها ۷ درصد از بودجه صرف پروژه‌های عمرانی شده است زیرا می‌توان با تعویق انداختن مطالبات پیمانکاران پروژه‌ها را اجرایی کرد. وی ابراز امیدواری کرد که با لایحه «دستورالعمل اجرایی مدیریت منابع و مصارف غیر نقد» دستورالعمل جدید شهرداری تهران، بودجه غیر نقد تا پایان سال حداقل بتواند در چهار دوازدهم باقی مانده سال، هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان محقق شود. رسولی ادامه داد: زمانی ما می‌توانیم از شهروندان بخواهیم که در تامین هزینه‌های شهر مشارکت جدی داشته باشند که ما به عنوان موکل آنها در تخصیص و هزینه کرد عوارض دقت کنیم، حتما نمی‌توانیم در شرایطی که نزدیک ۲،۵ برابر نیروی مازاد در شهرداری تهران وجود دارد از مردم بخواهیم عوارض بدهند که ما فقط حقوق بدهیم. تصمیمات شورا آثار وضعی بر بودجه شهر دارد. خزانه‌دار شورای شهر تهران گفت: این گزارش، تنها گزارش درآمد و هزینه است و زنگ خطری برای شورا، شهرداری، دولت و مردم است که اداره پایتخت با این وضعیت آینده ناگواری خواهد داشت.

همچنین در جلسه دیروز شورای شهر تهران کلیات طرح «تکلیف شهرداری تهران به ارایه جدول بهای خدمات در قالب لوایح و بودجه سنواتی» تصویب شد. علاوه بر این یک فوریت لایحه معرفی مدیر کل جدید امور مالی و اموال شهرداری تهران به عنوان ذیحساب دو تصویب نشد. همچنین پیشنهاد تخفیف ۵۰ درصدی ورودی باغ پرندگان برای مدارس غیر دولتی به جای تخفیف ۷۵ درصدی رأی نیاورد.

معاون وزیر راه و شهرسازی خبر داد

پرداخت وام نوسازی از ۲ هفته دیگر

مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری با اعلام اینکه پرداخت وام بازآفرینی شهری از دو هفته دیگر آغاز می‌شود، بر تسریع فرآیند صدور اسناد مالکیت در سکونتگاه‌های غیر رسمی تأکید کرد.

به گزارش مهر، هوشنگ عشایری درباره وام پرداختی برای بازآفرینی شهری گفت: این تسهیلات به مبلغ ۵۰ میلیون تومان و سود ۹ درصد تقریبا تا یکی دو هفته دیگر شروع خواهد شد و به توسعه گران یعنی افراد رابط مردم و سازمان بازآفرینی شهری و ساکنان اختصاص می‌یابد.

او ادامه داد: دغدغه مسوولان به سمت بازآفرینی شهری رفته تا جایی که رییس جمهور، بازآفرینی شهری را مهم‌ترین طرح در حوزه شهری می‌داند و این موضوع یک برنامه اجتماعی است که یک سری پیوست‌های کالبدی دارد.

مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری با اشاره به آشفتگی در ساختار شهرسازی گفت: فلسفه بازآفرینی شهری بازگشت به هویت اصلی است. بنابراین معنای بازآفرینی این است که در شهر آشفتگی و سیاست‌های قبلی اشتباه بوده است.

او ورود دولت را به حوزه مدیریت شهری اشتباه دانست و تصریح کرد: قانون اشاره کرده که بایستی اقدامات محله محور باشد، یعنی مردم باید بگویند چه می‌خواهند. قانون تکلیف کرده که شهر باید برای همه شهروندان خصوصا برای جامعه معلولان و سالمندان تسهیل شود.

مدیرعامل شرکت بازآفرینی شهری، موضوع مسکن را فرابخشی دانست و تاکید کرد: این حوزه تابع نظام اقتصاد کلان کشور است، یعنی خودش مستقلا نمی‌تواند عمل کند. بنابراین طبیعتا چون نظام اقتصادی کشور دچار یک سری فراز و فرودهایی شده، این حوزه نیز تحت تاثیر قرار گرفته است. او مهم‌ترین چالش پیش روی مسکن را نبود تناسب بین عرضه و تقاضا عنوان کرد و گفت: بزرگ‌ترین مشکل این است که خانه دوم و خانه خالی آمارش افزایش می‌یابد و این بدین معنی است که تولید متناسب با تقاضا نیست. معاون وزیر راه و شهرسازی ادامه داد: از آنجایی که سکونتگاه‌های غیر رسمی اغلب فاقد سند مالکیت هستند، قرار شد تا در جهت تولید مسکن و بازآفرینی نواحی مذکور، صدور سند مالکیت تسریع شود. عشایری اعلام کرد: خوشبختانه در جلسه شورای اجتماعی که هفته گذشته با حضور اعضا برگزار شد با ۳ پیشنهاد ارایه شده در حوزه بازآفرینی شهری موافقت شد.

به گفته معاون وزیر راه و شهرسازی تأکید بر حوزه مسکن، استحکام‌سازی و نوسازی آن به عنوان مهم‌ترین موضوع مربوط به بخش بازآفرینی در این جلسه بود که پایه اصلی آن واگذاری اراضی و صدور اسناد مالکیت خواهد بود.

او همچنین خبر داد: در این جلسه با اشاره به اینکه شهرهای کوچک فاقد سینما هستند از سوی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی پیشنهاد شد تا به وسیله برنامه اقدام مشترک و تصویب در ستاد بازآفرینی استانی، این اقدام از محل اعتبارات فرهنگی ستاد ملی به انجام برسد.

این مقام مسوول با بیان اینکه نقش دولت در اجرای برنامه ملی بازآفرینی شهری پایدار حمایتگری است، گفت: منابع مالی اولیه طرح تامین شده و اعطای مشوق‌های باقی مانده آن به عهده شهرداری‌هاست که اصلی‌ترین بازیگران موضوع تخفیف‌ها و مشوق‌ها هستند. عشایری تصریح کرد: تمام تخفیف‌ها و مشوق‌های مشمول مناطق محروم کشور شامل مناطق هدف بازآفرینی شهری هم می‌شوند و در همین راستا تخفیف‌ها و تسهیلات ویژه‌ای برای سرمایه‌گذاران در بازآفرینی بافت‌های فرسوده و ناکارآمد تعلق می‌گیرد.

او با اشاره به اینکه بازآفرینی شهری یک برنامه اجتماعی با پیوست کالبدی است، افزود: امیدوارم بتوانیم در راستای ساخت، بهسازی و نوسازی ۱۰۰ هزار واحد مسکونی گام برداریم.

معاون وزیر راه و شهرسازی افزود: طرح استفاده از اراضی دولتی برای پروژه‌های بازآفرینی شهری در دستور کار قرار گرفته است که این اراضی باید ۱۵ روز پس از تحویل در اختیار توسعه‌گران قرار گیرند.

در شهر

◄ شهردار منتخب سرپرست شهرداری تهران شد

روز گذشته در جلسه فوق‌العاده شورای شهر تهران پیروز حناچی، معاون فنی و عمرانی شهردار با ۱۷ رای از مجموع ۲۰ رأی به عنوان سرپرست شهرداری تهران انتخاب و معرفی شد. به گزارش فارس، پیش از این محسن هاشمی، رییس شورای شهر تهران اعلام کرده بود که نیازی به انتخاب سرپرست برای شهرداری تهران نیست و شهردار می‌تواند تا ۱۵ آذر در سمت خود باقی بماند. اما روز گذشته وزارت کشور در ابلاغیه‌ای عنوان کرد که یک‌شنبه ۲۷ آبان آخرین روز کاری شهرداران مشمول قانون منع به کارگیری بازنشستگان است و به همین دلیل شورای شهر تهران در جلسه فوق‌العاده پیروز حناچی شهردار منتخب را به عنوان سرپرست شهرداری انتخاب کردند. لازم به ذکر است هنوز حکم حناچی به عنوان منتخب شورای شهر تهران برای پست شهرداری تهران به تأیید وزارت کشور نرسیده است و سیدابراهیم امینی رییس شورای شهر تهران اعلام کرده که به زودی حکم شهردار تهران از سوی وزیر کشور صادر می‌شود. حناچی، هفته گذشته به عنوان شهردار آینده تهران از سوی شورای شهر انتخاب شد.

◄ پلیس: طرح کاهش آلودگی هوا از سوم آذر اجرا می‌شود

رییس پلیس پایتخت از تعیین مهلت یک هفته‌ای برای دریافت معاینه فنی خودروها خبر داد و گفت: از سوم آذر ماه اعمال قانون برای اجرای طرح کاهش توسط دوربین‌ها در سراسر شهر انجام خواهد شد.

به گزارش ایسنا، سردار حسین رحیمی در این باره تصریح کرد: اجرای طرح سراسری کاهش به دلیل جلوگیری از فشار به مردم به تأخیر افتاد و در آخرین مهلت نیز شهروندان تا پایان هفته جاری فرصت دارند تا نسبت به دریافت معاینه فنی معتبر اقدام کنند.

وی اضافه کرد: خودروهای فاقد معاینه فنی به وسیله تمامی دوربین‌های ثبت تخلفات یعنی دوربین‌های نصب شده در تقاطع‌ها، دوربین‌های کنترل سرعت، دوربین‌های طرح ترافیک و دوربین‌های زوج و فرد و... ثبت خواهد شد. همچنین خودروهایی که از دیگر شهرها وارد تهران می‌شوند در صورتی که معاینه فنی معتبر نداشته باشند جریمه خواهند شد. منظور از معاینه فنی معتبر یعنی معاینه فنی که مربوط به اطلاعات خودرو و تمامی تست‌ها و فرایندهای آن باشد که در سامانه «سیمفا» ثبت شده باشد. بنابراین دیگر خودروها که معاینه فنی نامعتبر داشته باشند جریمه خواهند شد.

رییس پلیس پایتخت اضافه کرد: تمامی خودروها اعم از خودروهای سبک و سنگین، خودروهای شخصی، دولتی، نظامی، خدماتی، عمومی و... باید معاینه فنی را دریافت کنند، در غیر این صورت اعمال قانون خواهند شد. سردار رحیمی با بیان اینکه این طرح به شکل ۲۴ ساعته اجرا خواهد شد، گفت: در هماهنگی با عوامل شهرداری نیز از آنان خواستیم که ساعات کار مراکز معاینه فنی را افزایش دهند و تا پایان هفته مراکز معاینه فنی با تمام ظرفیت فعال خواهند بود.

وی در مورد محدوده طرح ترافیک و زوج و فرد، اظهار کرد: در این زمینه نیز آمارهای ما از ورود غیرمجاز چندان خوب نیست. شهروندان باید توجه داشته باشند که ورود غیرمجاز به محدوده طرح ترافیک و زوج و فرد جریمه و اعمال قانون به همراه دارد.

رحیمی در بخش دیگری از صحبت‌های خود، در پاسخ به اینکه آیا خودروها برای ترددر در تهران حتما باید از مراکز معاینه فنی تهران معاینه فنی دریافت کنند، گفت: با توجه به فعالیت سامانه سیمفا دیگر نیازی نیست که حتما معاینه فنی از مراکز داخل تهران باشد، بلکه از هر مرکزی که اطلاعات آن در سیمفا وجود داشته باشد، می‌توان نسبت به دریافت معاینه فنی اقدام کرد.

رییس پلیس پایتخت درباره اجرای این قانون برای موتورسیکلت‌ها نیز گفت: فعلا موتورسیکلت‌ها در دستور کار قرار ندارند.

رحیمی درباره اینکه چه خودروهایی باید معاینه فنی دریافت کنند، خاطرنشان کرد: تمامی خودروهایی که چهار سال و بیشتر از تولید آن گذشته باشد باید معاینه فنی دریافت کنند و دیگر تفاوتی نمی‌کند که این خودروها تولید داخل باشند یا وارداتی.

شرکت ملی نفت ایران
شرکت ملی صنایع پتروشیمی
شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران (سهامی خاص)

فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه خرید (دو مرحله‌ای)
به شماره درخواست (۹۶۰۰۰۷۴) شماره مناقصه ۱۲۹۱/ج د/۹۷

نوبت اول
شماره مجوز: ۴۱۸۰-۱۳۹۷

شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران در نظر دارد ادوات ایمنی و آتش‌نشانی مورد نیاز خود را از طریق مناقصه عمومی خریداری نماید. لذا مناقصه‌گران می‌توانند با رعایت نکات درج شده در سایت‌های HTTP//IETS.MPORG.IR.gsogpc.nisoc.ir (پایگاه ملی مناقصات) نسبت به دریافت و تکمیل اسناد ارزیابی کیفی، مطابق برنامه زمانبندی شده ذیل اقدام و مدارک مربوطه را به آدرس گچساران شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران دبیرخانه کمیسیون مناقصات اتاق ۲۴ ارسال نمایند.
آخرین مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی ۹۷/۰۹/۲۸
تاریخ گشایش پاکات ارزیابی کیفی ۹۷/۱۰/۰۲
لازم به ذکر است برنامه زمان‌بندی و تحویل اسناد مناقصه پس از ارزیابی کیفی برای شرکت‌هایی که حداقل نمره اعلام شده را کسب نمایند طی دعوت‌نامه اطلاع‌رسانی خواهد شد. در ضمن ارائه تصویر برابر با اصل آخرین تغییرات صاحبان امضاء مجاز درج شده در روزنامه رسمی الزامی بوده و امکان ارائه ۲۵٪ پیش‌پرداخت مقدور نمی‌باشد.
طبق قانون حمایت از تولیدکنندگان داخلی، در صورت وجود سازندگان / تولیدکنندگان داخلی، مشروط به تایید فنی کالای پیشنهادی اولویت خرید با آنها می‌باشد.

روابط عمومی شرکت بهره‌برداری نفت و گاز گچساران

سازمان تامین اجتماعی
مدیریت درمان تامین اجتماعی استان اردبیل

آگهی مناقصه عمومی
مرحله دوم (نوبت اول)

مدیریت درمان تامین اجتماعی استان اردبیل در نظر دارد عملیات اجرایی بازسازی رختشور خانه و مسقف کردن فضای فیزیکی بخش MRI بیمارستان سبلان اردبیل را از طریق مناقصه (طبق شرایط مندرج در اسناد مناقصه که در تاریخ ۹۷/۸/۲۸ در سامانه ستاد منتشر خواهد شد) واگذار نماید.
اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط می‌توانند به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه و اسناد مناقصه را دریافت و پس از تکمیل در سامانه (ستاد) بارگذاری و ارسال نمایند.
ضمنا:
۱-مهلت دریافت اسناد مناقصه از سامانه ستاد از تاریخ ۱۳۹۷/۸/۲۸ لغایت ۱۳۹۷/۹/۱ می‌باشد.
۲-آخرین مهلت بارگذاری و ارسال اسناد تکمیل شده مناقصه و قیمت پیشنهادی در سامانه ستاد ساعت ۱۴ عصر روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۷/۹/۱۲ می‌باشد.
۳-هزینه انتشار اگهی در روزنامه بر عهده برنده مناقصه می‌باشد.
۴-شماره تماس واحد تدارکات مدیریت درمان تامین اجتماعی استان اردبیل ۰۹۱۴۳۵۴۴۴۵۸-۰۴۵۳۳۲۷۱۹۰۷

روابط عمومی مدیریت درمان تامین اجتماعی استان اردبیل

آگهی تغییرات صندوق سرمایه گذاری مشترک نقش جهان به شماره ثبت ۳۰۵۳۴ و شناسه ملی ۱۰۳۲۰۸۳۲۷۲۹ به استناد صورتجلسه مجمع صندوق مورخ ۱۳۹۷/۰۴/۱۶ ومجوز ۱۲۲/۳۷۲۱۴ مورخ ۱۳۹۷/۴/۲۶ سازمان بورس واوراق بهادار تصمیمات ذیل اتخاذ شد : بند ذیل به انتهای اساسنامه اضافه گردید: صندوق و ارکان آن همواره ملزم به رعایت الزامات، قوانین و مقرراتی هستند که توسط سازمان یا سایر مراجع دارای صلاحیت تصویب و ابلاغ میگردد. صاحبان واحد های ممتاز جدید به شرح ذیل می باشد: کارگزاری اردیبهشت ایرانیان به شناسه ملی ۱۰۲۶۰۴۶۳۵۲۱ تعداد ۱۹۰ واحد سرمایه گذاری ممتاز سرمایه گذاری فرهنگیان به شناسه ملی ۱۰۱۰۱۳۸۰۳۱۳ تعداد ۳۰۰ واحد سرمایه گذاری ممتاز سبدگردان سرآمد بازار به شناسه ملی ۱۴۰۰۵۰۴۸۷۱۱ تعداد ۵۱۰ واحد سرمایه گذاری ممتاز سازمان ثبت اسنادواملاک کشور اداره ثبت شرکت ها و موسسات غیرتجاری تهران (۲۹۳۸۵۶)

سامانه پیامکی روزنامه تعادل
به شماره ۳۰۰۰۵۳۲۰ در دسترس شماست

مخاطبان عزیز می‌توانند نظرها، انتقادات و پیشنهادهای خود درمورد مطالب مختلف روزنامه را با ذکر جزئیات به این سامانه پیامک نمایند.

اخبار

۳ انتصاب جدید در وزارت صمت

باحکم وزیر صنعت سرپرست سازمان توسعه تجارت، سرپرست ایدرو و سرپرست ایمیدرو منصوب شدند. وزیر صنعت، معدن وتجارت طی احکام جداگانه‌ای جمشید ملارحمان را به عنوان «سرپرست سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران»، شهریار طاهرپور را به عنوان «سرپرست سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران» و محمدرضا مودودی را به عنوان «سرپرست سازمان توسعه تجارت ایران» منصوب کرد. براساس این گزارش، رضا رحمانی ضمن تقدیر از زحمات مجتبی خسروتاج در دوران تصدی برسازمان توسعه تجارت در متن حکم محمدرضا مودودی، معاون توسعه صادرات کالا و خدمات سازمان توسعه تجارت آورده است: با توجه به سوابق و توانمندی و شایستگی‌های ارزشمند جنابعالی به موجب این حکم وباحفظ پست سازمانی به عنوان «سرپرست سازمان توسعه تجارت ایران» منصوب می‌شوید تا باصرف همت و تلاش مضاعف و حسن هماهنگی و تعامل باعوامل خبره وصاحب‌نظر سازمانی وبرون سازمانی وبهره گیری از ظرفیت‌های موجود موجبات پیشبرد وظایف خطیر محوله علی‌الخصوص رشد و توسعه سهم صادرات کشور در تراز تجاری ومبادلاتی را بااعمال تصمیمات مناسب و شجاعانه فراهم نمایید. رحمانی همچنین از تلاشهای منصور معظمی مدیرعامل سابق ایدرو تقدیر و طی حکمی خطاب به شهریار طاهرپور معاون نوسازی و بهره‌برداری این سازمان تصریح کرده است: با توجه به سوابق و توانمندی و شایستگی‌های ارزشمند جنابعالی به موجب این حکم وباحفظ پست سازمانی به عنوان «سرپرست سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران» منصوب می‌شوید تا با صرف همت و تلاش مضاعف و حسن هماهنگی و تعامل با عوامل خبره و صاحب‌نظر سازمانی و برون سازمانی و بهره گیری از ظرفیت‌های موجود موجبات پیشبرد وظایف خطیر محوله علی‌الخصوص رشد و توسعه صنعت و نوسازی صنایع ایران را با اعمال تصمیمات مناسب و شجاعانه فراهم نمایید. همچنین وزیر صنعت، معدن وتجارت با صدور حکمی جمشید ملارحمان را به سمت «سرپرست سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران» منصوب کرد. رحمانی ضمن تقدیر از کرباسیان مدیرعامل سابق ایمیدرو، با صدور حکمی خطاب به جمشید ملارحمان آورده است: با توجه به سوابق و توانمندی و شایستگی‌های ارزشمند جنابعالی به موجب این حکم وباحفظ پست سازمانی به عنوان «سرپرست سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران» منصوب می‌شوید تا باصرف همت و تلاش مضاعف و حسن هماهنگی و تعامل باعوامل خبره وصاحب‌نظر سازمانی و برون سازمانی و بهره گیری از ظرفیت‌های موجود موجبات پیشبرد وظایف خطیر محوله به‌ویژه ارتقای فناوری پیشرفته ومدرن در انجام فعالیت‌های معدنی باحفظ واخذ منظم حقوق دولت فراهم کنند.

تاوان گران نشدن نان را نباید نانوایان بدهند

ایسنا | در شرایطی که حدود یکسال از لغو مصوبه افزایش قیمت نان می‌گذرد، این محصول همچنان با همان نرخ‌های افزایش یافته عرضه می‌شود. در این شرایط رییس اتاق اصناف ایران معتقد است که باید واقعیت قیمت نان را پذیرفت.

آذرماه سال گذشته مصوبه‌ای از سوی ستاد تنظیم بازار ابلاغ شد که براساس آن قیمت نان افزایش یافت اما پس از یکی دو روز رییس جمهوری با این افزایش قیمت مخالفت کرده و نهایتا مقرر شد قیمت نان به حالت سابق برگردد، اما هم‌اکنون که حدود یک سال از این مساله می‌گذرد، تقریبا همه نانوایی‌ها نان را براساس نرخ‌های همان مصوبه لغو شده، به مردم عرضه می‌کنند. علی فاضلی گفت: سال گذشته با توجه به اینکه تقریبا سه سال از ثابت ماندن قیمت نان می‌گذشت و نانوایی‌ها بارها اعتراض‌شان را نسبت به افزایش نیافتن قیمت‌ها اعلام کردند بالاخره مصوبه‌ای برای افزایش قیمت این محصول ابلاغ شد، اما پس از آن این مصوبه لغو شد. رییس اتاق اصناف ایران افزود: شاید بتوان پذیرفت که قیمت نان به دلیل استراتژیک بودن این محصول و کاهش فشار بر مردم در شرایط اقتصادی کنونی افزایش نیابد، اما تاوان این گران نشدن را نباید نانوایان و تولیدکنندگانی بدهند که خود با مشکلات عدیده‌ای برای تولیدنان مواجه هستند.

جریمه ۱۲۲ میلیارد تومانی برای قاچاقچیان کالا

تسنیم | رییس مجتمع ویژه قاچاق کالا و ارز سازمان تعزیرات حکومتی استان تهران گفت: در ۶ ماهه اول سال ۲ هزار و ۳۴۰ پرونده در تعزیرات استان تهران تشکیل و میزان محکومیت آنها حدود ۱۲۲ میلیارد تومان بود. مرتضی خدایی، در مورد وضعیت جریمه‌های وصولی از محکومیت قاچاق اظهار کرد: قاچاق یک معضل اجتماعی است که پیچیدگی‌های خاص خود را دارد و اگر نتوانیم شرایط ایجاد آن را شناسایی کنیم قطعا برخورد با آن نیز دچار مشکل خواهد شد. او افزود: مهم‌ترین اقدام برای این امر نامن کردن بستر قاچاق است که این مساله نیز معطوف به بروزرسانی قوانین است که البته به‌روزرسانی باید در ابعاد و زمان مشخصی صورت بگیرد تا مثمر ثمر باشد. به گفته او، در ۶ ماهه اول سال ۹۷ نزدیک به ۲ هزار و ۳۴۰ فقره پرونده در استان تهران در سازمان تعزیرات تشکیل و در نهایت ۹۵ درصد پرونده‌ها مختومه شد و میزان محکومیت آنها حدود ۱۲۲ میلیارد تومان بود. خدایی با اشاره به اینکه قانون در خصوص مبارزه با قاچاق کالا جامع است اما در بخشی از مقررات نیاز به به‌روزرسانی دارد، ادامه داد: قوانین در مبارزه با قاچاق کالا بازدارندگی دارند، اما عمده مشکل ما در حوزه قاچاق بحث جزیره‌ای عمل کردن نهادهای مختلف است.

در نشست هیات نمایندگان اتاق ایران تشریح شد

سطوح معضلات اقتصادی

اقتصاد ایران این روزها زیر سایه معضلات ریز و درشت قرار دارد و شاید به همین دلیل باشد که نشست آبان‌ماه اتاق ایران، با محوریت «بررسی مشکلات و چالش‌های روز اقتصاد ایران»، برگزار شد. رییس اتاق ایران اما در این نشست، با تقسیم‌بندی مشکلات اقتصادی کشور به سه سطح عمده «قواعد بازی حاکم بر اقتصاد کشور»، «اقتصاد کلان» و «اقتصاد خرد»، حل معضلات موجود در دو سطح آخر را مستلزم حل معضلات در سطح نخست دانست و گفت تا زمانی که مشکلات این بخش حل نشود، نمی‌توان از بن‌بست اقتصادی کنونی در کشور خارج شد. «بررسی فراز و نشیب‌ها و ناپایداری اقتصادی کشور در ۱۰ سال اخیر»، «ابراز نگرانی از وضعیت صنعت قطعه‌سازی» و «بررسی داده‌هایی در مورد اندازه نهاد دولت در ایران» هم از دیگر موضوعاتی بود که نمایندگان بخش خصوصی و مهمانان نشست، به طرح و توضیح آنها پرداختند. نمایندگان پارلمان بخش خصوصی در این نشست اما دست کم دو دستور کار خاص دیگر هم داشتند: نخست «تقدیر از دبیر کل مرکز داوری بین‌المللی اتاق ایران و رییس مرکز حقوقی بین‌المللی ریاست جمهوری» که پرونده شکایت دولت ایران از دولت امریکا در دیوان بین‌المللی لاهه را مدیریت کرده و دیگری، «تصویب آیین‌نامه تشکل‌های اقتصادی و نحوه عضویت تشکل‌ها در هیات نمایندگان اتاق ایران».

اعضا چه گفتند؟

چهل و یکمین نشست پارلمان بخش خصوصی با محوریت «بررسی مشکلات و چالش‌های روز اقتصادی» برگزار شد. رییس اتاق ایران طی سخنرانی خود به روند تدوین قانون بودجه ۹۸ اشاره کرد و از دولت خواست در این رابطه به برنامه ششم توسعه توجه جدی داشته و کاهش تصدی گری خود را پیگیری کند. مصطفی رناسی، عضو هیات نمایندگان اتاق ایران به عنوان سخنران پیش از دستور به فراز و نشیب‌ها و ناپایداری اقتصادی به ویژه در ۱۰ سال اخیر اشاره کرد و گفت: متأسفانه در سال‌هایی که رشد اقتصادی هم داشته‌ایم، شرایط تداوم نداشته و خیلی زود وضعیت دگرگون شده است. این فعال اقتصادی به شرایط تحریم اشاره کرد و افزود: «کاهش روابط بین‌المللی»، «کاهش دسترسی به بازارهای جهانی»، «کاهش دسترسی به اطلاعات روز»، «افزایش هزینه‌های تولید کالا»، «تغییرات مستمر قوانین»، «ناپایداری ارزی پول»، «کاهش صادرات»، «افزایش فساد»، «افزایش فرار مغزها»، «کاهش درآمدهای نفتی» و «کاهش سرمایه گذاری خارجی» از جمله تهدیدهای این دوران هستند.

او اتخاذ سیاست‌های مدبرانه برای تبدیل تهدیدها به فرصت را نیز بسیار مهم توصیف و پیشنهاد کرد: در این ایام باید «ایجاد شفافیت با حذف رانت‌ها و یارانه‌ها و مبارزه با فساد از طریق فعالیت آزاد رسانه‌ها»، «تک نرخی شدن ارز و کاهش رانت‌های ارزی»، «ایجاد اشتغال»، «آزادسازی اقتصاد»، «واگذاری امور به بخش خصوصی و کاهش هزینه‌های بنگاه‌داری دولت»، «شبکه‌سازی واحدهای کوچک برای افزایش بازدهی آنها»، «افزایش خوشه‌های تولیدی»، «انعقاد تفاهم‌نامه‌های دوجانبه»، «حذف مالیات‌های مضاعف به‌ویژه در ارتباط با کشورهای همسایه»، «بخشش جرایم و تقسیط بدهی واحدهای کوچک ومتوسط به سازمان تأمین اجتماعی»، «امور مالیاتی و گمرک»، «انعقاد تفاهم‌نامه‌های تجارت ترجیحی» و «اصلاح قانون سرمایه‌گذاری» مورد توجه قرار گیرد.

در ادامه این نشست، فرشاد فاطمی عضو شورای رقابت به بررسی تجارب کشورهای موفق در کوچک‌سازی پرداخت. به گفته او اندازه دولت در اقتصاد منوط به دخالت حداقلی دولت و اصلاح شکست بازار است. بر اساس توضیحات ارایه شده توسط این اقتصاددان، اندازه دولت در اقتصاد با معیار نسبت بودجه دولت به تولید ناخالص داخلی در نظر گرفته می‌شود که با این حساب و در مقایسه با کشورهایی که او به مطالعه تطبیقی پرداخته بود، اندازه دولت در ایران در مقایسه با کشورهای مورد مطالعه کوچک‌تر است. فاطمی گفت: نه تنها اندازه دولت در اقتصاد، بلکه حتی سهم دولت در آموزش و بهداشت نیز هنوز کوچک است. به اعتقاد او، با وجود تأکیداتی که بر روند خصوصی‌سازی در کشور می‌شود، در شرایط فعلی آزادسازی اقتصاد، توسعه فضای رقابتی و خروج دولت از تصدی گری‌های غیرضروری اهمیت بیشتری دارد.

آیین‌نامه تشکل‌های اقتصادی و نحوه عضویت تشکل‌ها در هیات نمایندگان اتاق ایران دیگر دستور جلسه چهل و یکمین نشست هیات نمایندگان اتاق ایران بود که پس از توضیحات ارایه‌شده توسط کیوان کاشفی عضو هیات رییسه اتاق ایران، با ۵۲ درصد رای موافق، تصویب شد. به گفته کاشفی، تعاریف و ضوابط مرتبط با تشکل‌های اقتصادی مشخص نیست و در این آیین‌نامه تلاش شده تا این دو نقص درباره تشکل‌ها اصلاح شود. ضمن اینکه هدف اساسی، جلوگیری از موازی کاری در تأسیس تشکل‌های اقتصادی است.

آسیب‌شناسی بیماری‌های مزمن اقتصاد

رییس اتاق ایران اما ضمن مروری بر مشکلات و علل بروز آنها در سطح اقتصاد کشور، گفت: «عدم تمرکز در ساختار تصمیم‌گیری اقتصادی»، «عدم بهره گرفتن از تجربه صاحبان دانش و عمل»، «قرار دادن پایه‌های موتور خلق ثروت بر فعالیت‌های نامولد و رانتی به جای نوآوری و فعالیت‌های مولد صنعتی» و در نهایت، «همسو نبودن سیاست خارجی با سیاست اقتصادی»، علل اساسی تمام مشکلات اقتصادی هستند. به اعتقاد غلامحسین شافعی، رییس اتاق ایران برای برون‌رفت از وضعیت فعلی کشور نیز تنها یک راه‌حل وجود دارد و آن بازبینی قواعد بازی ترسیم شده در اقتصاد کشور و اصلاح آنها و پرهیز از تکیه به راه‌حل‌هایی است که خود معلول این قواعد بازی هستند.

او با اشاره به حضور وزیری جدید کابینه در جمع نمایندگان پارلمان بخش خصوصی، پیش از اخذ رأی اعتماد از مجلس شورای اسلامی، گفت: در این نشست‌ها این موضوع مطرح شد که اتاق ایران برنامه‌های وزرا را بعد از انتخاب، پایش می‌کند و وعده‌های آنها را از نظر اجرایی شدن بررسی و نتیجه را منتشر خواهد کرد. اتاق این کار را در مورد وزرای جدید انجام خواهد داد و امیدواریم که آنها بتوانند وعده‌های خود را اجرایی کنند.

به گفته شافعی، ناتوانی ما در حل مشکلات، ریشه در عدم ارایه یک صورت‌بندی دقیق از مشکلات اقتصادی کشور دارد. وقتی نتوانیم صورت‌بندی دقیق از مشکلات خود ارایه دهیم و درجه اهمیت و اولویت آنها را در این صورت‌بندی تعیین کنیم با وضعیتی روبرو می‌شویم که این روزها با آن مواجه هستیم. از طرفی گاهی مشاهده می‌شود مشکلاتی که از نظر اهمیت و اولویت در درجه‌های متفاوتی نسبت به یکدیگر هستند همه در یک ظرف ریخته می‌شوند و سپس برای حل آنها از سوی افراد مختلف راهکار ارایه می‌شود. با این روش قادر به حل اساسی مشکلات متعدد اقتصادی کشور نخواهیم بود؛ باید مشکلات اقتصادی را بر اساس اهمیت و اولویت دسته‌بندی و سطح‌بندی کنیم.

مشکلات اقتصادی ایران

رییس پارلمان بخش خصوصی اما معتقد است معضلات اقتصاد ایران را با یک سطح‌بندی سه‌گانه، بهتر می‌توان درک و رفع کرد. به عقیده شافعی، سطح اول مشکلات اقتصادی کشور، «قواعد بازی حاکم بر اقتصاد» است و سطوح دوم و سوم نیز به ترتیب، سطح «اقتصاد کلان» و سطح «اقتصاد خرد» هستند. بر این اساس، وجود معضلاتی در سطح نخست، یعنی سطح «قواعد بازی حاکم بر اقتصاد کشور»، موجب می‌شود مدد گرفتن از راه‌حل‌هایی که در سطح «اقتصاد کلان» ارایه می‌شوند، همانند اصلاح متغیرهای پولی، مالی یا قیمتی، نتواند به خروج از بن‌بست بینجامد. به گفته شافعی، هنگامی که پیشنهادهای مختلف را بررسی می‌کنیم، متوجه می‌شویم که قریب به اتفاق این پیشنهادها از زاویه دید سطح دوم و سوم، یعنی از سطح اقتصاد کلان یا خرد به مشکلات پرداخته‌اند. به همین علت است که تاکنون قادر به حل مشکلات خود نبوده‌ایم. اما واقعیت این است که مشکلات اقتصادی کشور از قواعد بازی نامطلوبی حاصل شده که خود عامل ایجاد مشکلات بعدی هستند و هر کوشش برای اصلاح آن را بی‌اثر می‌کنند.

اما منظور از «قواعد بازی نامطلوب» در اینجا به چه معنا است؟ شافعی معتقد است مادامی که مشکلاتی همچون «عدم تمرکز در ساختار تصمیم‌گیری اقتصادی»، «عدم بهره گرفتن از تجربه صاحبان دانش و عمل»، «قرار دادن پایه‌های موتور خلق ثروت بر فعالیت‌های نامولد و رانتی به جای نوآوری و فعالیت‌های مولد صنعتی» و در نهایت، «همسو نبودن سیاست خارجی با سیاست اقتصادی»، علل اساسی تمام مشکلات اقتصادی کشور در سطح نخست هستند. او می‌گوید: برای برون‌رفت از وضعیت فعلی تنها یک راه‌حل وجود دارد و آن بازبینی قواعد بازی ترسیم شده در اقتصاد کشور و اصلاح آنها و پرهیز از تکیه به راه‌حل‌هایی است که خود معلول این قواعد بازی هستند.

تأکید بر «تقدم منابع بر مصارف» در بودجه ۹۸

در حالی که طبق قانون، دولت برای تحویل لایحه بودجه عمومی کشور به مجلس شورای اسلامی کمی بیش از دو هفته زمان دارد، ورود به زمینه‌های اساسی این لایحه نزد فعالان بخش خصوصی هنوز آغاز نشده است. چراغ اول را اما ظاهرا رییس اتاق بازرگانی ایران روشن کرده است. لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ احتمالا نخستین لایحه بودجه‌ای است که نمایندگانی از اتاق بازرگانی ایران، به نمایندگی از کلیت بخش خصوصی کشور در کمیته‌های مختلف آن حضور دارند. شافعی در این مورد گفت: انتظار بر این است تا دولتمردان در بودجه سال آینده مواد برنامه‌های توسعه را پیگیری کنند نه اینکه بودجه تنها سند دخل و خرج کشور باشد. در واقع، در بهترین تعریف از لایحه بودجه، تعادل بودجه و نداشتن کسری باید در نظر باشد. از طرف دیگر، اصل تقدم منابع بر مصارف رعایت و مصارف بودجه بر اساس منابع درآمدی قابل حصول و پایدار، باید تنظیم شود.

شافعی اما به عدم تحقق برنامه‌ریزی‌ها برای کاستن از حجم دولت، که تقریبا در تمامی برنامه‌های بودجه کشور مورد تأکید قرار گرفته، اشاره می‌کند و می‌گوید: مطابق مواد برنامه‌های توسعه کشور قرار بود تا هر سال از حجم دولت کاسته شود و امر تصدی گری دولت کاهش یابد؛ امری که کمتر شاهد آن بوده‌ایم. از طرفی پس از برنامه سوم توسعه، مصوب شده بود تا به منظور کنترل هزینه‌های دولت و مدیریت بهتر بر درآمدهای نفتی به عنوان یک ثروت بین نسلی، «حساب ذخیره ارزی» و پس از آن «صندوق توسعه ملی» ایجاد شود و بخشی از درآمدهای نفت در آن ذخیره و تنها به عنوان پشتوانه فعالیت‌های تولیدی و صنعتی کشور قرار داده شود. این در حالی است که متأسفانه دست‌اندازی‌های دولت‌ها سبب شده تا امروز که با تحریم‌های غیرمنصفانه امریکا روبه‌رو هستیم، وضعیت مناسبی در این رابطه نداشته باشیم. او ادامه می‌دهد: از دولت درخواست می‌کنیم مانع این زیادی خواهی‌ها شده و منابع صندوق را صرف هزینه‌های جاری و پروژه‌های تکراری که حاصلی برای مملکت ندارند، نکند. شافعی اما نسبت به ایجاد بحران بدهی در کشور در سال‌های آینده هم هشدار داد و گفت: پوشش هزینه‌های غیر متعارف در راستای تراز کردن اسناد بودجه کشور از محل انتشار اوراق مشارکت و اسناد خزانه، خطر عدم توازن وضع مالی دولت در سال‌های آتی را در پی خواهد داشت. او ادامه داد: تداوم رویه استفاده از اوراق تعهدزا می‌تواند به بحران بدهی در آینده تبدیل شود. علاوه بر این، گسترش انتشار اوراق به معنای بزرگ شدن بخش عمومی در آینده و جایگزینی آن به جای بخش خصوصی خواهد بود که با روح حاکم بر سیاست‌های اصل ۴۴ و اقتصاد مقاومتی مغایرت دارد.

۵ خواسته ایران از دیوان لاهه

دبیر کل مرکز داوری بین‌المللی اتاق ایران و رییس مرکز حقوقی بین‌المللی ریاست جمهوری که مهمان ویژه چهل و یکمین نشست هیات نمایندگان اتاق ایران بود، اعضای هیات نمایندگان، از او که در دعوای ایران علیه امریکا در لاهه هلند، ریاست تیم حقوقی ایران را به عهده داشت، تقدیر کردند. محسن محبی، با ارایه گزارشی از عملکرد تیم حقوقی ایران در دعوای ایران علیه امریکا در دیوان لاهه، تأکید کرد که با هم‌اندیشی و گفت‌وگو می‌توان از بن‌بست تحریم‌ها عبور کرد.

محبی با بیان این نکته که پیمان مودت میان ایران و امریکا، پیمانی بین‌المللی است و قطع رابطه سیاسی و حتی جنگ تأثیری در این معاهده بین‌المللی ندارد، گفت: با وجود تمام حواشی، پیمان مودت لازم‌الاجراست و در بند اقتصادی این معاهده هم تأکید شده که دو دولت باید زمینه فعالیت تجاری و اقتصادی طرفین را فراهم کنند و حضور شرکت‌های تجاری دولت مقابل در خاک کشور خود را به رسمیت بشناسند. او ادامه داد: بر اساس همین بند است که تحریم‌های امریکا علیه ایران تبعیض‌آمیز محسوب می‌شود و تیم حقوقی ایران با استناد به همین بند و نیز ماده «شرط کامل الوداد» که بر اساس آن دولت امضاکننده هر امتیازی که به دوست خود می‌دهد باید به دولت‌های دیگر هم بدهد، توانست در دعوای امریکا علیه ایران در دیوان لاهه به پیروزی دست یابد.

او با تأکید بر این موضوع که دعوای ایران و امریکا در دیوان لاهه، دعوای برجامی نبود، گفت: «تعلیق فوری تحریم‌ها»، «بازگشت لایسنس فروش هواپیما»، «پیروی از دستورات دیوان لاهه»، «عدم اخلال در روند فعالیت اقتصادی اشخاص حقیقی و حقوقی» و «ارایه گزارش امریکا هر سه ماه یک بار درباره موارد یاد شده به دیوان لاهه»، ۵ خواسته‌های اصلی ایران در دیوان لاهه بود که مطرح شد و خوشبختانه ایران توانست به بیش از ۵۰ درصد از خواسته‌های خود در این دعوا دست یابد. به گفته محبی با استناد به پیروزی حقوقی ایران در دیوان لاهه است که امروز شاهد موضع‌گیری اروپا علیه امریکا هستیم. بر همین اساس باید اتاق‌های بازرگانی و به خصوص امور بین‌الملل اتاق‌ها از این رأی و فرصت پیش آمده نهایت بهره را ببرند. او در ادامه با بیان این نکته که مواجه با تحریم‌ها در گرو توجه به ۳ مولفه اساسی یعنی دولت، بخش خصوصی و مردم است، افزود: متأسفانه آنچه باعث شده آن‌طور که باید به نتیجه دلخواه نرسیم، نبود گفتمان در داخل کشور برای حل مشکلات است.

وضعیت تورم کالاهای قابل تجارت و غیرقابل تجارت نشان می‌دهد

خودنمایی تورم در تجارت

تعادل | براساس آخرین آمارهای بانک مرکزی، نرخ تورم نقطه به نقطه کالاها و خدمات مصرفی در شهریورماه سال ۱۳۹۷ معادل ۳۱،۴ درصد بوده است. آمارها نشان می‌دهد، طی این مدت، افزایش قیمت کالاهای قابل تجارت به میزان قابل توجهی بیشتر از رشد بهای کالاهای غیرقابل تجارت بوده است؛ به‌طوری که تورم نقطه به نقطه کالاهای قابل تجارت در شهریور ماه معادل ۵۱،۱ درصد بوده، اما تورم اقلام غیر قابل تجارت ۱۵،۹ درصد رقم خورده است. آمار تورم کالاهای صادراتی نیز نشان می‌دهد، شاخص قیمت کالاهای صادراتی در شهریور ماه ۱۳۹۷ نسبت به فروردین ماه حدود ۲،۵ برابر بیشتر شده است. همچنین ارزیابی‌ها نشان می‌دهد، روند افزایشی تورم برای کلیه کالاها، چه قابل تجارت و چه غیرقابل تجارت افزایشی بوده است، اگرچه با توجه به رابطه مستقیم تورم قابل تجارت با نرخ ارز هر کشور، تورم کالاهای قابل تجارت افزایش بیشتری را تجربه کرده است. بطوری که مطابق آمارها، در شهریور ماه ۱۳۹۷، تورم کالاهای قابل تجارت به ۵۱،۱ درصد و تورم کالاهای غیرقابل تجارت به ۱۵،۹ درصد رسیده است. همچنین روند شاخص قیمت کالاهای صادراتی ایران طی بازه زمانی یکساله از شهریور ۱۳۹۶ تا شهریور ۱۳۹۷ حاکی از این است که از فروردین ماه ۱۳۹۷ شاخص قیمت اقلام صادراتی کشور نیز رشد چشمگیری را تجربه کرده است. بطوری که این شاخص در فروردین ماه ۱۳۹۷ معادل ۳۴۴،۳ بوده، در حالی که در شهریور ۱۳۹۷ با افزایش تقریبا ۲،۵ برابری به حدود ۸۴۹،۲ رسیده که به‌نظر می‌رسد عمدتا به دلیل افزایش نرخ ارز در مدت یاد شده باشد.

بررسی تورم در تجارت

برخی اقتصاددانان بر این باورند که در تحلیل و بررسی نرخ تورم، بهتر است که ضمن بررسی تغییر تورم از منظر تغییر شاخص بهای کالاها و خدمات گوناگون، از منظر قابلیت تجارت نیز مورد ارزیابی قرار گیرد. کالا یا خدمت قابل تجارت، کالا و خدمتی است که از قابلیت مبادله برخوردار بوده و می‌تواند از طریق تجارت، در کشور دیگری نیز عرضه شده و به فروش برسد. این در حالی است که کالا یا خدمت غیرقابل تجارت واجد چنین ویژگی نبوده و به دلایلی از جمله هزینه بالای حمل و نقل در هر واحد محصول، از صرفه اقتصادی برای تبادل به خارج از مرزهای یک کشور برخوردار نیست. به لحاظ نظری، کالاهای قابل تجارت از قانون قیمت واحد پیروی می‌کنند، به این معنی که به دلیل پیوستگی بازارها و رقابت جهانی، دامنه تغییرات بهای این گروه کالاها در بین کشورهای جهان، کم است. در مقابل کالای غیرقابل تجارت به علت محدود شدن تولید و عرضه آن به اقتصاد داخلی، صرفا در این محدوده، قابل رقابت بوده و معمولا به علت سیاست‌های اقتصادی مختلف حاکم در کشورها از حیث وجود محیط کسب و کار رقابتی و شدت رقابت در بین تولیدکنندگان و عرضه‌کنندگان داخلی، تفاوت قیمت بین اقتصادها، محسوس و در برخی موارد، قابل توجه است. از این رو، در مجموع، انتظار بر این است که تورم در مورد کالاها و خدمات تجارت‌پذیر به دلیل اینکه در معرض سطح بالاتری از رقابت بین‌المللی قرار می‌گیرد، کمتر از تورم در کالاها و خدمات غیرقابل تجارت، باشد.

براساس گزارش منتشره از سوی معاونت بررسی‌های اقتصادی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران، داده‌های مربوط به شاخص بهای کالاها و خدمات قابل تجارت و غیرقابل تجارت، سهم تورم بین‌المللی و تورم داخلی را در تغییر تورم کالاها و خدمات مصرفی خانوارها، اندازه‌گیری می‌کند. تورم اقلام غیرقابل تجارت شاخصی است که بطور نسبی، میزان فراتر رفتن تقاضا از عرضه را در یک اقتصاد داخلی نشان می‌دهد و تورم اقلام تجارت‌پذیر، تحت تاثیر تحولات بازارهای جهانی و نوسانات نرخ ارز، قرار می‌گیرد. بر اساس داده‌های بانک مرکزی، شاخص تغییر بهای کالاها و خدمات مصرفی شهری براساس تغییر شاخص بهای کالاها و شاخص بهای خدمات با ضرایب اهمیت ۴۸،۴ درصد برای کالا و ۵۱،۶ درصد برای خدمات، تعیین می‌شود، که ضرایب اهمیت مذکور نیز از گزارش مربوط به وضعیت هزینه-درآمد بودجه خانوار استخراج می‌شود. چنانچه تورم یا تغییر شاخص بهای کالاها و خدمات، بر اساس قابلیت تجارت اقلام، طبقه‌بندی شود، در این صورت دو جزء شاخص، شامل شاخص بهای کالاها و خدمات تجارت پذیر و شاخص بهای کالاها و خدمات غیر قابل تجارت خواهد بود. در گزارش‌های بانک مرکزی، ضریب اهمیت ۴۴،۱ درصد برای اقلام تجارت پذیر و ۵۵،۹ درصد برای اقلام غیرقابل تجارت، در نظر گرفته شده است.

طبق گزارش شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی قابل تجارت و غیرقابل تجارت بانک مرکزی، عمده کالاهای صنعتی و کشاورزی و نیز بخشی از خدمات، در دسته کالاهای قابل تجارت جای دارند و مسکن و نیز بخشی از خدمات در بخش تولیدات غیرقابل تجارت جای می‌گیرند. روند ماهانه تغییر شاخص قیمت کالاهای قابل تجارت و غیرقابل تجارت در نقاط شهری ایران طی فروردین ۱۳۹۶ تا شهریور ۱۳۹۷ را نشان می‌دهد. ارزیابی‌ها نیز نشان از این دارد که در سال ۱۳۹۶ شاخص قیمت، تغییرات قابل توجهی را تجربه نکرده و اختلاف چشمگیری بین شاخص قیمت کالاهای قابل تجارت و غیرقابل تجارت وجود نداشته است. اگر چه روند کلی به این صورت است که شاخص قیمت کالاهای قابل تجارت معمولا بالاتر از کالاهای غیرقابل تجارت قرار داشته است؛ اما در ماه‌های شهریور، مهر و آبان ۱۳۹۶ شاهد آن بودیم که شاخص کالاهای غیر قابل تجارت به اندازه بسیار جزئی از شاخص کالاهای قابل تجارت نیز بیشتر شده است. البته با آغاز سال ۱۳۹۷، شاخص قیمت کالاها روند افزایشی قابل توجهی را تجربه کرد و سرعت افزایش برای کالاهای قابل تجارت بسیار بیشتر از کالاهای غیر قابل تجارت بوده است. بطوریکه در فروردین ماه ۱۳۹۷، شاخص قیمت کالاهای قابل تجارت معادل ۱۱۷،۱ و شاخص قیمت کالاهای غیرقابل تجارت ۱۱۴،۳ بوده است. این در حالی است که در شهریور ماه شاخص قیمت کالاهای قابل تجارت به حدود ۱۷۰ و شاخص قیمت کالاهای غیرقابل تجارت به ۱۲۵،۳ رسیده است. بطور کلی، به‌نظر می‌رسد روند شاخص قیمت کالاها و خدمات غیرقابل تجارت از ابتدای سال ۱۳۹۷ بطور نسبی تغییرات قابل توجهی نداشته و اثر آن بر افزایش نرخ تورم به مراتب کمتر از افزایش شاخص قیمت کالاها و خدمات قابل تجارت بوده است. با توجه به اینکه قیمت کالاهای قابل تجارت تحت تاثیر توان رقابت جهانی قرار دارد، کاهش ارزش پول ملی کشور می‌تواند عاملی برای افزایش شاخص این گروه از کالاها در نیمه نخست سال ۱۳۹۷ محسوب شود.

همچنین براساس این گزارش، روند ماهانه تورم کالاها و خدمات مصرفی به تفکیک کالاهای قابل تجارت، غیرقابل تجارت و کلیه کالاها را برای ماه‌های فروردین تا شهریور در سال ۱۳۹۷ نشان می‌دهد. همچنین ارزیابی‌ها نشان می‌دهد، تورم کالاهای قابل تجارت در ابتدای سال ۱۳۹۷ معادل ۶،۲ درصد رقم خورده که از تورم ۹،۴ درصدی کالاهای غیرقابل تجارت نیز کمتر بوده است، اما از خرداد ۱۳۹۷ شاخص قیمت کالاها و خدمات قابل تجارت با سرعت بیشتری نسبت به شاخص قیمت کالاها و خدمات غیرقابل تجارت افزایش یافته است. با این حال، با توجه به نابسامان شدن اوضاع اقتصادی کشور، روند افزایشی تورم برای کلیه کالاها، چه قابل تجارت و چه غیرقابل تجارت افزایشی شد، اگرچه با توجه به رابطه مستقیم تورم قابل تجارت با نرخ ارز هر کشور، تورم کالاهای قابل تجارت افزایش بیشتری را تجربه کرده است. در شهریور ماه سال ۱۳۹۷، تورم کالاهای قابل تجارت به ۵۱،۱ درصد و تورم کالاهای غیرقابل تجارت به ۱۵،۹ درصد رسیده است.

شاخص بهای کالاهای صادراتی

یکی دیگر از شاخص‌های مورد بررسی در ارتباط با قیمت کالاها در یک کشور، شاخص قیمت اقلام صادراتی است. این شاخص برای محاسبه قیمت یک کالا یا ترکیبی از کالاها است که وارد بازار بین‌المللی می‌شود یا به عبارتی تغییرات قیمت صادراتی کالاها از یک کشور را اندازه‌گیری می‌کند. شاخص بهای کالاهای صادراتی در ایران توسط بانک مرکزی تهیه و منتشر می‌شود، که در تهیه این شاخص، قیمت (FOB) کالاهای غیرنفتی صادراتی براساس قیمت ارزی کالاهای صادر شده، به قیمت ریالی تبدیل می‌شود، تغییرات این شاخص نمایانگر تغییرات قیمت کالاهای صادر شده در بازارهای جهانی و نوسانات نرخ ارز است.

بنابراین روند شاخص قیمت کالاهای صادراتی ایران طی بازه زمانی یکساله، از شهریور ۱۳۹۶ تا شهریور ۱۳۹۷ نشان می‌دهد، از فروردین ماه سال ۱۳۹۷ شاخص قیمت اقلام صادراتی کشور نیز رشد چشمگیری را تجربه کرده است. این شاخص در فروردین ماه سال ۱۳۹۷ معادل ۳۴۴،۳ بوده، در حالی که در شهریور ۱۳۹۷ با افزایش تقریبا ۲،۵ برابری به حدود ۸۴۹،۲ رسیده که به‌نظر می‌رسد عمدتا به دلیل افزایش نرخ ارز در مدت مذکور است. از آن‌سو، روند تورم نقطه به نقطه اقلام صادراتی کشور طی ماه‌های فروردین تا شهریور ۱۳۹۷ حکایت از این دارد که تورم اقلام صادرات کشور از ۴۲،۹ درصد در فروردین ماه به حدود ۲۴۰،۶ درصد در شهریور ماه رسیده است. طی تابستان سال ۱۳۹۷ شاخص بهای کالاهای صادراتی با متوسط رشد ماهانه ۲۴ درصدی همراه بوده است؛ در عین حال، طی این مدت متوسط افزایش ماهانه شاخص بهای اقلام قابل تجارت ۹،۳ درصد بوده است. اگر چه هر دو این شاخص‌ها هم از بازار جهانی هم از نرخ ارز تاثیر می‌پذیرند، اما احتمالا به دلایلی از جمله نرخ ارز ثانویه برای اقلام وارداتی و بهای کالاهای صادراتی و سهم بالای اقلام غذایی-کشاورزی در کالاهای قابل تجارت، اقلام صادراتی بیشتر تحت تاثیر قرار گرفته‌اند.

با وداع «علی کاردر»، وزیر نفت «مسعود کرباسیان» را به عنوان رییس شرکت نفت منصوب کرد

روزی روزگاری NIOC

گروه انرژی | نادی صبوری |

دیروز علی کاردر که حالا باید از او با عنوان مدیرعامل «سابق» شرکت ملی نفت یاد کرد، از کارکنان این شرکت خداحافظی کرد. کاردر که از خرداد ماه ۱۳۹۵ تاکنون اداره NIOC را در دست داشت چند روز پیش، اختیاراتش را به محسن پاک‌نژاد، قائم‌مقام این شرکت تفویض کرده بود. به دنبال این موضوع خبر انتصاب مسعود کرباسیان، وزیر سابق اقتصاد به عنوان عضو اصلی هیات مدیره شرکت ملی نفت و رییس این شرکت از سوی پورتال وزارت نفت انتشار یافت. پیش‌تر اخبار غیر رسمی از احتمال انتصاب کرباسیان به عنوان مدیرعاملی شرکت NIOC حکایت داشتند. از سوی دیگر زهرا گودرزی، دکترای حقوق نفت و گاز دانشگاه تهران روز شنبه از سوی بیژن زنگنه وزیر نفت به عنوان عضو هیات‌مدیره شرکت ملی نفت ایران منصوب شد. شرکتی که طبق رنکینگ PIW پس از آرامکو دومین شرکت بزرگ نفتی در جهان محسوب شده و اعضای هیات‌مدیره‌اش در واقع نماینده دولت به عنوان سهامدار محسوب می‌شوند. انتصاب گودرزی که هم جوان است و هم زن، در تاریخ فعالیت شرکت ملی نفت از سال ۱۳۲۷ تاکنون بی‌سابقه بوده است. فارغ از اینکه ورود جوانان به عرصه مدیریتی در نفت را اتفاقی مثبت ارزیابی کنیم یا در دسته‌ای باشیم که بر این باورند که مشاغل استراتژیک نیازمند تجربه هستند، خداحافظی کاردر، انتصاب گودرزی و همچنین انتصاب سعید خوشرو از دیگر مدیران جوان به عنوان عضو هیات‌مدیره NIOC پتانسیل این را دارد که دوره جدیدی را برای این شرکت رقم بزند. پیش‌تر آذر ماه ۱۳۹۵ اساسنامه شرکت ملی نفت پس از ۳ دهه بی‌سروسامانی و مرزهای مغشوش با وزارت نفت، به تصویب رسیده بود. موضوعی که توانست هویت حقوقی این شرکت را اعتبار بخشد. به همین منظور در گزارش پیش رو نگاهی به تاریخچه شرکت ملی نفت ایران از شکل‌گیری در سال ۱۳۲۷ تاکنون کرده‌ایم.

شرکت ملی نفت در ایران انحصارا مسوول هر گونه فعالیت اعم از اکتشاف، حفاری، تولید، توزیع و صادرات نفت خام، گاز طبیعی، میعانات و... در این کشور است. این به معنای در دست داشتن تولید روزانه نزدیک به ۴ میلیون بشکه نفت خام و روزانه بالغ بر ۸۰۰ میلیون متر مکعب گاز طبیعی به علاوه توزیع هر دو مورد و مهم‌تر از همه صادرات آنهاست. در واقع شرکتی که امروز با نام NIOC می‌شناسیم، در طول فعالیت خود ۲ بار با تغییر نام روبرو شده است. به دنبال آنکه ویلیام دارسی در سال ۱۹۰۸ توانست به نفت در چاه مسجد سلیمان دست پیدا کند، این امتیاز از سوی او به شرکت نفت برتانیایی «برمه» فروخته شد. برمه در ایران شرکتی را با عنوان Anglo-Persian Oil Company تاسیس کرد. نام این شرکت اختصارا APOC بود. اگر بپذیریم که این شرکت در واقع نخستین پایه شرکت ملی نفت در ایران محسوب می‌شود باید «جان کدمن» مهندس معدن و نفت برتانیایی که بین ۱۹۲۷ تا ۱۹۴۱ رییس APOC بود را نخستین مدیر در صنعت نفت ایران به حساب آورد. کدمن در جوانی اکتشاف نفت در ترینیداد و توباگو که در آن زمان مستعمره برتانیا بود را کلید زد، به حوزه اکتشاف نفت روسیه وارد شد و بعد وارد دانشگاه بیرمنگام شد تا دوره مهندسی نفت را بگذراند. پس از آن به ریاست شرکت نفت ایران-انگلستان منصوب شد. کدمن از شخصیت‌های برجسته در بریتانیا بود که جایزه FRS که از سوی انجمن سلطنتی به افراد شاخص اعطا می‌شود را نیز دریافت کرد.

APOC در واقع تحت قراردادی که میان شرکت برمه و وینستون چرچیل منعقد شده بود، نفت و گاز مورد نیاز وزارت راه و ترابری بریتانیا را برای فرآیند مدرنیزاسیون کشتی‌ها و گذار از زغال سنگ به نفت و گاز تامین می‌کرد. فعالیت این شرکت از ابتدا مورد انتقاد بخشی از جامعه ایران بود اما حداقل برای دهه‌های نخست مشکل حادی را تجربه نکرد. این شرکت در طول چند سال بعد از شکل‌گیری، شرکت‌های تابعه‌ای را در ترکیه و عراق نیز تاسیس کرد. حدود ۲۷ سال بعد و به دنبال اینکه رضاشاه از جامعه جهانی خواست تا نام «ایران» را جایگزین نام «پرشیا» کنند نام این شرکت به Anglo-Iranian Oil Company یا اختصارا AIOC تغییر پیدا کرد.

در طول سال‌های فعالیت APOC و بعدها AIOC همواره چالش‌هایی از نظر سهم ایران از این شرکت‌ها وجود داشت و تغییراتی نیز رخ می‌داد. مهم‌ترین این مذاکرات به سال ۱۹۳۱ بازمی‌گردد که عبدالحسین تیمورتاش باجان کدمن دیدار و مذاکره می‌کردند. ایران خواستار سهمی حداقل ۲۵ درصدی در شرکت بود که با مخالفت انگلستان روبرو می‌شد. در نهایت در سال ۱۹۳۳ قراردادی میان رضاشاه و شرکت AIOC منعقد شد که طی آن این شرکت حقوق کارگران ایرانی را افزایش دهد و در ایران جاده، بیمارستان و زیرساخت مخابراتی ایجاد کند. اتفاقی که ایران همواره عنوان می‌کند شرکت نفت ایران-انگلیس از انجام آن سرباز زد. فعالیت APOC در سال ۱۹۵۰ حدود ۴ دهه پس از شکل‌گیری بسیار گسترده شده و پالایشگاه آبادان به عنوان بزرگ‌ترین پالایشگاه وقت در جهان، دستاورد مهم آن محسوب می‌شد.

۲ دهه بعد

شکل‌گیری نام «NIOC» در واقع با ملی شدن صنعت نفت گره خورده است، پس از آنکه، پیشنهادهای بریتانیا مورد قبول قرار نگرفت، ویلیام فریزر دومین مدیر AIOC ایران را به مقصد لندن ترک کرد تا آخرین روزهای فعالیت بی‌دردسر شرکت با نام سابق را رقم بزند. ترور حاج علی رزم‌آرا نخست وزیر وقت ایران در سال ۱۹۵۱ نیز تیر خلاص را به فعالیت شرکت نفت ایران-انگلستان زد.

همزمان با رای نمایندگان مجلس ملی ایران به قانون ملی شدن صنعت نفت در آوریل ۱۹۵۱ شکل‌گیری NIOC که پیش‌تر تحت عنوان شرکت مشترک ایران-انگلیس یا AIOC فعالیت می‌کرد، نیز به رای گذاشته شده و مصوب شد. البته صاحبان بریتانیایی AIOC به آنچه «تصاحب اموال شرکت» توسط شرکت ملی نفت ایران می‌خواندند برای مدت ۳ سال از هر گونه خرید نفتی از ایران امتناع کنند.

از زمان ملی شدن صنعت نفت، «ایالات متحده» تلاش زیادی را برای وارد شدن به ساختار اداره نفت ایران به خرج داد. امریکایی‌ها عنوان می‌کردند بر خلاف بریتانیا با یک شراکت ۵۰-۵۰ در اداره شرکت نفت در ایران موافق هستند، ایده‌ای که محمد مصدق نخست‌وزیر وقت آن را به دلیل اینکه شکل دیگری از فعالیت AIOC می‌دانست نپذیرفت، فعالیت نه چندان راحت شرکت ملی نفت ایران البته عمری به کوتاهی عمر نخست‌وزیری محمد مصدق داشت و در سال ۱۹۵۳ پایان یافت.

بعد از این بود که شرکت AIOC که حالا در غالب BP فعالیت می‌کرد خواستار بازگشت به موقعیت سابق خود در صنعت نفت ایران شد، بخش بزرگی از افکار عمومی در ایران اما علیه این بازگشت بودند. در نهایت کنسرسیومی متشکل از چند شرکت خارجی از جمله BP شکل گرفت که ایران را به بازار جهانی نفت بازگرداند.

کنسرسیوم که در این سال‌ها اداره نفت ایران را به دست گرفت در واقع یک هلدینگ به شمار می‌رفت که نام اختصاری آن IOP بود. اعضای کنسرسیوم که به عنوان هفت خواهران نفتی نیز شناخته می‌شدند عملا کارتل نفتی تاثیر گذار در دنیا در میانه سال‌های ۱۹۴۰ تا ۱۹۷۰ بوده و ۸۵ درصد ذخایر نفتی در جهان را کنترل می‌کردند. کنسرسیوم شراکتی ۵۰-۵۰ با ایران داشت و صاحب ذخایر نفتی نیز NIOC به شمار می‌رفت. اعضای IOP البته هرگز عضویت ایرانی‌ها در هیات‌مدیره هلدینگ را نپذیرفتند.

کنسرسیوم از زمان شکل‌گیری در سال ۱۹۵۴ تا سال ۱۹۷۵ اداره نفت خام ایران را در دست داشت و از آن زمان به بعد اداره آن در دست شرکت ملی نفت ایران قرار گرفت. در تمام این سال‌ها یک شرکت که ماهیت و نام آن بارها تغییر یافته بود صنعت نفت ایران را اداره می‌کرد و چیزی تحت عنوان «وزارت نفت» وجود خارجی نداشت.

در واقع «وزارت نفت» یک سال بعد از انقلاب و پس از کنار رفتن حسن نزیه که در فاصله سال‌های ۱۳۵۷ تا ۱۳۵۸ مدیرعامل شرکت ملی نفت بود، طرح‌ریزی و عملیاتی شد و از همان روز نخست مساله مرزبندی آن با «شرکت ملی نفت» چالش برانگیز شد.

در واقع همانطور که «تعادل» پیش‌تر در گزارشی با عنوان «پایان ۳ دهه بی‌سر و سامانی NIOC» به آن پرداخته بود یک سال پس از پیروزی انقلاب و در سال ۵۸ لایحه قانونی تاسیس وزارت نفت به تصویب مجلس می‌رسد. (البته این قانون در سال ۹۱ و با تصویب قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت و به موجب ماده ۱۵ آن لغو شد) طبق مواد این لایحه، وزارتخانه‌ای به نام وزارت نفت تاسیس می‌شود و تمامی وظایف و اختیارات وزیر امور اقتصاد و دارایی در امور نفت، پتروشیمی و گاز به وزیر نفت واگذار می‌شود. در این قانون اشاره شده بود که شرکت ملی نفت ایران و دیگر شرکت‌های تابعه در ابواب جمعی وزارت نفت قرار گرفته و وابسته به آن خواهند بود. همچنین وزارت نفت ملزم شده بود که ظرف ۶ ماه از تاریخ تصویب این قانون، آیین‌نامه‌های خود و شرکت‌های تابعه را برای تصویب هیات وزیران تهیه کند و تا زمان تهیه آن شرکت ملی نفت و سایر شرکت‌های تابعه وزارت نفت طبق اساسنامه‌ها و ضوابط و مقررات موجود عمل کنند.

اما وجود اساسنامه‌های مصوب سال ۱۳۵۳ و ۱۳۵۸ شرکت ملی نفت و پیچیدگی و درهم تنیدگی وظایف این شرکت و وزارت نفت عملا باعث شد تصویب اساسنامه جدید NIOC تا آذر ماه سال ۱۳۹۵ به طول بینجامد. ۸ خرداد ۱۳۹۵ قانون اساسنامه شرکت ملی نفت که در مجلس شورای اسلامی به تصویب رسیده و به تایید شورای نگهبان نیز رسیده بود توسط حسن روحانی، رییس جمهور برای اجرا به این شرکت ابلاغ شد. اتفاقی که فعالیت شرکت ملی نفت را شفاف‌تر و قانونمندتر کرد.

حالا به نظر می‌رسد در برگ‌های تاریخ، سال ۱۳۹۷ نیز به یکی از نقاط عطف فعالیت دومین شرکت نفتی بزرگ دنیا تبدیل خواهد شد، هر چند هنوز مشخص نیست این واقعه از منظر ارزش‌گذاری در کدام دسته از وقایع مدیریتی صنعت نفت ایران قرار خواهد گرفت.

آخرین خبر

مسعود کرباسیان مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران شد

وزیر نفت در حکمی، مسعود کرباسیان را برای مدت ۲ سال به عنوان مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران و معاون وزیر نفت منصوب کرد. متن حکم بیژن زنگنه خطاب به کرباسیان به شرح زیر است:

«با توجه به اینکه در اجرای ماده ۵۰ قانون اساسنامه شرکت ملی نفت ایران، اعضای هیئت مدیره این شرکت، جنابعالی را برای تصدی مدیریت عامل این شرکت پیشنهاد کرده‌اند، لذا با توجه به تعهد، تجارب و سوابق درخشان مدیریتی جنابعالی در سطوح عالی اجرایی و اقتصادی، بدینوسیله با استعانت از خداوند قادر متعال، به استناد اختیارات ناشی از ماده یادشده از اساسنامه شرکت و همچنین مجوز دریافتی، جنابعالی را برای مدت ۲ سال به عنوان مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران و معاون وزیر نفت منصوب می‌کنم. انتظار بر این است که در تعامل سازنده با هیئت مدیره محترم شرکت و با جلب مشارکت همکاران محترم شرکت، با اتکال به ذات اقدس الهی، در اجرای طرح‌ها و انجام فعالیت‌های بسیار مهمی که بر عهده این شرکت به ویژه در شرایط تحریم‌های ظالمانه قرار دارد، موفق باشید».

وزیر نفت در مجلس:

بودجه عمومی مناطق نفت‌خیز در بودجه قید شود

گروه انرژی |

روز گذشته، وزیر نفت به بهارستان رفت تا به سوال علی ساری، نماینده اهواز در مجلس در خصوص علت عدم پاسخگویی مدیران نفتی، عدم توزیع مناسب خدمات اجتماعی و عدم اعطای مالیات شهرداری‌ها، پاسخ گوید.

به گزارش ایلنا، زنگنه در مجلس در ابتدای سخنانش گفت که تلاش وی بر این بوده تا «اهمیت مساله مطالبات اجتماعی دستگاه‌ها از جمله وزارت نفت را جا بیاندازد». وزیر نفت سپس به سراغ سوالات نماینده مردم اهواز درباره پرداخت مالیات بر ارزش افزوده از عوارض آلایندگی رفت و گفت: «در این باره از معاونت مجلس شورای اسلامی خواسته‌ام تا جلسه‌ای را با نمایندگان و مسوولان استانی برگزار کنند تا مساله حل شود. ما به دنبال انجام وظایف قانونی هستیم».

زنگنه با نامناسب خواندن وضع آلودگی هوا و گازهای همراه نفت که در خوزستان می‌سوزد، عنوان کرد: «برنامه‌ای تعیین کرده‌ایم تا ظرف دو سال آینده گازی در اطراف اهواز سوخته نشود و به دنبال آن آلودگی ناشی از آن بر طرف شود». وی در ادامه صحبت‌هایش گفت: «قراردادی با پتروشیمی‌ها بسته شده است که بخش مهمی از گازها را گرفته و بعد از جمع‌آوری به عنوان خوراک مصرف شود و پول سرمایه‌گذاری را هم از محل خوراک بدهند. طرح دیگری در غرب کارون نیز در دست اجرا است که امیدواریم ظرف مدت دو سال تمام شود که بتوانیم بخشی از آلودگی‌ها را رفع کنیم». وزیر نفت درباره مسوولیت‌های اجتماعی وزارتخانه متبوعش نیز گفت: «این موضوع مهمی است که فقط شامل پرداخت‌های مربوط به عوارض آلایندگی و مالیات بر ارزش افزوده نمی‌شود. ما طرحی برای غرب و شرق کارون در نظر گرفته‌ایم که در پنج سال آینده اعتباری بالغ بر ۵۰۰ میلیارد تومان از شرکت نفت برای غرب کارون و ۱۲۰۰ میلیارد تومان و سایر مناطق نفتی اختصاص داده شده است. به دنبال این هستیم که از دریافت چهار درصد مالیات خدمات اجتماعی را ارایه دهیم. همچنین طرح شش میلیاردی نیز داریم که ان‌شاءالله امسال شروع می‌شود». زنگنه در بخش دیگری از صحبت‌هایش در مجلس با تاکید بر نقش اصلی مجلس شورای درباره تصمیم‌گیری درباره درآمد نفتی کشور اظهار کرد: «دوستان ما در مناطق نفت‌خیز و بعضا مردم تصور می‌کنند پول نفت تولیدی در اختیار شرکت نفت قرار دارد، حال اینکه تمامی پول تا ریال آخر به خزانه واریز شده و مجلس شورای اسلامی درباره آن تصمیم‌گیری می‌کند. تنها مقدار کمی داده می‌شود که صرف بهره‌برداری و طرح مسوولیت اجتماعی می‌شود». وزیر نفت در ادامه سخنانش تاکید کرد: «بنده این حرف آقای ساری را قبول دارم که باید با مردم زندگی کرد تا آنها با ما احساس هم فکری داشته باشند. اما اگر از ما کار بیشتری می‌خواهید باید در بودجه قید شود. بنده هم معتقد هستم که باید ارقام قابل ذکری در بودجه عمومی برای مناطق نفت‌خیز اختصاص داده شود تا مشکلات را رفع کنیم. اگر این اتفاق رخ نداد باید به اطلاع مردم برسانیم تا بدانند به دلیل کمبود منابع است».

زنگنه در بخش پایانی گفت: «اختلافی هم بین شهرداری‌ها و مناطق نفت‌خیز وجود دارد که باید این اختلافات رفع شده تا حق شهرداری‌ها و مردم پرداخت شود». به گزارش ایلنا، نماینده مردم اهواز در نهایت پس از شنیدن پاسخ‌های وزیر نفت به سوالات خود قانع شده و سوال را به رای نگذاشت.

وزیر نفت بعد از اتمام سخنان خود در صحن علنی مجلس و در گفت‌وگو با خانه ملت درباره پیشنهاداتی درباره فروش نفت در بورس به صورت ۱۰۰ درصد ریالی گفت که این پیشنهاد به شورای عالی هماهنگی اقتصادی قوای سه گانه ارایه می‌شود و ممکن است این اتفاق رخ دهد.

بیژن زنگنه با اشاره به عرضه نفت خام در بورس، گفت: «برای فروش نفت خام در بورس در دو مرحله تا سقف یک میلیون بشکه مجوز داده شده بود که در بورس ارایه شد و مقرر شده گزارش جمع بندی ارایه آن به شورای عالی هماهنگی اقتصادی قوای سه گانه برای ادامه کار ارایه شود».

وزیر نفت همچنین با بیان اینکه بحث افزایش قیمت بنزین در سال ۹۸ مطرح است، اما هیچ تصمیمی در این زمینه اخذ نشده است، تصریح کرد: «هر چه در این باره عنوان می‌شود شایعه است و اگر تصمیمی در این زمینه اخذ شود صادقانه به مردم گفته می‌شود».

اوپک می‌خواهد بار دیگر به توافق کاهش تولید دست یابد

اوپک به دنبال تکرار تاریخ

ایسنا |

اوپک و متحدانش مصمم هستند با کاهش تولید نفت در سال ۲۰۱۹، از تکرار ریزش قیمت چهار سال پیش جلوگیری کنند اما قضیه به این آسانی نیست.

به گزارش پلاتس، بخش دشوار این کار، مذاکره درباره میزان کاهش تولید و نحوه تخصیص سهمیه‌های تولید و سطح تولید مبنا برای این کاهش تولید است. همراه کردن ۲۵ کشور حاضر در گروه اوپک و غیراوپک با توجه به برنامه‌های رقابتی، ملاحظات داخلی و رقابت‌های ژئوپلیتیکی که دارند، کار چندان ساده‌ای نخواهد بود.

این گروه روزهای ششم و هفتم دسامبر در وین با یکدیگر دیدار خواهند کرد و به گفته نمایندگان، مذاکرات درباره این موارد مهم آغاز شده و صحبت‌ها پیرامون ضرورت کاهش تولید بین یک تا ۱.۴ میلیون بشکه در روز است.

اوپک نسبت به اواخر سال ۲۰۱۶ که درباره محدودیت عرضه توافق کرده بود فرق کرده است. برخی از اعضای این گروه تولیدشان را افزایش و برخی دیگر کاهش داده‌اند. جمهوری کنگو به اوپک پیوسته در حالی که اندونزی این گروه را ترک کرده است. بنابراین سهمیه‌های تولید جدیدی باید تعیین شوند تا منعکس کننده واقعیت‌های جاری باشند. همچنین معافیت از کاهش تولید برای لیبی و نیجریه ممکن است حذف شود. اظهارات خالد الفالح، وزیر انرژی عربستان سعودی حاکی از این است که ممکن است این بار از این دو کشور خواسته شود در محدودیت عرضه مشارکت کنند.

لیبی و نیجریه که با بی‌ثباتی داخلی مواجه هستند، در توافق پیشین برای کاهش تولید ۱.۸ میلیون بشکه در روز که از ژانویه سال ۲۰۱۷ آغاز شد، از مشارکت معاف شده بودند و ایران نیز اجازه یافته بود اندکی تولید خود را افزایش دهد.

طبق آمار اوپک، تولید لیبی ۵۸۰ هزار بشکه در روز نسبت به سطح تولید اکتبر سال ۲۰۱۶ که مبنای توافق اولیه اوپک و غیراوپک بود، افزایش پیدا کرده است. با این حال تولید ایران در چند ماه گذشته که مشتریان نفتی تهران پیش از آغاز تحریم‌های امریکا، خریدشان را کاهش دادند، ۳۹۰ هزار بشکه در روز کاهش یافت. خالد الفالح، وزیر انرژی عربستان روز پنجشنبه با مصطفی سانالا، رییس شرکت ملی نفت لیبی دیدار کرد. دو طرف درباره ادامه همکاری اوپک با تولیدکنندگان غیراوپک برای حفظ ثبات بازار گفت‌وگو کرده و از بازگشت تولید لیبی به سطح مطلوب استقبال کردند اما به این موضوع اشاره نشد که آیا سانالا از پیوستن به کاهش تولید استقبال کرده است یا خیر.

تعیین یک مبنا برای کاهش تولید

وزیران اوپک گفته‌اند شاید لازم باشد به جای سطح تولید اکتبر سال ۲۰۱۶ از یک سطح تولید جدیدتر به عنوان مبنای توافق جدید استفاده شود. با توجه به اینکه زمانی که این گروه دیدار می‌کند، ارزیابی‌های منابع ثانویه از سطح تولید نوامبر آماده نخواهد بود، به نظر می‌رسد اکتبر ماهی خواهد بود که به عنوان سطح تولید مبنا شناخته خواهد شد.

همانند دو سال پیش، برخی از کشورها مدعی خواهند شد شش منبع ثانویه مستقلی که اوپک از آنها برای مونیتور تولید استفاده می‌کند، تولید واقعی آنها را در اکتبر به درستی برآورد نکرده‌اند و سطح تولیدی که باید بر مبنای آن تولیدشان را کاهش دهند، پایین‌تر تعیین شده است.

طبق جدیدترین گزارش بازار نفت ماهانه اوپک، منابع ثانویه تولید اکتبر را ۳۲.۹۰ میلیون بشکه در روز تخمین زده‌اند. این رقم با احتساب تعلیق عضویت اندونزی در دسامبر سال ۲۰۱۶، فعال‌سازی مجدد عضویت گینه استوایی در ماه مه سال ۲۰۱۷ و پیوستن جمهوری کنگو در ژوئن امسال، پایین‌تر از تولید ۳۳.۶۴ میلیون بشکه در روز در اکتبر سال ۲۰۱۶ است. طبق آمار اوپک، تولید عربستان سعودی در اکتبر امسال ۱۰.۶۴ میلیون بشکه در روز بود که ۱۱۰ هزار بشکه در روز بالاتر از دو سال پیش بود.

علاوه بر لیبی و نیجریه، امارات متحده عربی نیز تولیدش را نسبت به اکتبر سال ۲۰۱۶ به میزان ۱۵۰ هزار بشکه در روز و عراق ۹۰ هزار بشکه در روز افزایش داده است.

در این بین، تولید ونزوئلا در مقایسه با اکتبر سال ۲۰۱۶، به میزان ۹۰۰ هزار بشکه در روز، آنگولا ۱۶۰ هزار بشکه در روز و کویت ۸۰ هزار بشکه در روز کاهش یافته است.

نقش روسیه

با شناسایی احتمال وجود حداکثر ۱.۴ میلیون بشکه در روز مازاد عرضه در اوایل سال ۲۰۱۹، اوپک به همراهی ۱۰ تولیدکننده خارج از این گروه به رهبری روسیه برای کاهش تولید و متعادل کردن بازار نیاز دارند. بنابر آمار رسمی، تولید نفت روسیه در اکتبر به رکورد بیش از ۱۱.۴ میلیون بشکه در روز صعود کرد و بسیاری از شرکت‌های روسی مشتاق هستند تولیدشان را افزایش دهند که این پرسش را درباره تمایل آنها برای کاهش تولید برانگیخته است.

بر اساس گزارش پلاتس، ولادیمیر پوتین، رییس جمهور روسیه اظهار کرده روشن است که ما به همکاری با عربستان سعودی نیاز داریم اما درباره برای کاهش تولید هیچ تعهدی نداد و خاطرنشان کرد که از قیمت فعلی نفت راضی است.

روسیه برای توازن بودجه خود به قیمت بالایی برای نفت نیاز ندارد. پوتین گفته است قیمت نفت حدود ۷۰ دلار در هر بشکه برای روسیه مناسب است. در حالی که برخی از تحلیلگران معتقدند عربستان سعودی مایل است قیمت نفت را در حدود ۸۰ دلار در هر بشکه حفظ کند.

منابع آگاه هفته گذشته به رویترز اظهار کردند روسیه می‌خواهد از هر گونه کاهش تولید نفت که برخی از شرکایش در اوپک خواهان آن هستند، فاصله بگیرد. یکی از این منابع اظهار کرد: مسکو ممکن است از کاهش تولید کمتر که از سوی سایر تولیدکنندگان انجام می‌گیرد حمایت کند. تصور می‌کنم یک میلیون بشکه در روز کاهش واقع‌گرایانه‌تر از ۱.۴ میلیون بشکه در روز است اما اینکه چه کسی این کاهش را انجام می‌دهد پرسش دیگری است.

کوتاه از دنیای انرژی

حریق در پالایشگاه نفت مسکو

تسنیم | به گزارش رویترز، در یک پالایشگاه نفت در مسکو آتش سوزی به راه افتاد و یک واحد از این پالایشگاه را بست که نیمی از بنزین پالایشگاه را تولید می‌کرد. آتش نشانان پس از بیش از سه ساعت مبارزه توانستند شعله‌ها را خاموش کنند. این پالایشگاه در منطقه کاپوتنیا قرار دارد. گازپروم نفت، مالک این پالایشگاه اعلام کرد که پالایشگاه فعالیت خود را از سر گرفته است، البته به جز واحد آسیب دیده که هنوز خاموش است. این واحد روزانه معادل ۶۹۰۰ تن بنزین تولید می‌کند که بیش از نیمی از بنزین تولید شده در پالایشگاه را تشکیل می‌دهد. هنوز هیچ اظهارنظری در مورد تاثیر بسته شدن این واحد از سوی شرکت نشده است. سرجی سوبیانین، شهردار مسکو گفت که این آتش‌سوزی باعث کمبود سوخت در شهر نمی‌شود. آتش در ساعت ۱۱ صبح به وقت محلی (۸ به وقت گرینویچ) خاموش شد و هیچ گزارشی در مورد تلفات و خسارات در پالایشگاه داده نشده است. دولت روسیه و شرکت‌های نفتی توافق کرده‌اند قیمت عمده‌فروشی نفت داخلی را در ماه اکتبر کاهش دهند. این یک اقدام موقتی با هدف مهار افزایش هزینه‌های بنزین و گازوییل است.

نامه‌نگاری گازی میان ایران و عمان

ایسنا | مدیرعامل شرکت ملی صادرات گاز از ارسال نامه‌ای از سوی ایران به عمان برای تشکیل جلسه‌ای با هدف بررسی سند صادرات گاز از ایران به عمان خبر داد.

مهران امیر معینی درباره پروژه صادرات گاز از ایران به عمان اظهار کرد: ایران در حال پیگیری برگزاری یک جلسه با طرف عمانی است که سند چارچوب همکاری در این زمینه را نهایی کنیم. یک چارچوب همکاری تعیین شده بود که طرف عمانی اصلاحاتی را در آن اعمال و برای ایران ارسال کرده بود؛ ایران هم نقطه نظرات خود را اعمال و برای طرف عمانی ارسال کرده است. در این راستا نامه‌ای به طرف عمانی ارسال کردیم تا جلسه‌ای برگزار کرده و موضوعات را در جلسه‌ای مشترک بررسی و نهایی کنیم.

وی با بیان اینکه سند چارچوب همکاری مذکور کلیاتی درباره پروژه صادرات گاز به عمان است، گفت: در این سند زوایا مشخص‌تر شده است. جزئیات برای فردی که قصد سرمایه‌گذاری دارد، برای افرادی که به نوعی درگیر پروژه می‌شوند و همچنین مسوولیت‌های دو طرف روشن‌تر شده است. این سند پایه مناقصه‌ای است که قرار است برای خط لوله برگزار شود. بعد از اینکه سند بین دو طرف امضا شد، اسناد مناقصه تهیه و بعد مناقصه برگزار می‌شود. امیدواریم بتوانیم در جلسه‌ای که در آینده نزدیک با عمانی‌ها خواهیم داشت، این سند را نهایی کنیم و بعد مناقصه را برگزار کنیم.

گزارش کوتاه

مصادره به مطلوب سقوط نفت از سوی ترامپ

ایسنا | قیمت نفت اکنون ۲۰ درصد نسبت به رکورد بالای اخیرش کاهش پیدا کرده و دونالد ترامپ در اظهارات عجیبی مدعی شده این موفقیت اقدامات وی بوده که باعث افت قیمت‌ها شده است.

به گزارش اویل پرایس، رییس جمهور امریکا شاید تا حدودی حق داشته باشد اما نه به دلیلی که وی فکر می‌کند. دونالد ترامپ موضع سخت‌گیرانه خود در قبال اوپک را عامل کاهش قیمت‌ها دانسته اما آنچه واقعا روی داده، افزایش ذخایر نفت امریکا طی هفته گذشته بوده است.

یک دلیل این اتفاق، پکن است که به تلافی اختلافات تجاری، واردات نفت از امریکا را متوقف کرده است. چین اوایل امسال بیش از نیم میلیون بشکه در روز نفت از امریکا وارد می‌کرد. از دست دادن بازار چین، به رشد ذخایر نفت امریکا کمک کرده و باعث افت قیمت‌ها شده است.

برخی تصور می‌کنند که هراس از ضعیف شدن تقاضای جهانی برای نفت نیز در کاهش قیمت‌ها موثر بوده است اما هفته گذشته رویترز خبر داد واردات نفت چین در اکتبر به بالاترین رکورد ثبت شده تاکنون رسیده است. بنابراین با وجود جنگ تجاری، رشد تقاضا در چین آسیبی ندیده است اما چین دیگر از امریکا نفت نمی‌خرد.

دلیل دیگری که ترامپ به کاهش قیمت‌های نفت کمک کرد، اعطای معافیت به هشت مشتری بزرگ نفت ایران برای ادامه واردات‌شان پس از آغاز تحریم‌ها علیه صادرات نفت ایران بود. قیمت‌ها طی یک سال گذشته به دلیل نگرانی‌ها نسبت به پیامد تحریم‌های امریکا علیه ایران، حدود ۵۰ درصد رشد کرده است.

اما درست پیش از مهلت پنجم نوامبر برای آغاز اجرای تحریم‌ها، دولت ترامپ اعلام کرد به هشت کشور از جمله چین برای ادامه واردات نفت ایران معافیت می‌دهد. معافیت‌ها به این کشورها اجازه می‌دهد به مدت ۱۸۰ روز دیگر به خرید نفت ایران ادامه دهند.

به دنبال صعود قیمت‌ها در آستانه اجرای تحریم‌ها علیه ایران، تعجبی ندارد که قیمت‌های نفت پس از اعطای معافیت‌ها عقبگرد پیدا کردند.

بر اساس گزارش اویل پرایس، مطمئنا دونالد ترامپ تا حدودی عامل کاهش قیمت نفت بوده اما به بهای از دست دادن یک بازار رو به رشد برای تولیدکنندگان نفت امریکایی و تحریم‌های ملایم بر خلاف ادعای اولیه برای به صفر رساندن صادرات نفت ایران بوده است.

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | دوشنبه ۲۸ آبان ۱۳۹۷ | ۱۱ ربیع‌الاول ۱۴۴۰ | سال پنجم | شماره ۱۲۴۹ | Mon. Nov 19. 2018

صاحب امتیاز: موسسه رسانه نگاران خوب اندیش
مدیر مسوول: الیاس حضرتی
سردبیر: منصور بیطرف
نشانی: خیابان ستارخان - خیابان کوثر دوم - بن‌بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: روز تاب - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۱:۴۹ | اذان مغرب: ۱۷:۱۴ | اذان صبح فردا: ۵:۱۷

info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

چهره روز

محسن چاووشی تیتراژ سریال دوره قاجار را می‌خواند

محسن چاووشی به عنوان خواننده تیتراژ سریال «بانوی عمارت» ساخته عزیزالله حمیدنژاد با این سریال همکاری خواهد کرد. با پایان تصویربرداری سریال «بانوی عمارت» و انجام مراحل فنی برای پخش از شبکه سه سیما، محسن چاووشی به عنوان خواننده تیتراژ، با این سریال همکاری خواهد کرد. «بانوی عمارت» به کارگردانی عزیزالله حمیدنژاد و تهیه کنندگی مجید مولایی، عاشقانه‌ای را در مقطعی از تاریخ قاجار روایت می‌کند. همچنین پخش این مجموعه تلویزیونی از اواسط آذرماه از تلویزیون آغاز خواهد شد. چاووشی پیش از این پیشنهاد همکاری در پروژه «سنتوری مرد پاییزی» اثر داریوش مهرجویی را بطور غیرمستقیم و محترمانه رد کرد. او با درخواست مبلغی، نارضایتی خود را به مهرجویی نشان داد که با واکنش شدید وی روبرو شد.

عکس روز

آتش سوزی انبار پوشاک در بازار تهران

عکس: | مهر |

رد یا تایید پیش‌نویس طرح خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا در طیف‌های مختلف سیاسی

روزگار سخت بریتانیا در بن‌بست برگزیت

الهه باقری |

آمارنامه

۱۴ نوامبر، دولت بریتانیا با پیش نویس طرح خروج این کشور از اتحادیه اروپا موافقت کرد؛ تصمیمی که واکنش‌های بسیاری به‌دنبال داشت. ترزا می، نخست وزیر بریتانیا، روز چهارشنبه پس از یک نشست اضطراری ۵ساعته، توانست موافقت کابینه برای این پیش نویس را جلب کند. این پیش‌نویس قبلا به تایید مقام‌های بریتانیا و اتحادیه اروپا رسیده بود. بر اساس گزارش‌های منتشر شده در رسانه‌های بریتانیا، جلسه کابینه چند ساعت بیشتر از مدت تعیین‌شده به درازا کشید و سرانجام «ترزا می» اعلام کرد که اعضای هیات دولت از پیش‌نویس او برای توافق برگزیت حمایت می‌کند. ترزا می حمایت کابینه را گامی مهم در مذاکرات خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا دانسته است.

در این پیش نویس آمده است تا زمانی که بریتانیا و اتحادیه اروپا در مورد نحوه اجتناب از تعیین مرز مشخص میان ایرلند شمالی که بخشی از بریتانیاست و ایرلند که عضو اتحادیه اروپاست، به توافق برسند، بریتانیا در گمرک اتحادیه اروپا باقی خواهد ماند. ترزا می با بیان این که این تصمیم با بیشترین منافع کل کشور هماهنگی دارد، خواهان حمایت از این پیش‌نویس توافقنامه شد. با این حال پس از ارائه این پیش‌نویس، موج مخالفت‌ها با تصمیم نخست‌وزیر بریتانیا و دومینوی استعفا در کابینه دولت آغاز شد. طبق گزارش‌های منتشر شده، دومینیک راب، وزیر برگزیت و وزیر کار و استر مک‌وی، امور بازنشستگی در دولت ترزا می به همراه ۳ عضو دیگر کابینه این کشور از سمت خود استعفا کردند. به گفته «ترزا می» این توافقنامه بهترین راهی است که قابل مذاکره است و به نفع کشور است اما بریتانیایی‌ها چنین تصوری از این پیش‌نویس ندارند. آنطور که در تازه‌ترین نظرسنجی موسسه YouGov منتشر شده، بسیاری از مردم بریتانیا در تمامی طیف‌های سیاسی، از توافقنامه پیشنهادی «ترزا می» حمایت نمی‌کنند. آنطور که آمار نشان می‌دهد، به‌طور متوسط در میان تمام شهروندانی که در نظرسنجی YouGov شرکت کردند، حدود ۴۲ درصد از پیش‌نویس برگزیت حمایت نمی‌کنند و نسبت به آن نظری منفی دارند. در این میان، تنها کمتر از ۲۰ درصد پیش‌نویس توافق برگزیت را تایید کرده‌اند. نکته قابل توجه در میان مخالفان پیش نویس برگزیت، حضور افرادی است که به خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا رای داده بودند. مردم بریتانیا (انگلیس، اسکاتلند، ولز، ایرلندشمالی) ۲۳ ژوئن ۲۰۱۶ به خروج کشورشان از اتحادیه اروپا رای دادند و تفکیک آرا نشان داد بیشتر مردم بریتانیا و ولز به خروج از اتحادیه اروپا رای دادند. با این حال، پس از گذشت زمانی اندک و ناتوانی دولت بریتانیا در تامین خواست و مناقع کشور، بسیاری از شهروندان را از رای خود پشیمان کرد. نتایج یک نظرسنجی پس از رای گیری بریتانیا نشان می‌دهد بیش از نیمی از مردم بریتانیا ترجیح می‌دهند کشورشان در اتحادیه اروپا باقی بماند. اکنون، در میان افرادی که رای به خروج برتیانیا از اتحادیه اروپا داده بودند، حدود ۴۲ درصد مخالفت گسترده‌ای با پیش‌نویس برگزیت دارند؛ توافقی که در روزهای گذشته توسط دولت بریتانیا ارائه شد. در میان موافقان خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا، تنها حدود ۲۲ درصد پیش‌نویس پیشنهادی برگزیت را تایید کردند. در این میان، جدی‌ترین مخالفان پیش‌نویس پیشنهادی دولت بریتانیا، آن دسته از شهروندانی هستند که پیش ازاین نیز، با خروج کشورشان از اتحادیه اروپا موافقت نکرده بودند. آنطور که گزارش YouGov نشان می‌دهد، حدود ۴۷ درصد از مخالفان برگزیت، از طرح پیشنهادی ترزا می برای خروج از اروپا پشتیبانی نکرده و بر این باورند که طرح مناسبی برای کشورشان نمی‌تواند باشد.

قرار است پیش‌نویس توافق‌نامه در مرحله بعد برای مذاکره و رای گیری در مجلس عوام مطرح شود، این در حالی است که تعدادی از نمایندگان مجلس از حزب حاکم محافظه‌کار صراحتا شرایط پذیرفته شده توسط «ترزا می» برای خروج از اتحادیه اروپا را غیرقابل قبول دانسته و هشدار داده‌اند که در رای گیری در پارلمان نمی‌توانند از این توافق حمایت کنند.

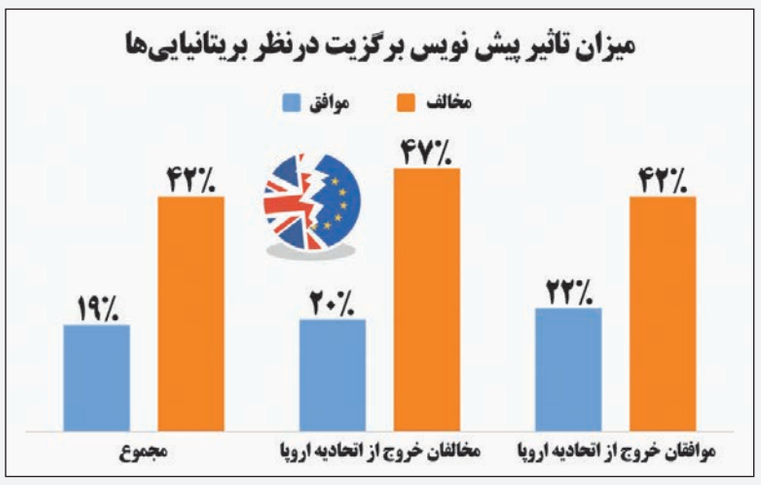

کیوسک

دردسرهای تازه خانواده «شریف»

داون:

سازمان بازرسی پاکستان، بار دیگر پیگیر پرونده‌های جدیدی علیه خانواده شریف شد. طبق گزارش این روزنامه پاکستانی، مسوولان ارشد حزب نواز بازهم گرفتار پیگیری‌های سازمان بازرسی پاکستان شدند و این بار قرار است به‌دلیل استفاده غیرمجاز از وسایل دولتی محاکمه شوند. آنطور که گفته شده، پرونده جدید علیه مریم نواز، دختر نواز شریف به جریان افتاده که شهباز شریف، رییس حزب نواز همچنان در زندان به‌سر می‌برد. مریم نواز، به تازگی از زندان آزاد شده است. گزارش‌ها حاکی است استفاده غیرمجاز سران حزب نواز از هواپیماها و هلی کوپترهای دولتی باعث شده تا سازمان بازرسی پاکستان بازهم این فرصت را پیدا کند که آنان را به دادگاه بکشاند. «شهزاد اکبر» معاون ویژه حسابرسی نخست وزیر پاکستان در این خصوص گفت: اعتراضات ما به پنهان کاری سران حزب نواز همچنان ادامه دارد، نواز شریف که عضو پارلمان پاکستان بود وظیفه داشت تمام املاک و دارایی‌های خود را اعلام کند ولی او این کار را انجام نداد و پنهان کاری او طبق قانون جرم تلقی می‌شود. گفته شده که سران حزب نواز از حدود ۲ سال پیش در گیر پرونده‌های کلان فساد اقتصادی هستند و تاکنون ده‌ها نفر از آنان در جریان این پرونده‌ها دستگیر و زندانی شده‌اند. معاون ویژه حسابرسی نخست وزیر پاکستان گفته که علاوه بر این پرونده‌ها که جرم سران حزب نواز در آن مشهود است پرونده‌های دیگری نیز وجود دارد که آهسته آهسته رسیدگی به آنها شروع خواهد شد.

نیویورک تایمز:

دونالد ترامپ، از شهر سوخته پارادایز بازدید کرد. آنطور که این روزنامه در صفحه اول خود منتشر کرده، رییس جمهوری امریکا در شرایطی از بقایای تخریب‌های ناشی از آتش‌سوزی‌های کالیفرنیا بازدید کرد که بیش از هزار نفر از ساکنان این منطقه، مفقود شده و از سرنوشت آنها خبری در دست نیست. طبق این گزارش، دلیل سفر دونالد ترامپ، بررسی میزان خسارت و تلفات ناشی از آتش‌سوزی گسترده در ایالت کالیفرنیا بود. ترامپ در اولین مقصدش به منطقه مالیبو رفت جایی که آتش‌سوزی وولسی خسارت‌های سنگینی بر جای گذاشت. وی پس از آن از منطقه گولدن استیت نیز دیدن کرد، جایی که نیروهای امداد و نجات همچنان در جست‌وجوی بیش از ۱۲۰۰ نفر از مفقودان شهرک به کلی نابود شده پارادایز هستند. به گفته مدیر سازمان حوادث اضطراری امریکا شهر پارادایز کالیفرنیا که در آتش سوزی یک هفته اخیر ویران شده نیازمند "بازسازی کامل" است که چند سال وقت خواهد برد. گفته شده رطوبت کم هوا، بادهای گرم معروف بسانتا آنا یا دیابلو، و خشکی زمین بعد از چند ماه فقدان کامل بارندگی زمینه مساعدی برای گسترش آتش سوزی فراهم کرده است. جمعیت ۴۰ میلیونی این ایالت هم از دلایل بالا بودن آمار کشته‌هاست. این رقم تقریبا دو برابر جمعیت در دهه ۱۹۷۰ است و مردم بیش از گذشته در نواحی جنگلی سکونت می‌کنند که هم باعث آتش‌سوزی‌های بیشتر می‌شود و هم جان افراد بیشتری در معرض تهدید قرار می‌گیرد.

بازار هنر

«واکاوی» دنیای هفت نقاش

«واکاوی» عنوان نمایشگاهی گروهی از آثار هفت نقاش است که از دوم آذرماه در گالری «شلمان» برگزار می‌شود. الهام گردون‌زاده که برگزاری نمایشگاه نقاشی «واکاوی» را در گالری «شلمان» برعهده دارد به مهر گفت: این نمایشگاه شامل ۲۰ اثر هنری از ۷ هنرمند است که از ۲ آذرماه به نمایش گذاشته می‌شود. او با اشاره به اینکه نقاشی‌های این نمایشگاه به سبک انتزاعی است، اظهار کرد: با اینکه تابلوها ابعاد مختلفی دارند اما می‌توان وجه اشتراک همه آنها را انتزاعی بودنشان دانست که همچون آیینه‌ای نگاه شخصی، احساسات و نیازهای خالقانشان را به بازدیدکنندگان نشان می‌دهد. گردون‌زاده در معرفی هرچه بیشتر نمایشگاه «واکاوی» تاکید کرد: آثار این نمایشگاه احساسات و هیجان‌های درونی هفت هنرمند است که با استفاده از رنگ و نشانه‌های تصویری، به شکل انتزاعی خلق شده‌اند.

او اظهار کرد: روح و عقل هنرمند، آزادانه در حال واکاوی درون و پیرامونش است و از این طریق ذهن خود را در قالب آثار هنری منعکس می‌کند، به طوری که هر مخاطب به برداشتی متفاوت از هر اثر می‌رسد.

گردون‌زاده درباره خالقان این آثار گفت: ۲۰ تابلوی نقاشی که در این نمایشگاه عرضه می‌شود که شامل آثاری از پگاه آقامحمدی، حسین آقایی‌پور، مینا حسن‌زاده، احمد حسینی، ملیحه رستمی، مریم رئوفی و سوسن شریفی می‌شود که هریک تاکنون نمایشگاه‌های متعددی برگزار کرده‌اند.

برگزارکننده نمایشگاه «واکاوی» در پایان گفت: در این نمایشگاه آثار هنری ضمن نمایش، به فروش هم می‌رسد.

البته در حال حاضر آثار هنری هنوز برای نصب روی دیوار ارایه نشده اما با رسیدن تابلوها قیمت‌گذاری آنها از روز پنجشنبه ۱ آذرماه، آغاز خواهد شد.

نمایشگاه «واکاوی» از ۲ تا ۷ آذرماه در گالری شلمان برپا می‌شود.

«روزمرگی» از مشکلات زنان کارگر می‌گوید

به گفته کارگردان نمایش «روزمرگی» این اثر نمایشی مشکلات زنان طبقه کارگر را به تصویر می‌کشد. لیلی عاج نویسنده و کارگردان نمایش «روزمرگی» درباره اجرای این اثر نمایشی گفت: «روزمرگی» در راستای تجربیات قبلی من در به تصویر کشیدن مشکلات قشر کارگر جامعه است که این‌بار دغدغه‌های زنان کارگر را مطرح می‌کند و قرار است از اول آذرماه در خانه نمایش مهرگان به صحنه برود.

او ادامه داد: «روزمرگی» یک نمایش زنانه اجتماعی- انتقادی است و ۴ قصه زنانه را روایت می‌کند. کاراکترهای نمایش ۴ زن طبقه کارگر هستند که هرکدامشان به نوعی مشکلات معیشتی دارند و سرنوشت شان به شکلی به هم گره خورده است.

این کارگردان متذکر شد: یکی از کاراکترهای نمایش زن کارگری از خاتون‌آباد است که تحت حمایت جمعیت امام علی (ع) قرار داشته در حالی که فردی که از او و خانواده‌اش حمایت می‌کرده به تازگی در سوریه به شهادت رسیده و همین مساله زن را به بنیاد شهید می‌کشاند تا برای تشکر و قدردانی ردی از او پیدا کند. بقیه داستان‌های نمایش نیز در همین راستا هستند و خانواده‌های کارگری به تصویر کشیده شده‌اند که به دلیل مشکلاتی به تهران آمده‌اند.

کارگردان «قند خون» در پایان درباره انتخاب عوامل و بازیگران نمایش توضیح داد: عوامل پشت صحنه همه از هنرمندان متخصص و حرفه‌ای تئاتر هستند اما بازیگران نمایش از هنرجویان آکادمی بازیگری مهتاب نصیرپور محسوب می‌شوند که من قبلا با هنرجویان این آکادمی تجربه اجرای یک نمایشنامه‌خوانی را داشتم که برایم دلچسب بود. این تجربه نیز به دلیل اینکه پیش از این محمد رحمانیان استاد من بوده برایم بسیار لذت بخش است.

نمایش «روزمرگی» عنوان جدیدترین اثری است که به نویسندگی و کارگردانی لیلی عاج از یکم آذر در سالن شماره ۲ خانه نمایش مهرگان روی صحنه می‌رود. در این اثر که علیرضا فولادشکن تهیه‌کنندگی آن را به عهده دارد آلاله زارع‌طلب، غزل میرزایی، الناز اسماعیلی و المیرا صارمی ایفای نقش می‌کنند.

در خلاصه داستان این اثر نمایشی آمده است: «یه وقتایی دم غروب که می‌شه، می‌رم تو این پاساژا، فرقی هم نمی‌کنه پاساژ صفویه میدون ولیعصر باشه یا پاساژ میدون جلیلی ته نواب، وقتی می‌بینم مغازه‌ها مشتری ندارن حالم بد می‌شه... هی راه می‌رم و بلند بلند می‌گم‌ای خدا مردم پول ندارن، اینا دارن ورشکست می‌شن‌ای خدا مردم بدبختن...»

«آلفابت» بهترین انیمیشن جشنواره «الفیس»

انیمیشن کوتاه «آلفابت» جایزه بهترین انیمیشن را از جشنواره «الفیس» اسپانیا دریافت کرد. انیمیشن کوتاه «آلفابت» ساخته کیانوش عابدی جایزه بهترین انیمیشن را از جشنواره «الفیس» اسپانیا دریافت کرد. این جشنواره از ۹ تا ۱۷ نوامبر برابر با ۱۸ تا ۲۶ آبان ماه در بارسلونا برگزار شد. به دعوت رسمی جشنواره، کیانوش عابدی کارگردان این فیلم بطور حضوری جایزه خود را دریافت کرد.

۷۳۲ فیلم متقاضی ورود به هشتمین دوره این جشنواره بودند و ۳۱ فیلم به بخش مسابقه راه پیدا کرده و اکران شدند. «آلفابت» زندگی انسان‌هایی را روایت می‌کند که زندگی کردن را فراموش کرده و از آگاهی و حقیقت دور مانده‌اند. بطور کلی این فیلم در مورد مردمانی است که سال‌هاست الفبای زیستن را از یاد برده‌اند، نمی‌بینند، نمی‌شنوند و سخنی بر لب نمی‌سرایند، ولی کلمات بی‌قرار در انتظارند. عوامل ساخت این انیمیشن عبارتند از: کارگردان: کیانوش عابدی، انیماتور: فرنوش عابدی، رندر و کامپوزیت: مرتضی نیتی، ویژوآل: حامد پورکرمان، طراح: امیرحسین نوروزی، بک گراند: محدثه پیله‌وران، موسیقی: سروش عابدی، محصول: مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی

ایستگاه

موسیقی برای سرزمین «جنگ ستارگان»

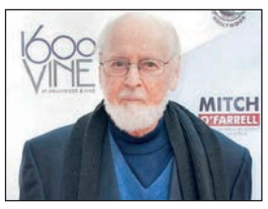

جان ویلیامز موسیقی متن جدیدی برای سرزمین جنگ ستارگان با عنوان «تم جنگ ستارگان لبه کهکشان» نوشت. به گزارش هالیوود ریپورتر، روز شنبه ۱۷ نوامبر دیزنی فاش کرد که جان ویلیامز آهنگساز بزرگ سینما که احتمالا موسیقی متن فیلم «جنگ ستارگان: قسمت نهم» آخرین کار وی برای دنیای فیلم‌های «جنگ ستارگان» خواهد بود، یک موسیقی متن جدید با عنوان «تم جنگ ستارگان لبه کهکشان» برای دیزنی لند ساخته است.

روز شنبه کمپانی دیزنی یک تیزر از موسیقی با نام «تم جنگ ستارگان لبه کهکشان» منتشر کرد که این موسیقی را ارکستر سمفونیک لندن در یک استودیو ضبط کرده است.

سرزمین جنگ ستارگان که با عنوان «جنگ ستارگان لبه کهکشان» شناخته می‌شود یک پارک تفریحی در دیزنی لند است که البته برخی معتقدند آن را نباید یک پارک تفریحی نامید بلکه باید آن را یک دنیای مجازی خواند که طرفداران می‌توانند با ورود به آن تصور کنند به خود فیلم راه یافته‌اند و بخشی از داستان فیلم شده‌اند.

مجموعه تفریحی «جنگ ستارگان لبه کهکشان» قرار است تابستان ۲۰۱۹ در دیزنی لند در آناهایم کالیفرنیا افتتاح شود.

میراث‌نامه

سرقت کاشی‌های قاجاری سقاخانه «نقاشی»

موج سرقت کاشی‌های تاریخی حالا به اصفهان رسیده و از معدود نشانه‌های باقی مانده تاریخی در چهارراه نقاشی اصفهان هم به مرور در حال حذف از جداره تاریخی این خیابان است. سقاخانه‌ای که همسایه چند بنای بیش از ۱۰۰ ساله دیگر مانند خانه «نایب‌السلطنه» است، اما در این میان صدای کسی در نمی‌آید. مهدی تمیزی، پژوهشگر و فعال میراث فرهنگی اصفهان به ایسنا می‌گوید: در حال حاضر حدود سه یا چهار سقاخانه ارزشمند در شهر اصفهان وجود دارد که به واسطه ارزش هنری خود در محتوا و حوزه کاشی کاری دارای جایگاه و ارزش ویژه‌ای هستند. او سقاخانه «بازار دردشت» با کاشی خشتی و تصویری از «عباس ابن علی» به همراه بسیاری اشعار و نوشته‌های دیگری که در اطراف این سقاخانه نقش بسته یا «سقاخانه چهارراه عباس‌آباد» را از این نمونه سقاخانه‌های ارزشمند می‌داند. وی اما سقاخانه قرار گرفته در «چهارراه نقاشی» در ابتدای خیابان فلسطین - چهارراه نقاشی را یکی از سقاخانه‌های واجد ارزش و باقی مانده از دوره قاجار می‌داند که گویا در طول یکی دو ماه گذشته کاشی‌های دولچکی بالای سقاخانه به سرقت رفته‌اند. رییس موزه هنرهای معاصر اصفهان که در حال پژوهش روی سقاخانه‌های شهر اصفهان است، اظهار می‌کند: کاملا مشخص است که برخی از کاشی‌ها دانه دانه در حال جابه‌جایی هستند، اکنون نیز برخی از آنها لق شده و از پشت تخریب شده وجود دارد که گویا آماده برای سرقت هستند تا یکی یکی برداشته شوند.

تاریخ‌نگاری

عزل امیر کبیر

«ما تمام امور ایران را به دست شما سپردیم و شما را مسوول هر خوب و بدی که اتفاق افتد، می‌دانیم. همین امروز شما را شخص اول ایران کردیم و به عدالت و حسن رفتار شما با مردم کمال اعتماد و اطمینان داریم و به جز شما به هیچ شخص دیگری چنین اعتقادی نداریم و به همین جهت این دستخط را نوشتیم.»

این شخص اول شدن شاید برای ایران و دستگاه حکومت قاجار اتفاق مبارکی بود اما برای امیر کبیر آغاز ناملایمات بوده است؛ چرا که حسد بسیاری از درباریان را تحریک کرد و کارشکنی‌ها از همان ابتدا آغاز شد با این حال امیر کبیر کارنامه‌ای سرشار از خدمات نیک به حکومت و سرزمین از خود به یادگار گذاشت.

حضور امیر کبیر در دربار ناصرالدین‌شاه همواره مورد مخالفت تعدادی از نزدیکان شاه از جمله مهدعلیا مادر شاه، اعتمادالدوله و میرزا آقاخان نوری قرار داشت؛ چنان که تلاش‌های این عده سرانجام منجر به صدور حکم عزل امیر کبیر از مقام خود شد. برخی از درباریان که او را مخالف منافع خود می‌دیدند، تهمت زدند که امیر کبیر داعیه سلطنت دارد.

بیست و هشتم آبان ۱۲۳۰ (دو ماه قبل از روز قتل امیر کبیر) ناصرالدین شاه با ارسال این دستخط، او را از صدارت عزل کرد: «چون صدارت عظمی و وزارت کبری زحمت زیاد دارد و تحمل این مشقت برای شما دشوار است شما را از آن کار معاف کردیم، باید به کمال اطمینان مشغول امارت نظام باشید.»

ناصرالدین‌شاه، بعد از عزل امیر کبیر در محذور عاطفی قرار گرفت. او در روز ۲۴ آبان نامه‌ای به امیر کبیر نوشت و در آن تأکید کرد که خودش تنها قصد دارد برای مدتی عهده‌دار امور کشوری شود و هرگز در امور لشکری قصد دخالت ندارد و نیز حتی یک شاهی بیش آنچه امیر کبیر مقرر داشته به مواجب کسی نخواهد افزود.

او مدتی بعد دستگیر و به کاشان تبعید شد و در حمام فین کاشان به قتل رسید. امیر کبیر در روز ۲۰ دی ۱۲۳۰ در حمام فین کاشان به قتل رسید. رگ‌های دست و پاهایش را گشودند و پس از مدتی خون‌ریزی علی خان فراش به میر غضب اشاره‌ای کرد. میر غضب با چکمه به میان دو کتف امیر کوبید. چون امیر به زمین در غلطید دستمالی در گلویش کرد تا جان داد. فراش به سرعت برخاست و گفت دیگر کاری نداریم. وی و همراهانش با اسبان تندرو به تهران بازگشتند.